

Jaarstukken

2012

1. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	3
2. Jaarverslag	7
2.1 Algemene toelichting en afkortingen lijst	12
2.2 Programmaverantwoording	15
2.2.1 Programma 1 De burger als Partner	16
2.2.2 Programma 2 De burger als Kiezer	45
2.2.3 Programma 3 De burger als Klant.....	59
2.2.4 Programma 4 De burger als (wijk)bewoner.....	76
2.2.5 Programma 5 De burger als Onderdaan en belastingbetaler	104
2.2.6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	123
2.2.7 Gebruik post onvoorziene uitgaven.....	127
2.2.8 Resultaatbepaling en -bestemming.....	128
2.3 Paragrafen	129
2.3.1 Paragraaf 1 Lokale heffingen	130
2.3.2 Paragraaf 2 Weerstandsvermogen	136
2.3.3 Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	139
2.3.4 Paragraaf 4 Financiering	148
2.3.5 Paragraaf 5 Bedrijfsvoering.....	152
2.3.6 Paragraaf 6 Verbonden partijen	158
2.3.7 Paragraaf 7 Grondbeleid	167
3. Jaarrekening.....	175
3.1 Programmarekening met toelichting.....	178
3.1.1 Resultaatbepaling en –bestemming	180
3.1.2 Overzicht aanwending post onvoorziene uitgaven.....	181
3.2 Balans met toelichting	183
3.2.1 Balans per 31 december 2012	184
3.2.2 Toelichting op de balans per 31 december 2012	186
3.2.3 Staat van vaste activa	187
3.2.4 Specificatie vlottende activa	188
3.2.5 Staat van reserves met toelichting en bestedingsoverzichten	194
3.2.6 Staat van voorzieningen met toelichting en bestedingsoverzichten	205
3.2.7 Staat van vaste schulden	208
3.2.8 Specificatie vlottende passiva	219
3.2.9 Overige niet uit de balans blijvende verplichtingen met borgstellingen en garanties	214
Bijlagen	217
1 Analyse afwijkingen tussen begroting na wijziging en programmarekening	218
2 Overzicht verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SISA).....	235
3 Overzicht eenmalige lasten en baten	238
4 Overzicht doorgeschoven prestaties van 2012 naar 2013.....	241
5 Specificatie bestemming bespaarde rente	242
6 Overzicht Nog te leveren prestaties ISV oud vóór 31 december 2014	243
7 Kwaliteitsimpuls	244

1. CONTROLEVERKLARING

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de gemeenteraad van de gemeente Ridderkerk

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2012 van de gemeente Ridderkerk gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de programmarekening over 2012 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ridderkerk is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het controleprotocol accountantscontrole jaarrekening 2012 gemeente Ridderkerk vastgesteld bij raadsbesluit van 21 maart. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door de gemeenteraad op 21 maart 2013 en de operationalisering van het normenkader voor rechtmatigheid in de beheersorganisatie van de gemeente

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door de gemeenteraad bij raadsbesluit van 21 maart 2013 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Ridderkerk een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2012 als van de activa en passiva per 31 december 2012 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2012 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Rotterdam, 24 mei 2013
Deloitte Accountants
B.V.

Was getekend: drs. R.M.J. van Vugt RA

2. JAARVERSLAG

2.1 ALGEMENE TOELICHTING

2.1 Algemene toelichting

1. Stand van zaken actiepunten accountantscontrole t/m rekening 2012

Naar aanleiding van de door de accountant uitgevoerde interim controle en de controle van de jaarstukken 2012 hebben wij de daaruit voortvloeiende aandachts- en verbeterpunten in een overzicht samengevat. Dit overzicht wordt separaat aangeboden bij de jaarstukken.

2. Cijfermatig resultaat 2012

De rekening 2012 sluit met een voordelig resultaat van € 1.255.800. De grootste oorzaken hier van zijn (afgerond op € 100):

voordelen

Opvoedondersteuning, Gezondheidszorg en WMO (programma 1)	336.000
WMO overschotten (programma 3)	384.200
Bijstandsverlening (programma 5)	247.600
Incidentele aanvullende bijdrage Wet Werk en Bijstand (programma 5)	674.200
Algemene uitkering gemeentefonds (hoofdstuk 6)	236.700
Rentevoordeel op financiering (hoofdstuk 6)	247.400

nadelen

Verliezen grondexploitatie Bakker Staal en Piramide (programma 1)	-/- 388.100
Verliesvoorziening grondexploitatie Het Zand (programma 1)	-/- 250.000
Minder opbrengst bouwleges (programma 3)	-/- 86.800
Diverse kleinere afwijkingen per saldo nadelig	-/- 145.400
totaal	<u>1.255.800</u>

Dit saldo wijkt af van het saldo wat wij begin november 2012 bij de slotwijziging 2012 aan u hebben aangeboden.

Bij de slotwijziging ligt de nadruk op aanpassingen van ramingen met het oog op de financiële rechtmatigheid voor de rekening. Op de programma's 1 en 3 werden voor de genoemde posten geen nadelen voorzien. Voorts waren er enkele ontwikkelingen die na de slotwijziging zijn opgetreden. In de slotwijziging is aangegeven dat een eindejaarsprognose voor bijstandsverlening een nadeel te zien gaf. Achteraf blijkt dit minder nadelig te zijn dan voor de slotwijziging werd ingeschat. In de 2^e programmamonitor hebben wij u gemeld dat wij een aanvraag bij het Rijk hebben ingediend voor een aanvullende bijdrage Wet Werk en Bijstand. In december 2012 heeft het Rijk ons positief bericht op deze aanvraag.

Het voordeel op de algemene uitkering gemeentefonds is gebaseerd op de Decemercirculaire 2012. Bij de slotwijziging was de verwachting dat op korte termijn een vaste geldlening moest worden afgesloten om in de liquiditeitsbehoefte te kunnen voorzien. Dat bleek uiteindelijk pas in november nodig waardoor er langer met goedkope kort geld kon worden gefinancierd. Hierdoor is een rentevoordeel op financiering ontstaan.

De verliezen op de grondexploitatie Bakker Staal en Piramide zijn begin 2013 aan het licht gekomen bij de werkzaamheden om deze complexen af te sluiten. In overleg met de accountant is de eind 2012 door de raad vastgestelde grondexploitatie van Het Zand in negatieve zin bijgesteld. Hieruit volgt een verlies op eindwaarde waarvoor een voorziening moest worden getroffen.

3. Leeswijzer

In onderdeel 1 wordt het oordeel van de accountant in een verklaring weergegeven.

In het onderdeel 2.2 *Programmaverantwoording* is per programma aangegeven:

- Welke effecten/doelen wij bereikt hebben;
- Wat wij daarvoor gedaan hebben;
- Wat het heeft gekost.

Onder elk raadsprogramma worden onder het kopje Algemeen de doelen uit de begroting 2012 gepresenteerd en daarna onder het kopje Realisatie wat van die doelen de stand van zaken is. Onder het kopje Wat heeft het gekost is op hoofdlijnen weergegeven wat de baten en lasten van het betreffende raadsprogramma zijn geweest. Tegelijkertijd is op hoofdlijnen aangegeven waaruit het gerealiseerde resultaat (voor en na bestemming) per raadsprogramma bestaat ten opzichte van de

begroting na wijziging. In bijlage 1 Rechtmatigheid treft u een uitgebreidere versie van deze analyse aan.

Daarnaast worden in onderdeel 2.3 de *Paragrafen* gepresenteerd. Er wordt een toelichting gegeven op de stand van zaken van een aantal belangrijke beleidsonderwerpen. Deze vormen als het ware een thematische dwarsdoorsnede van de programmajaarrekening.

Een totaaloverzicht van de gerealiseerde lasten en baten inclusief een cijfermatige analyse van afwijkingen vindt u terug in het onderdeel 3.1 *Programmarekening met toelichting*.

In onderdeel 3.2 *Balans met toelichting* is de informatie over de vermogenspositie van de gemeente opgenomen. Hierin zijn onder andere ook de bestedingsoverzichten van de reserves en voorzieningen opgenomen. De toelichting op de balans is op onderdelen uitgebreider dan in vorige jaarrekeningen.

Enkele onderdelen die tot nu toe in onderdeel 3.1 Programmarekening met toelichting waren opgenomen zijn verzameld onder de Bijlagen. Het betreft specificaties en analyses.

In de begroting 2013 hebben wij een afkortingenlijst als bijlage opgenomen. In de commissie Kas is gevraagd om deze voortaan voorin de P&C-documenten op te nemen. Met de afkortingenlijst sluiten wij daarom deze Algemene toelichting af.

Afkortingenlijst

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AO	Administratieve Organisatie
AOW	Algemene OuderdomsWet
Arbo	Arbidsomstandigheden
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVR	Afval Verwerking Rotterdam
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AZ	Algemene Zaken
BAR	Barendrecht Albrandswaard Ridderkerk
B&W	Burgemeester en Wethouders
BBZ	Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen
BCF	Beleidsgestuurde Contract Financiering
Bibop	Bevordering integriteits beoordelingen door het openbaar bestuur
BI-zone of BIZ	Bedrijven InvesteringsZone
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAO	Collectieve ArbeidsOvereenkomst
CDA	Christen-Democratisch Appèl
CJG	Centrum Jeugd en Gezin
CMS	Content Management Systeem
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
DCMR	Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond
DigiD	Digitale iDentiteit
DKD	Digitale Klantdossier
DMS	Document Management System
ESF	Europees Sociaal Fonds
FIDO	Financiering decentrale overheden
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens
Gft	Groente fruit en tuin
GGD	Gemeentelijke GezondheidsDienst
GGZ	Geestelijke GezondheidsZorg
GOSA	Gemeentelijk Overleg Sluitende Aanpak
GRP	Gemeentelijk RioleringsPlan
Halt	Het alternatief
HNW	Het Nieuwe Werken
HR	Human Resources
HVC	HuisVuil Centrale
ICT	Informatie- en CommunicatieTechnologie
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
KC	Korfbal Club
KCC	Klant Contact Centrum
KCR	Korfbal Combinatie Ridderkerk
KING	KwaliteitsInstituut Nederlandse Gemeenten
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
LEA	Locale Educatieve Agenda
LZN	Lokale Zorg Netwerken

Afkorting	Betekenis
MAR	Milieuservices AVR Ridderkerk
mGBA	Modernisering Gemeentelijke BasisAdministratie persoonsgegevens
MOE-landers	Midden- en Oost- Europa (personen uit-)
NAR	Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement
NARIS	NARInformatieSysteem
MOP	Meerjaren Onderhouds Plan
NUP	Nationaal UitvoeringsProgramma dienstverlening en e-overheid
NV	Naamloze Vennootschap
NV MAR	NV Milieuservices AVR Ridderkerk
OGZRR	Gemeenschappelijke regeling openbare gezondheidszorg Rotterdam-Rijnmond
Oliver	Openbaar lichaam volwassenen educatie rijnmond
OM	Openbaar Ministerie
OV	Openbaar Vervoer
OVV	Onderzoeksraad Voor Veiligheid
OZB	Onroerend Zaak Belasting
Pgb	Persoonsgebonden budget
Pm	Pro memorie
POP	Persoonlijke Ontwikkel Plannen
RBOI	Ruimtelijk Beleid, Ontwikkeling en Inrichting B.V.
RET	Rotterdamse Elektrische Tram
RIEC	Regionale Informatie en ExpertiseCentra
ROTS	Regionaal Opsporingsteam Sociale Recherche
ROVL 2011	Richtlijnen openbare verlichting 2011
RUDDO	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
SiSa	Single information Single audit
SLoK	Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven
SVB	Sociale VerzekeringsBank
SW	Sociale Werkvoorziening
SWOR	Stichting Welzijn Ouderen Ridderkerk
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
TCF	Tax Control Framework
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VAVO	Voortgezet Algemeen VolwassenenOnderwijs
VDP	Vereniging Directeuren Publieksdiensten
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VRR	Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond
VSV	Voortijdige School Verlaters
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
Wajong	Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten
WGR	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
WIJ	Wet Investeren in Jongeren
WIK	Wet Inkomensvoorziening Kunstenaars
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOP	Wijk Ontwikkelings Programma
WOZ	Wet Waardering Onroerende Zaken
WPR	Waterplan Ridderkerk
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WW	WerkloosheidsWetsuitkering

Afkorting	Betekenis
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWIK	Wet Werk- en Inkomen Kunstenaars
Wwv	Wet werken naar vermogen

2.2 PROGRAMMAVERANTWOORDING

2.2.1 Programma De burger als Partner

1 Inleiding

Het programma De burger als Partner is hét programma waarmee kan worden gestuurd en bijgestuurd. Met één oogopslag is inzichtelijk waar de beslispunten zitten. Het geeft een integraal overzicht van alle nieuwe ontwikkelingen en de keuzes die door de gemeenteraad gemaakt kunnen worden. Het is daarmee een krachtig sturingsinstrument en geeft richting aan alle andere programma's.

Binnen het programma De burger als Partner staat de *beleidsontwikkeling* centraal. Op basis van signalen uit de samenleving, van andere overheden, vanuit de politiek of vanuit de ambtelijke organisatie wordt nieuw beleid ontwikkeld, wordt bestaand beleid aangepast aan de actualiteit en worden beleidsnota's verder uitgewerkt. Na uitwerking binnen het programma De burger als Partner en vaststelling binnen het programma De burger als Kiezer komen alle vastgestelde nota's, kaders, notities en uitgangspunten terecht in programma 3. De burger als Klant, programma 4. De burger als Wijkbewoner en programma 5. De burger als Onderdaan en Belastingbetaler.

In dit programma staat *de burger als Partner* centraal. De burger als Partner heeft recht op kwaliteit van beleid en wil serieus genomen worden in het kader van de beleidsontwikkeling van de gemeente. Daarbij kunnen we in het bijzonder denken aan een aantal wijkoverstijgende beleidsvelden zoals ruimtelijke ontwikkeling, economie en bedrijven, sociale en maatschappelijke voorzieningen, onderwijs.

In Ridderkerk proberen we op de hierboven genoemde ontwikkelingen in te spelen door vanuit de genoemde waarden gebruik te maken van de volgende principes:

- De gemeente werkt samen met haar partners en inwoners aan het bereiken van de gewenste maatschappelijke ontwikkelingen. Vanuit het besef dat de gemeente niet 'alwetend' is betreft zij de partners en inwoners ook bij het duiden van de situatie en het ontwikkelen van beleid;
- De gemeente werkt wijkgericht waar het kan, en 'stedelijk' waar het moet. Inwoners zijn meer betrokken bij de wijk, of soms zelfs de buurt of de straat, dan bij de hele gemeente. Het herstellen van de binding en daarmee het vertrouwen kan dan ook het best daar beginnen;
- De gemeente werkt samen met andere gemeenten (met name Barendrecht en Albrandswaard en binnen de Stadsregio maar op onderdelen ook met andere gemeenten) vanuit de overtuiging dat samenwerking ruimte biedt aan eigenheid en de eigenheid ook kansen biedt voor die samenwerking. De leidende principes hierbij zijn; het verhogen van de kwaliteit, het verlagen van de kwetsbaarheid en het beheersen van de kosten;
- De organisatie moet zodanig aangestuurd worden dat ze voldoende wendbaar is om de dynamiek in de samenleving aan te kunnen. Processturing en projectmatig werken zijn daarbij de leidende principes. De organisatie werkt resultaatgericht. Dit doen we door de ontwikkeling en uitvoering van beleid te monitoren en te evalueren of het gewenste resultaat bereikt wordt. Instrumenten hiervoor zijn ondermeer de P&C cyclus, Burgermonitor en de Waarstaatjegemeente.

2 Algemeen

De in juni 2009 vastgestelde Structuurvisie Ridderkerk geeft inzicht in het beleid voor de lange termijn voor Ridderkerk. De keuzes die de raad in de Structuurvisie heeft gemaakt, kunnen verder uitgewerkt worden en op haalbaarheid en consequenties onderzocht. Daarbij wordt invulling gegeven aan de acht uitdagingen die in de structuurvisie zijn geformuleerd. Het gaat daarbij om het zorg dragen voor *een gezonde bevolkingsopbouw, herpositionering van de woonwijken, continueren van werkgelegenheid, meer handjes op de werkvloer, verbeterde positie van openbaar vervoer en langzaam verkeer, versterkte identiteit en sociale samenhang op wijkniveau, voorzieningen op peil en een duurzaam en milieubewust Ridderkerk*.

Om in de toekomst deze uitdagingen aan te gaan en er invulling aan te geven wordt gewerkt aan vier centrale thema's:

1. De Wijk Centraal
2. Ondernemende kern
3. Mobiliteit op maat
4. Verbindend landschap

Naast de uitwerking van de structuurvisie is er nog een aantal belangrijke ontwikkelingen dat verder uitgewerkt dient te worden en waar de komende jaren invulling aan wordt gegeven. Het betreft de verdere uitwerking van het *coalitieakkoord*, de *bestuurskrachtmeting* en de *kerntakendiscussie*. Tenslotte is er natuurlijk ook altijd sprake van autonome (nieuwe) ontwikkelingen waarop binnen dit programma een antwoord gevonden dient te worden. Een van de belangrijkste ontwikkelingen die op ons afkomt, is de decentralisatie van Rijkstaken. Het is een uitdaging om hier de komende jaren op een verantwoorde wijze invulling aan te geven. Bij de trends en knelpunten in programma 1 wordt hier verder op ingegaan.

Ad 1. Het thema *De Wijk Centraal* is inmiddels verder uitgewerkt in de Woningbouwstrategie. Deze is 27 januari 2011 vastgesteld door de raad en bevat *wijkvisies*, waarop met de woningbouwstrategie kan worden ingespeeld. De in de woningbouwstrategie opgenomen kaders worden verder per wijk uitgewerkt in wijkontwikkelingsprogramma's en/of bestemmingsplannen.

3 Realisatie

De wijk Centraal

Wonen

2012 stond in het teken van de crisis op de woningmarkt. Ook voor Ridderkerk waren de gevolgen merkbaar. Projecten hebben geen doorgang gevonden (Oostendam) of zijn vertraagd (Centrumplan, Driehoek Het zand). Zowel programmatische als financiële dilemma's hebben de voortgang bemoeilijkt. Daarbij is geconstateerd dat het van groot belang is om projecten in samenhang te bezien en een integrale afweging te maken. Dit is in 2012 in gang gezet en in 2013 wordt hierover het gesprek met de raad gevoerd.

Begin 2012 zijn de prestatieafspraken 2010-2015 met Woonvisie gemaakt. In deze afspraken is een aantal doelstellingen opgenomen, te weten:

- het bijdragen aan een gezonde regionale woningmarkt;
- het zodanig ontwikkelen en verdelen van de lokale woningvoorraad dat wordt bijgedragen aan een evenwichtige bevolkingsopbouw;
- het zorg dragen voor leefbare wijken en
- het bijdragen aan een verminderde milieubelasting van het wonen via een vermindering van CO² uitstoot.

Wijkontwikkeling

In 2012 is een belangrijke stap gezet ten aanzien van de doorontwikkeling van de Wijkregie met de partners in de wijken. Met een aantal belangrijke partners zijn afspraken gemaakt over het gezamenlijk werken aan de kracht en vitaliteit van de wijken. Deze afspraken zijn vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst 'Samenwerken in de wijk'. De overeenkomst is ondertekend door stichting Sport en Welzijn, Politie, Woonvisie en gemeente. In het najaar van 2012 zijn in een aantal wijken de wijkteams gestart. In deze wijkteams zijn zowel de gemeente als partners die de overeenkomst hebben ondertekend actief.

Decentralisaties

Het sociale domein is aan een grote omslag begonnen. De gemeente wordt als eerste overheid gezien, dicht bij de burger. De gemeente wordt gezien als de poortwachter voor de ondersteuning die mensen nodig hebben om te participeren in de maatschappij. Dit sluit aan op het lopende proces van de 'civil society', de kanteling in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Welzijn Nieuwe Stijl en vormt de basis voor de drie decentralisaties van rijkstaken naar de gemeenten. Door de drie decentralisaties (Wet werken naar Vermogen, Jeugdzorg en Begeleiding; extramurale begeleiding en zorg in het kader van de Algemene Wet Bijzondere

Ziektekosten) wordt alles in beweging gezet. Het gaat niet alleen om het aanbieden van nieuwe voorzieningen op de oude wijze. Een nieuwe integrale visie en een andere werkwijze zijn nodig voor alle drie de decentralisaties. Hierbij wordt ook een verbinding gelegd met het passend onderwijs. Dit gaat verder dan decentralisatie en betekent een transformatie.

De in 2012 bereikte resultaten zijn binnen het project decentralisatie begeleiding AWBZ en Wmo behaald. Hiervoor is een BAR-brede projectorganisatie opgezet. Binnen het project zijn onderstaande acties uitgevoerd. In de BAR-breed vastgestelde uitgangspuntennota is een visie op de kanteling geformuleerd. Inzetten op eigen kracht en het netwerk om participatie en zelfredzaamheid van burgers te bevorderen staat centraal. Op basis hiervan zijn uitgangspunten geformuleerd over inkoop en subsidie, persoonsgebonden budget (PGB), voorzieningen en de toegang. De doelgroepen en de huidige voorzieningen van de decentralisatie begeleiding zijn in kaart gebracht. Hiervoor zijn bijeenkomsten georganiseerd met bestaande en nieuwe maatschappelijke partners. De zorgaanbieders en welzijnsinstellingen werken, zelfstandig en onder regie van de gemeente, steeds beter samen. Ook (vertegenwoordigers van) de nieuwe cliënten zijn geraadpleegd. De evaluatie van de Huishoudelijke Hulp is klaar. Op basis hiervan is gestart met het ontwikkelen van nieuw innovatief beleid. De aanbesteding van het Wmo- en het leerlingenvervoer heeft voor het eerst gecombineerd plaatsgevonden. Als gevolg van de val van het vorige kabinet is de decentralisatie van de begeleiding uit de AWBZ naar de gemeente controversieel verklaard. Uit het nieuwe regeerakkoord is gebleken dat de decentralisatie doorgaat per 1 januari 2015. Er is een nieuwe decentralisatie, persoonlijke verzorging, toegevoegd. Het project decentralisatie begeleiding is daarom eind 2012 herijkt.

Nota vergrijzing

Om in te spelen op te gevolgen van de vergrijzing in Ridderkerk is in 2012 de nota grijs, zilver en goud vastgesteld. Daarbij is de ambitie vastgelegd om niet alleen in te spelen op de gevolgen van de vergrijzing maar ook te streven naar een meer evenwichtige bevolkingssamenstelling. De nota wordt in 2013 verder uitgewerkt in een concreet actieprogramma.

Brede School

Alle wijken hebben een brede school waar acties door de scholen en hun partners jaarlijks op basis van een plan van aanpak worden vastgesteld.

Erfgoed

In de eerste helft van 2012 is de uitgangspuntennotitie Erfgoedbeleid vastgesteld. Daarbij is de ambitie uitgesproken om het erfgoedbeleid krachtiger neer te zetten dan tot nu toe is gedaan. Deze ambitie heeft ook een financiële vertaling gekregen. Na vaststelling van de notitie is gewerkt aan het verder ontwikkelen van het erfgoedbeleid om zodoende het verleden van Ridderkerk ook in de toekomst veilig te stellen en een plek te geven in diezelfde toekomst.

Ondernemende kern

Bedrijventerrein ontwikkelingen

Ten aanzien van het versterken van de economische structuur van Ridderkerk is ook in 2012 gewerkt aan de ontwikkeling van Cornelisland. Het herziene bestemmingsplan is in procedure gebracht en met potentiële kopers zijn de eerste gesprekken gevoerd over de gronduitgifte. Ook is gewerkt aan het subsidieprotocol duurzaamheid Cornelisland. Ten aanzien van de ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard is ook een aantal belangrijke stappen gezet. De Gemeenschappelijke Regeling is op 1 januari 2012 formeel van kracht geworden. Het inpassingsplan is formeel in procedure gebracht, er is invulling gegeven aan de duurzaamheidsstrategie.

Economie

In 2012 is een nieuwe nota economisch beleid opgesteld. In deze nota zijn de ambities beschreven die Ridderkerk heeft ten aanzien van de economische ontwikkelingen. Vaststelling van de nota is voorzien in 2013. Ook is gewerkt aan het verbeteren en intensiveren van de contacten met het lokale bedrijfsleven. De bedrijvencontactfunctionaris heeft bedrijven en ondernemers proactief benaderd. Daarnaast is het Ridderkerkse ondernemersplatform opgericht waar gemeente en ondernemend Ridderkerk elkaar structureel ontmoeten. In 2012 is ook een begin gemaakt met het verbinden van onderwijsinstellingen met het bedrijfsleven. Met

Barendrecht is overleg gevoerd over mogelijke samenwerking voor de inventarisatie van de behoefte van ondernemers en onderwijs. Dit wordt in 2013 geïntensiveerd. Ten aanzien van werkgelegenheid is in 2012 in BAR-verband verder gegaan met de voorbereidingen op de Wet Werken naar vermogen/Participatiewet. Te denken valt aan de gezamenlijke collegebezoeken van Barendrecht en Ridderkerk aan bedrijven in het grensgebied en de samenwerking tussen de regisseurs werk.

Verbindend Landschap

Visie op het buitengebied

Ter voorbereiding op de actualisatie van het bestemmingsplan 'buitengebied' is gestart met het opstellen van een visie op het buitengebied. Daarbij is de gebiedsvisie Deltapoort als één van de kaders gebruikt. In een participatietraject is zowel met de agrariërs en andere ondernemers in het gebied als met de bewoners gesproken. De opbrengst van deze gesprekken wordt vertaald in de gebiedsvisie die in 2013 aan de raad wordt aangeboden.

Deltapoort

In juni 2012 heeft de gemeenteraad besloten de gebiedsvisie Deltapoort te gebruiken als richtinggevend kader voor de afwegingen die het gemeentebestuur op lokaal niveau moet maken. In de gebiedsvisie Deltapoort is vastgelegd hoe stad en land in Deltapoort (onder andere bevattende de buitengebieden van de gemeenten Ridderkerk, Zwijndrecht, Hendrik-Ido-Ambacht en Barendrecht) fysiek, economisch en sociaal beter met elkaar te verbinden zijn. Dit is dus een belangrijk kader voor de gewenste ontwikkelingen in ons buitengebied. Uitgangspunt is dat zowel de economische kracht als de leefbaarheid versterkt wordt.

Milieu en Duurzaamheid

In 2012 is duidelijk geworden dat er definitief schermen geplaatst gaan worden langs de snelweg bij Ridderkerk West. Deze schermen worden in 2013 geplaatst. Dit kan een belangrijke bijdrage leveren aan de leefbaarheid in dat deel van Ridderkerk. Om een goed beeld te krijgen van de geluidbelasting in Ridderkerk is in 2012 een mobiele geluidmeetpost ingezet. Deze post heeft elke maand op een andere locatie gestaan. De resultaten worden in 2013 verwerkt in een rapportage. In 2012 is ook het rapport 'Groen voor Lucht' opgeleverd waarin de mogelijkheden zijn onderzocht voor het plaatsen van groen voor een betere luchtkwaliteit. Tevens is geïnvesteerd in een schoner eigen wagenpark. Tenslotte is in stadsregionaal verband de lokale klimaatagenda geëvalueerd en is afgesproken om in 2013 een nieuwe duurzaamheidsagenda met alle regiogemeenten vast te stellen.

Mobiliteit op Maat

Openbaar Vervoer

In 2012 kon de kwaliteit van het busnetwerk vrijwel op het niveau van 2011 worden gehandhaafd. Daar waar de kwaliteit achteruit ging (vervoerrelatie Riederborgh-Slikkerveer) zijn richting vervoerder (Qbuzz respectievelijk RET) suggesties gedaan ter verbetering. Deze suggesties zijn (nog) niet overgenomen. In de voorbereidingen van het vervoerplan 2014 wordt dit opnieuw aangekaart, evenals het streven om de buurtbus als maatwerkvervoer vanaf 2014 te integreren in het regulier openbaar vervoersysteem.

Kruispunt Rijnsingel

Gestart is met het onderzoek naar de verbeteringen voor het kruispunt Rijnsingel Rotterdamseweg. Voor de uitvoering van het onderzoek zijn ook financiële middelen vrij gemaakt. Dit moet leiden tot besluitvorming in 2013.

4 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 1 De burger als Partner

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk wordt de burger serieus genomen in het kader van de beleidsontwikkeling van de gemeente</p> <p>De gemeente betreft burgers in voldoende mate bij de totstandkoming van beleid.</p>	<p>Oordeel betrekken burger bij totstandkoming plannen.*</p> <p>Realisatie 2009: 5,2</p> <p>Realisatie 2010: 6,0</p> <p>Realisatie 2011: 5,6</p> <p>Streefcijfer 2012: 6,0</p> <p>Realisatie 2012: 5,5</p>	<p>We passen consequent het afwegingskader participatie toe bij het ontwikkelen van nieuwe plannen.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Er is aandacht voor het betrekken van burgers bij beleidsontwikkeling geweest bij de introductie van nieuwe ambtenaren. 2. In januari en februari is het opnieuw een hoofdstuk geweest in de cursus aan ambtenaren 'hoe werkt de gemeente'. 3. Op verzoek krijgt iedere medewerker persoonlijk advies bij het toepassen van de afspraken over participatie. 4. Middels de startnotities wordt nog actiever gestuurd op het toepassen van het participatiebeleid. 	<p>Geen afwijkingen.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: In Ridderkerk wordt de burger serieus genomen in het kader van de beleidsontwikkeling van de gemeente	Oordeel interesse gemeente in mening burgers.* Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 6,0 Realisatie 2011: 6,0 Streefcijfer 2012: 6,0 Realisatie 2012: 6,1		<p>1. In 2012 hebben alle bestaande participatieplatforms (uitgezonderd de WMO-adviesraad) op basis van de uitgangspunten voor participatie die eind 2010 door de gemeenteraad zijn vastgesteld, een nieuw samenwerkingsconvenant met het gemeentebestuur afgesloten.</p> <p>2. 2012 was het tweede jaar dat de deelnemers aan deze platform input leverden voor de Kadernota.</p> <p>3. Over diverse thema's hebben we burgers ook buitenom de platform uitgenodigd om ons te adviseren (zoals bij de Nota Grijs, zilver, goud, de Groene Kaart, het Erfgoedbeleid).</p>	<p>Ad 1 hiernaast: De transitie van de WMO-adviesraad naar een samenwerkingsvorm, conform de nieuwe uitgangspunten voor participatie, heeft meer tijd nodig. Verwacht wordt dat de keuzes voor de participatie rond de WMO in het eerste kwartaal 2013 worden gemaakt en vastgesteld.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk wordt de burger serieus genomen in het kader van de beleidsontwikkeling van de gemeente</p> <p>De gemeente betreft burgers in voldoende mate bij de totstandkoming van beleid.</p>	<p>Oordeel voldoende inspraakmogelijkheden plannen.* Realisatie 2009: 5,3 Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 5,8 Streefcijfer 2012: 5,9 Realisatie 2012: 5,7</p>	<p>We passen consequent het afwegingskader participatie toe bij het ontwikkelen van nieuwe plannen en volgen de inspraakverordening.</p>	<p>Een omgevingsanalyse, het afwegingskader voor participatie en de Startnotitie helpen ons om goede keuzes te maken voor participatie.</p> <ol style="list-style-type: none"> Daardoor weet iedereen voor elk thema wie we bij het ontwikkelen van beleid betrekken en met welk doel. Daarnaast koppelen we met argumenten naar de betrokken burgers terug, wat er met hun adviezen is gedaan. We zijn daarbij duidelijk over de rolverdeling: de burgers en de ambtenaren adviseren, het bestuur beslist. Niet altijd nemen we de adviezen van burgers over, maar we leggen als dat niet is gebeurd, wel met argumenten uit waarom. 	<p>Geen afwijkingen</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Integrale (en tijdige) afweging in ruimtelijke functies.</p>	<p>Actuele bestemmingsplannen: Ieder bestemmingsplan binnen 10 jaar herzien conform het actualiseringsschema van maart 2011.</p>	<p>Bestemmingsplannen vaststellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bolnes Maasoever Oost • Oostendam • Bolnes • Het Zand <p>In procedure</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rijsoord • Cornelisland <p>In voorbereiding nemen en in procedure brengen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pruiwendijk/Oostmolendijk • Ridderkerk Oost • Ridderkerk-centrum <p>Actualiseren schema bestemmingsplannen voor de begrotingsbehandeling 2013.</p>	<p>* Bestemmingsplan Bolnes is niet in 2012, maar in januari 2013 vastgesteld door de raad.</p>	<p>*Bestemmingsplan Maasoever Oost heeft vertraging opgelopen door herziening van het bouwprogramma en de tijd, die de ontwikkelaar heeft genomen voordat is besloten tot ondertekening van de anterieure overeenkomst. De anterieure overeenkomst is getekend en het college heeft eind 2012 besloten het ontwerp bestemmingsplan ter visie te leggen. Vaststelling wordt nu voorzien in 2013.</p> <p>*Bestemmingsplan Oostendam is niet vastgesteld, omdat er geen anterieure overeenkomst is getekend.</p> <p>*Er is pas een voorontwerp bestemmingsplan Het Zand en Gorzen opgesteld, <u>nadat</u> er participatie heeft plaatsgevonden met omwonenden van de te ontwikkelen locatie en na selectie van een ontwikkelaar en een uitgebreide marktverkenning.</p> <p>Dit heeft meer tijd gevraagd dan gebruikelijk.</p> <p>Bij RIB12/00818 augustus 2012 is een bijgestelde planning voor de actualisatie bestemmingsplannen voorgelegd.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Diversiteit aan woonmilieus: voldoende en gevarieerd woningbestand voor alle doelgroepen.</p>	<p>1. Het woningbouwprogramma op basis van de Nota Ridderkerk voortvarend is eind 2012 gerealiseerd.</p> <p>2. Uitvoeren van het in juni 2011 met de Stadsregio gesloten Convenant Woningmarkt 2010 – 2015. Afgesproken is de woningvoorraad als volgt te ontwikkelen.</p> <p>Toevoeging/sloop tussen 2010 – 2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> • suburbaan grondgebonden: + 460 en – 230 • suburbaan compact: + 280 • suburbaan exclusief: + 240 • dorps: + 90 • onzelfstandige wooneenheden: + 36 	<p>1. Ongeveer 200 woningen opleveren.</p> <p>2. Bij alle nieuwe woningbouwprojecten wordt een Certificaat Woonkeur gevraagd.</p> <p>3. Uitvoeren van het in juni 2011 met de Stadsregio gesloten Convenant Woningmarktafspraken 2010 – 2015.</p>	<p>1. Er zijn 142 nieuwe woningen opgeleverd in 2012.</p>	<p>Bij RIB12/000816, verzonden in augustus 2012, is ingegaan op de vertraging in oplevering van woningen en het niet halen van de woningmarktafspraken uit het Convenant met de Stadregio.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Versterkte identiteit en samenhang van ontwikkelingen op wijkniveau.</p>	<p>We beschikken over actuele wijkontwikkelingsprogramma's. Elke wijk heeft een wijkontwikkelingsprogramma dat niet ouder is dan 5 jaar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • November 2012 WOP Slikkerveer vaststellen. • In de zomer start WOP Rijsoord/Oostendam. • Uitvoeren leefbaarheidsonderzoek Ridderkerk West. • Doorontwikkeling wijkregisseurs nieuwe stijl. 	<p>Het concept WOP Slikkerveer is gereed. Vaststelling is gepland voor de zomer van 2013.</p> <p>In de herfst is gestart met het WOP Centrum. Daarmee is ook besloten om het WOP Rijsoord/Oostendam niet in 2012 op te stellen.</p> <p>Besluitvorming heeft geleid tot keuze leefbaarheidsonderzoek Ridderkerk Oost en niet in West.</p> <p>De samenwerkingsovereenkomst Samenwerken in de wijk is ondertekend door S&W, Politie, Woonvisie en gemeente. In het najaar van 2012 zijn de wijkteams in een aantal wijken gestart.</p>	<p>De uitwerking van het WOP Slikkerveer heeft langer geduurd. Dit komt doordat de projectgroep langer nodig heeft gehad om een consistente lijn voor de visie te vinden.</p> <p>Per raadsinformatiebrief is de raad geïnformeerd over de achtergronden om in 2012 te starten met het WOP Centrum en een leefbaarheidsonderzoek in Oost in plaats van in West.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Behoud en beleven van cultuurhistorische waarden.</p>	<p>We beschikken over een nieuw afwegingskader voor monumentenbeleid en archeologie in 2012.</p>	<ul style="list-style-type: none"> In de eerste helft 2012 vaststellen Erfgoedbeleid. Uitvoeren wettelijk verplichte taken (beoordelen archeologische rapporten, toetsen en afgeven monumentenvergunningen in het kader van de Wabo). 	<p>In de eerste helft van 2012 is de uitgangspuntennotitie Erfgoedbeleid vastgesteld. Momenteel wordt gewerkt aan de uitwerking van deze notitie naar erfgoedbeleid. Verwacht wordt dat dit beleid in de eerste helft van 2013 wordt behandeld in de gemeenteraad.</p> <p>In het beleid zijn alle onderdelen van het erfgoed opgenomen. Dat geldt dus ook voor het thema archeologie.</p> <p>De samenwerking op het gebied van passend onderwijs is in BAR-verband gestart. Overleg wordt gevoerd met de samenwerkingsverbanden voor het primair en voortgezet onderwijs.</p> <p>Alle wijken hebben een brede school waar acties door het veld jaarlijks op basis van een plan van aanpak worden vastgesteld.</p>	<p>De uitwerking van de uitgangspuntennotitie kost meer tijd dan aanvankelijk gepland. Dit komt onder andere omdat er is gekozen voor een hoger ambitieniveau. Dat vraagt om meer en bredere afstemming.</p>
<p>Bijdragen aan een brede, doorgaande ontwikkelingslijn voor alle kinderen en jongeren van 0-23 jaar.</p> <p>Het stimuleren van een sociaal samenhangende en actieve wijk.</p>	<p>Alle wijken van Ridderkerk beschikken over een brede school.</p>	<p>Elk jaar worden in overleg met het veld de acties vastgesteld en uitgevoerd.</p> <p>In 2012 wordt de samenwerking ten aanzien van passend onderwijs vorm gegeven.</p> <p>Op basis van de evaluatie in 2011 worden mogelijke acties voor de ontwikkeling van de Brede School in 2012 en verder benoemd.</p>	<p>Zie voor uitvoering programma 4 De burger als Wijkbewoner</p>	
<p>Kinderen hebben kwantitatief en kwalitatief voldoende ruimte om te spelen in de eigen wijk (3% van het stedelijk gebied is ingericht als speelruimte).</p>	<p>Oordeel burger speelmogelijkheden.* Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: 7,0 Realisatie 2011: 7,3 Streefcijfer 2012: 7,2 Realisatie 2012: 7,1</p>	<p>Uitvoering van het uitvoeringsprogramma speelbeleid (concrete acties zijn benoemd in het programma De burger als Wijkbewoner).</p>		

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Kwaliteit buitenruimte op peil houden.</p>	<p>In 2012 wordt heroverwogen of we een nieuw beleidskader Duurzaam Beheer moeten opstellen.</p>	<p>In 2012 beschikken we over een nieuw beleidskader Duurzaam Beheer.</p>	<p>Diverse ontwikkelingen in de buitenruimte en bezuinigingen gaven reden onderzoek te doen naar het heroverwogen van het beleidskader. De in 2012 geplande heroverweging was gekoppeld aan het in 2012 voorbereiden van nieuwe meerjarige onderhoudsbestekken met ingangstermijn 2013.</p>	<p>In 2012 is hierover overleg gevoerd in BAR-verband. Besloten is de onderhoudsbestekken in Ridderkerk met 1 jaar te verlengen op basis van het huidige beleidskader aangepast aan de doorgevoerde bezuinigingen. De heroverweging van een nieuw beleidskader Duurzaam Beheer vindt in 2013 plaats. De laatste ontwikkelingen omtrent (toekomstige) bezuinigingen worden hierin meegenomen. De eindevaluatie van het waterplan wordt naar verwachting 2^e kwartaal 2013 opgesteld. Dit is omdat dan de monitoring/effecten van de maatregelen meegenomen kunnen worden.</p>
<p>De waterkwaliteit en -kwaliteit verbeteren.</p>	<p>In 2012 beschikken we over een nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met waterschap gemeentelijk rioleringsplan herzien. Wordt in BAR-verband opgepakt. • Eindevaluatie waterplan. 	<p>Het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) is opgesteld in BAR-verband en vastgesteld. De eindevaluatie van het waterplan is nog niet gestart.</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: Ridderkerk is een ondernemende kern.</p> <p>In Ridderkerk krijgt de bestaande werkgelegenheidsstructuur de ruimte om te vernieuwen.</p>	<p>Oordeel ondernemers over ondernemersklimaat: 6,9 (bron: onderzoek Ecorys oktober 2011).</p>	<p>Cornelisland</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitgifte restant fase I • Start uitgifte fase II • Bouwrijp maken fase III • Verwerving resterende gronden fase IV voortzetten. • Parkmanagement invoeren op Cornelisland. 	<p>In 2012 is begonnen met de herziening van het bestemmingsplan Cornelisland. Daarnaast is een exploitatieplan voor Cornelisland opgesteld.</p> <p>De uitgifte van fase I is gestart. Er zijn met verschillende partijen gesprekken gevoerd.</p> <p>Er is nog niet gestart met de uitgifte van fase II en het bouwrijp maken van fase III.</p> <p>In fase IV heeft de gemeente de gronden van de heer Klootwijk in eigendom verworven. Met de overige eigenaren in fase IV worden onderhandelingen gevoerd om te komen tot een anterieure overeenkomst.</p> <p>Met het parkmanagement Cornelisland wordt aansluiting gezocht met het parkmanagement van Nieuw Reijerwaard.</p>	<p>Als gevolg van de herziening van het bestemmingsplan zijn er nog niet daadwerkelijk gronden uitgegeven.</p> <p>De ontwikkelaar heeft zijn deel van Fase II nog niet uitgegeven. Vanwege kostenvoordelen is het bouwrijp maken en de uitgifte van de gemeentelijke gronden hierop aangepast.</p> <p>Een deel van de eigenaren gelegen in fase IV wil over gaan tot zelfrealisatie.</p> <p>Het aansluiten bij het parkmanagement van Nieuw Reijerwaard betekent voordelen ten aanzien van de capaciteit voor de invulling van het parkmanagement.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: Ridderkerk is een ondernemende kern.</p> <p>In Ridderkerk krijgt de bestaande werkgelegenheidsstructuur de ruimte om te vernieuwen.</p>	<p>Oordeel ondernemers over ondernemersklimaat: 6,9</p>	<p>De nieuw aangestelde adviseur Economische Zaken zal zich onder meer richten op (regionaal-)economische ontwikkeling, bedrijventerreinen, detailhandel en het intensiveren van de contacten met het bedrijfsleven en het onderwijs.</p>	<p>In 2012 is een nieuwe nota economisch beleid in concept gereed gekomen. Deze nota schetst de ambities voor de toekomst. Vaststelling staat gepland voor het eerste kwartaal 2013.</p> <p>In 2012 is het Ondernemersplatform Ridderkerk geboren: als initiatief van ondernemers. Dit platform wil het bestuur gevraagd en ongevraagd inspireren, adviseren en ondersteunen op het gebied van werken en ondernemen.</p> <p>Er is gestart met het verbinden van onderwijs aan het bedrijfsleven. Dit wordt in 2013 geïntensiveerd.</p>	
<p>Continueren en waar mogelijk uitbreiden werkgelegenheid.</p>	<p>In 2011 beschikken we over een nieuw, uitgewerkt beleidskader. Het aantal arbeidsplaatsen in 2012 is 19.292.</p>	<p>Acties in 2012 zijn afhankelijk van de ontwikkelingen bij de Rijksoverheid en van de BAR-samenwerking.</p>	<p>In 2012 zijn we in BAR-verband verder gegaan met de voorbereidingen op de Wet Werken naar vermogen/ Participatiewet. Er zijn gezamenlijke collegebezoeken van Barendrecht en Ridderkerk aan bedrijven in het grensgebied gebracht. Ook ten aanzien van de regisseurs werk zijn in BAR-verband stappen gezet om nauwer samen te werken.</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: Ridderkerk is een ondernemende kern.				
Transparantie over tarieven grondtransacties.	Jaarlijkse actualisatie nota richtlijnen grondprijzen Ridderkerk.	Jaarlijks wordt de evaluatie van de nota richtlijnen grondprijzen Ridderkerk aan de gemeenteraad aangeboden op basis waarvan de prijzen worden geactualiseerd.	De gemeenteraad heeft op 29 maart 2012 de Nota grondprijzen 2012 vastgesteld. Nadien zijn de grondprijzen voor Het Zand nog geactualiseerd (raadsbesluit 4 oktober 2012).	
De samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid wordt verbreed en verbeterd.	Oordeel ondernemers, onderwijs en overheid over de samenwerking. Een afgerond haalbaarheidsonderzoek in 2011.	Inventarisatie van de behoefte en de mogelijkheden om de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid te verbeteren en te verbreden. Uitvoeren acties vestiging MBO als het haalbaarheidsonderzoek daar aanleiding toe geeft.	Met Barendrecht is overleg gevoerd over mogelijke samenwerking voor de inventarisatie van de behoefte van ondernemers en onderwijs. Dit wordt in 2013 geïntensiveerd. Daarbij komt ook de haalbaarheid van een MBO vestiging aan de orde.	
Gemeente en centrumondernemers werken samen op basis van vertrouwen.	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel centrumondernemers over de samenwerking met de gemeente. Oordeel burger over winkelvoorzieningen. Realisatie 2009: 8,1 Realisatie 2010: 8,2 Realisatie 2011: 8,1. Streefcijfer 2012: 8,1. Realisatie 2012: 8,0. 	<ul style="list-style-type: none"> Dialogo organiseren met ondernemers centrum en college en Raad. Continuëren en ontwikkelen Centrumoverleg. Jaarlijks wordt in het centrumoverleg een tevredenheidsonderzoek gehouden. 	<p>Het centrum overleg heeft afgelopen jaar goed gefunctioneerd. Ook bestuurlijk is aandacht geweest voor het centrumoverleg. Dit wordt door de betrokken ondernemers gewaardeerd. Een tevredenheidsonderzoek was daarom niet nodig.</p> <p>Ten aanzien van de dialoog met de raad is in het kader van het opgerichte ondernemersplatform een brede bijeenkomst geweest met ondernemers en de gemeenteraad.</p>	

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat.</p> <p>Verbeterde positie OV.</p>	<p>We beschikken over een nieuw beleidskader openbaar vervoer. Oordeel burger openbaar vervoer*.</p> <p>Realisatie 2009: 7,0 Realisatie 2010: 7,1 Realisatie 2011: 7,2. Streefcijfer 2012: 7,0. Realisatie 2012: 7,0</p>	<p>In het kader van de jaarlijkse vervoerplannen wordt intensief overleg gevoerd met de Stadsregio als concessieverlener van het openbaar vervoer over het maximaal te behalen kwaliteitsniveau. Echter, door opgelegde bezuinigingen door het Rijk, staat de kwaliteit van het openbaar busvervoer in toenemende mate onder grote druk.</p> <p>De buurtbus kan in 2012 uitsluitend blijven rijden met financiële steun van de gemeente Ridderkerk.</p>	<p>In 2012 kon de kwaliteit van het busnetwerk vrijwel op het niveau van 2011 worden gehandhaafd.</p> <p>De buurtbus kon in 2012 blijven rijden.</p>	<p>Daar waar de kwaliteit achteruit ging (vervoerrelatie Riederborgh-Slikkerveer) zijn richting vervoerder (Qbuzz respectievelijk de RET) suggesties gedaan ter verbetering. Deze suggesties zijn (nog) niet overgenomen. In de voorbereidingen van het vervoerplan 2014 wordt dit opnieuw aangekaart, evenals het streven om de buurtbus als maatwerkvervoer vanaf 2014 te integreren in het regulier openbaar vervoersysteem.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat.</p> <p>Bereikbaarheid verbeteren.</p>	<p>Oordeel burger over bereikbaarheid buurt met de auto*.</p> <p>Realisatie 2009: 7,9 Realisatie 2010: 8,0 Realisatie 2011: 8,0 Streefcijfer 2012: 8,0 Realisatie 2012: 8,0</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zo veel als (financieel) mogelijk is worden projecten uit de module Langzaam verkeer, de module Parkeren en het verkeerscirculatieplan centrum in voorbereiding en uitvoering genomen. Indien enigszins mogelijk wordt dit uitgevoerd in combinatie met groot onderhoud. • Een aanvang wordt gemaakt met de uitvoering van de snelfietsroute F16 van Dordrecht naar Rotterdam. Rijk en Stadsregio hebben hier subsidie voor toegezegd. • In Drievliet worden in de wijk parkeerknelpunten aangepakt. <p>In 2011 is in overleg met de schooldirecties, aanvang gemaakt met oplossen knelpunten rondom basisscholen. Hiermee wordt in 2012 doorgegaan, waarbij ook het stallen van fietsen aandacht krijgt. <ul style="list-style-type: none"> • De uitvoering van de exploitatie van het driehoeksveer is t/m 2013 veilig gesteld. </p>	<ul style="list-style-type: none"> • In combinatie met de aanpassingen van bushaltes voor mensen met een beperking, zijn bij de haltes extra fietsparkeervoorzieningen aangebracht. • Op diverse locaties in de gemeente zijn extra voetgangersoversteekplaatsen (zebra's) aangebracht. • Hier is in stadsregionaal verband aan gewerkt. <ul style="list-style-type: none"> • Langa de Molenvliet en Vogelvliet zijn parkeerplaatsen aangebracht. Dit ontlast de drukke woonerven en verbetert de toegankelijkheid. • Bij enkele basisscholen zijn - relatief kleine - maatregelen genomen ter vergroting van de verkeersveiligheid. • In de begroting 2013 is rekening gehouden met een exploitatiebijdrage aan het driehoeksveer. 	<p>De daadwerkelijke uitvoering in Ridderkerk start in 2013</p> <p>De aanvullende maatregelen (in woonbuurten) komen voorjaar 2013 in uitvoering.</p> <p>Diverse geplande maatregelen bij basisscholen bleken, na overleg met schooldirectie en omwonenden, niet haalbaar en/of niet nodig.</p> <p>Stallingvoorzieningen voor fietsen zijn een verantwoordelijkheid van de school zelf.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: In Ridderkerk hebben we verbindend groen.				
In- en rond de wijken is voldoende groen.	We beschikken over een actueel beleidskader bomen (2011-2020).	Uitvoeren van het beleidsplan (concrete acties zijn benoemd in het programma De burger als Wijkbewoner).	Op 28 juni 2012 is het bomenplan vastgesteld. Hierin zijn beheer- en beleidsmaatregelen opgenomen. Eind dit jaar zijn de eerste boomprojecten gestart.	
Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningsniveau op peil.				
Effectiviteit en kwaliteit van jeugd- en onderwijsbeleid verbeteren.	Het percentage voortijdige schoolverlaters-ers (VSV-ers) moet teruggebracht worden. Op 1 juni 2011 was 14,2 procent van de jongeren tussen 18 en 23 jaar VSV-er. Het streven voor 2012 is om dit omlaag te brengen.	Samen met onze partners invullen van regierol op het gebied van onderwijs- en jeugdbeleid.	De gemeente neemt binnen het overleg over de Lokale Educatieve Agenda de regie om met partners te komen tot een gezamenlijke visie op onderwijs en zorg. Op 31 december 2012 was het aantal VSV'ers in Ridderkerk gedaald naar 13 procent.	
Onderwijs voor alle leeftijden.	Oordeel burgers over onderwijs* Realisatie 2010: 7,4 Realisatie 2011: 7,5 Streefcijfer 2012: 7,4 Realisatie 2012: 7,5	Onderzoek naar de verschillende mogelijkheden om opnieuw een Volksuniversiteit in Ridderkerk te realiseren.	Een volksuniversiteit is financieel niet haalbaar gebleken. Ook niet in BAR-verband. In plaats daarvan is een brochure uitgegeven met het bestaande lokale cursusaanbod. Ook op de gemeentelijke website is dit cursusaanbod te vinden.	

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningsniveau op peil.</p> <p>Accommodatievraagstukken ten aanzien van onderwijs en welzijn worden integraal afgewogen.</p>	<p>Oordeel burgers over onderwijs* Realisatie 2010: 7,4 Realisatie 2011: 7,4 Streefcijfer 2012: 7,4. Realisatie 2012: 7,5</p> <p>Oordeel burgers over welzijnsvoorzieningen*. Realisatie 2009: 5,9 Realisatie 2010: 6,1 Realisatie 2011: 6,4. Realisatie 2012: 6,2</p> <p>Oordeel burgers over sportvoorzieningen*. Realisatie 2009: 7,6 Realisatie 2010: 7,6 Realisatie 2011: 7,6. Realisatie 2012: 7,4</p>	<p>Uitvoering van het accommodatiebeleid (concrete acties zijn benoemd in het programma De burger als Wijkbewoner). Op basis van de notitie Overcapaciteit Onderwijshuisvesting uit 2011 wordt in overleg met de schoolbesturen verder beleid ontwikkeld op de behoefte en beschikbaarheid aan gebouwen voor onderwijs en welzijn.</p>	<p>- Uitvoering is gegeven aan het programma huisvestingsvoorzieningen onderwijs 2012. - Op wijkniveau heeft in Drievliet/'t Zand overleg met alle betrokken partijen plaatsgevonden over de behoefte aan huisvesting voor onderwijs en welzijn. - Een concept beleidsparagraaf van de notitie Overcapaciteit Onderwijshuisvesting is besproken met de schoolbesturen en vervolgens vastgesteld.</p>	

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningsniveau op peil. Toegankelijke gezondheidszorg.</p>	<p>Oordeel burgers over gezondheidszorg*. Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,1 Realisatie 2011: 7,3 Streefcijfer 2012: 7,3. Realisatie 2012: 7,5</p> <p>Oordeel cliënten (ouders, verzorgers, kinderen en jongeren) over de dienstverlening/hulpverlening van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren werkplan 2012 (e.v.) CJG samen met onze CJG-partners. • Verkennen van de mogelijkheden van de vestiging van een Ridderkerkse huisartsenpost. 	<p>In 2012 is samen met CJG-partners uitvoering gegeven aan het werkplan 2012 waarmee de doorontwikkeling van het CJG een feit is. Na de zomerperiode is een quick scan naar de tevredenheid onder een deel van de gebruikers van het CJG gehouden (met name de ouders die gebruikmaken van de JGZ). Ouders zijn tevreden over aanbod, deskundigheid, klantvriendelijkheid en snelheid. De gemiddelde waardering is een 8. Aandachtspunten uit dit onderzoek (o.a. bereikbaarheid / kwaliteit website) zijn opgepakt en worden in 2013 verder ontwikkeld.</p> <p>Uit gesprekken die wij gevoerd hebben met Ridderkerkse huisartsen bleek dat een Ridderkerkse huisartsenpost niet haalbaar is. De raad is hierover in maart 2012 geïnformeerd met een raadsinformatiebrief.</p>	

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk is het voorzieningsniveau op peil.				
Goed functionerend stedelijk Jongeren centrum.	Oordeel burger welzijnsvoorzieningen*. Realisatie 2009: 5,9 Realisatie 2010: 6,1 Realisatie 2011: 6,4 Streefcijfer 2012: 6,1. Realisatie 2012: 6,2	<ul style="list-style-type: none"> Evaluatie medegebruik jongeren centrum door de verschillende partners. Evaluatie exploitatie van de Gooth en Sport en Welzijn en op basis daarvan mogelijke aanpassing van de afspraken rond de exploitatie. 	De evaluatie van de Loods is uitgevoerd. Daarover is de raad geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief. De exploitatieresultaten van 2011 gaven geen reden tot aanpassing van de afspraken rond de exploitatie. In 2013 wordt dit wederom nagegaan over de resultaten van 2012.	
Voldoende cultureel aanbod.	Oordeel burger cultuur*. Realisatie 2009: 6,3 Realisatie 2010: 6,3 Realisatie 2011: 6,3 Streefcijfer 2012: 6,3. Realisatie 2012: 6,1	In stand houden culturele voorzieningen, zoals de bibliotheek, de muziekschool e.d.	Ter handhaving van het huidige culturele voorzieningsniveau zijn voor 2012 prestatie-afspraken gemaakt met en subsidies verleend aan de Bibliotheek A tot Z, Stichting ToBe, Hofplein Rotterdam en de Stichting Evenementen Ridderkerk.	
Alle minima zijn in staat deel te nemen aan de samenleving.	In 2012 beschikken we over een nieuw beleidskader minimabeleid.	Op basis van een onderzoek naar het minimabeleid en de positie van de minima wordt een nieuw beleidskader opgesteld.	In 2012 is het onderzoek naar het minimabeleid en de positie van de minima uitgevoerd.	Door de vertraging bij het uitgevoerde onderzoek is het nieuwe beleidskader nog niet opgesteld. In de eerste helft van 2013 wordt verkend hoe dit in BAR-verband kan worden uitgewerkt. Daarbij wordt bewaakt dat de ambitie en inzet van Ridderkerk op dit terrein stevig verankerd wordt.

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningsniveau op peil.</p> <p>Alle inwoners van Ridderkerk zijn in staat deel te nemen aan de samenleving.</p>	<p>In 2012 beschikken we over een actuele Wmo-nota.</p>	<p>Het beleidsplan Wmo wordt eind 2011 vastgesteld. Vanaf 2012 en volgend zullen de acties die voortvloeien uit het beleidsplan worden uitgevoerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de overdracht van taken uit de AWBZ naar de Wmo.</p>	<p>In 2012 is het Wmo actieplan herijkt en naar de raad gestuurd. De acties voor 2012 zijn uitgevoerd. In 2012 is in BAR-verband hard gewerkt om de decentralisatie van de AWBZ naar de gemeente uit te werken. Het project ligt op schema.</p>	
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we een volwassen partnerschaprelatie met onze maatschappelijke instellingen.</p> <p>De activiteiten van onze maatschappelijke partners dragen bij aan de gewenste maatschappelijke effecten.</p>	<p>Oordeel maatschappelijke organisaties over de bestuurlijke samenwerking.</p> <p>Oordeel maatschappelijke organisaties over de ambtelijke samenwerking.</p> <p>Voor de maatschappelijke partners is duidelijk welke maatschappelijke effecten de gemeente verwacht voor het verstrekken van subsidie.</p> <p>Oordeel schoolbesturen over de samenwerking met de gemeente.</p>	<p>Subsidiebeschikking conform BCF-systematiek / nieuwe verordening.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monitoren nieuw subsidiebeleid. • Uitvoeren meting conform prestatie indicator. 	<p>In 2012 is er geen nieuwe subsidieverordening opgesteld. Er is daarom ook geen subsidiebeschikking conform de BCF systematiek en herziene wijze van monitoren ontwikkeld.</p>	<p>De nieuwe subsidieverordening is voorzien voor 2013.</p>
<p>Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.</p> <p>Verbeteren van de luchtkwaliteit.</p>	<p>Bijdragen aan de landelijk gestelde normen voor luchtkwaliteit door uitvoering van het Actieplan Luchtkwaliteit.</p>	<p>Uitvoeren acties Actieplan Luchtkwaliteit.</p>	<p>In 2012 is het rapport 'Groen voor Lucht' opgeleverd waarin de mogelijkheden zijn onderzocht voor het plaatsen van groen voor een betere luchtkwaliteit. Tevens is geïnvesteerd in een schoner eigen wagenpark.</p>	

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.</p> <p>Verminderen van het aantal geluidsgehinderten.</p>	<p>We beschikken in 2012 over actuele geluidbelastingkaarten.</p>	<p>Actualisatie geluidbelastingkaarten in 2012 (om de vijf jaar). Saneren van 14 woningen op de A-lijst en onderzoeken overige woningen op deze lijst.</p>	<p>In de tweede helft van 2012 zijn de Geluidbelasting Kaarten (GBK) voor Ridderkerk vastgesteld. Doel van deze kaarten is onder meer input leveren voor het opstellen van het actieplan Geluid in 2013.</p> <p>Het onderzoek naar het saneren van 14 woningen met het ISV3 deelbudget Geluid is gestart. In een aantal woningen (referentiewoningen) wordt onderzoek gedaan naar de geluidbelasting. In 2013 volgen maatregelen als het onderzoek dat uitwijst.</p>	
<p>Vermindering van het klimaatprobleem en stimuleren van het gebruik van duurzame energie.</p>	<p>Het onderwerp klimaat maakt onderdeel uit van de nieuwe milieuvisie.</p>	<p>Uitvoering van de klimaatmaatregelen (concrete acties worden benoemd in het programma De burger als Wijkbewoner).</p>	<p>Afronding van de Regionale klimaatagenda 2008-2012 heeft plaatsgevonden. Tevens is op basis van een regionale evaluatie begonnen met de opzet voor een nieuwe regionale agenda.</p>	
<p>Het beheersen van de gemeentelijke bodemproblematiek.</p>	<p>In 2012 beschikken we over nieuw bodembeleid.</p>	<p>Uitvoering van het bodembeleid (concrete acties worden benoemd in het programma De burger als Wijkbewoner).</p>	<p>De bodemkwaliteitskaarten zijn afgerond. Daarnaast is geïnventariseerd welke knelpunten het werken met deze kaarten oplevert. In 2013 wordt op basis van de knelpunten een nieuw bodembeleidsplan opgesteld.</p>	<p>Het afronden van de kaarten en de inventarisatie van de knelpunten heeft meer tijd gekost dan bij aanvang verwacht. Daarom is de oplevering van het beleid later. Dit vormt geen belemmering voor de uitvoering.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.				
Verlagen van risico's binnen de gemeente bij de productie, het vervoer, de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen.	In 2012 beschikken we over een nieuwe externe veiligheidsvisie.	Borging en uitvoering van de maatregelen uit de veiligheidsvisie (concrete acties worden benoemd in de programma's De burger als Wijkbewoner en De burger als Onderdaan en Belastingbetaler).	De visie is in 2011 vastgesteld. De uitwerking van de concrete acties zijn benoemd in het programma De burger als Wijkbewoner.	
Een schaa sprong realiseren ten aanzien van het milieubeleid.	Uit de jaarlijkse evaluatie van het milieuprogramma blijkt dat de projecten voortgang boeken.	<ul style="list-style-type: none"> Uitvoering van het milieuprogramma (concrete acties worden benoemd in het programma De burger als Wijkbewoner). Tussentijdse evaluatie milieuprogramma in juni 2012. 	De tussentijdse evaluatie tot juni 2012 heeft inmiddels plaatsgevonden. Dit heeft niet geleid tot een aanpassing van de gestelde doelen.	
De afvalinzameling in de gemeente is goed verzorgd.	In 2012 beschikken we over een nieuw beleidskader afval.	<ul style="list-style-type: none"> Nota afvalbeleid wordt geïntegreerd in de aanbesteding inzameling afval. Daarbij worden ambities geformuleerd ten aanzien van gescheiden afvalinzameling. De aanbesteding is in 2012. Het sluiten van nieuwe contracten ten aanzien van restafval en GFT. Dit wordt in samenhang opgepakt met het contract voor de inzameling van afval. Bij de beoordeling wordt aandacht besteed aan mogelijke intergemeentelijke samenwerking. 	Dit is niet gedaan. Dit is uitgevoerd.	In de BAR business case is afgesproken dat we dit in 2014 in BAR-verband oppakken.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: De gemeente Ridderkerk is een betrouwbare partner (nog discussie over kerndoel).</p> <p>In Ridderkerk passen ambities bij onze mogelijkheden.</p>	<p>We beschikken in 2012 over een structureel sluitende meerjarenbegroting.</p> <p>De afgesproken prestaties zijn geleverd en worden jaarlijks bij de rekening verantwoord.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Effectueren gemaakte afspraken met onze maatschappelijke partners over de bezuinigingen n.a.v. kerntakendiscussie/begroting • Gesprekken vervolgen met onze maatschappelijke partners over het structureel realiseren van de bezuinigingen. • Zoeken naar alternatieve inkomstenbronnen, bijvoorbeeld subsidies. • Discussie over kerntaken vervolgen. 	<p>Met alle partners zijn ook in 2012 afspraken gemaakt over de realisatie.</p> <p>Er wordt structureel overlegd met onze partners over de te realiseren bezuinigingen.</p> <p>Er zijn geen nieuwe alternatieve inkomstenbronnen gevonden in 2012. Dit heeft bij de kadernota 2013 een vervolg gekregen.</p>	

5.1 Gerealiseerde lasten en baten programma 1 De burger als Partner

Omschrijving	(voordeel + / nadeel -)			Verschil
	Begroting	Begroting	Rekening	
	2012	2012 na wijz.	2012	
Lasten	-41.154.600	-31.069.800	-31.696.900	-627.100
Baten	23.786.800	12.240.700	10.924.100	-1.316.600
Saldo voor bestemming	-17.367.800	-18.829.100	-20.772.800	-1.943.700
Toevoeging reserve	-76.400	-1.616.300	-1.510.900	105.400
Onttrekking reserve	168.400	750.500	675.100	-75.400
Totaal reserve mutaties	92.000	-865.800	-835.800	30.000
Saldo na bestemming	-17.275.800	-19.694.900	-21.608.600	-1.913.700

5.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen programma 1 De burger als Partner

De mutaties + zijn voordelen en – zijn nadelen.

De saldi-resultaten voor- en na bestemming in de rekening 2012 ten opzichte van de begroting laten zich als volgt samenvatten (afgeronde bedragen):

Resultaat voor bestemming:

Lagere lasten opvoedingsondersteuning	134.000
Hogere baten opvoedingsondersteuning	66.000
Lagere opbrengsten subsidievaststelling buitensportmaterialen	-171.000
Lagere lasten openbare gezondheidszorg	56.000
Lagere lasten Wmo prestatieveld 7, 8 en 9	80.000
Lagere lasten invoeringskosten decentralisatie AWBZ	68.300
Lagere lasten projecten stedelijke vernieuwing	65.000
Bouwgrondexploitatie	-2.234.400
Overige verschillen	-7.600

<i>Saldo voor bestemming</i>	<i>-1.943.700</i>

Mutaties reserves:

Lagere toevoeging reserve groot onderhoud sportaccommodaties	171.000
Toevoeging aan transitiegelden AWBZ	-68.300
Lagere aanwending reserve investering stedelijke vernieuwing	-65.000
Overige verschillen	-7.700

Saldo mutaties reserves	30.000

<i>Saldo na bestemming</i>	<i>-1.913.700</i>
	=====

Voor een nadere toelichting op bovengenoemde resultaat wordt verwezen naar Bijlage 1 Rechtmatigheidsanalyse. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste beleidsmatige afwijkingen.

Opvoedingsondersteuning

In het najaar van 2012 zijn de financiële middelen door de stadsregio Rotterdam voor de preventieve jeugdzorg verrekend (de zogenoemde RAS-gelden) tussen de gemeenten in de stadsregio. Uit deze verrekening ontstond een incidenteel voordeel van € 70.000. Tevens is een incidenteel voordeel ontstaan van € 66.000 doordat:

- De lokale jeugdzorg vraaggericht is. Hierdoor bleek de werkelijke inzet van jeugdzorg op voorhand moeilijk te begroten.
- De inzet van duurdere vormen van jeugdzorg werd voorkomen door eerder en beter te kijken naar passende vormen van lokale zorg.

In het najaar 2012 werden diverse bedragen ter hoogte van €66.000 teruggevorderd bij stichting Flexus Jeugdplein en Vivenz in het kader van de vaststelling van subsidies.

Buitensportmaterialen

In de 2^e monitor 2012 is gemeld dat onderhoudsvoorzieningen van de stichting Sport en Welzijn afgerekend worden conform de nieuwe raamovereenkomst, afgesloten eind 2011. Een incidenteel nadeel van €171.000 wordt veroorzaakt doordat een meerjarensubsidie voor buitensportmaterialen niet is afgerekend. Dit komt omdat niet al de benodigde informatie daarvoor beschikbaar was. De afrekening vindt plaats in 2013.

Het niet afrekenen van de subsidie heeft echter geen budgettair effect voor het resultaat 2012, omdat de toevoeging aan de reserve groot onderhoud sportaccommodaties met hetzelfde bedrag is afgenomen.

Openbare gezondheidszorg

Een incidenteel voordeel van €56.000 is ontstaan omdat enerzijds een verrekening van het verstrekte voorschot in 2011 van extra ingekochte inspecties kinderopvang plaatsvond. Anderzijds is een lokaal project gericht op het stimuleren van gezond bewegen niet uitgevoerd en vielen de lasten van andere prestaties lager uit.

WMO prestatieveld 7,8,9

Een aantal prestaties van de Wmo prestatievelden 7,8,9 is niet geleverd. Het betreft:

- Het project vervangende dagopvang/inloop GGZ (€40.000). Door het uitstellen van de decentralisatie is nog geen experiment gestart.
- De WMO conferentie (€10.000). De Wmo conferentie heeft in 2012 niet plaatsgevonden.

Daarnaast zijn enkele cursussen, waarvan de kosten in onze exploitatie geraamd stonden, alsnog betaald door de ziektekostenverzekeraar. Dit vormt een incidenteel voordeel omdat hier nog geen structurele afspraken over zijn.

Invoeringskosten decentralisatie AWBZ Begeleiding

Door de val van het vorige kabinet is de decentralisatie uitgesteld. Het budget is niet besteed in afwachting van een nieuwe ingangsdatum decentralisatie Begeleiding. Dit levert een incidenteel voordeel op van €68.600. Het is onduidelijk of en hoeveel budget door het Rijk beschikbaar wordt gesteld. Inmiddels is de ingangsdatum verschoven naar 1 januari 2015.

Op 21 februari 2013 heeft de raad besloten om de overschotten na ieder boekjaar te storten in de bestemmingsreserve transitiegelden AWBZ begeleiding en verzorging. Voor 2012 gaat het om een bedrag van €68.300 en dat bedrag vormt een incidenteel nadeel voor de exploitatie.

Projecten stedelijke vernieuwing

We zouden een bijdrage leveren aan een waterpartij bij de singel bij de Riederborgh in het kader van een ISV prestatie. De afspraken over het openbaar gebied worden echter anders. Dit betekent dat vooralsnog een bedrag van €65.000 niet is uitgekeerd.

Bovengenoemde prestatie wordt gedekt vanuit de reserve investering stedelijke vernieuwing. Omdat de prestatie nog niet is opgeleverd wordt de reserve ook niet aangewend. Dit levert voor de exploitatie een incidenteel nadeel op van €65.000.

Bouwgrondexploitatie

De bouwgrondexploitaties worden per complex of project hieronder toegelicht.

Complex Cornelisland

Bij het complex Cornelisland is door de economische omstandigheden en de herziening van het bestemmingsplan de geplande uitgifte van fase II en III nog niet op gang gekomen. Hierdoor zijn de kosten ongeveer €4.000.000 lager uitgevallen dan begroot. Een onderdeel van deze €4.000.000 is de verwerving van twee percelen grond. Hier is inmiddels overeenstemming over bereikt en deze kosten (€2.300.000) zullen worden gemaakt in het eerste kwartaal van 2013.

In 2012 is er geen bedrijfsgrond uitgegeven. Aan drie gegadigden is een aanbidding gedaan om grond te kopen, maar zij hebben de aanbidding nog niet geaccepteerd. Dit betekent dat de geraamde € 3.000.000 aan baten niet is ontvangen en doorschuift naar 2013.

Project Van Riebeekstraat

Dit project ligt stil vanwege de economische omstandigheden. De kosten zijn € 85.000 hoger uitgevallen. Dit komt door het naar voren halen van een deel van het bouwrijp maken van fase II en door meerwerk. Het bouwterrein bleek onvoldoende te zijn ingeklonken waardoor extra zand moest worden aangebracht.

Complex Lagendijk

Bij het complex Lagendijk was rekening gehouden met de verkoop van twee kavels. Eén kavel is verkocht. Maar het andere kavel, dat in optie is uitgegeven, is niet meer geleverd in 2012. Hierdoor zijn de inkomsten € 315.000 lager uitgevallen.

Project Slikkerveer Zuid-Oost

Dit project bevindt zich in een afrondende fase. In 2012 is er € 70.000 meer uitgegeven dan ontvangen omdat er uren aan het project zijn besteed die niet verhaald kunnen worden en omdat een betaalde afdracht aan het Regiofonds nog niet is terugontvangen van Woonvisie.

Complex Driehoek Het Zand

Er is nog niet gestart met het project Driehoek Het Zand omdat de ontwikkelaar, Stichting Woonvisie, dit project nog niet rond heeft. Hierdoor is ongeveer € 230.000 minder uitgegeven voor het bouwrijp maken. Wel is er voor € 92.000 aan extra kosten gemaakt voor het actualiseren van de grondexploitatie (uren), het voorbereiden van de woningbouw in de volgende fase van Het Zand en voor het beheer van het Hakterrein.

In overleg met de accountant is de eind 2012 door de raad vastgestelde grondexploitatie Het Zand in negatieve zin bijgesteld. De uitkomst hiervan is een verwacht verlies op eindwaarde van € 250.000. Hiervoor is een voorziening getroffen.

Project Zorgwoningen Generaal Smutsstraat

Woonvisie is gestopt met het project Zorgwoningen Generaal Smutsstraat. Hierdoor is van het budget van € 156.000 voor bouw- en woonrijp maken maar € 5.000 uitgegeven en is de geraamde opbrengt grondverkoop ad € 678.000 niet ontvangen. We gaan in gesprek met Woonvisie over de afwikkeling van het project. Als hierover afspraken gemaakt zijn zal het complex in 2013 worden afgesloten.

Project Transferium Slikkerveer

Dit project is nog niet gestart waardoor er € 247.000 minder is uitgegeven. De gemeente moet nog werkzaamheden uitvoeren op het terrein en bovendien is er nog geen omgevingsvergunning aangevraagd.

Bij het Grondbedrijf worden de voor- en nadelige saldi aan het eind van het jaar overgeboekt naar de balans, waardoor het in de begroting en de rekening budgettair neutraal uitwerkt. Alleen als een complex wordt afgesloten komt het voordeel/nadeel ten gunste/laste van de rekening. Dat is het geval met bovengenoemde mutaties. Daarnaast zijn er ook mutaties die *buiten* de boekwaarden omgaan, bijvoorbeeld (tussentijdse) winstnemingen en mutaties in reserves. De belangrijkste in die categorie volgen hierna.

Complex Terrein Bakker Staal

Dit complex zal in de toekomst met een verlies worden afgesloten. Hiervoor is een voorziening getroffen van € 140.500.

Complex Piramide/ Schoolmeesterswoning

Bij het complex Piramide/ Schoolmeesterswoning is het bouwplan voor de laatste fase van dit al vele jaren lopende complex doorgerekend. De grondopbrengsten zijn niet meer voldoende om de in het verleden gemaakte en nu nog te maken kosten voor het bouw- en woonrijp maken terug te verdienen. Voor het verwachte verlies van € 247.600 is een voorziening getroffen.

Complex Centrumplan

Bij het complex Centrumplan is het opgestelde stedenbouwkundige plan opnieuw doorgerekend. De kosten voor bouw- en woonrijp maken blijken hoger te zijn dan tot nu toe werd geraamd. Voorts leidt vertraging in de uitvoering tot oplopende financieringskosten. Hierdoor neemt het verwachte verlies toe met € 1.491.000. De verliesvoorziening is verhoogd met dit bedrag. Dit nadeel wordt conform het raadsbesluit uit de raad van januari 2013 gedekt uit de algemene reserve (zie ook hoofdstuk 6).

Toeslag Stadsuitbreiding

De toeslag Stadsuitbreiding die wij bij grondverkoop ontvangen (deze zit begrepen in de verkoopprijs van de grond) is € 106.400 lager uitgevallen. De belangrijkste oorzaak is dat in 2012 nog geen grond is verkocht in Cornelisland. Deze toeslag wordt toegevoegd aan de algemene reserve, die toevoeging valt dus ook lager uit (zie ook hoofdstuk 6).

Tot slot werden in 2012 drie complexen afgesloten:

1. Nieuw Reijerwaard,
2. Gerrit Maritzstraat en
3. Complex Riederborgh.

Per saldo is het resultaat van deze drie afgesloten complexen € 1.100 positief.

5.3 Stand van zaken/ Realisatie 2012 nieuw beleid programma 1 De burger als Partner

Niet van toepassing.

5.4 Voortgang investeringskredieten programma 1 De burger als Partner

De uitvoering van de investeringswerkzaamheden verliep conform begroting. Budgettair zijn geen afwijkingen opgetreden.

2.2.2. Programma De burger als Kiezer

1 Inleiding

De burger als kiezer is de burger die politiek wordt gerepresenteerd en die een bepaalde kwaliteit van politiek en bestuur mag verwachten. Als prestatie is omschreven dat het gemeentebestuur goed luistert naar zijn inwoners, een duidelijke visie heeft op de toekomst en waar maakt wat het belooft. Het jaar 2012 kan worden gezien als een jaar om de tussenstand van deze voornemens te meten. Het gemeentebestuur in de huidige samenstelling is dan 2 jaar in functie.

2 Algemeen

Het programma De burger als Kiezer is het programma waarbinnen het gemeentebestuur en de Ridderkerkse samenleving elkaar ontmoeten. De Ridderkerkse ervaringen met participatie en de uitkomsten van de Bestuurskrachtmeting 2009 hebben ertoe geleid dat Participatie in Ridderkerk in totaliteit tegen het licht is gehouden. Met inbreng van de bestaande platforms en wijkoverleggen hebben de raad en het college de notitie Ridderkerk, participatie, burgers en bestuur 2010 vastgesteld. De uitwerking van de doorontwikkeling van participatie zal zichtbaar worden in 2012 en 2013. Ook de wijze waarop het gemeentebestuur de contacten onderhoudt met de wijken is hiervan een onderdeel. In programma 1 leest u hierover meer.

Regionale samenwerking betekent krachtenbundeling waardoor meer bereikt kan worden voor de regio en de afzonderlijke gemeenten, ook in de richting van de rijks- en provinciale overheid. Samenwerking is hiermee geen doel op zich, maar een middel om de Ridderkerkse bevolking beter van dienst te zijn. De samenwerking is soms in een vast samenwerkingsverband georganiseerd en in andere gevallen ontstaat deze spontaan omdat gemeenten elkaar op beleidsterreinen vinden. De samenwerking vindt daardoor met wisselende partners plaats. De samenwerking tussen Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk wordt doorontwikkeld en zal de komende jaren meer aandacht van de gemeenteraden vragen dan tot nu toe het geval is geweest. Ook voor wat betreft de samenwerking in BAR-verband heeft de raad als volksvertegenwoordiger een aantal specifieke rollen. De raad stelt kaders waarbinnen het college het dagelijks bestuur van de gemeente uitvoert. Met de doorontwikkeling van de samenwerking zullen de gemeenteraden de kaders waarbinnen die samenwerking plaatsvindt, vast moeten stellen. Het BAR-Koersdocument (2007) dat door de raden is vastgesteld, geeft al dergelijke kaders aan en is de basis voor de doorontwikkeling die nu vorm wordt gegeven. Daarnaast stelt de raad bij de begroting de budgetten vast die daarvoor beschikbaar worden gesteld en controleert of ook daadwerkelijk binnen de gegeven kaders en budgetten wordt bestuurd. Als sluitstuk van de controle voert de rekenkamercommissie onderzoek uit naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gemeentelijk beleid en beheer. Ook in 2012 zullen dergelijke onderzoeken worden uitgevoerd of worden opgeleverd door de Rekenkamercommissie. Intergemeentelijke samenwerking gaat ook niet aan rekenkamer- (commissies) voorbij. In 2011 is gezamenlijk onderzoek naar de BAR-samenwerking tot begin 2011 als onderwerp gekozen door de drie Rekenkamer(commissie)s. De Rekenkamer Rotterdam, waarbij Barendrecht is aangesloten, voert het daadwerkelijke onderzoek uit. Naar verwachting zal het rapport in 2012 worden uitgebracht. In 2011 is de Rekenkamercommissie van Ridderkerk aangesloten bij een onderzoek door de landelijke Rekenkamer naar de oprichting van Centra voor Jeugd en Gezin. Het rapport bestaat uit een lokaal rapport en een overkoepelend (landelijk) rapport. De rapporten worden in 2012 met de raad besproken.

De taken die op allerlei terreinen vanuit de rijksoverheid op ons afkomen, zijn voor een gemeente zoals Ridderkerk te groot om die alleen uit te voeren. Veel aandacht zal de komende periode dan ook uitgaan naar samenwerking op allerlei gebied. Juist dan is het noodzakelijk om aandacht te houden voor de lokale samenleving en de behoeften en wensen die daar leven. In het BAR-koersdocument is het volgende opgenomen: Iedere BAR-gemeente heeft zijn eigenheid. Dat geeft kracht aan de samenwerking. En samenwerking biedt ruimte voor die eigenheid. Daaraan kan worden toegevoegd: Met elkaar hoef je niet alles zelf te kunnen.

3 Realisatie

In 2012 is de doorontwikkeling van Participatie in Ridderkerk nagenoeg afgerond. Het resultaat van al die inspanningen is, dat met alle wijkplatforms, de Jongerenraad Ridderkerk en de andere platforms convenanten zijn afgesloten. Op basis van die convenanten adviseren en inspireren de burgers van Ridderkerk de raad en het college over onderwerpen in de samenleving. 2012 is ook het jaar waarin het ondernemersplatform is opgericht. Met deze mijlpaal is een langgekoesterde wens om meer in contact te komen met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven in vervulling gegaan. Het is helaas nog niet gelukt om een nieuwe vorm te vinden voor participatie door de Wmo-adviesraad.

Deur open bij het college:

Burgemeester en wethouders hebben het spreekuur voor burgers in 2012 voortgezet. Over uiteenlopende onderwerpen weten inwoners van Ridderkerk het college tijdens dit spreekuur te vinden.

Bestuurskrachtmeting

Eind 2012 waren de eerste voorbereidingen voor een bestuurskrachtmeting gestart. Bij de behandeling van de begroting 2013-2016 heeft de raad in de afwegingen over bezuinigingsmaatregelen besloten om de voor 2013 geplande bestuurskrachtmeting te schrappen. De voorbereidende werkzaamheden zijn daarna gestaakt.

Regionale samenwerking

Door de val van het kabinet zijn de aangekondigde plannen voor de opheffing van de Wgr+ regio's en daarmee voor de Stadsregio Rotterdam vooralsnog niet doorgestaan. De gedachten over de samenwerking tussen de huidige stadsregio en het Stadsgewest Haaglanden in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag zijn in 2012 wel voortgezet. De burgemeesters, colleges en gemeenteraden van de huidige regiogemeenten hebben allemaal meer of minder uitgebreid gereageerd op de voorstellen die de initiatiefnemers aan hen hadden toegestuurd. Die reacties hebben er toe geleid, dat de deelnemende gemeenten meer invloed hebben gekregen op het proces en het tempo daarvan. Ieder gemeentebestuur beseft dat het andere gemeenten/partners nodig heeft om alle wettelijke taken uit te kunnen voeren. Dat dit niet steeds dezelfde gemeenten/partners hoeven te zijn, maar per onderwerp kan verschillen, wordt in de metropoolregio inmiddels onderschreven. De burgemeester participeert in een bestuursforum. In dat platform staat de inbreng van de gemeenten nadrukkelijk op de agenda. De vergaderingen van het bestuursforum worden ambtelijk voorbereid en in die voorbereiding draagt Ridderkerk haar steentje bij. Het is op dit moment nog niet duidelijk welke plannen het huidige kabinet heeft voor de Wgr+ regio's.

BAR-samenwerking

In 2012 is veel aandacht uitgegaan naar de samenwerking met Barendrecht en Albrandswaard. Door middel van een intensief informatie- en voorlichtingsprogramma is de raad voorbereid op de keuze die in december 2012 gemaakt moest worden. De raden van de drie gemeenten hebben gekozen voor het laten uitwerken van twee scenario's. De drie gemeenten blijven autonoom en er blijven drie volwaardige gemeentehuizen, waar de inwoners bediend worden. De gemeentebesturen dragen geen bevoegdheden over aan de BAR-organisatie en behouden zo hun beleidsvrijheid. De colleges hebben een concepttekst voor een gemeenschappelijke regeling voor de BAR-organisatie opgesteld. Die concepttekst wordt aan de raden voorgelegd. Voorop blijft staan dat zorgvuldigheid en gedegen voorbereiding boven snelheid gaan. Het spreekwoord luidt niet voor niets: *Haastige spoed is zelden goed*.

In de andere begrotingsprogramma's vindt u eveneens informatie over de BAR-samenwerking op die specifieke onderdelen.

Rekenkameronderzoeken

In 2012 heeft de rekenkamercommissie de uitkomsten van drie rekenkameronderzoeken aan de raad toegestuurd.

- 1) Een overzicht van de lessen uit 6 jaar rekenkameronderzoek.
- 2) Een onderzoek naar de samenwerking in BAR-verband. Dit onderzoek is uitgevoerd samen met de rekenkamercommissie Albrandswaard en de Rekenkamer Barendrecht. De uitkomsten zijn gepresenteerd aan de drie raden gezamenlijk en in de individuele raden besproken.

- 3) Een onderzoek naar de Invoering van het Centrum voor Jeugd en Gezin in Ridderkerk met daarbij een benchmark met de resultaten van dit onderzoek in 42 andere gemeenten. De raad heeft de uitkomsten besproken en de aanbevelingen overgenomen.

De rekenkamercommissie heeft in 2012 twee nieuwe onderzoeken opgestart. Eén onderzoek betreft de doorvoering van de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek naar het subsidiebeleid, dat in 2010 is uitgevoerd. Het tweede onderzoek heeft als twee centrale thema's de relatie tussen ruimtelijk beleid en grondbeleid en de doeltreffendheid van het grondbeleid.

Onderzoeksresultaten Waarstaatjegemeente

Waarstaatjegemeente.nl - najaar 2012

Beknopt overzicht uitkomsten en een reactie van het college op die uitkomsten

Jaar	Burger als kiezer	Burger als klant	Burger als onderdaan	Burger als partner	Burger als wijkbewoner	Burger als belastingbetaler
Gemid: 2012*	5,9	7,4	6,3	5,7	7,0	5,9
2012	5,8	7,4	6,5	5,6	7,1	6,0
2011	5,8	7,6	6,5	5,6	7,2	6,0
2010	5,8	7,5	6,3	5,5	7,0	5,8
2009	5,0	7,3	6,3	5,1	7,1	5,4

* Gemiddelde uitkomst van gemeenten van vergelijkbare grootte.

Reactie college op de uitkomsten

Algemeen

Het college heeft de ambitie om de uitslagen 2009 te behouden met minder middelen, dat is in deze tijd van bezuinigingen een forse uitdaging. Deze doelstelling is gehaald.

Burger als kiezer

In 2012 is het cijfer dat we van onze burgers krijgen voor deze burgerrol gelijk gebleven. Daar zijn we niet tevreden mee. We investeren veel om dat cijfer te verbeteren. We hebben in 2012 bijvoorbeeld aan de leden van onze participatieplatforms gevraagd wat we volgens hen zouden moeten doen om voor alle burgerrollen een voldoende te krijgen. De meest gehoorde antwoorden zijn:

- Beantwoordt vragen van burgers altijd en telkens opnieuw (ook als ze verpakt zijn in bijvoorbeeld ingezonden brieven);
- Zorg dat de bestuurders zichtbaar en toegankelijk zijn;
- Participatie gaat al een stuk beter, maar blijf werken aan het verbeteren van participatie;
- Communiceer in taal die mensen begrijpen.

Deze adviezen gelden dus ook voor de waardering van de burger als kiezer.

Toch mogen we redelijk tevreden zijn dat het waarderingscijfer gelijk is gebleven in relatie tot 2011. In 2012 speelden én het bezuinigingsvraagstuk, én de val van het landelijke kabinet én een lokale coalitiewijziging. Al deze drie factoren hadden een negatieve invloed kunnen hebben op de waardering van inwoners op hun invloed als kiezer. Toch zien we geen daling in het cijfer. We gaan daarom door op de ingeslagen weg en blijven investeren in:

- a. Nóg meer communiceren van gemeentelijk beleid, ook via de nieuwe website en via het uitzenden van gemeenteraadsvergaderingen;
- b. Het toepassen van de uitgangspunten voor participatie;
- c. Het organiseren van cursussen voor inwoners in 'hoe werkt de gemeente';
- d. Het welkom heten van nieuwe inwoners en hen verleiden om mee te doen in politiek en samenleving;
- e. Meedoen in bestuurlijke en burgerlijke samenwerkingsverbanden in en rondom Ridderkerk.

Burger als klant

Het totaalcijfer van de burger als klant ligt 0,2 punt lager dan is 2011. De waardering voor 2012 ligt met een 7,4 op het niveau van gemeenten met een vergelijkbare omvang. Het valt op dat de bezoekers de openingstijden van het gemeentehuis en de wachttijd voor het loket duidelijk lager waarden dan in 2011. De meest plausibele verklaring hiervoor is dat per 1 september 2012 de vrije inloop is beperkt en de bezoektijden op afspraak zijn verruimd. Het was voorzien dat dit in de beginperiode tot wat onvrede zou leiden. Wij zijn er echter van overtuigd dat het werken volgens afspraak de burger beter zal bedienen dan de vrije inloop. Burger als onderdaan/belastingbetaler
 In 2012 is het totaalcijfer van de burger als onderdaan en belastingbetaler gelijk gebleven. Eind 2011 en in het jaar 2012 zijn er een relatief groot aantal overvallen geweest in Ridderkerk, die ook veel aandacht van de pers hebben gekregen. De verwachting was dat dit een negatief effect op de cijfers van Waarstaatjegemeente zou hebben. Dat is niet het geval geweest. Meer mensen hebben meegedaan aan het onderzoek en voor wat betreft het 'veiligheidsgevoel' en 'leefbaarheid' de gemeente een hoger cijfer toegekend dan 2011. Het gemiddelde cijfer is daarmee gelijk gebleven. Mogelijk dat het adequaat reageren van politie en gemeente, de voorlichtings- en persmomenten en overige publicaties, het donkere dagen offensief en de gerichte aanpak van overlast op specifieke locaties hier van invloed op zijn geweest. Deze samenwerking blijft gehandhaafd. De gemeente scoort hiermee ook iets hoger dan gemeenten met een vergelijkbare omvang.

De burger als belastingbetaler heeft voor het jaar 2012 weer een 6,0 gescoord en is daarmee gelijk gebleven aan het voorgaande jaar. Daarmee scoort de gemeente Ridderkerk iets hoger dan gemeenten met een vergelijkbare omvang. Ten opzichte van het eerste meetjaar 2009 is de gemeente wel 0,4 punt gestegen. Deze stijging heeft zich – ondanks alle maatregelen – niet doorgezet. De inrichting van het callcentre, de publicaties in De Combinatie, het digitaal ontsluiten van de taxatierapporten, het verkorten van de afhandelingstermijnen van de bezwaarschriften, het in eigen beheer (her)taxeren van woningen en de steeds verdergaande digitalisering van het WOZ-proces blijven gehandhaafd.

Burger als partner

In 2012 is het cijfer dat we van onze burgers krijgen voor deze burgerrol gelijk gebleven. Met het cijfer van 5,6 zitten we dichtbij het landelijk gemiddelde (5,7). Maar we zijn daar nog niet tevreden mee. We blijven net als voorgaande jaren streven naar een betere waardering van de burger. Het bestuur van Ridderkerk vindt het namelijk echt belangrijk de burger in zijn rol als partner te betrekken bij de ontwikkeling van plannen en wil echt de mening van de bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties kennen en betrekken bij haar plannen. Het in 2010 vastgestelde participatiebeleid helpt daarbij. Voorbeelden van hoe we dat willen gaan doen zijn het consequent toepassen van het afwegingskader participatie, de inzet van de wijkregisseurs, verbeteren en intensiveren van de contacten met het bedrijfsleven, collegebezoeken enzovoort. Naast de verbetering van de relatie met inwoners, blijven we ook werken aan de samenwerking met onze partners. Dit zijn zowel andere gemeenten binnen en buiten de regio, alsook onze maatschappelijke partners. Als gemeente willen wij met onze maatschappelijke partners afspraken maken over de gewenste maatschappelijke effecten binnen de beschikbare middelen. Van onze maatschappelijke partners vragen wij om op basis van hun professionaliteit, kennis en ervaring aan te geven hoe zij deze maatschappelijke effecten denken te kunnen realiseren. Aangezien zij de uitvoering veelal voor hun rekening nemen horen zij direct van onze inwoners of bepaalde activiteiten wel of niet in de smaak vallen en kan indien nodig (en mogelijk) ingespeeld worden op de wensen van onze inwoners.

Burger als wijkbewoner

De inwoner waardeert de omgeving nog altijd met een goede voldoende en de waardering ligt daarmee nog boven het landelijke gemiddelde. Wel is er een lichte daling ten opzicht van 2011. Dat is gezien alle bezuinigingen ook niet verwonderlijk, met dien verstande dat het landelijk gemiddelde in 2012 niet is gezakt, hoewel ook elders gemeenten te maken hebben met bezuinigingen. Wat ons meevalt is dat de waardering voor het groen amper is gedaald, terwijl we in 2012 toch echt te maken hebben gehad met een voor onkruid ideale zomer. De bezuinigingen op de welzijnszaken zijn nu in de waardering wel terug te vinden. Zo daalt de waardering voor culturele voorzieningen en welzijnsvoorzieningen licht. Ook op het gebied van onderwijs daalt de waardering licht. Wij zien de oorzaak in de jaarlijkse daling van het aantal leerlingen waardoor het moeilijk is voor de schoolbesturen om het voorzieningenniveau op pijl te houden. In feite geldt dat ook voor de waardering van de sportvoorzieningen, de voorzieningen voor de jeugd en de uitgaansgelegenheid. Wel zijn we in 2012 bezig geweest met de aanleg en renovatie van speelplekken, maar deze inspanning heeft zich nog niet vertaald in een toename van de waardering.

4 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 2 De burger als kiezer

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: De Ridderkerkse burger als kiezer waardeert het gemeentebestuur. Het gemeentebestuur luistert goed naar zijn inwoners.	Opkomstpercentage gemeenteraadsverkiezingen	<ul style="list-style-type: none"> Voorbereiden organisatie verkiezingen 2014. Aandacht voor verantwoordelijk burgerschap – in uitgangspunten voor participatie, welkom van nieuwe inwoners en 18+ers. Participatie bij de voorbereiding van de verkiezingen (zoals wél ingaan op ideeën van burgers om de opkomst te bevorderen) burgers vragen mee te denken hoe we de opkomst kunnen bevorderen. Jongerenraad inschakelen m.b.t. extra aandacht voor jongere kiezers. 	De voorbereidingen zijn van start gegaan.	
	Oordeel burger over invloed als kiezer.* Realisatie 2009: 4,9 Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 5,8 Streefcijfer 2012:5,9 Realisatie 2012: 5,6	<ul style="list-style-type: none"> Actief uitdragen coalitieakkoord en prestaties gemeentebestuur. Voorbereiding bestuurskrachtmeting 2013. 	Op de gemeentelijke website worden de collegebesluiten gepubliceerd. De voor 2013 geplande bestuurskrachtmeting is door de raad bij de vaststelling van de begroting 2013-2016 geschrapt. De voorbereidingen zijn daarom gestaakt.	

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: De Ridderkerkse burger luistert goed naar zijn inwoners.</p>	<p>Oordeel burger over vertegenwoordiging door gemeenteraad.* Realisatie 2009: 4,9 Realisatie 2010: 5,5 Realisatie 2011: 5,6 Streefcijfer 2012:5,5 Realisatie 2012: 5,6</p> <p>Oordeel burger over besluitvaardigheid van de gemeenteraad**. Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 5,9 Streefcijfer 2012:6,0 Realisatie 2012: 5,8</p>	<p>Bijhouden verdere ontwikkelingen digitaliseren en desgewenst invoeren. Afleggen van bezoeken door de raad aan de wijken.</p>	<p>Ook in 2012 is het geluid van de raadsvergaderingen uitgezonden via de gemeentelijke website. Het geluid is vanaf september 2011 ook gearhiveerd. Bezoekt zijn de bibliotheek centrum, buurtpreventie Bolnes, de brandweer en Sport en Welzijn.</p>	
		<p>Duidelijkheid geven over bevoegdheden, procedures en planning van belangrijke besluitvorming. Werken met een duidelijke bestuursplanning. Publiceren van door de raad genomen besluiten.</p>	<p>In de communicatie naar de inwoners wordt duidelijkheid gegeven over bevoegdheden, procedures en de planning van belangrijke besluitvorming. Ook in 2012 was er voor inwoners gelegenheid deel te nemen aan 'Bezoek aan de raad'. De bestuursplanning wordt elk kwartaal besproken met het presidium. De besluiten van de raad zijn gepubliceerd in de rubriek 'Besluiten uit de raad'.</p>	

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: De Ridderkerkse burger als kiezer waardeert het gemeentebestuur. Het gemeentebestuur maakt in het algemeen waar wat het belooft en zich voorneemt.	Vertrouwen burgers in B&W.* Landelijk gemiddelde is 6,0. Realisatie 2009: 5,1 Realisatie 2010: 6,0 Realisatie 2011: 6,1 Streefcijfer 2012: 6,0 Realisatie 2012: 6,3	Uitdragen coalitieakkoord en prestaties gemeentebestuur, gekoppeld aan p&c-cyclus. Wijkbezoeken organiseren.	Collegebesluiten worden op de website gepubliceerd. Daarbij wordt vermeld welke afwegingen tot het genomen besluit hebben geleid. Voor wijkbezoeken zie programma 2.	
	Oordeel burgers waarmaken beloften B&W.* Realisatie 2009: 4,8 Realisatie 2010: 5,4 Realisatie 2011: 5,5 Streefcijfer 2012: 5,6 Realisatie 2012: 5,5	Communicatie in het Gemeentejournaal per thema van het coalitieakkoord in relatie met de prestaties (of andere vorm van telkens terugkerende herkenbare communicatie van delen van coalitieakkoord en prestaties). Gekoppeld aan p&c-cyclus.	In aanvulling op de communicatie via het Gemeentejournaal speelde de communicatie met burgers zich steeds meer via digitale kanalen af. De nieuwe Website heeft daar aan bijgedragen, deze is toegankelijker. Twitter is een digitaal kanaal dat in 2012 meer en meer gebruikt werd.	Communicatie in het Gemeentejournaal per thema uit het Coalitieakkoord was gepland voor eind 2012. Vanwege de wisseling in de coalitie is dit uitgesteld.
Het gemeentebestuur maakt in het algemeen waar wat het belooft en zich voorneemt.	Mening burgers over goed gemeentebestuur*. Landelijk gemiddelde is 6,0 (2010). Realisatie 2009: 5,4 Realisatie 2010: 6,1 Realisatie 2011: 6,3 Streefcijfer 2012: 6,1 Realisatie 2012: 6,3	Voorbereiding bestuurskrachtmeting 2013.	De voor 2013 geplande bestuurskrachtmeting is door de raad bij de vaststelling van de begroting 2013-2016 geschrapt. De voorbereidingen zijn daarom gestaakt.	
	Mening burgers over besluitvaardigheid van het college**. Realisatie 2010: 5,9 Realisatie 2011: 5,9 Streefcijfer 2012: 6,0 Realisatie 2012: 5,9	Actieve openbaarmaking van relevante collegebesluiten.	De collegebesluiten worden op de gemeentelijke website gepubliceerd. Daarbij wordt vermeld welke afwegingen tot het genomen besluit hebben geleid.	

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: De Ridderkerkse burger als partner (in participatietrajecten) waardeert het gemeentebestuur.</p> <p>Het gemeentebestuur betreft burgers in voldoende mate bij de totstandkoming van beleid.</p>	<p>Oordeel betrekken burger bij totstandkoming en uitvoering van plannen*.</p> <p>Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 5,4 Realisatie 2011: 5,6 Streefcijfer 2012:5,6 Realisatie 2012: 5,5</p>	<p>waardeert het gemeentebestuur.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitwerking Public Affairs. • Inwoners stimuleren om deel te nemen aan discussies en daarbij ook bij grote onderwerpen oog hebben (wanneer we communicatiebureaus inschakelen) voor de bestaande participatiecultuur in Ridderkerk. 	<p>Het gemeentebestuur en de ambtelijke organisatie werken volgens de uitgangspunten voor participatie. We dragen actief uit wat we doen in Ridderkerk.</p>	

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: De Ridderkerkse burger als partner (in participatietrajecten) waardeert het gemeentebestuur.</p> <p>Het gemeentebestuur betreft burgers in voldoende mate bij de totstandkoming van beleid.</p>	<p>Oordeel interesse gemeente in mening burgers*. Realisatie 2009: 5,5 Realisatie 2010: 6,0 Realisatie 2011: 6,0 Streefcijfer 2012: 6,0 Realisatie 2012: 6,1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgangspunten voor participatie communiceren. • Laten zien welke werkwijze is gevolgd en wat met de inbreng uit participatie is gedaan. 	<ul style="list-style-type: none"> • We werken volgens de uitgangspunten voor participatie. Deze uitgangspunten voor participatie zijn breed in de organisatie verspreid en worden in personeelsbijeenkomsten actief onder de aandacht gehouden. • Vast onderdeel van de cursus 'hoe werkt de gemeente Ridderkerk?' is participatie en de werkwijze die daarbij hoort. • Voor de deelnemers aan wijkoverleggen is een bijeenkomst over participatie gehouden. • In publicaties en vooral in bijlagen bij besluiten worden zowel de adviezen vanuit participatie alsook de terugkoppeling daarop gecommuniceerd. Iedereen kan op die manier lezen wat de betrokken burgers zeggen en wat het bestuur daarmee doet. • In 2012 heeft het Ondernemersplatform Ridderkerk zichzelf opgericht. Zowel het college als de gemeenteraad hebben aangegeven dat zij dit platform een belangrijke gesprekspartner vinden. 	

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: De Ridderkerkse burger als partner (in participatietrajecten) waardeert het gemeentebestuur.</p> <p>Het gemeentebestuur betreft burgers in voldoende mate bij de totstandkoming van beleid.</p>	<p>Oordeel voldoende inspraakmogelijkheden in plannen*.</p> <p>Realisatie 2009: 5,3 Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 5,8 Streefcijfer 2012:6,0 Realisatie 2012: 5,7</p>	<p>• Communiceren uitgangspunten voor participatie.</p> <p>• Werken met het afwegingskader voor participatie. Duidelijk vooraf aangeven wat bij participatie en inspraak van de burger wordt verwacht.</p> <p>• Uitdragen wat er met inbreng vanuit participatie is gedaan – aandacht voor terugkoppeling naar participatiepartners.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • We communiceren de uitgangspunten voor participatie niet alleen naar ambtenaren zodat zij volgens deze uitgangspunten werken, maar er ligt op de centrale servicebalie in de hal van het gemeentehuis de folder 'inspireren? Dat doen we samen'. Ook staan ze op de website van de gemeente. Waarmee we zoveel mogelijk burgers uitnodigen om mee te doen. In die folder staan alle mogelijkheden voor participatie. 	
<p>Kerdoel: De Ridderkerkse burger als partner (in participatietrajecten) waardeert het gemeentebestuur.</p> <p>Het gemeentebestuur betreft burgers in voldoende mate bij de uitvoering van beleid.</p>	<p>Oordeel betrekken burgers bij uitvoeren plannen*.</p> <p>Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 5,4 Realisatie 2011: 5,5 Streefcijfer 2012:5,6 Realisatie 2012: 5,5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zoeken naar meer mensen die meedoen met participatie buitenom de mensen die dat altijd al doen. • Ondernemers inschakelen (Bestuurskrachtmeting pag. 12 in 2^e kadertje). • Ontdekken wat we kunnen doen met welke vormen van online-participatie. 	<p>De ondernemers zijn nu ook betrokken bij het gemeentebestuur. Diverse malen zijn burgers via digitale wegen uitgenodigd om mee te doen. De nieuwe Website heeft daar mogelijkheden voor. De ontwikkelingen zijn positief. In 2013 gaan we het vaker doen. Tijdens de welkomstbijeenkomst voor nieuwe inwoners is actief reclame gemaakt voor participatie.</p>	
<p>Oordeel burgers of zij voldoende invloed hebben op wat de gemeente doet*.</p> <p>Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 4,9 Realisatie 2011: 5,2 Streefcijfer 2012:5,1 Realisatie 2012: 5,0</p>	<p>Oordeel burgers of zij voldoende invloed hebben op wat de gemeente doet*.</p> <p>Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 4,9 Realisatie 2011: 5,2 Streefcijfer 2012:5,1 Realisatie 2012: 5,0</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Telkens zichtbaar maken, uitdragen wat er met inbreng vanuit participatie is gedaan. • Aansprekende communicatievorm ontwikkelen. 	<p>Er is een standaardformulier in ontwikkeling dat kan worden gebruikt om input vanuit participatie te verzamelen. In dit formulier kan ook worden opgenomen wat per advies de terugkoppeling is na besluitvorming. Met dit formulier is in 2012 ervaring opgedaan.</p>	

* Bron: Waarsaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Het gemeentebestuur wordt door andere overheden als partner beschouwd.</p> <p>Kerdoel: Ridderkerk wil invloed uitoefenen op landelijk, provinciaal en regionaal niveau.</p>	<p>Oordeel burgers over de bestuurlijke samenwerking in relatie tot het coalitieakkoord. Oordeel van de burger hierover wordt bij de bestuurskrachtmeting gevraagd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitwerking Public Affairs. • Deelnemen aan proefprojecten vanuit bijvoorbeeld ministeries (zoals proeftuinen participatie, deregulering, enz., van anderen leren en het geleerde aan anderen doorgeven). • Ridderkerk profileren door als pilotgemeente aan enkele projecten deel te nemen (laten zien dat we leef hebben! en ondertussen van - en aan - anderen leren). • Aandacht voor partnerschapverbanden met de lokale instellingen. Zij hebben vaak ook gemeentegrensoverstijgende knowhow. • Deelname aan netwerken op het vakgebied. 	<ul style="list-style-type: none"> • We hebben deelgenomen aan diverse proefprojecten samen met andere gemeenten en met het ministerie van BZK. • Partnerschappen binnen de lokale gemeenschap worden aangemoedigd en versterkt. • We werken veel samen met BAR-partners bij netwerken, symposia e.d. • Raads-, collegeleden en ambtenaren nemen deel aan de discussie over de metropoolregio Rotterdam - Den Haag. Daar waar nodig, laat Ridderkerk een kritisch geluid horen. • Het thema public affairs heeft vooral invulling gekregen door op regionaal niveau te participeren in allerhande overleggen en op te komen voor de belangen van Ridderkerk. 	<p>De bestuurskrachtmeting is wegbezuinigd. De tweede prestatie kan niet worden geleverd.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>De BAR-gemeenten worden door andere overheden als partner beschouwd.</p> <p>Kerdoel: Ridderkerk wil samen met Barendrecht en Albrandswaard invloed uitoefenen op landelijk, provinciaal en regionaal niveau.</p>	<p>Oordeel burgers over de bestuurlijke samenwerking in relatie tot het coalitieakkoord. Oordeel van de burger hierover wordt bij de bestuurskrachtmeting gevraagd.</p>	<p>Zie hierboven, maar dan in BAR-verband.</p>	<ul style="list-style-type: none"> De gezamenlijke bestuurskrachtmeting is door de raden geschrapt. De mogelijkheid om de burgers daarbij naar hun mening te vragen is hiermee vervallen. Wethouders en medewerkers nemen deel aan diverse netwerken en zetten met hun inbreng Ridderkerk en de BAR-gemeenten op de kaart. Dit jaar is een convenant gesloten met het Waterschap voor samenwerking in de afvalwaterketen. 	

* Bron: Waarstaatjegemeente

5 wat heeft het gekost

5.1 Gerealiseerde lasten en baten programma 2 De burger als Kiezer

Omschrijving	(voordeel + / Nadeel -)			Verschil
	Begroting 2012	Begroting 2012 na wijz.	Rekening 2012	
Lasten	-2.521.100	-2.682.400	-2.640.300	42.100
Baten	185.700	185.700	185.700	0
Saldo voor bestemming	-2.335.400	-2.496.700	-2.454.600	42.100
Toevoeging reserve	-185.700	-346.200	-343.800	2.400
Onttrekking reserve	112.700	112.700	110.300	-2.400
Totaal reserve mutaties	-73.000	-233.500	-233.500	0
Saldo na bestemming	-2.408.400	-2.730.200	-2.688.100	42.100

5.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen programma 2 De burger als Kiezer

De mutaties + zijn voordelen en - zijn nadelen

De saldi-resultaten voor- en na bestemming in de rekening 2012 ten opzichte van de begroting laten zich als volgt samenvatten (afgeronde bedragen):

Resultaat voor bestemming:	
Diverse kleine verschillen	42.100

<i>Saldo voor bestemming (voordelig)</i>	42.100
Mutaties reserves:	0

Saldo mutaties reserves..	0

<i>Saldo na bestemming (voordelig)</i>	42.100
	=====

5.3 Stand van zaken/realisatie 2012 nieuw beleid programma 2 De burger als Kiezer

Niet van toepassing.

5.4 Voortgang investeringskredieten programma 2 De burger als Kiezer

Niet van toepassing.

2.2.3. Programma De burger als Klant

1 Inleiding

De burger, het bedrijf of de instelling heeft in dit programma de rol van klant die recht heeft op een goede kwaliteit van dienstverlening. Zij hebben een één op één contact met de gemeente. Dit contact vindt plaats, soms digitaal, soms aan een balie of telefonisch of soms via derden. Onder dienstverlening vallen alle contacten waarbij de gemeente informatie verstrekt, een klacht of een melding afhandelt of een transactie uitvoert, zoals het verstrekken van een hulpmiddel aan gehandicapten, een paspoort of een vergunning.

De missie van het programma de burger als Klant is “een tevreden klant door het leveren van maatwerk in dienstverlening” door altijd te denken vanuit de logica van de klant. Dit betekent niet dat de klant kan bepalen wat er gebeurt. De gemeente stelt altijd randvoorwaarden voor wat mogelijk is. Denken vanuit de logica van de klant betekent weten wat de klant wil:

- Een persoonlijke benadering;
- Een gemakkelijke dienstverlening;
- Kwaliteit in diensten en producten;
- Een voor iedereen duidelijke open werkwijze;
- Keuzevrijheid met welk kanaal zij de gemeente benadert;
- Klanten kunnen met hun klachten en adviezen over de dienstverlening terecht bij de gemeente.

We moeten ons goed realiseren dat de gemeente niet in een vrije markt opereert, en dus op een aantal producten het monopolie heeft én niet alle vragen naar tevredenheid van de klant kan of mag beantwoorden. Kortom: over het algemeen *kiezen* onze klanten er niet voor om met ons zaken te komen doen. Dat beperkt ons in onze mogelijkheden om te 'scoren' op dienstverlening. Om met de Belastingdienst te spreken: leuker kunnen we het niet maken, wel makkelijker. De essentie van het verbeteren van de gemeentelijke dienstverlening zit 'm dan ook in het 'makkelijker' maken.

2 Algemeen

Breed opgevat gaat dienstverlening niet alleen over contacten aan de balie, maar ook over de wijze waarop we als gemeente communiceren, hoe we onze inspraak organiseren, hoe we handhaven etc. Binnen het programma De burger als Klant richten we ons vooral op de individuele klant met zijn of haar individuele vraag.

Onder dit programma vallen drie specifieke processen van dienstverlening:

- Aanvragen van Wmo-voorzieningen / verstrekkingen (De Wijzerplaats);
- Vergunningen;
- Inwonerszaken.

3 De Wijzerplaats

Als een inwoner geestelijke of lichamelijke beperkingen heeft waardoor hij of zij moeite heeft om mee te komen in de maatschappij, dan kan deze inwoner in aanmerking komen voor hulp van de gemeente (maatschappelijke ondersteuning). Een inwoner ontvangt deze hulp in natura, als financiële tegemoetkoming of als een persoonsgebonden budget. Deze hulpvoorzieningen – die verstrekt worden door De Wijzerplaats – moeten de inwoner in staat stellen om:

- Een huishouden te voeren;
- Zich te verplaatsen in en om de woning;
- Zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;
- Medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

Met De Wijzerplaats beoogt de gemeente om de toegang tot, en het bereik van, voorzieningen te vergroten. In dat kader wordt onderzocht of De Wijzerplaats en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) samen het Wmo-informatieloket van de gemeente kunnen vormgeven.

Bij de uitvoering van de Wmo wordt de gemeente geadviseerd door de Wmo Adviesraad. In deze Adviesraad zijn de doelgroepen van alle prestatievelden vertegenwoordigd. Ook met de aanbieders

van activiteiten op de prestatievelden van de Wmo wordt actief samengewerkt in de voorbereiding en uitvoering.

4 Vergunningverlening

Wie wil bouwen of verbouwen of anderszins iets aan zijn omgeving wil veranderen heeft vaak een vergunning nodig. Met de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) worden ruim 25 vergunningen vervangen door één omgevingsvergunning. Burgers vragen deze omgevingsvergunning aan met één aanvraagformulier en de vergunning wordt via één procedure afgehandeld. Met de Wabo wordt bovendien de categorie vergunningvrije bouwwerken groter. Daarnaast vallen binnen dit programma ook de APV-vergunningen en alle overige vergunningen.

5 Realisatie

De Wijzerplaats

In het kader van het BAR project decentralisatie begeleiding AWBZ Wmo is in 2012 (en wordt nog steeds) gewerkt aan het ontwikkelen van nieuw beleid in het kader van de Kanteling. Onze manier van werken wordt hier op aangepast. Meer dan voorheen wordt uitgegaan van de eigen kracht van burgers, gekeken naar collectieve/algemene en voorliggende voorzieningen, het compenseren van belemmeringen als uitgangspunt genomen i.p.v. het verstrekken van voorzieningen. Deze manier van werken is in 2012 is bij nieuwe klanten die zich melden en bij herindicaties toegepast. Van volledig gekanteld werken is nog geen sprake omdat het beleid in het kader van de Kanteling nog in ontwikkeling is.

In 2012 is men gestart met het opstellen van een sociale kaart, is er geïnvesteerd in bijeenkomsten, intervisie- en casusbesprekingen gericht op gekanteld denken en handelen en zijn werkprocessen aangepast.

6 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 3 De burger als Klant

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.</p> <p>De inwoners van Ridderkerk zijn tevreden over de geleverde dienstverlening.</p>	<p>Totaal oordeel bezoeker over de geleverde dienstverlening</p> <p>Totaal rapportcijfer 'burger als klant</p> <p>Realisatie 2010 : 7,5</p> <p>Realisatie 2011 : 7,6</p> <p>Streefcijfer 2012: 7,6</p> <p>Realisatie 2012: 7,4</p>	<p>Invoeren fase 3 Antwoord@.</p>	<p>In BAR-verband is er een business case opgesteld. Gezamenlijke gelijktrekking en invoering fase 3.</p>	<p>Het invoeren van Antwoord@ wordt verder opgepakt in BAR-verband.</p>
		<p>Reguliere inzet zodat burgers binnen de (wettelijk) gestelde termijn antwoord op hun brief of mail krijgen.</p>		<p>Het totaalcijfer van de burger als klant ligt 0,2 punt lager dan in 2011. De waardering voor 2012 ligt met een 7,4 op het niveau van gemeenten met een vergelijkbare omvang. Het valt op dat de bezoekers de openingstijden van het gemeentehuis en de wachttijd voor het loket duidelijk lager waarden dan in 2011. De meest plausibele verklaring hiervoor is dat per 1 september 2012 de vrije inloop is beperkt en de bezoektijden op afspraak zijn verruimd. Het was voorzien dat dit in de beginperiode tot wat onvrede zou leiden. Wij zijn er echter van overtuigd dat het werken volgens afspraak de burger beter zal bedienen dan de vrije inloop.</p>

* Bron: 'waar staat je gemeente'

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.</p> <p>De inwoners van Ridderkerk zijn tevreden over de geleverde dienstverlening.</p>	<p>Totaal oordeel bezoeker over de geleverde dienstverlening</p> <p>Totaal rapportcijfer 'burger als klant</p> <p>Realisatie 2010 : 7,5 Realisatie 2011 : 7,6 Streefcijfer 2012: 7,6 Realisatie 2012: 7,4</p>	<p>Regulier inzet zodat we telefonisch bereikbaar zijn voor onze klanten.</p>		<p>Zie vorige punt.</p>

* Bron: 'waar staat je gemeente'

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.</p> <p>De openingstijden van het gemeentehuis zijn voldoende.</p>	<p>Oordeel bezoeker openingstijden gemeentehuis*.</p> <p>Realisatie 2010: 7,2 Realisatie 2011: 7,2 Streefcijfer 2012: 7,2 Realisatie 2012: 6,7</p> <p>Aantal uren per week waarop centrale publieksbalie is geopend^{***}.</p>	<p>Inbedding uitkomsten evaluatie.</p>	<p>De openingstijden zijn aangepast. De nadruk ligt meer op het op afspraak werken.</p>	<p>Zie vorige punt.</p>

* Bron: 'waar staat je gemeente'

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.</p> <p>Bij het loket van het gemeentehuis hoeft je niet lang te wachten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel bezoeker over wachttijd voor het loket*. <p>Realisatie 2010: 7,9 Realisatie 2011: 8,3 Streecijfer 2012: 7,9 Realisatie 2012: 7,5</p>	<p>Constant monitoren van de klantenstroom en de daarop gebaseerde inzet van medewerkers zodat wachttijden de maximale norm zo min mogelijk overschrijden.</p>	<p>Statistische informatie gedeeld en in overleggen besproken</p>	<p>Het totaalcijfer van de burger als klant ligt 0,2 punt lager dan is 2011. De waardering voor 2012 ligt met een 7,4 op het niveau van gemeenten met een vergelijkbare omvang. Het valt op dat de bezoekers de openingstijden van het gemeentehuis en de wachttijd voor het loket duidelijk lager waarden dan in 2011. De meest plausibele verklaring hiervoor is dat per 1 september 2012 de vrije inloop is beperkt en de bezoektijden op afspraak zijn verruimd. Het was voorzien dat dit in de beginperiode tot wat onvrede zou leiden. Wij zijn er echter van overtuigd dat het werken volgens afspraak de burger beter zal bedienen dan de vrije inloop.</p>

* Bron: 'waar staat je gemeente'

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.</p> <p>De ambtenaren (aan het loket) van het gemeentehuis zijn correct en vriendelijk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oordeel bezoeker vriendelijkheid medewerker*. Realisatie 2010: 8,0 Realisatie 2011: 8,3 Streefcijfer 2012: 8,0 Realisatie 2012: 7,9 • Oordeel bezoeker verzorgdheid medewerker*. Realisatie 2010: 8,0 Realisatie 2011: 8,1 Streefcijfer 2012: 8,0 Realisatie 2012: 7,9 • Oordeel bezoeker inleving medewerker*. Realisatie 2010: 7,8 Realisatie 2011: 8,0 Streefcijfer 2012: 7,9 Realisatie 2012: 7,7 	<p>Klantgerichtheid, inlevend, ondernemend en verbindend zijn kerncompetenties in dit programma. Medewerkers worden individueel gecoacht op de ontwikkeling van deze competenties.</p>	<p>Jaarplannen, individuele gesprekken, bespreken klachtafhandeling</p>	

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.</p> <p>De ambtenaren (aan het loket) van het gemeentehuis helpen je snel en vakkundig.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oordeel bezoeker deskundigheid* Realisatie 2010: 7,9 Realisatie 2011: 8,3 Streefcijfer 2012: 7,9 Realisatie 2012: 7,8 • Oordeel bezoeker doorlooptijd* Realisatie 2010: 7,7 Realisatie 2011: 7,9 Streefcijfer 2012: 7,7 Realisatie 2012: 7,6 • Oordeel bezoeker duidelijkheid informatie* Realisatie 2010: 7,9 Realisatie 2011: 8,2 Streefcijfer 2012: 7,9 Realisatie 2012: 7,7 • Aantal gegronde bezwaar- en beroepschriften op aanvragen bouwvergunningen** 	<p>GBA-audit.</p>	<p>De audit is uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn gerapporteerd aan het college van 4 december 2012. Op 1 punt moet een her-audit plaatsvinden. Dit betreft de audit over het proces. Deze is door een kleine aanpassing binnen het proces ondervangen.</p>	

* Bron: Waarstaatjegemeente

** De resultaten van gemeenten op deze vragen worden niet omgerekend naar een rapportcijfer.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: in Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.</p> <p>Het gemeentehuis is goed verzorgd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oordeel bezoeker bereikbaarheid* Realisatie 2010: 7,8 Realisatie 2011: 8,0 Streefcijfer 2012: 7,6 Realisatie 2012: 7,6 • Oordeel bezoeker parkeergelegenheid* Realisatie 2010: 7,6 Realisatie 2011: 7,3 Streefcijfer 2012: 7,0 Realisatie 2012: 7,2 • Oordeel bezoeker overzichtelijkheid* Realisatie 2010: 7,9 Realisatie 2011: 7,8 Streefcijfer 2012: 7,5 Realisatie 2012: 7,5 • Oordeel bezoeker bewegwijzering* Realisatie 2010: 7,6 Realisatie 2011: 7,7 Streefcijfer 2012: 7,6 Realisatie 2012: 7,7 • Oordeel bezoeker wachtruimte* Realisatie 2010: 7,9 Realisatie 2011: 7,9 Streefcijfer 2012: 7,6 Realisatie 2012: 7,8 • Oordeel bezoeker privacy* Realisatie 2010: 7,3 Realisatie 2011: 7,5 Streefcijfer 2012: 7,0 Realisatie 2012: 7,3 	<p>Geen specifieke acties.</p>	<p>De medewerkers servicepunt houden regie over de netheid. Inzet van maatschappelijke stages.</p>	

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>De prijs voor de producten en diensten is redelijk.</p> <p>Kerdoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel bezoeker over Prijs van de dienstverlening* Realisatie 2010: 6,2 Realisatie 2011: 5,5 Streefcijfer 2012: 6,2 Realisatie 2012: 6,7 	<p>Transparante kostenonderbouwing leges.</p>	<p>De prijzen gelijk gehouden</p>	
<p>De informatie die de gemeente geeft is voldoende en begrijpelijk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel burgers over duidelijkheid informatie* Realisatie 2010: 7,2 Realisatie 2011: 7,2 Streefcijfer 2012: 6,9 Realisatie 2012: 7,1 Oordeel burgers over toegankelijkheid informatie* Realisatie 2010: 7,0 Realisatie 2011: 7,1 Streefcijfer 2012: 6,9 Realisatie 2012: 7,1 Oordeel burgers over gemeentelijke informatie via kranten* Realisatie 2010: 7,4 Realisatie 2011: 7,4 Streefcijfer 2012: 7,4 Realisatie 2012: 7,6 Oordeel burgers over informatie via website* Realisatie 2010: 6,7 Realisatie 2011: 6,9 Streefcijfer 2012: 6,9 Realisatie 2012: 7,0 Plaats op landelijke websiteranglijst** 	<p>Uitvoeren van het plan van aanpak digitale dienstverlening 2012. Opstellen plan van aanpak digitale dienstverlening 2013.</p>	<p>In 2012 is de vernieuwde gemeentelijke website doorgevoerd. Het opstellen van het plan van aanpak digitale dienstverlening wordt in de nieuwe BAR omgeving verder opgepakt.</p>	

* Bron: Waarstaatjegemeente

** De resultaten van gemeenten op deze vragen worden niet omgerekend naar een rapportcijfer.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: In Ridderkerk zijn burgers in staat om deel te nemen aan de maatschappij</p> <p>Degenen die niet (meer) voor zichzelf kunnen zorgen, verlenen wij waar mogelijk ondersteuning en toegang tot noodzakelijke voorzieningen.</p>	<p>Oordeel cliënt over wachttijd tussen aanvraag en verkrijgen van hulp***. (streefcijfer: 85% tevreden)</p> <p>Klanttevredenheid over aanvraagprocedure (streefcijfer 7,3)</p>	<p>Reguliere inzet zodat cliënten binnen de (wettelijk) gestelde termijn antwoord krijgen. Streven daarbij is dat 85% van de cliënten tevreden is.</p> <p>Er wordt een start gemaakt met invoering van de gekanteide werkwijze binnen de Wijzerplaats. Wij streven naar een klanttevredenheid van 7,3 over de aanvraagprocedure.</p>	<p>Cliëntenbeoordeling: 94% is tevreden over de wachttijd tussen aanvraag en verkrijgen van hulp</p> <p>Cliëntenbeoordeling: 7,5</p>	<p>Dit percentage is gebaseerd op SGBO onderzoek in 2011. Medio 2013 komen de klanttevredenheidsresultaten over 2012 beschikbaar.</p> <p>Dit percentage is gebaseerd op SGBO onderzoek in 2011. Medio 2013 komen de klanttevredenheidsresultaten over 2012 beschikbaar.</p>

*** bron: Tevredenheidsonderzoek Wmo

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: In Ridderkerk zijn burgers in staat om deel te nemen aan de maatschappij</p> <p>Degenen die niet (meer) voor zichzelf kunnen zorgen, verlenen wij waar mogelijk ondersteuning en toegang tot noodzakelijke voorzieningen.</p>	<p>Oordeel cliënt over hulp bij huishouden***. Realisatie 2009: 7,8. Realisatie 2010: 7,8 Realisatie 2011: 7,9 Streefcijfer 2012: 7,8 Realisatie 2012:</p> <p>Oordeel cliënt over Wmo-hulpmiddelen***. Uitkomsten klanttevredenheids-onderzoek Wmo 2010 worden medio dit jaar beschikbaar gesteld: Realisatie 2009: 7,3. Realisatie 2010: 7,4 Realisatie 2011: 7,5 Streefcijfer 2012: 7,4</p>	<p>Toezien op naleving van de scherpe voorwaarden die bij de aanbesteding 2010 zijn gesteld aan de dienstverlening van de leveranciers. Dit gebeurt door middel van bestuurlijk overleg en uitvoeringsoverleg met leveranciers.</p> <p>Er wordt scherp toegezien op de dienstverlening van de leveranciers om het streefcijfer te behouden.</p>	<p>In 2012 is het contract met de huidige aanbieders van HH met 1 jaar verlengd.</p> <p>Binnen de BAR werkgroep HH is en wordt onderzocht op welke wijze wij per 2013 vorm kunnen geven aan een HH maatwerkvoorziening (conform Rijksbeleid). Meer informatie treft u aan in programma 1 (De burger als partner)</p> <p>De klanttevredenheidsresultaten over 2011 zijn in 2012 gepresenteerd.</p> <p>Indien daar aanleiding toe was, is contact opgenomen met de leverancier.</p> <p>De klanttevredenheid blijkt uit het klanttevredenheidsonderzoek van SGBO.</p> <p>De klanttevredenheidsresultaten over 2011 zijn in 2012 gepresenteerd.</p>	<p>Medio 2013 komen de klanttevredenheidsresultaten over 2012 beschikbaar.</p> <p>Medio 2013 komen de klanttevredenheidsresultaten over 2012 beschikbaar.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

*** bron: Tevredenheidsonderzoek Wmo

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: In Ridderkerk zijn burgers in staat om deel te nemen aan de maatschappij</p>	<p>Oordeel cliënt over collectief vervoer***. Uitkomsten klanttevredenheids-onderzoek Wmo 2010 worden medio dit jaar beschikbaar gesteld. Realisatie 2009: 6,7. Realisatie 2010: 6,4 Realisatie 2011: 6,9 Streefcijfer 2012: 6,7</p>	<p>Evaluatie collectief vervoer (zie programma 1). Het collectief vervoer, het leerlingenvervoer en het AWBZ vervoer worden in 2012 opnieuw aanbesteed. Het streven is om een BAR-contractbeheerder o.a. scherp te laten toezien op het behoud van klanttevredenheid.</p>	<p>In programma 1 (burger als partner) kunt u lezen wat in 2012 is gerealiseerd m.b.t. het aanbestedingsproces inzake vervoer. Klanttevredenheid blijkt uit het klanttevredenheidsonderzoek van SGBO. De klanttevredenheidsresultaten over 2011 zijn in 2012 gepresenteerd.</p>	<p>Medio 2013 komen de klanttevredenheidsresultaten over 2012 beschikbaar</p>

*** bron: Tevredenheidsonderzoek Wmo

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: In Ridderkerk zijn burgers die niet (meer) voor zichzelf kunnen zorgen, verlenen wij waar mogelijk ondersteuning en toegang tot noodzakelijke voorzieningen.</p>	<p>Het oordeel van de cliënt om deel te nemen aan de maatschappij Het oordeel van de cliënt over de mate waarin de ondersteuning / het hulpmiddel heeft bijgedragen aan het zelfstandig kunnen blijven wonen***. (streefcijfer: 82% is redelijk tot zeer zelfstandig) Realisatie 2011: 80%</p>	<p>SWOR gaat in 2012 starten met seniorenwoonadvies. Doel is het langer zelfstandig kunnen blijven wonen van ouderen. Met Woonvisie worden dit jaar afspraken gemaakt over het toegankelijk maken van enige flatgebouwen. Bij nieuwbouw en aanpassingen in de bestaande woningvoorraad spant Woonvisie zich de komende jaren in om levensloopbestendige en nulredenwoningen op te leveren. Het streven is het oordeel van de cliënt op 82% te behouden.</p>	<p>In 2012 is Karaat (voorheen SWOR) gestart met het seniorenwoonadvies. Binnen de Wijzerplaats is dit instrument besproken als een preventieve voorliggende voorziening op woningaanpassingen Met Woonvisie zijn afspraken gemaakt die zijn vastgelegd in het Convenant Prestatieafspraken 2010 – 2015. In februari 2012 is in de raad ingestemd met dit convenant. Oordeel cliënt blijkt uit het klanttevredenheidsonderzoek van SGBO. De klanttevredenheidsresultaten over 2011 zijn in 2012 gepresenteerd.</p>	<p>Medio 2013 komen de klanttevredenheidsresultaten over 2012 beschikbaar.</p>

*** bron: Tevredenheidsonderzoek Wmo

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: In Ridderkerk zijn burgers die niet (meer) voor zichzelf kunnen zorgen, verlenen wij waar mogelijk ondersteuning en toegang tot noodzakelijke voorzieningen.</p>	<p>Oordeel cliënt over de mate waarin de ondersteuning / het hulpmiddel heeft bijgedragen aan het kunnen meedoen aan de maatschappij***. (streefijfer: 71% kan redelijk tot veel meedoen) Realisatie 2011: 77%</p>	<p>Om 71% blijvend mee te kunnen laten doen wordt in 2012 meer ingezet op maatwerk. Hierbij zal worden gestart met de invoering van Het Gesprek binnen de Wijzerplaats. NB Bij klachten nemen wij direct actie richting zorgleveranciers.</p>	<p>In 2012 is binnen het gesprek meer dan voorheen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitgegaan van de eigen kracht van burgers • Ingezet op collectieve/voorzorgende en algemene voorzieningen • Het compenseren van belemmeringen als uitgangspunt genomen i.p.v. het verstrekken van voorzieningen <p>Oordeel cliënt blijkt uit het klanttevredenheidsonderzoek van SGBO.</p> <p>De klanttevredenheidsresultaten over 2011 zijn in 2012 gepresenteerd.</p>	<p>Medio 2013 komen de klanttevredenheidsresultaten over 2012 beschikbaar.</p>

*** bron: Tevredenheidsonderzoek Wmo

7 Wat heeft het gekost

7.1 Gerealiseerde lasten en baten programma 3 De burger als Klant

Omschrijving	(voordeel + / nadeel -)			Verschil
	Begroting	Begroting	Rekening	
	2012	2012 na wijz.	2012	
Lasten	-13.977.200	-14.348.900	-13.661.400	687.500
Baten	5.031.300	5.953.400	5.680.800	-272.600
Saldo voor bestemming	-8.945.900	-8.395.500	-7.980.600	414.900
Toevoeging reserve	-10.300	-10.300	-10.300	0
Onttrekking reserve	66.700	90.700	44.000	-46.700
Totaal reserve mutaties	56.400	80.400	33.700	-46.700
Saldo na bestemming	-8.889.500	-8.315.100	-7.946.900	368.200

7.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen programma 3 De burger als Klant

De mutaties + zijn voordelen en - zijn nadelen

De saldi-resultaten voor- en na bestemming in de rekening 2012 ten opzichte van de begroting laten zich als volgt samenvatten (afgeronde bedragen):

Lagere lasten Voorzieningen gehandicapten	113.800
Lagere lasten WMO - huishoudelijke hulp	215.600
Lagere lasten WMO - advieskosten	54.800
Lagere baten leges Bouwregelgeving/ APV	-/ 86.800
Hogere baten begraafplaatsrechten	49.700
Overige verschillen	67.800

<i>Saldo voor bestemming (voordelig)</i>	<i>414.900</i>
Mutaties reserves:	
Overige verschillen	-/ 46.700

<i>Saldo mutaties reserves</i>	<i>-/ 46.700</i>

<i>Saldo na bestemming (voordelig)</i>	<i>368.200</i>
	=====

Voor een nadere toelichting op bovengenoemde resultaten wordt verwezen naar Bijlage 1 Rechtmatigheidsanalyse. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste beleidsmatige afwijkingen.

Lagere lasten Voorzieningen gehandicapten

Cijfers van de afgelopen jaren lieten zien dat het aantal woningaanpassingen steeds groter werd. Ook de complexiteit van de aanpassingen was in 2011 groot. In 2012 is de vraag naar grote complexe woningaanpassingen echter uitgebleven. Een incidenteel voordeel van € 113.800.

Lagere lasten WMO – huishoudelijke hulp (HH)

Er is op deze post per saldo een incidenteel voordeel van € 215.600 ontstaan door afname van het aantal klanten met een PersoonsGebonden Budget (PGB) en een lichte toename van het aantal Zorg in natura-klanten.

Het aanbod HH zal per 1-1-2014 veranderen door een nieuwe aanbesteding en bezuinigingen door het Rijk. De gevolgen voor het budget zullen bij de begroting worden toegelicht.

Lagere lasten Wmo – advieskosten

De noodzaak om advies in te winnen is sterk afhankelijk van de vraag. Dit jaar houden we een budget van € 54.800 over.

Lagere baten leges Bouwregelgeving en APV/bijzondere wetten

Deze baten zijn grotendeels afhankelijk van het aantal aanvragen voor bouwactiviteiten en de omvang van die activiteiten. In 2012 werden deze factoren negatief beïnvloed door de slechte economische situatie.

De verwachte aanvraag voor een omgevingsvergunning voor bouwactiviteiten in Driehoek/het Zand is verplaatst van 2012 naar 2013. Dit heeft tot gevolg dat de begrote legesinkomsten van € 200.000 voor dit project nog niet in rekening kon worden gebracht. Op andere onderdelen waren er meevallers. In totaliteit vallen de leges voor Bouwregelgeving en APV/ bijzondere wetten incidenteel € 86.800 lager uit.

Hogere baten begraafplaatsrechten

Hogere baten van € 49.700 wegens incidentele verlengingen bij bijzettingen en afkoop grafrechten voor onbepaalde tijd.

Het totaal saldo van het begrotingsonderdeel begraafplaatsen wordt verrekend met de Tariefegalisatiereserve Lijkbezorging, zie programma 5.

7.3 Stand van zaken / realisatie 2012 nieuw beleid programma 3 De burger als Klant

Niet van toepassing.

7.4 Voortgang investeringskredieten programma 3 De burger als Klant

Niet van toepassing.

2.2.4. Programma De burger als (Wijk)bewoner

1 Inleiding

Bij het programma De burger als (Wijk)bewoner gaat het om prettig wonen, werken en verblijven in de wijken van Ridderkerk. Daarvoor werkt de gemeente, samen met bewoners, bedrijven en instellingen aan:

- Het behouden en verbeteren van de kwaliteit van de wijk voor (en waar mogelijk: samen met) de bewoners;
- Het adequaat uitvoeren van beheer- en realisatietaken;
- De wijken steeds aanpassen aan de eisen van de tijd;
- De wijken en gebouwen (milieuhygiënisch) duurzaam maken.

Het onderhouden van veel en goede contacten met bewoners, bedrijven en instellingen is van belang, waarbij wij inspelen op hun vragen en behoeften.

2 Algemeen

De tevredenheid van de inwoners wordt in hoge mate bepaald door de beleving van de eigen woonomgeving. Zij moeten zich thuis voelen in die eigen woonomgeving. Het karakter van Ridderkerk en de eigen sfeer van de wijken worden zoveel mogelijk gehandhaafd. Tussen de wijken liggen ruime groenbuffers die dat gevoel versterken.

Bewoners, jong en oud, dienen zich veilig over straat te kunnen bewegen, ook als zij minder mobiel zijn.

Het behoud en verder ontwikkelen van de leef- en werkomgeving vraagt veel aandacht. Het woongenot wordt mede bepaald door de kwaliteit van de directe leefomgeving. Wij handhaven de kwaliteit van de woonomgeving op een aanvaardbaar niveau, al zal het onderhoud (als gevolg van de noodzakelijke bezuinigingen) soberder worden. Het aanzien van de openbare ruimte neemt in kwaliteit toe wanneer bewoners zich mede verantwoordelijk voelen voor een goed gebruik van de woonomgeving en bereid zijn daarin zelf te investeren. Daarom is een goed samenspel tussen bewoners en gemeente belangrijk.

De kwaliteit van de leefomgeving wordt ook bepaald door de milieuomstandigheden, de groen- en watervoorzieningen en de recreatieve mogelijkheden, zowel binnen de bebouwing als daarbuiten. Deze kwaliteit van de leefomgeving moet wel bewaakt en waar mogelijk verbeterd worden. Het is daarom van belang dat de gestelde beleidsdoelen regelmatig geëvalueerd worden en dat regelgeving die aan deze kwaliteit bijdraagt, nageleefd c.q. gehandhaafd wordt.

Eisen van (milieuhygiënische) duurzaamheid bepalen mede de inrichting en structuur van de openbare ruimte in het belang van toekomstige generaties. Vermindering van de milieubelasting blijft nodig, zodat (toekomstige) bewoners van Ridderkerk in een schone, duurzame omgeving kunnen wonen. Dit heeft ook een relatie met water- en afvalbeleid.

Van belang is ook een adequate infrastructuur om zich te kunnen verplaatsen tussen woning, werk en voorzieningen, zoals winkels, scholen en ruimtes voor cultuur en ontspanning. Voor de korte afstand om lopend of fietsend door Ridderkerk te kunnen gaan, voor de langere afstanden een snel doorrijdend busvervoer en het gebruik van de auto. Naast een ruim aanbod aan hoogwaardige voorzieningen in het centrum is een goed voorzieningenniveau op wijkniveau daarbij essentieel.

3 Realisatie

Burgerparticipatie

Burgerparticipatie is voor de bewoners belangrijk. Het jaar begon met een zeer goed verlopen actie, door veel van de bewoners, in het kader van het opruimen van het vuurwerkvuil. Een actieve groep is het hele jaar actief gebleven bij het schoonhouden van de openbare ruimte. Onder andere in het kader van maatschappelijke stages bij het Farel college. Soms is het voldoende om de bewoners te informeren, maar vaak is het belangrijk om bewoners actief te betrekken voordat er besluitvorming plaats vindt. Een voorbeeld van de actieve participatie is het dilemma rondom de

schitterende platanen langs de Rijnsingel in Bolnes. De belangen van de aanwonenden zijn anders dan voor de andere bewoners in Bolnes. Op basis van een brede enquête onder de bewoners is er uiteindelijk voor gekozen om het beeld van de groene Rijnsingel zoveel mogelijk te behouden en toch een verbetering van het uitzicht en de lichttoetreding van de woningen te bereiken.

Bomen beleid- en beheerplan

In 2012 is zowel de groene kaart als onderdeel van de nieuwe APV als het bomen beleid- en beheerplan vastgesteld. Bomen zijn voor Ridderkerk belangrijk. De belangrijkste bomenstructuur staat op de groene kaart, maar elke andere boom die niet op de groene kaart staat kan even belangrijk zijn. Communicatie bij een voorgenomen kap is dan ook essentieel. Het bomen beleid- en beheerplan gaat in op het gewenste beheer en juist door het steeds ouder worden van het Ridderkerkse bomenbestand is het ook nodig op tijd te beginnen met de vervanging.

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan V (vGRP V)

In het najaar van 2012 is het vGRP V vastgesteld. Daarmee is voor de riolering de ambitie voor de komende jaren verwoord evenals het meerjarig financieel perspectief. Door nu de komende jaren het tarief licht te verhogen wordt de toekomstige generatie niet belast met extreme lasten voor de riolering. Met het GRP is ook groen licht gegeven voor het afkoppelen van hemelwater aansluitingen op het riool in het gebied langs de Waal. Door deze afkoppeling wordt voorkomen dat er bij zware regenval vervuild water in de Waal terecht komt.

Leegstand schoolgebouwen

Inmiddels is er leegstand van schoolgebouwen. Eén van die gebouwen, de Ursinus school, is in 2012 gesloopt. Aanleiding was de kans op asbestverontreiniging bij het onbeheerd laten van het gebouw, terwijl een eventuele herbestemming van het gebouw niet rendabel te maken was.

Luchtkwaliteit en energiezuinigheid

Luchtkwaliteit en energiezuinigheid hebben in 2012 aandacht gehad. Vanuit het goede voorbeeld is er voor gekozen om voor een deel van het eigen wagenpark over te gaan op elektrische aandrijving. En zo zullen op het dak van het gemeentehuis zonnepanelen worden geplaatst.

Afvalinzameling

In 2012 is er veel gebeurd op het gebied van afval. Begin 2012 is de nieuwe samenwerking (contract eind 2011) met Opnieuw&Co van start gegaan. De inzameling van textiel vindt nu plaats met bovengrondse blauwe textielcontainers van deze organisatie. Daarnaast kunnen bewoners van Ridderkerk nu ook – naast andere organisaties - via Opnieuw&Co hun herbruikbare huisraad aanbieden in plaats van dit als grof vuil af te voeren.

In BAR-verband is in 2012 een forse bezuiniging gerealiseerd door een gezamenlijke aanbesteding voor de verwerking van huishoudelijk restafval, GFT en oud papier. De aanbesteding heeft geleid tot een significante daling van de verwerkingstarieven. Ook het aanscherpen van bestaande inzamel- en milieustraatcontracten zal in 2013, dan wel in 2014 tot een bezuiniging leiden. In 2012 zijn de uitvoeringsafspraken en begroting met de NV MAR vastgelegd tot eind 2013. Het contract met nieuwe tarieven met Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC) voor de Milieustraat Noordpolder wordt begin 2013 verwacht.

De inzameling van oud papier en karton vindt grotendeels plaats door verenigingen en kerken. In 2012 hebben deze organisaties een aanvullende vergoeding voor de oud papier inzameling ontvangen. De correctie op de vergoeding was tevens aanleiding om in gezamenlijkheid te kijken hoe afvalscheiding en inzameling voor de komende jaren goed kunnen blijven plaatsvinden en op sommige punten worden aangescherpt.

De bewoners van Ridderkerk hebben via de campagne afval scheiden “pure winst” in 2012 met een doorloop naar 2013 meer informatie ontvangen over afvalscheiding en de waarde van afval scheiden. Sorteeraanalyses en landelijke cijfers wijzen uit dat de afvalscheiding in Ridderkerk stabiel is, maar wel beter kan en moet. Communicatie is hierin een belangrijk instrument. Voorbeelden zijn verbeterde informatie op onze website, een “app.” waarin bewoners kunnen zien wanneer hun afval wordt ingezameld (ontwikkeld in BAR-verband), promotieacties voor het scheiden van plastics rondom de feestdagen eind december, gescheiden afvalinzameling op Ridderkerk beach en diverse artikelen in de Combinatie en Woonvizier. Het vaststellen van beleid ten aanzien van de scheidingsdoelstellingen, de afvalinzameling, efficiency en dergelijke zal in samenspraak met Barendrecht en Albrandswaard opgepakt worden.

Water

Op het terrein van water zijn er ook vorderingen gemaakt. De samenwerking met het Waterschap Hollandse Delta verloopt steeds beter. In het kader van het bestuursakkoord water zijn samen met de BAR gemeenten gesprekken gevoerd over de samenwerking in de toekomst. In Slikkerveer is het project gericht op het verhogen van de waterberging afgerond. Daarbij is rekening gehouden met de wens uit de buurt om voorlopig het trapveld niet nu al onder water te zetten. In 2012 is de voorbereiding gestart om bij de Geerlaan het watersysteem robuuster te maken, zodat de kans van opstuwning van het achterliggende stroomgebied, zoals in de omgeving van de Kerkweg, te verkleinen.

Verkeer

Ook op het gebied van verkeer is de samenwerking met het waterschap verbeterd. Het waterschap is nu bezig met de uitwerking van verbetervarianten voor het kruispunt van de Rotterdamseweg met de Rijnsingel waarbij ook aandacht is voor het kruispunt Rijnsingel - Kievitsweg. In 2013 zal hier verdere besluitvorming over volgen. De rotonde Noldijk heeft ook aandacht gekregen. Door het foutief passeren van de rotonde door de weggebruikers ontstaan er gevaarlijke situaties. Het invoeren van eenrichtingsverkeer heeft bijgedragen aan het verhogen van de verkeersveiligheid op de Handelsweg in Verenambacht. Deze maatregel is in goed overleg met de ondernemers genomen. Daarnaast is er in 2012 ook gestart met het onderzoek naar de overige overlastaspecten van dit bedrijventerrein.

Veiligheidsonderzoek vaarwegen

Rijkswaterstaat is op verzoek van de gemeente gestart met een veiligheidsonderzoek op de vaarwegen bij het drie rivieren punt. In 2012 is begonnen met het herstel van de damwand nabij het ponton van de Fast Ferry en het Driehoeksveer.

Begraafplaats

Sinds 2011 is de exploitatie van de begraafplaats kostendekkend. Door nabestaanden wordt toch vaak gekozen voor onze begraafplaats als laatste rustplaats van overledenen. Dat komt mede door de zorg voor het beheer van onze begraafplaats. Er is steeds meer bekend over de rechthebbenden van de graven zodat het contact over de verlenging van de rechten steeds beter verloopt. In het verlengde hiervan wordt er ook steeds meer gebruik gemaakt van de aula bij de begraafplaats.

Waalbos

Met de provincie zijn afspraken gemaakt over het beheer van het Waalbos zodat de aanleg van dit project zijn voortgang kan krijgen.

Volkstuinen

In 2012 is het overleg met de huurders van de volkstuinen geïntensiveerd. Dit met het doel om te komen tot een volkstuinvereniging. Nog niet iedere huurder is overtuigd van de noodzaak hiervan, maar de negatieve stemming is veranderd in een meer open contact.

Weersomstandigheden

Ondanks de flinke winterse periode begin 2012 hebben zich bij de gladheidsbestrijding geen noemenswaardige problemen voorgedaan.

Door de ongunstige klimaatomstandigheden - vochtig voorjaar en zomer - hebben we op momenten niet altijd de gewenste kwaliteit gehaald bij het onderhouden van de buitenruimte, maar uiteindelijk heeft het toch maar tot een beperkt aantal extra klachten geleid.

4 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 4 De burger als (wijk)bewoner

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: In Ridderkerk betrekken we de burger bij beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering. De gemeente betreft burgers in voldoende mate bij de uitvoering van beleid.	Oordeel burger betrekken bij de uitvoering van plannen*. Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 6,0 Realisatie 2011: 5,5 Streefcijfer 2012: 6,0 Realisatie 2012: 5,5	Direct omwonenden betrekken bij de uitvoering van verbeteringen in de openbare ruimte en waar nodig evalueren van de participatie. <ul style="list-style-type: none"> Direct omwonenden betrekken bij de uitvoering van verbeteringen in de openbare ruimte. Voorbeeld projecten hiervan zijn: herinrichting Noordstraat, Visie Reyerpark, bomen Rijsingel en aanleg parkeerplaatsen Tarbot. 	De direct omwonenden zijn betrokken bij de uitvoering van verbeteringen in de openbare ruimte. Voorbeeld projecten hiervan zijn: herinrichting Noordstraat, Visie Reyerpark, bomen Rijsingel en aanleg parkeerplaatsen Tarbot.	
	Oordeel burgers hebben voldoende invloed op wat gemeente doet*. Realisatie 2009: 4,5 Realisatie 2010: 4,9 Realisatie 2011: 5,2 Streefcijfer 2012: 6,0 Realisatie 2012: 5,0	De meldingen over het onderhoud van de openbare ruimte worden door invoering van modernere communicatiemiddelen tussen melding en medewerker sneller afgehandeld. <ul style="list-style-type: none"> Met bewoners wordt per wijk twee keer per jaar de buitenruimte getoetst en er wordt een tevredenheidscore gegeven. Opstellen uitvoeringsplan Drievliet-'t Zand 	Sinds begin december kunnen inwoners via een digitaal formulier meldingen doen. Het nieuwe workflowsysteem Verseon is per 1 februari 2013 operationeel en draagt bij aan snellere communicatie tussen melding en medewerker. De per email ontvangen meldingen gaan rechtstreeks naar de behandelend medewerker. <ul style="list-style-type: none"> De wijkschouwen zijn uitgevoerd. Schouwcores 1° helft 2012: Schoon en netjes 6,9 Heel en veilig 7,2 2° helft 2012: Schoon en veilig 6,9 Heel en veilig 7,3	Door het teruglopen van de belangstelling van bewoners voor het schouwen is in de wijken Slikkerveer en Rijsoord respectievelijk in het voorjaar en het najaar niet geschouwd.

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: In Ridderkerk hebben we in de directe omgeving van de wijk.</p>	<p>Oordeel burger directe woonomgeving*. Realisatie 2009: 7,4 Realisatie 2010: 7,4 Realisatie 2011: 7,5 Streefcijfer 2012: 7,4. Realisatie 2012: 7,4</p>	<p>Verbeteringen doorvoeren bij regulier onderhoud en bij nieuwe projecten (voor openbare ruimte, gebouwen), mede op basis van signalen van bewoners.</p>	<p>Er zijn diverse zaken opgepakt, veelal vragen uit de wijkoverleggen. Hiernaast is veel regulier groen omgevormd.</p>	
<p>Volgende en hoogwaardig groen in en rond de wijken.</p>		<p>Bij de uitvoering van de WOP's worden de betreffende ontsluitingen voor fietsers en wandelaars integraal meegenomen. Realiseren van de Donckse Velden fase 2b, waarbij de delen van de Donckse Velden onderling worden verbonden.</p>	<p>Wordt standaard bij ontwikkelingen meegenomen, zoals bijvoorbeeld bij het Reijerpark.</p>	<p>Aanleg van project Donckse Velden 2b is uitgesteld. Provinciaal besluit over de aanleg vindt naar verwachting in 2013 plaats.</p>
<p>Bewoners ervaren hun leefomgeving als heel en veilig.</p>	<p>Oordeel burger leefbaarheid buurt*. Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,3 Realisatie 2011: 7,4. Streefcijfer 2012: 7,3. Realisatie 2012: 7,4</p>	<p>De halfjaarlijkse wijkschouwen worden gecontinueerd. Analyses van de schouwen worden gebruikt om onderhoud gericht in te zetten.</p>	<p>De wijkschouwen zijn uitgevoerd.</p>	<p>Door het teruglopen van de belangstelling van bewoners voor het schouwen is in de wijk Slikkerveer in het voorjaar niet geschouwd. In de wijk Rijsoord is om die reden in het najaar niet geschouwd.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken. De waterkwaliteit en -kwaliteit verbeteren.</p>		<p>Uitvoering van Waterplan Ridderkerk 2008-2012 (o.a. verbetering waterafvoer, afvoer regenwater). Beoordelen en opstellen nieuw Waterplan Ridderkerk in samenwerking met waterschap en natuurvereniging en in BAR-verband. Uitvoering verlenging 2012 van het GRP4 met bestaande exploitatie- en resterende verbeteringsmaatregelen. Opstellen nieuw vGRP5 in samenspraak met waterschap en in BAR-verband.</p>	<p>Nieuw vGRP V is opgesteld en door de Raad vastgesteld. Oude riolering en persleidingen zijn vervangen. De Waatweg is aangesloten op de riolering.</p>	<p>De Oostmolendijk en Oudelande zijn nog niet aangesloten op de riolering. Dit komt door het ontbreken van toestemming van de grondeigenaren. In 2012 is overeenstemming bereikt met de grondeigenaren. In 2012 is gestart met de uitvoering. In 2013 worden de werkzaamheden afgerond.</p>
<p>Wateroverlast beperken en bestaande knelpunten oplossen.</p>		<p>Uitvoeren van maatregelen Waterplan en verlenging GRP4. Effect beoordelen van genomen maatregelen ter beperking van wateroverlast (Kerkweg, Mauritsweg, Bloemenbuurt, Paul Krugerstraat).</p>	<p>Het probleem van wateroverlast in de Verlengde Kerkweg is opgelost. De duiker aan de Geerlaan is aangelegd. Aan de Mauritshoek zijn bergingsvoorzieningen aangelegd.</p>	<p>De aanpassing van de watergang bij de rotonde Geerlaan (extra waterberging) is niet gerealiseerd. I.v.m. aanwezige bomen op die locatie is er nog geen definitief plan met Woonvisie opgesteld. In 2013 wordt dit verder opgepakt.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken. Kinderen hebben kwantitatief en kwalitatief voldoende ruimte om te spelen in de eigen wijk.</p>	<p>Oordeel burger speelmogelijkheden*. Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: 7,0 Realisatie 2011: 7,3 Streefcijfer 2012: 6,9. Realisatie 2012: 7,1</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ten uitvoer brengen van het uitvoeringsprogramma speelbeleid. Inzet van de financiële middelen in de wijken Bolnes/Slikkerveer en Drievliet. Bij nieuwe ontwikkelingen de norm van 3% speelruimte toepassen. Openstelling schoolpleinen in overleg met schoolbesturen. Medio 2012 stand uitvoeringsbeleid evalueren en afhankelijk hiervan de uitvoering bijstellen. Uitvoering onderhouddsprogramma Speeltoestellen om veiligheid te waarborgen. Veiligheidsinspecties worden in overeenstemming met het attractiebesluit uitgevoerd. Schoon, heel, veilig van de openbare ruimte. 	<ul style="list-style-type: none"> Er zijn algemene afspraken gemaakt met schoolbesturen. Er zijn op 28 speelterreinen aanpassingen uitgevoerd conform het uitvoeringsprogramma speelbeleid. Er is één nieuw speelterrein aangelegd. Er is gestart met communicatie rondom 5 locaties In mei/juni 2012 is de jaarlijkse onafhankelijkheidsinspectie uitgevoerd. Het onderhouddsprogramma speeltoestellen is uitgevoerd. Met Woonvisie zijn ook algemene afspraken gemaakt over het openstellen van speelterreinen. Voor de zomer 2013 worden verschillende speelterreinen van Woonvisie aangepast 	<p>Geen afwijkingen</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>De kwaliteit van de buitenruimte in stand houden en indien mogelijk aanpassen aan wensen gebruikers.</p>	<p>Oordeel burger straatverlichting* . Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: 7,0 Realisatie 2011: 7,4 Streefcijfer 2012: 7,5. Realisatie 2012: 7,5</p> <p>Oordeel burger wegen, paden, pleintjes* Realisatie 2009: 6,7 Realisatie 2010: 6,8 Realisatie 2011: 6,9 Streefcijfer 2012: 6,7. Realisatie 2012: 7,0</p>	<ul style="list-style-type: none"> Sinds 2011 wordt een beeldkwaliteit van minimaal aangehouden in de sfeer van uitval, scheefstand e.d. De verlichtingsnormen blijven gehandhaafd en worden opnieuw vastgesteld in nieuw openbaar verlichting beleidsplan. Opstellen Openbare Verlichting Uitvoeringsplan. <ul style="list-style-type: none"> Per wijk twee keer per jaar de buitenruimte schouwen en een tevredenheidsscore laten geven. Deze gegevens geven input om gericht onderhouden uit te voeren. Analyse van alle meldingen over de openbare ruimte kan input geven om het onderhoud anders uit te voeren. De uit de wijkoverleggen ontvangen wensen worden waar mogelijk direct meegenomen tijdens geplande onderhoudswerkzaamheden. 	<p>Beleidsplan openbare verlichting gemeente Ridderkerk 2012-2021 is vastgesteld.</p> <p>De wijkschouwen zijn uitgevoerd. Schouwscores 1^e helft 2012: Schoon en netjes 6,9 Heel en veilig 7,2 2^e helft 2012: Schoon en veilig 6,9 Heel en veilig 7,3</p>	<p>Het opstellen van het uitvoeringsplan Openbare Verlichting wordt afgerond in 2013.</p> <p>Door het afnemen van de belangstelling van bewoners voor de schouwploegen is in de wijk Slikkerveer in het voorjaar niet geschouwd. In de wijk Rijsoord is in het najaar daardoor niet geschouwd.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>De wegen en fietspaden binnen de gemeente zijn goed onderhouden.</p>	<p>Oordeel burger over onderhoud wegen en fietspaden*. Realisatie 2009: 7,1 Realisatie 2010: 6,9 Realisatie 2011: 7,2 Streefcijfer 2012: 7,0. Realisatie 2012: 7,3</p>	<ul style="list-style-type: none"> Buitenruimte is duurzaam en doelmatig ingericht. Buitenruimte onderhouden volgens vastgestelde beeldkwaliteit: onderhoud is sober en doelmatig, voldoet aan minimale (wettelijke) kwaliteitseisen, veiligheid blijft gehandhaafd. Beeldkwaliteitsniveau voor beschoeiingen, verkeersmaatregelen (borden en markering) en verhardingen in woonstraten handhaven op minimaal niveau in de steer van oneffenheden, schoon en netheid. 	<p>In 2012 zijn er weer een groot aantal omvormingen uitgevoerd om de inrichting van de buitenruimte nog doelmatiger in te richten. Het dagelijks onderhoud is uitgevoerd op basis van de vastgestelde beeldkwaliteit.</p>	
<p>Zorgdragen voor adequate huisvesting van maatschappelijke activiteiten.</p>	<p>Oordeel burger voorzieningen voor jongeren*. Realisatie 2009: 5,1 Realisatie 2010: 5,3 Realisatie 2011: 5,5 Streefcijfer 2012: 5,3. Realisatie 2012: 5,3</p>	<ul style="list-style-type: none"> Afhankelijk van de ontwikkelingen. Opstellen Meerjarig Onderhoudsplan voor gebouwen van Sport en Welzijn. 	<p>Eind 2012 is Sport en Welzijn gestart met het opstellen van een nieuw Meerjarig Onderhoudsplan voor gebouwen in beheer van Sport en Welzijn.</p>	<p>Het nieuw opgestelde Meerjarig Onderhoudsplan voor gebouwen in beheer van Sport en Welzijn wordt in 2013 financieel vertaald, daarna geaccordeerd en implementeerd.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken. Er zijn voldoende voorzieningen in de gemeente.</p>	<p>Oordeel burger winkels in de gemeente*. Realisatie 2009: 8,1 Realisatie 2010: 8,2 Realisatie 2011: 8,1 Streefcijfer 2012: 8,1. Realisatie 2012: 8,1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bevorderen dat er in alle wijken voldoende winkelvoorzieningen zijn. • Weekmarkt. • De kwaliteit van de openbare ruimte wordt positief gewaardeerd. 	<p>In 2012 zijn geen aanvullende acties nodig geweest. Het winkelbestand in de wijkwinkelen centra voorziet in de dagelijkse behoeften voor de inwoners van de wijken.</p> <p>Wordt iedere week gehouden en heeft naar behoren gefunctioneerd. De kwaliteit van de winkelomgeving wordt op peil gehouden op het afgesproken niveau.</p>	
	<p>Oordeel burger uitgaansmogelijkheden, horeca*. Realisatie 2009: 6,7 Realisatie 2010: 6,7 Realisatie 2011: 6,5 Streefcijfer 2012: 6,7. Realisatie 2012: 6,3</p>	<p>Schoonmaken openbare ruimte o.a. na festiviteiten en weekend (op basis van vastgesteld beeldkwaliteitsniveau, standaard c.q. minimaal en op basis van evenementen beleid).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren onderhoud aan voorzieningen van Sport en Welzijn. • Opstellen nieuw Meerjarig Onderhoudsplan 2012-2017. 	<p>De werkzaamheden zijn uitgevoerd volgens vastgesteld beleid. In 2012 zijn er geen veranderingen t.o.v. vorige jaren.</p>	
<p>Zorgdragen voor goede accommodaties voor scholen, gemeentelijke en maatschappelijke activiteiten.</p>	<p>Oordeel burger sportvoorzieningen*. Realisatie 2009: 7,6 Realisatie 2010: 7,6 Realisatie 2011: 7,6 Streefcijfer 2012: 7,6. Realisatie 2012: 7,4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren onderhoud aan voorzieningen van Sport en Welzijn. • Opstellen nieuw Meerjarig Onderhoudsplan 2012-2017. 	<p>In 2012 is het onderhoud aan voorzieningen van Sport en Welzijn conform afspraak uitgevoerd. Eind 2012 is een nieuw Meerjarig Onderhoudsplan voor gebouwen in beheer van Sport en Welzijn opgesteld.</p>	<p>Het nieuw opgestelde Meerjarig Onderhoudsplan voor gebouwen in beheer van Sport en Welzijn wordt in 2013 geïmplementeerd en financieel vertaald.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken. Zorgdragen voor adequate huisvesting van scholen.</p>	<p>Oordeel burger basisonderwijs* . Realisatie 2009: 8,1 Realisatie 2010: 7,8 Realisatie 2011: 8,0 Streefcijfer 2012: 8,0. Realisatie 2012: 7,7</p>	<p>Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestings- en Accommodatieplan 2010-2014 en het jaarlijkse programma onderwijshuisvesting.</p>	<p>Het programma onderwijshuisvesting 2012 is grotendeels uitgevoerd. Het bestaande accommodatie-beleid vormde daarbij de leidraad.</p>	<p>Nog niet gerealiseerde voorzieningen zijn in overleg met betreffende besturen doorgeschoven naar 2013.</p>
	<p>Oordeel burger onderwijs in het algemeen* . Realisatie 2009: 7,4 Realisatie 2010: 7,4 Realisatie 2011: 7,3 Streefcijfer 2012: 7,4. Realisatie 2012: 7,5</p>	<p>Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestings- en Accommodatieplan 2010-2014 en het jaarlijkse programma onderwijshuisvesting.</p>	<p>Het programma onderwijshuisvesting 2012 is grotendeels uitgevoerd. Het bestaande accommodatie-beleid vormde daarbij de leidraad.</p>	<p>Nog niet gerealiseerde voorzieningen zijn in overleg met betreffende besturen doorgeschoven naar 2013.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Zorgdragen voor goede accommodaties voor scholen, gemeentelijke en maatschappelijke activiteiten.</p>	<p>Oordeel burger welzijnsvoorzieningen* Realisatie 2009: 5,9 Realisatie 2010: 6,1 Realisatie 2011: 6,4 Streefcijfer 2012: 6,0. Realisatie 2012: 6,2</p>	<ul style="list-style-type: none"> Maatregelen en onderhoud uitvoeren volgens actueel beheerplan Gemeentelijke gebouwen. Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestings- en Accommodatieplan 2010-2014. Toezicht houden op uitvoeren van onderhoud aan voorzieningen door Sport en Welzijn. Opstellen van een Meerjarig Onderhoudsplan voor de gebouwen van Sport en Welzijn. Verkoop van 2 panden (Anjerstraat 4 en Anjerstraat 6). Is nog wel afhankelijk van herhuisvesting Rode Kruis. Een onderzoek naar efficiëntievoordelen van een accommodatiebeheerder voor alle accommodaties (gemeente, scholen en Sport en Welzijn). 	<ul style="list-style-type: none"> Het bestaande accommodatie-beleid vormde de leidraad bij opstelling en uitvoering programma In de meerjarenbegroting 2013-2016, is opgenomen dat de verkoop van de panden Anjerstraat 4 en 6 zal plaatsvinden in 2013. Dit zou een incidenteel voordeel in 2013 betekenen van € 480.000. Dat voordeel zal echter niet meer in 2013 behaald kunnen worden. B&W heeft op 18 december 2012 besloten het pand aan de Anjerstraat 4 voor de duur van één jaar in gebruik te geven aan de Percussiegroep Ridderster. Door de ingebruikgeving kan het pand niet meer worden verkocht in 2013. Het Rode Kruis is huurder van het pand Anjerstraat 6. Pas nadat het Rode Kruis uit het pand is vertrokken, kan het pand worden verkocht. Met het Rode Kruis is overleg gevoerd over een verplaatsing van het Rode Kruis naar het gebouw aan de PC Hoofstraat 4 (kantoor ambulancepost). Het Rode Kruis vond het pand echter niet geschikt. Verhuizing van het Rode Kruis én verkoop van het pand in 2013 is niet reëel". 	<p>Het nieuw opgestelde Meerjarig Onderhoudsplan voor gebouwen in beheer van Sport en Welzijn wordt in 2013 geïmplementeerd en financieel vertaald.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we verbindend groen. Het openbaar groen in de wijk is goed onderhouden.</p>	<p>Oordeel burger onderhoud groenvoorzieningen in de buurt* Realisatie 2009: 7,0 Realisatie 2010: 6,8 Realisatie 2011: 7,2 Streefcijfer 2012: 6,8 Realisatie 2012: 7,1</p>	<ul style="list-style-type: none"> Het duurzaam in stand houden van het gemeentelijke bomenbestand door het uitvoeren van maatregelen en onderhoud. Inrichten / herinrichten van bestaande groenvakken in duurzaam groen, zodat met relatief weinig onderhoud kan worden volstaan. 	<p>Het bomenplan is in 2012 vastgesteld. Dit leidt o.a. tot meer financiële ruimte om verzwakte boombestanden gefaseerd te vervangen.</p> <p>Bij de uitgevoerde omvormingen van groen zijn de wensen van bewoners afgewogen tegen de mogelijkheden binnen het lager onderhoudsbudget.</p>	

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we verbindend groen.</p> <p>De wijk ziet er in het algemeen schoon en opgeruimd uit.</p>	<p>Oordeel burger schoonhouden van de buurt*</p> <p>Realisatie 2009: 6,8 Realisatie 2010: 6,7 Realisatie 2011: 7,0 Streefcijfer 2012: 6,8. Realisatie 2012: 6,9</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bewoners: per wijk twee keer per jaar de buitenruimte schoon en een tevredenheidscore laten geven. Deze gegevens geven input om gericht onderhouden uit te voeren. Analyse van alle meldingen over de openbare ruimte kan input geven om het onderhoud anders uit te voeren. De uit de wijkoverleggen ontvangen meldingen worden waar mogelijk direct meegenomen tijdens geplande onderhoudswerkzaamheden. 	<p>De wijkschouwen zijn uitgevoerd. Schouwscores 1^e helft 2012: Schoon en veilig 6,9 Heel en veilig 7,2 2^e helft 2012: Schoon en veilig 6,9 Heel en veilig 7,3</p>	<p>Door het afnemen van de belangstelling van de bewoners is er in de Wijk Slikkerveer in het voorjaar niet geschouwd. In de wijk Rijsoord is daardoor in het najaar niet geschouwd.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningsniveau op peil.</p> <p>De afvalinzameling in de gemeente is goed verzorgd.</p>	<p>Oordeel burger over afvalinzameling*.</p> <p>Realisatie 2009: 7,7</p> <p>Realisatie 2010: 7,6</p> <p>Realisatie 2011: 7,6</p> <p>Streefcijfer 2012: 7,7.</p> <p>Realisatie 2012: 7,8</p>	<p>De inzameling en verwerking van huishoudelijk afval wordt op efficiënte, effectieve en milieuverantwoordelijke wijze uitgevoerd.</p> <p>Het inzamelen van vooral grof huishoudelijk afval zal door Opnieuw & Co worden uitgevoerd om hergebruik mogelijk te maken.</p> <ul style="list-style-type: none"> De samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente Ridderkerk en AVR / Van Gansewinkel (NV MAR) loopt op 31 december 2012 af. Vanaf 2011 worden voorbereidingen getroffen om te komen tot een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met een afvalinzamelaar. De verwerking van restafval en GFT is vastgelegd in contracten. Deze contracten lopen af op 31 december 2012. Het vervolg op deze contracten zal in samenhang met het contract voor de inzameling van het afval worden beoordeeld. <p>Bij de oriëntatie en beoordeling van de afvalverwerking wordt aandacht besteed aan mogelijke intergemeentelijke samenwerking.</p>	<p>De afvalinzameling is in 2012 conform de doelstellingen gedaan.</p> <p>De samenwerkingsovereenkomst tussen Van Gansewinkel en de gemeente is met een jaar verlengd (tot eind 2013). De afvalinzamelingscontracten in de BAR-gemeenten zijn onderwerp van studie. Getracht wordt om in samenwerking te komen tot nieuwe afvalinzamelingscontracten.</p> <p>De verwerking voor GFT en Restafval is in 2012 samen met de gemeente Barendrecht aanbesteed. Dit heeft geleid tot een financieel voordeel voor de verwerking. De gevolgen hiervan worden in de 2^e monitor van 2013 meegenomen.</p>	

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk is het voorzieningsniveau op peil. De afvalinzameling in de gemeente is goed verzorgd.	Oordeel burger over afvalinzameling*. Realisatie 2009: 7,7 Realisatie 2010: 7,6 Realisatie 2011: 7,6 Streefcijfer 2012: 7,7. Realisatie 2012: 7,8	Het beschikbaar hebben van een milieustraat voor het brengen van huishoudelijk afval.	De afvalinzameling is in 2012 conform de doelstellingen gedaan.	
Adequate afvoer van afvalwater.		Uitvoering verlenging 2012 van het GRP4 met bestaande exploitatie- en resterende verbeteringsmaatregelen. Opstellen nieuw GRP V in samenspraak met waterschap en in BAR-verband.	Riolering in Jan Luykenstraat en de persleiding van de P01 zijn vervangen. In 2012 is het GRP V vastgesteld.	Vervanging van gemaal P01 gebeurt in 2013.
Kerdoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust. Duurzame mobiliteit.	Oordeel burger leefbaarheid buurt* Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,3 Realisatie 2011: 7,4 Streefcijfer 2012: 7,3. Realisatie 2012: 7,4	Aanschaf milieuvriendelijk materieel van gemeentelijke diensten en NV MAR bij noodzakelijke vervanging materieel.	In 2012 zijn er een 4-tal elektrische voertuigen aangeschaft voor werkzaamheden op de begraafplaatsen en het legen van de afvalbakken. Daarnaast zijn er een aantal elektrische bladblazers aangeschaft. De NV MAR heeft een nieuw inzamelvoertuig aangeschaft wat voldoet aan de laatste normen.	

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.</p> <p>Verbeteren afvalscheiding.</p>	<p>Oordeel burger over afvalinzameling*</p> <p>Realisatie 2009: 7,7</p> <p>Realisatie 2010: 7,6</p> <p>Realisatie 2011: 7,6</p> <p>Streefcijfer 2012: 7,7.</p> <p>Realisatie 2012: 7,8</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voortzetten van het gescheiden inzamelen (conform Landelijk Afval Plan2) bij glas, GFT, papier, plastic en elektronica en stijging van de scheiding van restafval naar 42% (mits technisch mogelijk). • Samenwerking met Opnieuw & Co voor het hergebruik van met name grof huishoudelijk afval. • Beleid vaststellen t.a.v. scheidingsdoelstellingen in het kader van opstellen nieuwe aanbesteding afvalinzameling. 	<p>Vanaf juni 2012 is een communicatiecampagne gestart om de bewoners van Ridderkerk beter te informeren over afvalscheiding en de noodzaak daarvan.</p> <p>De samenwerking met Opnieuw & Co loopt conform de doelstelling.</p> <p>Het opstellen van nieuw beleid wordt meegenomen in de BAR-samenwerking.</p>	
<p>Verbeteren van de luchtkwaliteit.</p>	<p>Oordeel burger leefbaarheid buurt*</p> <p>Realisatie 2009: 7,3</p> <p>Realisatie 2010: 7,3</p> <p>Realisatie 2011: 7,4</p> <p>Streefcijfer 2012:7,3.</p> <p>Realisatie 2012: 7,4</p>	<p>Continueren uitvoeren Actieplan Luchtkwaliteit 2010-2014.</p> <p>Uitvoeren Milieuprogramma 2011-2014.</p>	<p>Aanschaf schone elektrische voertuigen voor eigen wagenpark, oplevering rapport 'Groen voor Lucht' over mogelijkheden van het planten voor groen ter verbetering van de luchtkwaliteit.</p>	

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust. Verminderen van het aantal geluidsgehinderten.</p> <p>Vermindering van het klimaatprobleem en stimuleren van het gebruik van duurzame energie.</p>		<p>Uitvoeren actieplan geluid 2008-2012.</p> <p>Continuering uitvoeren projecten SLOK (Stimulering Lokale Klimaat Initiatieven), eventueel bijsturen op basis van uitkomsten evaluatie.</p> <p>Opstellen CO2 footprint.</p>	<p>Nieuw actieplan is in voorbereiding.</p> <p>Afsluiten SLOK periode, einde subsidie. Gewerkt wordt, ism de stadsregio Rotterdam, aan een nieuwe agenda.</p>	
<p>Het beheersen van de gemeentelijke bodemproblematiek.</p>	<p>Actueel Squitbodeminformatiesysteem.</p>	<p>Onderzoek naar mogelijke spoedeisende gevallen van bodemverontreiniging en de sanering van de daadwerkelijk spoedeisende gevallen.</p> <p>Uitvoering niet spoedeisende gevallen van bodemverontreiniging.</p>	<p>Voor drie locaties in Ridderkerk is bodembudget verkregen van de provincie i.h.k.v. het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 3.</p> <p>Voor de locatie Amaliastraat is het nader bodemonderzoek afgerond en beschikt door de provincie. Het saneringsonderzoek is gestart. Dit onderzoek geeft uitsluitsel over de beste aanpak (zowel technisch als financieel).</p> <p>De eigenaar van de locatie Bourgondischelaan is een lastgeving onder dwangsom opgelegd om te starten met bodemonderzoek.</p> <p>Op de locaties Jan Steenstraat en Bourgondischelaan wordt met ISV geld een onderzoek gestart naar verontreiniging in de diepere grondwaterlagen, omdat de locaties in een wingebed voor drinkwater liggen. De aanbesteding voor dit onderzoek is afgerond.</p>	<p>Het via internet ontsluiten van de bodeminformatie is vertraagd, omdat een uitwisselingsproject met de provincie is gestart. Dit project zorgt voor een verbetering van de informatie in onze database. Als onderdeel van dit project worden afspraken gemaakt over de ontsluiting van de informatie.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.</p> <p>Verlagen risico's bij productie, vervoer, de opslag en gebruik van gevaarlijke stoffen.</p>		<p>Implementatie van de Externe Veiligheidsvisie in de gemeentelijke processen.</p>	<p>Ruimtelijk Beleid, Ontwikkeling en Inrichting B.V. werkt met de visie bij het opstellen van bestemmingsplannen. Een concreet voorbeeld is de afspraak die is gemaakt met de ontwikkelaar van de Schramlocatie. Bij de bouw van de woningen worden maatregelen getroffen om de veiligheid van de bewoners te waarborgen, gezien de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen over het water. Begin 2012 is een publieksfolder opgesteld ter ondersteuning van het visiedocument. De folder is verspreid onder de huishoudens in Ridderkerk, ligt in de informatiekasten in het gemeentehuis en zal worden toegevoegd aan de tas voor nieuwe inwoners.</p>	
<p>Wijken bereikbaar voor hulpdiensten.</p>	<p>Oordeel burger veiligheid in de buurt*</p> <p>Realisatie 2009: 6,5 Realisatie 2010: 6,8 Realisatie 2011: 6,9 Streefcijfer 2012: 6,5. Realisatie 2012: 7,0</p>	<p>Maatregelen uitvoeren, zodat hulpdiensten geen onnodige vertraging hebben in wijken ten gevolge van foutparkeren en de inrichting van de infrastructuur. Dit is inclusief een communicatietraject. Dit jaar ligt het accent op Drievliet.</p>	<p>Langs de Molenvliet en Vogelvliet zijn parkeerplaatsen aangebracht. Dit ontlast de drukke woonerven en verbetert de toegankelijkheid.</p>	<p>De aanvullende maatregelen (in woonbuurten) komen voorjaar 2013 in uitvoering.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat.</p> <p>De gemeente is goed bereikbaar met de auto en met het openbaar vervoer.</p>	<p>Oordeel burger over bereikbaarheid buurt met de auto*.</p> <p>Realisatie 2009: 7,9 Realisatie 2010: 8,0 Realisatie 2011: 8,0 Streefcijfer 2012: 7,9. Realisatie 2012: 8,0</p>	<p>Uitvoering maatregelen Verkeerscirculatieonderzoek centrum, te beginnen met (voorgesteld in de kademota 2012) de aanleg van een fietshighway op de Legendijk.</p>	<p>De raad heeft op 4 oktober 2012 besloten de aanleg van fietshighways uit te stellen. De beschikbare budgetten worden vooralsnog (deels) ingezet voor het onderzoek naar verbetering van de verkeersveiligheid op het kruispunt Rotterdamseweg - Rijnsingel en Rijnsingel-Kievitsweg.</p>	
<p>Verbeterde fietsinfrastructuur.</p>	<p>Oordeel burger over bereikbaarheid buurt met fiets*.</p> <p>Realisatie 2010: 8,4 Realisatie 2011: 8,4 Streefcijfer 2012: 8,0. Realisatie 2012: 8,3</p>	<p>Uitvoeren maatregelen en communicatietraject van de module langzaam verkeer. Dit wordt indien mogelijk via regulier onderhoud en bij nieuwe projecten meegenomen.</p> <p>Er wordt samengewerkt met rijk, stadsregio en buurgemeenten t.a.v. aanleg F16 (snelle fietsverbinding Rotterdam-Dordrecht vv). De subsidie is zowel door het Rijk als de Stadsregio toegezegd.</p>	<p>In combinatie met de aanpassingen van bushaltes voor mensen met een beperking, zijn bij de haltes extra fietsparkeervoorzieningen aangebracht. Op diverse locaties in de gemeente zijn extra voetgangersoversteekplaatsen (zebra's) aangebracht.</p>	

*Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Verbeterde positie OV (ook tussen wijken onderling) (zonder tram).	Oordeel burger over openbaar vervoer in de wijk*. Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,2 Realisatie 2011: 7,2 Streefcijfer 2012: 7,3. Realisatie 2012: 7,2	In het kader van de jaarlijkse vervoerplannen wordt intensief overleg gevoerd met de Stadsregio als concessieverlener van het openbaar vervoer over het maximaal te behalen kwaliteitsniveau. Echter, door opgelegde bezuinigingen door het Rijk staat de kwaliteit van het openbaar busvervoer in toenemende mate onder grote druk. De buurtbus kan in 2012 uitsluitend blijven rijden met financiële steun van de gemeente Ridderkerk.	Sinds december 2012 wordt het streekvervoer uitgevoerd door de RET. Met de RET wordt overleg gevoerd om het (relatief geringe) kwaliteitsverlies als gevolg van de bezuinigingen, terug te draaien. Er is een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om de buurtbus mede in te zetten in het Wmo-vervoer. Met de RET is een overleg gestart om er naar te streven de buurtbus vanaf 2014 te integreren in het regulier openbaar vervoer.	

*Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat.</p> <p>Er is voldoende parkeergelegenheid in de buurt.</p>	<p>Oordeel burger over parkeermogelijkheden in gemeente*.</p> <p>Realisatie 2009: 6,7 Realisatie 2010: 6,7 Realisatie 2011: 6,7 Streefcijfer 2012: 6,9. Realisatie 2012: 6,9</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren onderdelen module parkeren zoals tellingen. • In Drievliet zijn in 2011 parkeerknelpunten aangepakt in het kader van bereikbaarheid hulpdiensten. Monitoren op de resultaten. 	<p>Er is een parkeeronderzoek uitgevoerd voor Ridderkerk-centrum. Daaruit kwamen geen noemenswaardige knelpunten naar voren.</p> <p>Begin 2012 zijn de werkzaamheden in de Molenvliet en Vogelvliet uitgevoerd (1^e fase). Dit heeft o.a. geresulteerd in extra parkeercapaciteit. In 2013 wordt de 2^e fase uitgevoerd. Er worden in diverse buurten in Drievliet verkeersmaatregelen genomen, waaronder de aanleg van parkeervakken.</p>	

*Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
De verkeersveiligheid in de gemeente is goed.	<p>Oordeel burger over verkeersveiligheid gemeente en buurt*.</p> <p>Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: Gemeente 6,8 - Buurt 6,3 Realisatie 2011: Gemeente 7,2 Buurt 6,9 Streefcijfer 2012: 6,9. Realisatie 2012: Gemeente 7,1 Buurt 6,7</p>	<p>Ouders en kinderen ervaren schoolomgeving en routes als veilig.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is inzicht in de knelpunten m.b.t. de verkeersveiligheid schoolomgeving en schoolroutes. Naast de verbeteringen, die in de exploitatiebegroting zijn opgenomen, zullen bij regulier onderhoud en nieuwe projecten deze punten indien mogelijk worden meegenomen. • In overleg met schoolbesturen zal worden bekeken hoe de kwaliteit van de fietsstallingen kan worden verbeterd. • Na verbeteringen zal ook om de mening van ouders en kinderen worden gevraagd. • Er wordt onderzoek gedaan naar alternatieve subsidiemogelijkheden voor het verkeersexamen Basisonderwijs. 	<p>Bij enkele basisscholen zijn - relatief kleine - maatregelen genomen ter vergroting van de verkeersveiligheid.</p> <p>Beheer van stallingvoorzieningen voor fietsen is een verantwoordelijkheid van de school zelf.</p> <p>De bijdrage voor de kosten voor het examen (€ 3.000,-) zijn structureel begroot (en betaald)</p>	<p>Diverse geplande maatregelen bij basisscholen bleken, bij nader inzien en na overleg met schooldirectie en omwonenden, niet haalbaar en/of niet nodig.</p> <p>Er zijn geen mogelijkheden om de bijdrage onder te brengen in een andere kostenplaats.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

5 Wat heeft het gekost

5.1 Gerealiseerde lasten en baten programma 4 De burger als (wijk)bewoner

Omschrijving	(voordeel + / nadeel-)			Verschil
	Begroting	Begroting	Rekening	
	2012	2012 na wijz.	2012	
Lasten	-30.443.900	-31.726.400	-31.367.400	359.000
Baten	2.553.700	2.404.900	2.694.400	289.500
Saldo voor bestemming	-27.890.200	-29.321.500	-28.673.000	648.500
Toevoeging reserve	-640.300	-1.141.500	-1.897.900	-756.400
Onttrekking reserve	1.157.300	953.200	953.300	100
Totaal reserve mutaties	517.000	-188.300	-944.600	-756.300
Saldo na bestemming	-27.373.200	-29.509.800	-29.617.600	-107.800

5.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen programma 4 De burger als (wijk)bewoner

De saldi-resultaten voor- en na bestemming in de rekening 2012 ten opzichte van de begroting laten zich als volgt samenvatten (afgeronde bedragen):

Resultaat voor bestemming:

Voordeel op project aanpassing bushaltes voor mindervaliden	169.900
Nadeel op subsidies stadsregio inzake bushaltes voor mindervaliden	-105.600
Voordeel op herstelwerkzaamheden damwand de Schans	114.000
Voordeel op verbeteren veiligheid schoolomgeving Brücknerstraat	28.100
Nadelig saldo voor en nadelen op afval	-72.700
Nadeel op openbaar groen uitbesteed werk	-83.900
Voordeel op groot onderhoud verhardingen	409.100
Voordeel inzake ontvangen bijdrage van Woonvisie voor toekomstig herbestraten Slikkerveer zuid – oost	224.400
Voordeel op groot onderhoud watergangen	111.700
Nadeel op onderhoud buitenkant onderwijsgebouwen	-61.000
Voordeel op huuropbrengsten uit voorgaande jaren	70.000
Overige verschillen	-155.500

Saldo voor bestemming	648.500

Mutaties reserves:

Toevoeging resultaat op verhardingen aan reserve	-633.500
Toevoeging resultaat op groot onderhoud watergangen	-111.700
Onttrekking reserve onderhoud buitenkant onderwijsgebouwen	61.000
Geen onttrekking reserve onderhoud gymnastieklokalen, geen middelen onttrokken	-79.200
Overig	7.100

Saldo mutaties reserves	-756.300

Saldo na bestemming	-107.800
	=====

Voor een nadere toelichting op bovengenoemde resultaten wordt verwezen naar Bijlage 1 Rechtmatigheidsanalyse. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste beleidsmatige afwijkingen.

Beheer wegen, straten en pleinen bushaltes minder validen

In het kader van het project aanpassing bushaltes voor mindervaliden zijn de aanpassingen aan de bushaltes aan de Rijnsingel, Oranjestraat, Juliana van Stolbergstraat en Visvliet in 2012 gerealiseerd. De uitvoering van de haltes aan de Schoutstraat, Brasem, Da Costalaan, Geerlaan, Rijksstraatweg, Populierenlaan en Vlietlaan schuift door naar 2013. Dit gaat om een bedrag van € 169.900. Dit project wordt gedekt door een subsidie van de Stadsregio die ook doorschuift.

Subsidies

Van de verwachte subsidie van de Stadsregio is € 105.600 nog niet ontvangen. Dit betreft het project fietsparkeren, het twee richtingen fietspad aan de Vondellaan en het aanpassen van bushaltes voor mindervaliden. De belangrijkste oorzaak is dat het werk nog maar deels is uitgevoerd (de bushaltes). Het restant van de subsidie wordt ontvangen in 2013.

Civiele kunstwerken

De herstelwerkzaamheden aan de damwand van de Schans zijn voor een deel uitgevoerd in 2012. Het werk wordt afgerond in het eerste kwartaal van 2013. Vandaar dat een deel van het budget overblijft in 2012 (€ 114.000) en doorschuift naar 2013. Deze uitgaven worden gedekt uit de algemene reserve.

Verkeersplanologie en verkeersveiligheid

Verbeteren veiligheid schoolomgeving

Omdat er geen draagvlak was bij de omwonenden voor het verbetervoorstel van de Brücknerstraat zijn de werkzaamheden niet uitgevoerd. Het project wordt afgevoerd. Het voordeel is € 28.100.

Afval

Het nadeel op afval bedraagt per saldo € 150.400. Dit is verantwoord op verschillende onderdelen van de rekening.

* Het nadeel op programma 4 bedraagt € 72.700 en wordt bijna geheel veroorzaakt door een hogere doorberekening van concernkosten.

* Op programma 1 is het Afvalbeleid verantwoord. Daar is een nadeel van € 49.500. De belangrijkste oorzaak is een noodzakelijke bijstorting in de voorziening dubieuze debiteuren.

* Op programma 5 is er een lagere opbrengst bij de afvalstoffenheffing van € 48.300. Het aantal woningen (aanslagen) is lager uitgevallen dan op voorhand werd geraamd. Dat komt doordat er minder woningen zijn opgeleverd en door leegstand. Op programma 5 is ook een voordeel van € 20.100 bij de kwijtschelding.

Bij elkaar dus een nadeel van € 150.400. Omdat Afval een kostendekkend begrotingsonderdeel is wordt dit nadeel verrekend met de bestemmingsreserve afvalstoffenheffing. Ook de beschikking over die reserve wordt verantwoord op programma 5.

Openbaar groen

Uitbesteed werk

Het budget is met € 83.900 overschreden door:

- meerwerk onkruid / maaiwerk 2012 vanwege de extreem groeizame weersomstandigheden in 2012.
- meerkosten van afvoer en aankoop beplanting door de omvorming van plantsoenen om achterstallig onderhoud weg te werken en de toekomstige onderhoudskosten beter te kunnen beheersen.

- noodzakelijke aanpak van sterk verwildeerde plantsoenen.

- schades bij particulieren veroorzaakt door werkzaamheden aan het openbaar groen.

Tegenover dit nadeel staat een voordeel van € 42.300 omdat een budget voor gesubsidieerde arbeid niet is uitgegeven. Dit voordeel is op een andere plek in de rekening verantwoord.

Groot onderhoud verhardingen

- Op groot onderhoud verhardingen is sprake van een voordeel ten opzichte van de raming na wijziging van € 409.100. Dat komt omdat in 2012 door weersomstandigheden maar een deel van de voorgenomen werkzaamheden aan de P.C. Hoofdstraat, Huygensplantsoen, Staalstraat, Poesiatstraat en het bestek Asfalt onderhoud 2012 is uitgevoerd. Begin 2013 worden de werkzaamheden afgerond. Voorts worden de werkzaamheden aan de Irisstraat / Dahliastreet en de Legendijk doorgeschoven vanwege de langere duur van de voorbereiding.

In 2012 is een bijdrage ontvangen van Woonvisie voor toekomstige herbestratingswerkzaamheden van het opnieuw ingerichte deel van Slikkerveer zuid oost. Voordeel € 224.400.

Bovengenoemde voordelen worden verrekend met de reserve onderhoud verharding (€ 633.500) waardoor het per saldo voor het rekeningsaldo budgettair neutraal uitwerkt.

Groot onderhoud watergangen

Hier is sprake van meevallende uitgaven tot een bedrag van € 111.700. De oorzaken zijn:

- een voordelige aanbesteding.
- de kosten voor het afvoeren van de baggerspecie zijn lager uitgevallen.
- doordat de baggerwerkzaamheden laat in het jaar zijn gestart is slechts een klein deel van het werk uitgevoerd in 2012 en schuift het grootste deel door naar 2013. (in de loop van 2013 zal worden gezien of het budget 2013 hiervoor moet worden verhoogd).

Deze voordelen worden verrekend met de reserve onderhoud watergangen waardoor dit alles voor het rekeningsaldo budgettair neutraal uitwerkt.

Verhuurde gebouwen

In 2012 zijn huuropbrengsten uit voorgaande jaren geïnd voor het kantoor op Sportlaan 8. Deze incidentele opbrengsten waren niet begroot. Voordeel € 70.000.

5.3 Stand van zaken / realisatie 2012 nieuw beleid programma 4 De burger als (wijk)bewoner

Niet van toepassing.

5.4 Voortgang investeringskredieten programma 4 De burger als (wijk)bewoner

De Klinker 16+ voorziening

De investering in de renovatie van De Klinker ad € 100.000 is uitgesteld totdat er duidelijkheid is over de bestemming van het pand. Die zal er in 2013 komen als er besluitvorming plaatsvindt over de omgeving van De Klinker. Mocht de bestemming, en daarmee de aard van de investering, wijzigen dan zal daarvoor een nieuw raadsvoorstel komen.

Nieuwbouw De Reyer

De uitvoering van dit project inclusief realisering van een speelzaal loopt nog. Op dit moment wordt een overschrijding verwacht van afgerond € 100.000 vanwege rentelasten en kosten BTW. Hiervoor wordt via de programmamonitor 2013 een voorstel richting de raad gedaan.

Rehabilitatie wegen

De uitvoering van de Lagendijk is vanwege een langere voorbereiding doorgeschoven naar 2013. In de Staalstraat en de Waaldijk is in 2012 begonnen met de werkzaamheden en die zullen begin 2013 worden afgerond. Het restantbudget 2012 van € 497.000 schuift door naar 2013.

In 2013 zal voor de nieuwe begroting het wegenbeheerplan worden geactualiseerd. Dan zal ook bekeken worden wat er van het budget voor 2013 ad € 1 miljoen (de doorgeschoven € 497.000 uit 2012 en het budget voor 2013) in 2013 gerealiseerd gaat worden.

Rotonde Populieren / Sport / Kastanjelaan

Tweede rotonde Populierenlaan

Deze twee kredieten van respectievelijk € 500.000 en € 360.000 schuiven door naar 2013. In 2012 zijn er alleen voorbereidingskosten gemaakt. Vanwege een bestemmingsplanprocedure kan nog niet met de uitvoering worden begonnen. De rotondes worden in 2013 gerealiseerd.

Aanleg riolering Waalweg civiel / elektra

Hier is sprake van een overschrijding van € 63.600. Er waren extra boringen nodig voor de fundering, er moesten diepere putten aangelegd worden en er zat asbest in de grond.

Aanpassing centrale persleiding vanaf gemaal P01 tot de Donkerslootweg

Op dit krediet is een overschrijding van € 410.000 die drie oorzaken heeft.

1. Er is bij de 1^e programmamonitor 2012 € 80.000,- te weinig bijgeraamd voor de nog te verrichten werkzaamheden die op dat moment bekend waren.
2. Verder was er een aantal onvoorziene werkzaamheden in de vorm van extra werk buiten het bestek om tot een totaalbedrag van € 300.000. Dit betrof:
 - Uitgaven aan het Havenkanaal voor de aansluiting van de bestaande persleiding op de nieuwe leiding,
 - De rest van de persleiding met de aansluiting op de waterzuivering, veel kabels en leidingen,
 - Het toepassen van grondverbetering en het herstellen van een fietspad waar de persleiding onderdoor loopt,
 - (Hoge) afvoerkosten voor teerhoudend asfalt van het afgebroken fietspad.
3. En tenslotte meerwerk binnen het bestek tot een bedrag van € 30.000.

Over deze overschrijding bent u apart ingelicht in de raadsinformatiebrief "Financiële onrechtmatigheden van schoonmaakcontract en rioleringsproject over 2012" van 4 februari 2013.

Vervangingen rioleringen 2012

Dit krediet kan worden afgesloten met een overschot van € 108.000.

Vervanging / renovatie gemaal P01

De uitvoering van deze renovatie is uitgesteld vanwege de noodzakelijke wijziging van het bestemmingsplan, wat de nodige tijd vergt. Deze wijziging was nodig nadat gebleken was dat het realiseren van een nieuwe pompput naast de bestaande een betere oplossing was dan het handhaven van de bestaande put. Men is al wel begonnen met de voorbereiding. De daadwerkelijke uitvoering zal in 2013 plaats vinden.

Wateroverlast Kerkweg

Dit werk is afgerond en sluit vanwege enkele niet geraamde maatregelen, de aanleg van een pompinstallatie en waterkerende muren, met een overschrijding bij de uitgaven van € 55.450. Met de pompinstallatie zijn alle overlastaspecten rondom de Kerkweg aangepakt.

Wateroverlast Kerkweg stuw Donkerslootweg

De voorgenomen verwijdering van de stuw aan de Donkerslootweg gaat niet door. Het Waterschap ziet hier van af omdat de peilwijziging die daarmee gepaard gaat invloed heeft op de bebouwing in de omgeving. Er gaat nog bekeken worden of een alternatief mogelijk is, bijvoorbeeld het verplaatsen van de stuw.

Vervangen machinekamer De Fakkel

Uit de jaarrekening 2011 van Sport en Welzijn (S&W) is gebleken dat er € 109.300 meer aan S&W was uitbetaald dan zij aan dit werk hebben uitgegeven. Dit bedrag wordt van S&W terugontvangen.

Vervangen binnenbad De Fakkel

De werkzaamheden zijn uitgevoerd in de zomer van 2012. De definitieve financiële afrekening vindt plaats in 2013.

Aanschaf 6 elektrische voertuigen

De marktverkenning heeft in het laatste kwartaal van 2012 plaats gevonden. De subsidieaanvraag is gehonoreerd. Begin januari 2013 is de aanbesteding gestart. De levering van de voertuigen wordt in mei 2013 verwacht.

Bouw gemeentehuis

Er is een juridisch geschil tussen de aannemer en de gemeente over nog uit te voeren werkzaamheden in de sfeer van klimaatbeheersing, vochtproblematiek en elektrische isolatie. Daardoor is het project technisch en financieel nog niet afgesloten. Er staat nog een restantkrediet open van € 173.400. In 2013 moet er meer duidelijkheid over het afwickelen van deze zaak komen.

Zonnepanelen op het gemeentehuis

In 2013 vindt het onderzoek naar het toe te passen systeem plaats, waarbij bijzondere aandacht zal zijn voor de kwaliteit van de panelen. De markt oriëntatie op de goede zonnepanelen, wat ook landelijk

aandacht heeft gehad, maakt dat de aanbesteding is gepland in het 2^e kwartaal van 2013. De uitvoering zal medio 2013 plaatsvinden.

2.2.5. Programma De burger als Onderdaan en Belastingbetaler

1 Inleiding

De burger heeft in dit programma de rol van 'onderdaan'. Dit betekent dat de gemeente hier gebruik maakt van haar verticale bevoegdheden. De gemeente (c.q. overheid) doet dit enerzijds door het stellen van regels – om een zekere ordening aan te brengen in het maatschappelijke verkeer – en anderzijds door de handhaving van deze regels, om daarmee de collectieve of individuele belangen te beschermen. Handhaving van de regels doet de overheid door de toepassing van bestuursrechtelijke, strafrechtelijke en privaatrechtelijke middelen. Handhaving van regels doet de overheid overigens niet alleen om te sanctioneren, maar bestaat nadrukkelijk ook uit activiteiten om het sanctioneren te voorkomen (preventie).

Het vertrouwen van de burger in de overheid kan vaak direct gerelateerd worden aan activiteiten binnen het programma de burger als Onderdaan en Belastingbetaler. Veel burgers klagen over de vele, onnodige en soms tegenstrijdige regels en de bijbehorende bureaucratie en op het niet consequent handhaven van regels. Bestuurlijk (zowel landelijk als lokaal) is daarom prioriteit gegeven aan deregulering en vermindering van de administratieve lastendruk. Tegelijkertijd dienen de kaders waarbinnen de overheid mag en moet optreden wel duidelijk te zijn én te blijven. Centraal binnen het programma de burger als Onderdaan staat dan ook de vraag: wat kan de burger als onderdaan van de regelgevende en handhavende overheid verwachten?

- a) De gemeente beperkt het aantal regels en de daaruit voortvloeiende administratieve lasten tot het strikt noodzakelijke
- b) De gemeente spreekt burgers en bedrijven aan op hun eigen verantwoordelijkheid onder meer door uit te gaan van zelfregulering
- c) Regels zijn helder en transparant waardoor naleving en handhaving zo eenvoudig mogelijk wordt
- d) Nalevingsgedrag wordt bevorderd door goede voorlichting over nut en noodzaak van regels en preventief toezicht
- e) Burgers en bedrijven worden direct betrokken bij toezicht en handhaving

Onder dit programma vallen vijf deelprogramma's:

- Werk en inkomen
- Belastingen
- Openbare orde, veiligheid en crisisbeheersing
- Toezicht en handhaving (incl. leerplicht)
- Regelgeving

2 Algemeen

Werk en Inkomen

Met werk sla je twee vliegen in één klap: er is een inkomen en er is een sociale structuur. Daarom richt het deelprogramma Werk en Inkomen zich – voor de burger die anders aangewezen zou zijn op een uitkering – vooral op het vinden van werk. Dat gebeurt samen met de ketenpartners als het UWV-Werkplein, onderwijsinstellingen en andere overheden, maar ook met werkgevers. De gemeente Ridderkerk heeft in de afgelopen jaren diverse successen geboekt met onder andere de inzet van een Regisseur Werk en de specialisatie binnen het team zoals de inzet van een klantmanager Jeugd/WIJ. Op dit moment wordt de werkwijze van het team Werk tegen het licht gehouden om bijvoorbeeld de regie op de re-integratietrajecten te vergroten door deze deels zelf uit te voeren. Door de economische crisis zal het aantal beschikbare banen minder worden en de toestroom richting de gemeente meer. Voor de groepen die nu al aan de kant staan zal het nog moeilijker worden om aan de slag te komen. Zoals o.a. in het "Regionaal Arbeidsmarktbeleid BAR-gemeenten" is beschreven zal Ridderkerk zich – samen met Albrandswaard en Barendrecht – ook onder deze omstandigheden inzetten voor deze mensen en niemand laten vallen. De samenwerking zou kunnen worden versterkt door de mogelijke vorming van een gemeenschappelijke sociale dienst voor de BAR-gemeenten.

Ridderkerkers die niet in hun eigen inkomen kunnen voorzien, hebben toegang tot de bijstand. Het recht op bijstand voor hen die dit echt nodig hebben blijft ook in 2012 van kracht. De gemeente Ridderkerk verstrekt bijstand alleen aan hen voor wie dat noodzakelijk is. Bijstandsverlening dient dan ook als een tijdelijk vangnet, waarbij nadrukkelijk aandacht is voor het voorkomen van onrechtmatige verstrekkingen. Het tijdelijke karakter van de bijstand wordt ingevuld met een adequaat re-integratiebeleid. De inzet is dan ook te allen tijde gericht op re-integratie; al blijft er een groep voor wie de afstand tot de arbeidsmarkt (te) groot is.

Voor de groeiende groep ouderen die geen volledige rechten in het kader van de Algemene Ouderdomswet (AOW) hebben opgebouwd is per 1 januari 2010 een landelijke regeling in het leven geroepen. Deze regeling wordt uitgevoerd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De gemeente wil deze groep echter actief blijven benaderen om stille armoede onder deze groep te bestrijden door het verstrekken van bijzondere bijstand. Voor enkele kleinere regelingen zoals de Wet Inkomensvoorziening Kunstenaars (WWIK) en het Bijstandsbesluit zelfstandigen (Bbz) geldt hetzelfde. Ter verduidelijking worden bovenstaande regelingen uitgevoerd door de SVB. De kosten, inclusief de uitvoeringskosten van de SVB, zijn voor de gemeente.

Voor onverwachte noodzakelijke kosten kan de bijzondere bijstand een oplossing bieden voor mensen met een minimuminkomen. De gemeente wil een ruimhartig minimabeleid voeren, waarin zowel ruimte is voor individuele arrangementen als voor collectieve regelingen. Toegankelijkheid staat hierbij voorop: zowel door het bevorderen van de bekendheid van de regelingen als ook door eenvoudige procedures. Een beperkt inkomen kan veroorzaakt worden doordat er schulden zijn. Zijn er teveel schulden, dan kan schuldhulpverlening helpen om deze problematiek op te lossen. Daarnaast is uit onderzoek gebleken dat goede schuldhulpverlening voorwaarde is voor het oplossen van andere sociaal maatschappelijke problemen van burgers en het uitstromen uit de uitkering van mensen met bijvoorbeeld een WWB- of een WW-uitkering. Ook is uit dit onderzoek gebleken dat de baten van schuldhulpverlening ruim twee keer zo hoog zijn als de bedragen die er aan uitgegeven worden. Goede schuldhulpverlening bespaart kosten op het gebied van onder andere WWB, dakloosheid, huisuitzettingen, maatschappelijk werk en GGZ. De toenemende vraag naar schuldhulpverlening blijft een aandachtspunt. De vraag loopt niet altijd gelijk met het aanbod, waardoor wachtlijsten kunnen ontstaan. Een effectiever beleid met meer aandacht voor preventie en een betere ketensamenwerking heeft daarbij de aandacht.

In 2008 is de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) gewijzigd. Deze wet beoogt dat meer mensen met een WSW-indicatie terecht komen op een werkplek, liefst bij een gewone werkgever die bij hen past. In 2010 hebben de BAR-gemeenten besloten om de bemiddeling tussen cliënt en werkgever en het wachtlijstbeheer in eigen beheer uit te voeren. In de komende jaren zal expliciet aandacht besteed worden aan de WSW binnen de uitvoering van de Wet Werken naar Vermogen. Naar verwachting moeten alle cliënten met een indicatie afgegeven na 1998 herkeurd worden. Een deel van deze cliënten zal na de keuring werkzaam blijven in een WSW-omgeving. De rest zal in samenwerking met de SW-bedrijven uit moeten stromen. De inzet van zowel de gemeente als de SW-bedrijven is om dit op een zorgvuldige manier plaats te laten vinden, waarbij recht gedaan wordt aan de kwetsbaarheid van deze doelgroep. De raad zal hier tussentijds over worden geïnformeerd.

De economische crisis heeft grote gevolgen voor jongeren. Sinds 2010 is de jeugdwerkloosheid sterk toegenomen doordat schoolverlaters niet direct werk kunnen vinden. In 2010 is dan ook extra ingezet op deze groep. Hierbij speelt de invoering van de Wet Investering Jongeren (WIJ) per 2010 een belangrijke rol. Met de invoering van deze wet is de toegang tot de WWB voor jongeren tot 27 jaar afgesloten. Deze jongeren ontvangen nu individuele arrangementen voor werken en leren of worden teruggeleid naar het reguliere onderwijs. Op het moment dat zij dit aanbod accepteren en niet over voldoende inkomsten beschikken om in hun onderhoud te voorzien, krijgen zij financiële ondersteuning van de gemeente en vallen daarbij dus onder het gemeentelijke klantenbestand. Deze jongeren zorgen dus voor een toename van het klantenbestand en daarmee ook voor verhoging van de uitgaven. Door specifiek in te zetten op het vinden van vacatures voor jongeren en inzet van verschillende vormen van subsidie moeten deze aantallen teruglopen. Op 1 januari 2013 treedt naar verwachting de Wet Werken naar Vermogen in werking. Ook de WIJ zal hier onderdeel van uitmaken. Naast de jongeren van de WIJ zal ook een deel van de Wajong overgaan van het UWV naar de gemeente. Bij de invoering van de Wet Werken naar Vermogen zal worden gekeken naar de ruimte die bestaat voor extra aandacht voor de jongeren binnen het totale

cliëntenbestand. Op deze wijze kan terecht gehoor worden gegeven aan de wens van de raad voor een actieve reductie van jeugdwerkloosheid in Ridderkerk.

De uitwerking van de Wet Werken naar Vermogen wordt meegenomen met de mogelijke vorming van een gemeenschappelijke Sociale Dienst van de BAR-gemeenten.

Per juni 2011 is een 'allround economisch adviseur' in dienst gekomen. Naast aandacht voor de coördinatie op de algemene economische ontwikkelingen van de gemeente, zal deze functionaris nadrukkelijk aandacht besteden aan het optimaliseren van de bedrijfscontacten en het verder uitbouwen van de mogelijkheden in de samenwerking tussen bedrijfsleven, gemeente en bijvoorbeeld het onderwijs. De verwachting is dat dit de werkgelegenheid ten goede komt, ook voor degenen die werkzoekende zijn binnen een re-integratietraject.

Met ingang van 1 januari 2007 is de Wet Inburgering in werking getreden. In het nieuwe stelsel ligt de regierol voor inburgering niet langer bij de gemeente, maar bij de inburgeraar zelf. Desondanks vervult de gemeente een belangrijke functie ten aanzien van inburgering. De gemeente heeft hierbij drie rollen:

- De faciliterende functie: door het aanbieden van een inburgeringsvoorziening;
- De handhavingfunctie: door in het uiterste geval bestuurlijke boetes op te leggen bij niet-naleving;
- De informatiefunctie.

De gesubsidieerde banen in het kader van de Wet Werk en Bijstand (WWB) leggen een groot beslag op de beschikbare re-integratiemiddelen en verdringen daarbij andere bestedingsmogelijkheden. Het eind 2009 – succesvol – ingezette beleid gericht op de vermindering van het financiële beslag en het vergroten van het aantal banen via doorstroming naar regulier werk wordt doorgezet. Om dit te bevorderen is hiervoor in 2010 de pilot 'loonwaardebepaling' gestart. Loonwaardebepaling is een onderdeel van de Wet Werken naar Vermogen die in 2013 in werking treedt. In afwachting van de Wet Werken naar Vermogen neemt de gemeente Ridderkerk voorbereidingen om loonwaardebepaling op te nemen in ons regulier beleid.

De gemeente besteedt veel aandacht aan de verbetering van de dienstverlening. Binnen het deelproces Werk en Inkomen wordt hier expliciet aandacht voor gevraagd. Zo wordt gewerkt aan kwaliteitsnormen voor de diverse producten en diensten. Verder worden alle processen onder de loep genomen om te kijken of deze klantgericht en klantvriendelijker kunnen, met minder administratieve belasting voor de burger en optimaal gebruik van de automatiseringsmogelijkheden. In de nabije toekomst moet het mogelijk zijn om steeds meer producten via internet digitaal aan te vragen, af te laten handelen en/of te muteren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de minimavoorzieningen. Ook het beschikbaar stellen aan burgers van de over hen geregistreerde gegevens – via het Digitale Klanten Dossier (DKD) moet zo spoedig mogelijk worden gerealiseerd.

Voor het realiseren van de prestaties benut de gemeente het jaarlijks geoordeelde budget Werkdeel Wet Werk en Bijstand (WWB) volledig. Op het beschikbare budget voor de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) bestaat een jaarlijks tekort. Dit tekort wordt veroorzaakt doordat er sinds 2009 een taakstelling is opgelegd door de minister, waardoor er minder plaatsen beschikbaar zijn en doorstroom maar zeer beperkt mogelijk is.

Belastingen

Belastingheffing dient met voldoende waarborgen te zijn omkleed. De belastingbetaler mag erop vertrouwen dat de bevoegdheid van de gemeente om belastinggelden te heffen en te innen begrensd wordt door een zorgvuldige uitvoering van belastingwet- en regelgeving en een transparante kostenonderbouwing van geleverde diensten. Hiermee wordt bereikt dat de belastingbetaler weet waarvoor hij belasting betaalt.

Een wisselwerking tussen heffende overheid en belastingbetaler bevordert het vertrouwen in de gemeente bij de uitvoering van de wet- en regelgeving. Van de belastingbetaler mag worden verwacht dat hij de gemeente controleert bij de uitvoering van wet- en regelgeving. Hiertoe maakt de belastingbetaler gebruik van de geboden mogelijkheden om in contact te treden met de gemeente met het doel dat belastingaanslagen worden gebaseerd op juiste gegevens. Toegang tot

relevante gegevens en duidelijke informatie met betrekking tot belastinggegevens moeten dit mogelijk maken.

De heffing van belastingen zal ook worden gebruikt als instrument om een veiligere en aantrekkelijkere bedrijfsomgeving te realiseren. Bij het investeren in duurzaamheid en de kwaliteit van bedrijventerrein of winkelcentra wordt indien mogelijk naast het bestaande model van parkmanagement ook de Bedrijven Investeringszone als instrument ingezet. Een Bedrijven Investeringszone (kortweg BI-zone of BIZ) maakt het voor ondernemers mogelijk om gezamenlijk te investeren in een veiligere en aantrekkelijkere bedrijfsomgeving. Een BIZ is een door de gemeente aangewezen gebied waarbinnen van alle ondernemers een bestemmingsheffing (BIZ-bijdrage) wordt geheven ter financiering van door de ondernemers in dat gebied gewenste voorzieningen. De BIZ-bijdrage is formeel een gemeentelijke belasting. Hiermee kan aan de ondernemers een heffing opgelegd worden, die terugvloeit naar de vereniging, coöperatie of stichting die de activiteiten namens de ondernemers uitvoert.

De burger als belastingbetaler mag eisen dat het belastinggeld niet over de balk gesmeten wordt. Dat wil zeggen: de overheid moet efficiënt en effectief werken en bijvoorbeeld niet meer mensen in dienst hebben dan nodig is. De gemeente moet haar zaken dus financieel goed op orde hebben, inclusief de bedrijfsvoering. De financiële vertaling van dit programmaonderdeel is opgenomen in *paragraaf 7 Lokale Heffingen*.

In 2011 is een toeristenbelasting ingevoerd.

Op dit moment (half september 2011) worden besprekingen gevoerd met de betrokkenen over de uitvoering. De raad zal over de uitkomsten worden geïnformeerd.

Openbare orde, veiligheid en crisisbeheersing

De zorg voor een veilige woon-, leef- en werkomgeving is één van de belangrijkste taken van de overheid en dus ook van de gemeente Ridderkerk. Veiligheid is echter een containerbegrip, dat talrijke aspecten kent. Denk aan veiligheid op het gebied van verkeer, water, ruimtelijke ordening en crisisbeheersing. Daarnaast wordt in het veiligheidsdebat gewerkt met diverse 'soorten' veiligheid, zoals objectieve, subjectieve, sociale en fysieke veiligheid.

Onder objectieve veiligheid wordt de feitelijke of berekende kans om slachtoffer te worden van een ramp of criminaliteit verstaan. Subjectieve veiligheid betreffen de gevoelens van veiligheid.

Daarnaast bestaat het verschil tussen sociale en fysieke veiligheid. Sociale veiligheid is direct of indirect het gevolg van het doen of laten van menselijk handelen. Fysieke veiligheid is de veiligheid die direct of indirect het gevolg is van de inrichting of het beheer van de openbare ruimte. De diverse 'soorten' van veiligheid vragen ieder een eigen aanpak.

De brandweer richt zich met name op de 'objectieve' bedreigingen van de veiligheid door fysieke omstandigheden. De brandweer voorkomt, beperkt en bestrijdt brand, ongevallen en rampen, met als doel het minimaliseren van schadelijke effecten voor mens, dier en omgeving. De brandweertzorg is - evenals de ambulancezorg - ondergebracht bij de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR). De gemeenteraad besluit jaarlijks over de financiële bijdrage aan deze gemeenschappelijke regeling.

De programma's Community safety en Veiligheid Voorop: Het programma Community Safety heeft de ambitie dat mensen zelf de risico's op brand verminderen en dat zij zichzelf beter kunnen redden in geval van een brand. Hiertoe worden bewoners uitgenodigd een veiligheidscheck op hun woning te laten uitvoeren door preventiemedewerkers. Hierbij wordt kosteloos rookmelders geplaatst en krijgen bewoners adviezen op het gebied van brandpreventie. Het programma Veiligheid Voorop hangt hier nauw mee samen. In dit programma gaat het erom dat de burgers op de eerste plaats zelf er voor zorgen dat de kans op incidenten kleiner wordt. De brandweerorganisatie gaat daarop inzetten door het veiligheidsbewustzijn van de burgers te vergroten en door meer de nadruk te leggen op preventie. Daarnaast wordt er op ingezet de repressie (het daadwerkelijke bestrijden van onveiligheid en de inzet van de daarbij behorende hulpverlening) slimmer te organiseren.

Het voorkomen, beperken en bestrijden van grootschalige incidenten en rampen, coördinatie van de multidisciplinaire samenwerking van hulpverleners bij incidenten van grote omvang en het beheer van de gemeenschappelijke alarmcentrale en het sirenenet ligt in handen van de VRR. De gemeente Ridderkerk heeft voor wat betreft de gemeentelijke rampenorganisatie een eigen

verantwoordelijkheid. Medewerkers worden hiervoor jaarlijks geschoold en er wordt gezorgd dat het rampenplan actueel en adequaat is. Een aantal malen per jaar wordt op een onverwacht moment een rampenoefening gehouden, zodat iedereen die hierin participeert geoefend is en blijft. Voor wat betreft de inrichting van de bereikbaarheidsdiensten wordt er intensief samengewerkt binnen de BAR-gemeenten.

Gemeenten zijn de afgelopen jaren een steeds actiever veiligheidsbeleid gaan voeren. Zij maken daarbij in toenemende mate gebruik van bestuurlijke bevoegdheden om openbare ordeverstoringen te voorkomen. Openbare orde en opsporing liggen in elkaars verlengde en de grens tussen sociale en fysieke veiligheid vervaagt steeds meer. Om de lokale veiligheid (nog) verder te kunnen verbeteren moet de samenwerking tussen gemeente en politie worden gemoderniseerd. Met ingang van 1 januari 2013 is de Nationale politie van start gegaan. De regio's Rotterdam – Rijnmond en Zuid-Holland Zuid zijn samengevoegd tot Regionale eenheid Rotterdam. In 2013 worden eerst de districtchefs aangewezen, waarna de robuuste basiseenheden worden ingericht. Gemeenten moeten bindende afspraken kunnen maken over wat de politie levert. Zowel landelijk als in het Regionaal Veiligheidsoverleg (waaraan alle burgemeesters uit de eenheid deelnemen) zal deze ontwikkeling aandacht krijgen.

Om de bestrijding van georganiseerde criminaliteit te verbeteren zijn in Nederland elf regionale informatie en expertisecentra (RIEC) ingericht. Het zwaartepunt van een RIEC ligt bij informatieverzameling en het adviseren over maatregelen aan het openbaar bestuur. Het RIEC is erop gericht te voorkomen dat criminelen door de overheid worden 'gefaciliteerd' en er vermenging van onder- en bovenwereld ontstaat. Het RIEC probeert ook - door verspreiding en uitwisseling van informatie - de economische machtsposities te doorbreken die zijn opgebouwd met kapitaal dat met criminele activiteiten is verdiend. De belangrijkste onderwerpen zijn: georganiseerde hennepcultuur, mensenhandel, witwassen, vastgoedgerelateerde criminaliteit en andere vormen van financieel-economische criminaliteit. Bibob-expertise is bij het RIEC aanwezig. Voor vragen worden wij gefaciliteerd door het RIEC. Zorgde het Rijk eerst voor de financiën, vanaf 2012 is het RIEC als een pm-post opgenomen.

In 2009 is tijdens een bestuurlijke bijeenkomst met de burgemeesters van de regio Rotterdam-Rijnmond, de korpschef regiopolitie Rotterdam-Rijnmond en de Hoofdofficier van Justitie van het arrondissementsparket Rotterdam, in aanwezigheid van de minister en de staatssecretaris van Justitie een intentieverklaring 'Ontwikkeling Veiligheidshuizen' ondertekend. Met de ondertekening van deze intentieverklaring dragen de burgemeesters uit dat zij van mening zijn dat een gemeenschappelijke zorg- en strafbenadering (= veiligheidshuis) op de thema's jeugd, veelplegers, nazorg na detentie en huiselijk geweld, toegevoegde waarde heeft en positieve maatschappelijke effecten zal sorteren. In 2011 is in het Regionaal College besloten dat er maar één Veiligheidshuis voor de regio Rotterdam-Rijnmond komt, en dat dit 'huis' zoveel mogelijk moet aansluiten c.q. de verbinding leggen tussen en met de deelnemende gemeenten. In juli en augustus 2011 zijn in BAR-verband hierover afspraken gemaakt met het Veiligheidshuis.

In 2010 is een start gemaakt met de ontwikkeling van een 'integraal veiligheidsbeleid' volgens de kernbeleidmethode van de VNG. Bij de uitwerking is expliciet aandacht besteed aan reeds behaalde successen en de noodzakelijke borging van deze resultaten. Denk hierbij aan de nazorg voor ex-gedetineerden, het lokale zorgnetwerk en de ketenaanpak, huiselijk geweld, jeugd en veiligheid, buurtpreventie en de ontwikkelingen rondom het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Uitwerking van het veiligheidsbeleid vindt plaats onder regie van de gemeente en in co-productie met het OM, politie en de Veiligheidsregio. Het integraal veiligheidsbeleid is in 2011 vastgesteld.

Toezicht en handhaving

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO) in werking getreden. Met de komst van de WABO zijn 25 verschillende vergunningsstelsels geïntegreerd tot één nieuwe vergunning, de Omgevingsvergunning. Dit betekent één aanvraag, één besluit, één bezwaar- en beroepsprocedure etc. Met de invoering van deze wet zal intensievere samenwerking tussen alle betrokken disciplines nog meer noodzakelijk zijn. Invoering van de wet heeft ook consequenties voor handhaving. Afhankelijk van degene die het 'bevoegd gezag' heeft zal handhaving door één van de bevoegde instanties plaatsvinden.

In 2010 is in BAR-verband besloten om Vergunningverlening en Handhaving (voor wat betreft de backoffices) te centraliseren. Dit besluit moet in 2013/2014 leiden tot één Centrale BAR-VTH. Deze vergaande vorm van samenwerking is vooral ingegeven doordat de individuele gemeenten op termijn niet de continuïteit en het gewenste kwaliteitsniveau kunnen bieden om de veiligheid van woningen, gebouwen en de ruimtelijke kwaliteit te borgen. De samenwerking in BAR-verband geeft hiervoor wel de mogelijkheden, doordat o.a. ketenbeheer op het gewenste kwaliteitsniveau ingericht kan worden. Onder ketenbeheer wordt hier verstaan de gewenste balans tussen vergunningverlening, controle op de afgegeven beschikking en juridische handhaving. De gemeente zorgt ervoor dat wet- en regelgeving wordt nageleefd. Dat is nodig voor de veiligheid, het bestrijden van overlast en het voorkomen van ongewenste situaties. De gemeente houdt toezicht op het gebied van milieu (in samenwerking met de politie en de Milieudienst DCMR) en afval, openbare ruimte, bouwen, slopen, het gebruik van gebouwen en gronden, recreatie, huisvesting, bewoning en brandveiligheid. Om aan deze taak te voldoen heeft de gemeente speciale medewerkers in dienst, de zogenaamde toezichthouders. Zij onderzoeken namens het college of de wettelijke regels worden nageleefd. Omdat toezichthouders hun werk voornamelijk buiten de muren van het gemeentehuis doen, zijn zij 'de oren en ogen' van de gemeente. De bevoegdheden van de toezichthouders zijn vastgelegd in de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB). In verband met het kunnen bieden van continuïteit en het garanderen van kwaliteit zijn met de gemeente Rotterdam afspraken gemaakt over de uitvoering van het toezicht. Met ingang van 2010 is er een nieuw instrument 'de bestuurlijke strafbeschikking' bijgekomen.

Iedereen in Nederland moet van zijn vijfde tot zijn achttiende verjaardag naar school. Deze leerplicht is vastgelegd in de Leerplichtwet. De wet zorgt ervoor dat ieder kind tot zijn 18^e verjaardag naar school gaat en op een school staat ingeschreven. Ouders en verzorgers zijn er verantwoordelijk voor dat dit ook daadwerkelijk gebeurt. De leerplichtambtenaar controleert of de leerplicht wordt nageleefd. Ook geven de leerplichtambtenaren voorlichting aan jongeren over het belang van naar school gaan en de gevolgen van het overtreden van de Leerplichtwet. Over de resultaten van leerplicht vind tweejaarlijks verslaglegging plaats.

Regelgeving

Onder het deelproces regelgeving vallen alle regels die de gemeente Ridderkerk op basis van wettelijke, of eigen verplichtingen moet uitvoeren. Hierbij kan worden gedacht aan verordeningen, bestemmingsplannen en beleidsregels.

Doordat er de laatste jaren veel veranderd is voor overheidsorganisaties, zowel juridisch, maatschappelijk, organisatorisch als verzekeringstechnisch, wordt het inbedden van de juridische kwaliteit steeds belangrijker. Juridische kwaliteitszorg is het geheel van maatregelen en voorzieningen dat moet worden getroffen om de juridische kwaliteit van de gemeentelijke producten en diensten te waarborgen en waar nodig te verbeteren.

Om tot een goed systeem van juridische kwaliteitszorg binnen de gemeente te komen moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Deze voorwaarden zijn:

- Checklists ontwikkelen voor standaard procedures en werkwijzen;
- Systeem van termijnbewaking ontwikkelen;
- Juridische kennis van medewerkers op peil brengen;
- Medewerkers moeten zich bewust worden van de (juridische) gevolgen van het handelen;
- Zo veel mogelijk gebruik maken van (juridisch getoetste) standaarden.

Het voldoen aan deze voorwaarden leidt er toe dat de juridische kwaliteit van het handelen binnen de gemeente verbeterd wordt en claims en dergelijke voorkomen kunnen worden. In dit kader zijn er sinds 2010 twee cursussen georganiseerd voor een groot aantal medewerkers. Het betrof de cursus Actualisering Algemeen Bestuursrecht en de cursus Helder Schrijven/Klare Taal. Daarnaast is aan een groot aantal medewerkers, dat regelmatig klantcontacten heeft op beleids-, vergunnings- en handavingsniveau, een training mediationvaardigheden aangeboden. Verder krijgt iedere medewerker na zijn aanstelling ook de cursus 'Wat en Hoe bij de gemeente Ridderkerk'. Hierdoor zal het aantal klachten-, bezwaar- en beroepsprocedures naar verwachting afnemen.

Onder het deelproces regelgeving valt ook de afhandeling van aansprakelijkstellingen en ingebrekestellingen. Wanneer burgers of organisaties menen door handelen of nalaten van de

gemeente schade te hebben geleden, kunnen zij de gemeente hiervoor aansprakelijk stellen of een ingebrekestelling indienen.

Als burgers het niet eens zijn met een besluit van de gemeente Ridderkerk, kunnen zij, indien de mogelijkheid daartoe openstaat, een bezwaarschrift indienen bij het bestuursorgaan dat het besluit genomen heeft. De afhandeling van deze bezwaarschriften valt ook onder het deelproces regelgeving.

3 Realisatie

Werk en Inkomen

Als vervolg op de eerste stappen die in de tweede helft van 2011 zijn gezet om de re-integratiewerkzaamheden zoveel als mogelijk zelf uit te voeren, is in 2012 de nieuwe werkwijze team werk vastgesteld. Met de nieuwe werkwijze is ook een concrete doelstelling geformuleerd. Deze doelstelling is om een reductie van het klantenbestand met 10% te realiseren voor het einde van 2013. Er zijn 15 projecten geformuleerd om de 10% uitstroom te realiseren en de instroom te beperken.

1. Aanscherpen poortwachter;
2. Inzet regisseur werk;
3. Sturen op zelfsturing klant;
4. Betere afspraken met UWV;
5. Betere afspraken met Argonaut (medische keuringen);
6. Prestatieafspraken met maatschappelijk middenveld;
7. Consequent handhaven;
8. Nieuwe verdeling klanten;
9. Inzet trajecten, waarbij uitgegaan wordt van kansen;
10. Werken met een eigen klantenbestand;
11. Werken met een eigen budgetten klantmanagers;
12. Prestatieafspraken over het uitstroomresultaten;
13. Vastleggen gegevens in matchingsstelsel;
14. Vergroten bekendheid van de dienstverlening;
15. Werken met thema's.

Ondanks de politieke ontwikkelingen in Den Haag, die resulteerden in het controversieel verklaren van de Wet Werken naar vermogen, zijn de BAR gemeenten gezamenlijk doorgeshaald met de implementatie van de verwachte nieuwe wet. De reeds opgezette projectstructuur is doorgeshaald met het uitwerken van onder andere een gemeenschappelijke werkgeversbenadering. De betrokken wethouders hebben hun gezamenlijk overleg gecontinueerd. In het regeerakkoord is aangegeven dat de Wet Werken naar vermogen alsnog doorgang vindt onder de naam Participatiewet, met een verwachte ingangsdatum van 1 januari 2014.

Met betrekking tot de ontwikkelingen rondom de Wsw, ook onderdeel van de Participatiewet, heeft eind 2012 een onderzoek plaatsgevonden. Dit onderzoek is door een extern bureau uitgevoerd. Er is advisering gevraagd op de volgende terreinen: korte termijn mogelijkheden met het Wsw-bestand, mogelijkheden rondom afspraken met de SW-partners en mogelijke richtingen voor een toekomstvisie Wsw voor de BAR gemeenten.

In 2012 is er meer nadruk gekomen voor de verbinding tussen economie en werk en inkomen. Onder andere is de relatie tussen de regisseurs werk en de bedrijfcontactfunctionaris geïntensiveerd. Tevens heeft het vernieuwde college aangegeven dat zij economie als een van de speerpunten voor de komende periode ziet.

In 2012 zijn grote stappen gezet om de financiële belasting van gesubsidieerde banen op het werkdeel/participatiebudget te verminderen. Als eerste zijn door een extern bureau de loonwaardes bepaald van de medewerkers op gesubsidieerde banen. Aansluitend is de subsidie voor medewerkers in gesubsidieerde banen met een tijdelijke arbeidsovereenkomst per 31 december 2012 gestopt. Zoveel als mogelijk is geprobeerd om deze medewerkers van werk naar werk te begeleiden. Echter door de slechte arbeidsmarkt is dit maar zeer beperkt gelukt. De organisaties waarbij de medewerkers werkten is aangeboden om de vrijgekomen functie op alternatieve wijze in te vullen.

De organisaties waar medewerkers op gesubsidieerde banen met een vaste arbeidsovereenkomst zitten zijn geïnformeerd dat naar aanleiding van de loonwaardebepaling de subsidieverhouding zal veranderen. Deze verandering vindt plaats bij de invoering van de Participatiewet, naar verwachting op 1 januari 2014.

Over 2011 had de gemeente Ridderkerk een tekort op het inkomensdeel van meer dan 10%. Dit gaf ons de mogelijkheid om een Incidentele Aanvullende Uitkering (IAU) aan te vragen. De uiterlijk aanvraagdatum hiervoor was 1 augustus 2012. Afgelopen december heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid laten weten, dat de gemeente Ridderkerk een IAU heeft toegewezen gekregen van ongeveer € 675.000.

Openbare orde, veiligheid en crisisbeheersing

Het Veiligheidshuis Rotterdam Rijnmond is zich in 2012 steeds verder gaan ontwikkelen tot de beoogde 'netwerkorganisatie' die bij de start voor ogen stond. In de regio zijn in 2012 veel overvallen, straatroven en woninginbraken gepleegd. Het gaat hierbij om delicten met een enorme impact op de slachtoffers. Regionaal is afgesproken dat het aantal High Impact Crime (HIT) moet worden teruggebracht. Dit betekent dat er een aanpak nodig is door en met alle ketenpartners. Deze aanpak is overgenomen van de gemeente Amsterdam, vertaald voor de regio Rijnmond en door het Veiligheidshuis ingevoerd. Centraal hierin staat de integrale en persoonsgerichte aanpak van 626 personen die in het verleden verdachte waren van twee of meer HIT-delicten. Naast de HIT aanpak is ook de ZSM methodiek door het Veiligheidshuis ingevoerd. De invoering van de ZSM-methodiek heeft tot doel om veel voorkomende criminaliteit zo snel, slim, simpel, samen en samenlevingsgericht (letterlijk zsm) mogelijk aan te pakken. Met deze methodiek is in 2011 in de vorm van een pilot al ervaring opgedaan in de regio Rotterdam Rijnmond en per 2012 is deze methodiek ook echt ingevoerd. Ten aanzien van beide aanpakken is afgesproken dat de regio Rotterdam Rijnmond en Zuid Holland Zuid hierin samen gaan optrekken en dat de werkzaamheden per 1 maart 2013 vanuit één locatie georganiseerd gaan worden. In 2012 is veel aandacht besteedt aan het verbeteren van de ICT-verbindingen en het verruimen van de toegang tot bronsystemen (justitie en gemeenten). Uit ervaring van de gemeente Amsterdam blijkt dat dit een essentiële randvoorwaarde is om goed te kunnen functioneren als Veiligheidshuis. Ook zijn ten aanzien van Jeugd twee 'grote' overleggen samengevoegd. Het Trajectberaad Nazorg Jeugd en het Risico Overleg Jeugd. Het nieuwe overleg moet de doelstellingen van beide verenigen en richt zich op jeugdigen van 12 – 23 jaar. Bij de start van dit nieuwe overleg is de focus verbreed naar het gehele (gezins)systeem rond de minderjarige. In het TRJ vindt een koppeling plaats tussen informatie uit het Strafrecht, Civiele recht, Bestuursrecht en de Zorgketen. De verwachting is – en de eerste ervaringen duiden hier ook op – dat op deze manier er een betere garantie bestaat op een integrale aanpak. In regioverband zijn er ook een aantal (werk)conferenties georganiseerd, waaronder die over Overvallen. In BAR-verband zijn de drie gemeenten per 2012 ook goed vertegenwoordigd in het Veiligheidshuis. Namens de drie gemeenten bezoekt steeds één iemand de casuïstiekoverleggen (voor Jeugd, Huiselijk geweld etc.) wanneer er een casus van één van de gemeenten op de agenda staat, hebben we een vertegenwoordiger in het MT van het Veiligheidshuis en heeft de burgemeester van Ridderkerk zitting in de Stuurgroep/ Bestuur.

Toezicht en Handhaving

Op landelijk niveau wordt al jaren gesproken over het verhogen van de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht, inspectie en handhaving. Deze gesprekken gaan vooral – maar niet uitsluitend – over alles wat met het omgevingsrecht te maken heeft. Enige jaren geleden hebben een aantal teammanagers en medewerkers uit de BAR-gemeenten elkaar opgezocht en met elkaar gesproken over de mogelijkheden die samenwerking op dit terrein voor hen zou kunnen betekenen. Op een gegeven moment zijn deze gesprekken 'geformaliseerd' en is er een werkgroep gevormd. Deze werkgroep heeft de notitie 'Nota uitwerking centralisatievariant BAR-VTH' opgeleverd. Deze nota is omarmd door de directies van de BAR-gemeenten én de besturen en heeft begin januari 2012 tot de volgende opdracht geleid:

'Werk de centralisatievariant van BAR-VTH zodanig uit, dat er in het 2e kwartaal van 2013 één afdeling BAR-VTH staat'.

Op basis van deze opdracht – en in nauwe samenwerking met de betreffende portefeuillehouders en collega's uit de BAR-gemeenten – is een businessplan geschreven. Dit businessplan beschrijft

de uitwerking van de genoemde opdracht en de voorgenomen (in)richting van de nieuw te vormen afdeling(en). Het businessplan vormde de basis voor de bestuurlijke besluitvorming die in september 2012 heeft plaatsgevonden om tot de feitelijke inrichting van de nieuwe afdeling te komen. In eerste aanleg zou de voorbereiding van de feitelijke inrichting bestaan uit het opstellen van een aantal documenten met daarin samenwerkingsafspraken, een gedetailleerde uitwerking van het functiegebouw en mandaatbesluiten. Verder zou er zoveel mogelijk harmonisatie van de werkzaamheden plaatsvinden. Ook zou het functiegebouw 'gevuld' worden met de benodigde medewerkers en zouden de voorbereidingen voor de plaatsingsbesluiten plaatsvinden. Dit alles om er voor te zorgen dat de nieuwe afdeling in het 2e kwartaal 2013 operationeel is en dat de (aan)sturing vanuit één plaats kan plaatsvinden. Eind september 2012 werd echter bekend dat de BAR Uitvoeringsorganisatie in zijn totaliteit per 1 januari 2014 van start zou gaan, dit heeft erin geresulteerd dat de start van BAR VTH met ¾ jaar doorgeschoven wordt. Alle voorbereidende werkzaamheden zijn gekoppeld aan de werkzaamheden die voor de BAR-uitvoeringsorganisatie uitgevoerd moeten worden. Het BAR VTH zal in 2013 onderdeel uitmaken van het nieuw te vormen Domein Veilig, met o.a. de afdelingen Vergunningverlening en Toezicht & en Handhaving.

Regelgeving

Een belangrijk taak van het team Juridische Zaken is de juridische kwaliteitszorg. Zoals elke organisatie loopt ook de lokale overheid en dus ook de gemeente Ridderkerk risico's bij haar taakuitoefening. Juridische kwaliteitszorg heeft tot doel deze risico's te voorkomen dan wel te beheersen, alsmede de juridische kwaliteit van de producten van de organisatie waar nodig te verhogen en te borgen. In 2012 is aan deze kwaliteitszorg invulling gegeven door de teams die daarvoor in aanmerking kwamen en/of daarom vroegen door de juridisch adviseurs bij te praten over nieuwe juridische ontwikkelingen en de kwaliteit van de geleverde producten. Omdat de juridisch adviseurs tevens secretaris van de Commissie Bezwaarschriften zijn en deze juridisch adviseurs ook belast zijn met de afhandeling van een aansprakelijkstelling van de gemeente door derden hebben zij een goed beeld van waar het goed gaat en waar het misgaat.

In 2012 is het aantal bezwaarschriften ten opzichte van 2011 gelijk gebleven. Het aantal beroeps- en hoger beroepszaken is ten opzichte van 2011 licht gedaald. Het aantal verzoeken om een voorlopige voorzieningen is daarentegen wel licht gestegen. Een oorzaak voor deze daling en stijging is niet aan te wijzen.

In 2012 is het aantal aansprakelijkstellingen van de gemeente door derden ten opzichte van 2011 gestegen. De trend van de afgelopen jaren is een geleidelijke stijging van deze aansprakelijkstellingen. Ook hier is er geen direct aanwijsbare oorzaak van deze stijging. Er zijn in 2012 55 aansprakelijkstellingen binnengekomen. Hiervan zijn er 17 gehonoreerd, 30 afgewezen en 8 zijn er ten tijde van het opstellen van de rekening 2012 nog in behandeling.

Op 1 oktober 2009 is de 'Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen' (kortweg Wet dwangsom) in werking getreden. De wet is bedoeld om te zorgen dat de gemeente beslist op uw aanvraag of bezwaarschrift zonder daarbij de geldende beslistermijn te overschrijden. De Wet dwangsom verplicht de gemeente tot het betalen van een dwangsom, als de gemeente niet tijdig beslist op een aanvraag of een bezwaarschrift. Daarnaast biedt de Wet dwangsom bij het niet tijdig nemen van een beslissing de mogelijkheid om direct beroep in te stellen bij de rechtbank. In 2012 is het aantal uitbetaalde dwangsommen licht gestegen. Het valt in 2012 op dat een aantal ingebrekestellingen betrekking hadden op verzoeken ingevolge de Wet Openbaarheid van Bestuur.

Kabinet Rutte II heeft het wetsvoorstel om de griffierechten fors te verhogen ingetrokken. Dit wetsvoorstel zou ook de nodige financiële gevolgen hebben gehad voor de gemeente, indien een beroeps- of hoger beroepszaak zou worden verloren.

4 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: In Ridderkerk hebben we veilige wijken.</p> <p>Goed voorbereid zijn op het bestrijden van eventuele daadwerkelijke inbreuken op veiligheid (preparatie). Subdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> actuele informatie over risicovolle objecten en locaties beschikbaar hebben; de gemeentelijke crisisorganisatie is adequaat opgeleid, geoefend en beschikt over de vereiste materiële en personele slagkracht. 	<ul style="list-style-type: none"> Het Regionaal Crisisplan wordt door de VRR als voldoende beoordeeld (bron: VRR); 	<ul style="list-style-type: none"> Reguliere uitvoering Opleidingsplan Crisisbeheersing. Mogelijke besluitvorming over de samenwerking bij Openbare Orde en Veiligheid in BAR-verband. 	<ul style="list-style-type: none"> In het kader van de BAR-ontwikkeling is er één crisisbeheersstructuur ontworpen. Deze nieuwe structuur is in 2012 vastgesteld en zal in 2013 uitgerold worden. Reguliere trainingen en twee grote oefeningen hebben plaatsgevonden. <p>In het kader van de BAR-ontwikkelingen is in 2012 gestart met de inventarisatie van alle OOV-taken en met het bedenken hoe deze taken in BAR-verband georganiseerd kunnen worden.</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<ul style="list-style-type: none"> • Kerndoel: In Ridderkerk hebben we veilige wijken. • Risico's die tot een inbreuk op de veiligheid kunnen leiden beperken en beheersen (pro-actie en preventie). Subdoelen: <ul style="list-style-type: none"> • risico's in de openbare ruimte beperken en beheersen; • risico's in bouwwerken beperken en beheersen; • risico's bij het gebruik van bouwwerken, inrichtingen en openbare ruimte beperken en beheersen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oordeel inwoners over veiligheid in de buurt*; Realisatie 2010: 6,8 Realisatie 2011: 6,9 Streefcijfer 2012: 7,0 Realisatie 2012: 7,0 • Oordeel inwoners over informatie over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid*; Realisatie 2010: 6,3 Realisatie 2011: 6,5 Streefcijfer 2012: 6,5 Realisatie 2012: 6,6 • Oordeel betrekken burger bij aanpak sociale veiligheid*; Realisatie 2010: 6,4 Realisatie 2011: 6,5 Streefcijfer 2012: 6,5 Realisatie 2012: 6,5 • Oordeel burgers handhaven regels*; Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 6,1 Streefcijfer 2012: 6,0 Realisatie 2012: 6,2 • Oordeel burgers duidelijkheid regels*; Realisatie 2010: 6,7 Realisatie 2011: 6,9 Streefcijfer 2012: 6,9 Realisatie 2012: 7,0 • Oordeel burger ontbreken regels*. Realisatie 2010: 5,3 Realisatie 2011: 5,8 Streefcijfer 2012: 5,6. Realisatie 2012: 5,8 	<ul style="list-style-type: none"> • Verdere uitwerking van BAR-VTH. • Implementatie BAR-Handhavingsbeleidsplan. • Implementatie en reguliere uitvoering Integraal Veiligheidsplan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het Handhavingsbeleidsplan is in de BAR-gemeenten vastgesteld. • Het Businessplan BAR-VTH is in september 2012 door de stuurgroep Fysiek en onder voorbehoud van de verdere BAR-ontwikkelingen vastgesteld. 	<p>Inmiddels is duidelijk dat de BAR-uitvoeringsorganisatie per 1 januari 2014 naar verwachting een feit is. De planning voor BAR-VTH is hierop aangepast. In plaats van het 2^e kwartaal 2013 zal de 'gecentraliseerde' VTH-afdeling per 1 januari 2014 een feit zijn.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Adequaat optreden bij daadwerkelijke inbreuken op de veiligheid (repressie en nazorg). Subdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inbreuken op de veiligheid worden snel en adequaat bestreden; • nazorg wordt snel en adequaat verleend. 	<p>• Oordeel inwoners over veiligheid in de buurt*; Realisatie 2010: 6,8 Realisatie 2011: 6,9 Streefcijfer 2012: 7,0 Realisatie 2012: 7,0</p> <p>• Oordeel bereikbaarheid voor meldingen en klachten over onveiligheid en overlast*; Realisatie 2010: 6,6 Realisatie 2011: 6,6 Streefcijfer 2012: 6,8 Realisatie 2012: 6,6</p> <p>• Oordeel reactie gemeente op meldingen en klachten*; Realisatie 2010: 6,0 Realisatie 2011: 6,1 Streefcijfer 2012: 6,2 Realisatie 2012: 6,2</p> <p>• Het percentage burgers dat nazorg ontvangt na een incident. Norm Slachtofferhulp = 90 % (bron: slachtofferhulp)</p> <p>• Het percentage burgers dat > 1 maal een tijdelijk huisverbod opgelegd krijgt (bron: gemeentelijke administratie);</p> <p>• Het bereik van kwetsbare personen (incl. zorgwekkende zorgmijders) via LZN is minimaal gelijk aan de Rotterdamse norm: 5% (bron: GGD Rotterdam Rijnmond).</p> <p>• Het aantal meldingen over multiprobleem gezinnen is minimaal gelijk aan de Rotterdamse norm: 0,45% (45 meldingen per 10.000 inwoners, bron: GGD Rotterdam Rijnmond)</p>	<p>• Continue verbetering samenwerking Meldpunt Huiselijk Geweld, Lokale Zorgnetwerk, GOSA-regisseur, CJG-coördinator en Veiligheidshuis Rotterdam.</p> <p>• Evaluatie opschalingsmodel multiprobleemgezinnen in Lokale Zorgnetwerk en in de regio.</p>	<p>In het kader van de BAR-samenwerking is het businessplan 'Lokale zorgketen multiproblematiek in BAR-verband' geschreven. In dit businessplan wordt een voorstel gedaan voor harmonisatie van de lokale zorgnetwerken in BAR-verband.</p> <p>In Ridderkerk is een effectiviteitsonderzoek uitgevoerd naar het functioneren van het Lokaal Team Huiselijk geweld en het Lokaal Zorgnetwerk. Een van de uitkomsten is het samenvoegen van de functies van de twee coördinatoren. Dit zal per januari 2013 plaatsvinden. Daarnaast is er een keuze gemaakt voor één registratiesysteem.</p> <p>Het Veiligheidshuis heeft in 2012 een grote ontwikkeling doorgemaakt, ook voor wat betreft het aangesloten zijn van de BAR-gemeenten. De BAR-gemeenten zijn nu zelf zowel op operationeel, strategisch als bestuurlijk niveau goed vertegenwoordigd.</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk wordt de burger serieus genomen in het kader van de beleidsuitvoering van de gemeente.</p> <p>De in de gemeente geldende verordeningen en andere regels zijn nodig, helder en niet in strijd met elkaar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel burger duidelijkheid regels*; Realisatie 2009: 6,7 Realisatie 2010: 6,7 Realisatie 2011: 6,9 Streefcijfer 2012: 6,7 Realisatie 2012: 7,0 Oordeel burger ontbreken regels* Realisatie 2009: 5,6 Realisatie 2010: 5,3 Realisatie 2011: 5,8 Streefcijfer 2012:5,6 Realisatie 2012: 5,8 	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoek samenwerkingsmogelijkheden juridische zaken in BAR-verband. Vervolg op het project 'juridische kwaliteitszorg'. Vervolg op het project 'deregulering'. 	<p>Vooruitlopend op de BAR organisatie zijn de contacten met alle JZ-afdelingen van de BAR-gemeenten geïntensiveerd en wordt er meer op elkaar afgestemd en wordt oa. de vorming van gezamenlijke bezwaarkamers voorbereid.</p> <p>Aan de juridische kwaliteitszorg wordt door een sterkere betrokkenheid van JZ bij de andere teams invulling gegeven.</p> <p>De Kamer van Koophandel is op bezoek geweest om een taart uit te reiken, omdat uit hun onderzoek was gebleken dat ondernemers de gemeente Ridderkerk als meest gedereguleerde gemeente van de regio hadden aangemerkt.</p> <p>Het Handhavingsbeleids plan is in de BAR-gemeenten vastgesteld.</p> <p>Het Businessplan BAR-VTH is in september 2012 door de stuurgroep Fysiek en onder voorbehoud van de verdere BAR-ontwikkeling door de BAR-directie vastgesteld.</p>	
<p>De gemeente controleert en handhaaft regels voldoende.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel burger handhaving regels* Realisatie 2009: 5,8 Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 6,2 Streefcijfer 2012: 5,8 Realisatie 2012: 6,2 	<ul style="list-style-type: none"> Verdere uitwerking van BAR-VTH samenwerking. Vaststelling en implementatie BAR-Handhavingsbeleidsplan. Tussenevaluatie WABO-proefhandhaving in BAR-verband. 		<p>De planning voor BAR-VTH is aangepast aan de totale BAR-samenwerking.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: In Ridderkerk wordt de burger serieus genomen in het kader van de beleidsuitvoering van de gemeente.</p> <p>De woonlasten in de gemeente zijn in verhouding met de kwaliteit van wonen in de gemeente.</p>	<ul style="list-style-type: none"> De burger oordeelt dat hij voldoende terugkrijgt voor zijn belastinggeld (bron: KING + PON, Deloitte en BMC)** De burger oordeelt dat de gemeente zijn belastinggeld waard is (bron: PON, Deloitte en BMC)** Woonlasten meerpersoonshuishoudens in verhouding tot vergelijkbare andere gemeenten en de regio (bron: KING)** 	<p>van de beleidsuitvoering van de gemeente.</p> <ul style="list-style-type: none"> Eventuele besluitvorming en implementatie verruiming kwijtscheldingsnormen. Implementatie gezamenlijke uitvoering BAR-belastingen. Implementatie uitkomsten project inventarisatie en controle objectgegevens WOZ. Verdere digitalisering belastinggegevens. 	<ul style="list-style-type: none"> Naar aanleiding van de wetgeving met betrekking tot de verruiming van de kwijtscheldingsmogelijkheden is er in BAR-verband onderzocht in hoeverre dit heeft geleid tot aanpassing van het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid. Over de uitkomsten van dit onderzoek is de gemeenteraad in oktober 2012 geïnformeerd; er zijn geen aanpassingen in het kwijtscheldingsbeleid doorgevoerd. In het kader van de BAR-samenwerking is onderzocht op welke manier heffen en innen van de gemeentelijke belastingen het beste uitgevoerd kan worden. Dit onderzoek krijgt in 2013 een vervolg. Besluitvorming zal hierover ook in 2013 plaatsvinden. De resultaten van de kwaliteitscontrole op objectgegevens WOZ zijn verwerkt in de belastingapplicatie. In het kader van het verplichte stelsel van basisregistratie van de WOZ en de BAG is de belastingapplicatie (genaamd GOUW7) vernieuwd. Hiermee voldoet de applicatie aan de wettelijke vereisten. 	

** De resultaten van gemeenten op deze vragen worden niet omgerekend naar een rapportcijfer.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
De gemeente heeft de zaken financieel goed op orde.	<ul style="list-style-type: none"> • Weerstandsvermogen versus omzet (bron: PON, Deloitte en BMC)**. • (Rekeningresultaat versus algemene middelen) (PON, Deloitte en BMC)** 	<ul style="list-style-type: none"> • Implementatie uitkomsten onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van heffing en invordering belastingen. • Uitvoering van interne controle. • Het invoeren van maandelijkse budgetgesprekken waarmee wordt voorkomen dat er grote financiële afwijkingen zullen gaan ontstaan. • Extra aandacht schenken aan een tijdige rapportage aan de gemeenteraad van voorzienbare afwijkingen van budgetten ten opzichte van de ramingen. 	<p>Interne controle heeft plaatsgevonden, de resultaten zijn besproken in het BMO en zijn uitgevoerd (incl. de aanbevelingen van de accountant).</p> <p>De maandelijkse budgetgesprekken met de budgethouders en – beheerders vinden plaats.</p>	

** De resultaten van gemeenten op deze vragen worden niet omgerekend naar een rapportcijfer.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2012	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2012 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningsniveau op peil.</p> <p>Zoveel mogelijk mensen aan het werk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> De ontwikkeling van het lokale bijstandsvolume is beter of gelijk aan het regionale en/of landelijke volume (bron: gegevens ministerie, Divosa) De ontwikkeling van het aantal jongeren in het cliëntenbestand is lager of gelijk aan het regionale volume (brongegevens ministerie, Divosa) Het aantal Wsw-cliënten dat doorstroomt naar een 'gewone' werkgever binnen de mogelijkheden van de werknemers is 2 (bron: gemeentelijke administratie) Het aantal Wsw-werkplekken is gelijk aan de rijksbijdrage (bron: gemeentelijke administratie); De doorlooptijd van aanvragen neemt met 25% af. 	<ul style="list-style-type: none"> Formaliseren ketensamenwerking (UWV/Werkplein, gemeente etc.) Uitvoering onderzoek samenwerking sociale zaken in BAR-verband (dus incl. Barendrecht). Introductie bedrijvencontactfunctionaris; Bekendheid bedrijfsleven met stimuleringsmaatregelen re-integratie; Realisatie 'digitale vacaturebank'; Beleidsontwikkeling loonwaardebepaling bij gesubsidieerde arbeid; Actieve inzet op behoud en/of uitbreiding van WSW-werkplekken; Actief wachlijstbeheer WSW; Benoemen kwaliteitsnormen en doorvoeren passende maatregelen; Invoering Digitaal Klanten Dossier (afhankelijk van invoering Dodo); Verder verminderen administratieve belasting cliënten; Uitbreiding mogelijkheden digitale verwerking aanvragen. 	<ul style="list-style-type: none"> Ketensamenwerking UWV/Werkplein en gemeente (nog te beperkt) vindt plaats; Sociale zaken wordt onderdeel van de nieuwe BAR organisaties; De relatie tussen de bedrijvencontactfunctionaris en de regisseurs werk is geïntensiveerd; De regisseurs werk informeren het bedrijfsleven over de stimuleringsmaatregelen, zoals werkervaringsplaatsen; De digitale vacaturebank is geïmplementeerd; Ontzorgen van het bedrijfsleven; Loonwaarde is bij de medewerkers met gesubsidieerde banen toegepast. Tijdelijke contracten zijn afgebouwd; Intentie om de schoonmaak van de gemeentepanden door Wsw-ers uit te laten voeren; Actief wordt gekeken naar alternatieve plaatsingsmogelijkheden voor Wsw-ers; Per proces wordt door de kwaliteitsmedewerkers (BAR) gekeken naar het benoemen van kwaliteitsnormen en het doorvoeren van passende maatregelen. 	<ul style="list-style-type: none"> Er zullen betere afspraken met het UWV worden gemaakt; Invoering Digitaal Klanten Dossier is doorgeschoven naar de nieuwe BAR organisaties; De gemeente Ridderkerk heeft wederom geen plaatsingsruimte voor Wsw-ers op basis van de toegekende rijksbijdrage. <p>Er is over de schoonmaak een voorstel aan de raad gedaan. De raad heeft besloten het collegevoorstel niet over te nemen.</p>

5 Wat heeft het gekost?

5.1 Stand van zaken lasten en baten programma 5 De burger als Onderdaan en Belastingbetaler

Omschrijving	(voordeel + / nadeel -)			Verschil
	Begroting 2012	Begroting 2012 na wijz.	Rekening 2012	
Lasten	-29.407.900	-29.475.300	-28.692.800	782.500
Baten	31.617.600	32.271.400	32.316.600	45.200
Saldo voor bestemming	2.209.700	2.796.100	3.623.800	827.700
Toevoeging reserve	-298.800	-715.100	-397.000	318.100
Onttrekking reserve	405.400	698.800	577.100	-121.700
Totaal reserve mutaties	106.600	-16.300	180.100	196.400
Saldo na bestemming	2.316.300	2.779.800	3.803.900	1.024.100

5.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen programma 5 De burger als Onderdaan en Belastingbetaler

De saldi-resultaten voor- en na bestemming in de rekening 2012 ten opzichte van de begroting laten zich als volgt samenvatten (afgeronde bedragen):

Lagere lasten uitkeringen – BBZ	140.700
Lagere lasten uitkeringen – WWB	106.900
Hogere baten uitkeringen	674.200
Lagere lasten minimabeleid	92.700
Lagere lasten cliëntendossiers	19.000
Lagere opbrengst rioolheffing	-/- 85.500
Lagere opbrengst afvalstoffenheffing	-/- 48.300
Overige verschillen	-/- 72.000

<i>Saldo voor bestemming (voordelig)</i>	<i>827.700</i>
Mutaties reserves:	
Lagere dotatie egaliseringsreserve rioolheffing	88.800
Hogere aanwending bestemmingsreserve afvalstoffenheffing	150.400
Hogere dotatie tariefegaliseringsreserve lijkbezorging	-/- 42.900
Overige verschillen	100

<i>Saldo mutaties reserves</i>	<i>196.400</i>

<i>Saldo na bestemming (voordelig)</i>	<i>1.024.100</i>
	=====

Voor een nadere toelichting op bovengenoemde resultaten wordt verwezen naar Bijlage 1 Rechtmatigheidsanalyse. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste beleidsmatige afwijkingen.

Lagere lasten uitkeringen – Bijstands Besluit Zelfstandigen (BBZ)

Van deze regelingen kunnen klanten gebruik maken om een eigen bedrijf te beginnen. Doordat er in 2012 nauwelijks aanvragen door het IMK (Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf) zijn toegekend, is er weinig aanspraak gemaakt op dit budget. Een incidenteel voordeel van € 140.700.

Lagere lasten uitkeringen – Wet Werk en Bijstand (WWB)

Door de crisis werd verwacht dat het aantal klanten sterk zou toenemen. Gebleken is dat het aantal klanten beperkt is toegenomen. Een incidenteel voordeel van € 106.900.

Hogere baten uitkeringen

Over 2011 had de gemeente Ridderkerk een tekort op het inkomensdeel van meer dan 10%. Dit gaf ons de mogelijkheid om een Incidentele Aanvullende Uitkering (IAU) aan te vragen. Afgelopen december heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ons een incidentele uitkering toegewezen van € 674.200. Dit bedrag wordt in deze jaarrekening verantwoord en zorgt voor een incidenteel voordeel.

Lagere lasten minimabeleid

In 2012 zijn verschillende verordeningen naar aanleiding van wetswijzigingen WWB inclusief bijbehorende beleidsregels vastgesteld (raad februari 2012). Bij minimabeleid ontstond hierdoor een structureel voordeel. Er is afgesproken dat deze middelen echter wel ten goede van de Ridderkerkse minima moeten komen. In 2012 zijn er verschillende activiteiten/acties georganiseerd ten behoeve van de minima, te weten:

- Spreekuur georganiseerd voor de Collectieve Zorgverzekering voor minima in december 2012;
- Website Recht Op ingericht over de minimaregelingen en de klanten uitgebreid geïnformeerd;
- De minima die bij ons bekend zijn direct benaderd voor de aanvragen Langdurigheidstoelage;
- Afspraken gemaakt met de afdeling Belastingen;
- Mensen die kwijtschelding vragen zijn door ons actief geïnformeerd over minimaregelingen;
- Scholen worden jaarlijks benaderd over het Maatschappelijke Participatiefonds;
- Voorlichting gegeven aan de voedselbank;
- Voorlichting gegeven aan de ouderenorganisatie Karaat;
- Er zijn folders gemaakt over de minimaregelingen;
- Het uitkeringsbestand wordt jaarlijks gekoppeld aan de organisatie van de Rotterdam Pas zodat de klant automatisch een aanvraagformulier krijgt;
- Bij de intake en de heronderzoeken wordt de klant geïnformeerd over de minimaregelingen;
- Bij beëindiging wordt de klant geïnformeerd over allerlei zaken zoals ook de minimaregelingen;
- Het klantenplatform informeert de klanten actief over kortingsregelingen;
- Het klantenplatform gaat een spreekuur organiseren voor minima;
- Regelmatig overleg met Sociale Verkeringsbank over de AIO gerechtigden bijzondere bijstand;
- Actie op scholen in het kader van 'Jongeren en geld' tijdens de 'Week van het geld';
- Uitjes: o.a. bezoek aan the Greenery en Jeugdland.

Verder is de jaarlijkse Armoedemonitor opgesteld. Meer inzicht in de Ridderkerkse minima is essentieel voor een effectief armoede-beleid.

Uiteindelijk hebben we over het jaar 2012 € 92.700 overgehouden.

In 2013 gaan we de (sport/muziek) verenigingen actief benaderen over het Maatschappelijke Participatiefonds. We gaan ook de minima bereiken die geen uitkering hebben en niet bij ons bekend zijn door voorlichting te geven en organisaties/verenigingen actief te benaderen.

Digitalisering cliëntendossiers

In 2012 heeft de aanbesteding plaats gevonden van de digitalisering van de cliëntendossiers. Bij de opzet van het plan van aanpak was gepland dat de werkzaamheden ook daadwerkelijk in 2012 uitgevoerd zouden worden. De gunning na de aanbesteding heeft nog in 2012 plaats gevonden. De uitvoering heeft echter vertraging opgelopen en staat nu in de planning voor april 2013. Het uitvoeringsbudget van € 19.000 schuift daarom door naar 2013.

Lagere opbrengst rioolheffing

Een lagere opbrengst rioolheffing omdat er in 2012 minder woningen zijn opgeleverd/gebouwd dan aanvankelijk bij de begroting was geraamd. Daarnaast blijven woningen (in het bijzonder te koop staande woningen) meer dan 1 jaar leeg of te koop staan. Bij de groot(water)verbruikers is er sprake van een substantiële vermindering van het waterverbruik met als gevolg minder opbrengst rioolheffing gebruikers niet-woningen. Per saldo een nadeel van € 85.500. Dit wordt verrekend met de equalisatiereserve rioolheffing, zie, toelichting hieronder.

Lagere opbrengst afvalstoffenheffing

Een lagere opbrengst afvalstoffenheffing van € 48.300 met name omdat er in 2012 minder woningen zijn opgeleverd/gebouwd dan aanvankelijk bij de begroting was geraamd. Daarnaast blijven woningen (in het bijzonder te koop staande woningen) meer dan 1 jaar leeg of te koop staan. Dit wordt verrekend met de bestemmingsreserve afvalstoffenheffing.

Lagere dotatie egalisereserve rioolheffing

Het totale nadeel van € 88.800 op riolen en gemalen wordt verrekend met de tariefegalisereserve rioolheffing en verloopt voor de totale rekening op die manier budgettair neutraal. Dit nadeel bestaat uit € 85.500 lagere opbrengsten rioolheffing (zie hierboven) en € 3.300 nadeel bij het onderdeel riolen en gemalen (zit in de overige kleine verschillen op programma 4).

Hogere aanwending bestemmingsreserve afvalstoffenheffing

Voor het nadelig totaalresultaat van € 150.400 op afval (zie hiervoor de toelichting op programma 4 en de afvalstoffenheffing hierboven) wordt de bestemmingsreserve afvalstoffenheffing aangewend.

Tariefegalisereserve lijkbezorging

Het voordelig totaalresultaat van het begrotingsonderdeel lijkbezorging wordt toegevoegd aan de tariefegalisereserve lijkbezorging. Nadeel € 42.900. (Zie ook programma 3).

Overschot op uitkeringen

Er is in 2012 een incidenteel overschot op het Inkomensdeel van afgerond € 221.000. Dit is het verschil tussen de uitgaven voor uitkeringen in 2012 en de bijdrage van het rijk die de gemeente specifiek voor het jaar 2012 heeft ontvangen. In de raadsinformatiebrief over de ontwikkelingen Participatiebudget (RU12/05793, d.d. 6/9/2012) staat dat een overschot op het Inkomensdeel aan het eind van het jaar behouden zal worden voor de doelgroep.

Het college heeft in 2012 besloten dat de subsidie voor mensen in een gesubsidieerde baan met een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd komt te vervallen als de nieuwe Participatiewet niet per 1 januari 2014 in werking treedt. Op het moment dat deze wet nog niet ingaat zullen we vanwege het collegebesluit te maken krijgen met extra kosten wegens afkoopsommen volgens de kantonrechtformule. Om deze incidentele extra kosten af te dekken stellen we voor het incidentele voordeel van € 221.000 via resultaatbestemming te storten in een speciale bestemmingsreserve om daarmee dit risico op te vangen.

5.3 Stand van zaken / realisatie 2012 nieuw beleid programma 5 De burger als Onderdaan en Belastingbetaler

Niet van toepassing.

5.4 Voortgang investeringskredieten programma 5 De burger als Onderdaan en Belastingbetaler

Niet van toepassing.

2.2.6. Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen

1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de algemene dekkingsmiddelen op een rij gezet. De belangrijkste zijn de algemene uitkering en de lokale heffingen. Het hoofdstuk heeft dus een verzamel functie. Specifieke (beleids)doelen aangaande de hier verzamelde cijfers zijn te vinden in de paragrafen lokale heffingen, financiering en bedrijfsvoering.

2 Bestaand beleid

In 2012 zijn er geen prestaties genoemd.

3.1 Gerealiseerde lasten en baten algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	(Voordeel + / Nadeel -)			Verschil
	Begroting 2012	Begroting 2012 na wijz	Rekening 2012	
<u>Lokale heffingen</u>				
Lasten	-575.600	-575.600	-650.900	-75.300
Baten	7.548.700	7.503.700	7.482.600	-21.100
<u>Algemene uitkeringen</u>				0
Lasten	0	0	0	0
Baten	42.000.400	42.910.500	43.147.200	236.700
<u>Dividend</u>				0
Lasten	0	0	0	0
Baten	1.204.700	1.350.100	1.350.100	0
<u>Financiering</u>				0
Lasten	-69.100	-254.300	-257.900	-3.600
Baten	2.910.400	3.244.700	3.249.900	5.200
<u>Saldo BCF</u>				0
Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
<u>Onvoorzien</u>				0
Lasten	-113.000	-113.000	0	113.000
Baten	0	0	0	0
<u>Stelposten</u>				0
Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
<u>Algemene kosten</u>				0
Lasten	-639.600	-1.107.800	-671.800	436.000
Baten	3.800	243.800	312.600	68.800
<u>Kostenplaatsen</u>				0
Lasten	-18.000	-668.100	-7.800	660.300
Baten	506.500	962.000	1.011.000	49.000
Saldo voor bestemming	52.759.200	53.496.000	54.965.000	1.469.000
Toevoeging reserve	-1.297.000	-2.387.000	-1.185.200	1.201.800
Onttrekking reserve	2.168.700	6.361.200	5.533.100	-828.100
Totaal reserve mutaties	871.700	3.974.200	4.347.900	373.700
Saldo na bestemming	53.630.900	57.470.200	59.312.900	1.842.700

3.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen financiering en algemene dekkingsmiddelen

De saldi-resultaten voor- en na bestemming in de rekening 2012 ten opzichte van de begroting laten zich als volgt samenvatten (afgeronde bedragen):

Resultaat voor bestemming:

Perceptiekosten lokale heffingen	-75.300
Hogere algemene uitkering gemeentefonds	236.700
Niet bestede post onvoorziene uitgaven	113.000
Niet besteed budget frictiekosten kerntakendiscussie	469.700
Uitgekeerde IZA gelden vanwege overschot op fusiegelden	49.100
Rente financiering	131.900
Saldo bedrijfsvoering	577.500
Overig	-33.600

<i>Saldo voor bestemming</i>	<i>1.469.000</i>

Mutaties reserves:

Voordeel inzet algemene reserve	640.300
Dekkingsreserve 2011	-266.600

Saldo mutaties reserves	373.700

<i>Saldo na bestemming</i>	<i>1.842.700</i>
	=====

Voor een nadere toelichting op bovengenoemde resultaten wordt verwezen naar hoofdstuk 3 Jaarrekening het onderdeel 3.1.2. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste beleidsmatige afwijkingen.

Perceptiekosten lokale heffingen

Door de economische crisis zijn de betalingsachterstanden voor belastingen aanzienlijk opgelopen. Ook neemt het aantal faillissementen toe. Het aantal invorderingsdossiers bedroeg in 2011 nog 3.599, in 2012 is dit opgelopen naar 4.026. Door de opgelopen betalingsachterstanden moest ook de voorziening voor dubieuze belastingdebiteuren met € 43.700 worden aangevuld.

Algemene uitkering gemeentefonds

Per saldo is er een voordeel voor de rekening 2012 van € 236.700 wat is ontstaan door:

1. Een nadeel in 2010 van per saldo € 43.700 door hogere WOZ-waarden en een hogere integratie-uitkering Wmo.
2. Een voordeel in 2011 van € 104.400 door een hogere uitkeringsfactor en een voordelige aanpassing van de aantallen van de verdeelmaatstaten (o.a. woonruimten, lage inkomens en op-ervlakte bebouwing).
3. Een voordeel in 2012 van € 163.800 door een hogere uitkeringsfactor, een eenmalige verhoging in verband met een vergoeding voor transitiekosten van de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) en een aanpassing van de aantallen van de verdeelmaatstaten (o.a. bijstandsontvangers).
4. Diverse kleine verschillen van € 12.200.

Onvoorziene uitgaven

Er zijn in 2012 geen begrotingswijzigingen geweest waarin een beroep op de post onvoorziene uitgaven is gedaan. De raming van € 113.000 valt daardoor volledig vrij.

Algemene kosten

Frictiebudget kerntakendiscussie

Tijdens het proces van de kerntakendiscussie 1.0 is er voor 2011 een budget van € 500.000 gevormd voor frictiekosten. Het budget was bedoeld om frictiekosten die ontstaan bij het effectueren van bezuinigingen te kunnen dekken, of eventuele bezuinigingsverliezen te kunnen opvangen. In 2011 is het restant van het frictiebudget van € 469.700 doorgeschoven naar 2012. In 2012 is geen

gebruik gemaakt van dit budget. Echter, omdat nog steeds bezuinigingen geëffectueerd moeten worden, wordt voorgesteld om het resterende budget ook in 2013 beschikbaar te stellen.

Uitgekeerde IZA gelden vanwege overschot op fusiegelden

Per 1 januari 2006 is de IZA Nederland- regeling opgeheven. Daarmee is ook besloten het instituut IZA Nederland op te heffen. Het vermogen van IZA Nederland is in twee termijnen uitgekeerd aan de organisaties die deelnamen aan de regeling. Als deelnemer van de IZA regeling hebben we het eerste deel van de uitkering ontvangen in 2009. Het tweede en laatste deel van de uitkering ter hoogte van € 49.100 is in 2012 ontvangen.

Voorgesteld wordt om dit bedrag via resultaatbestemming te reserveren voor een nog te bepalen bestedingsdoel zoals dat in 2009 ook is gedaan.

Kostenplaatsen

Financiering

Eind 2011 is een vaste geldlening afgesloten om in de financieringsbehoefte te voorzien. In de loop van 2012 liepen de liquiditeitstekorten weer op. Om aan de eisen van de Wet Fido te voldoen moest opnieuw een vaste geldlening (looptijd 20 jaar) worden afgesloten. De rente voor een vaste geldlening is hoger dan die van kortlopende kasgeldleningen, maar de verwachting was dat de nieuwe vaste geldlening niet tot overschrijding van de geraamde rentelasten zou leiden. In de praktijk bleek gelukkig langer met kortlopende geldleningen in de financieringsbehoefte te kunnen voorzien. De vaste geldlening is later afgesloten dan aanvankelijk voorzien. Daardoor zijn de rentelasten alsnog lager uitgevallen. Met enkele kleinere posten erbij is in totaal een voordeel ontstaan van € 131.900.

Saldo bedrijfsvoering

Een verschil van per saldo € 577.500 op dit hoofdstuk heeft te maken met verschuivingen van afdelingskosten en concernoverhead tussen de raadsprogramma's. Diverse mutaties in de bedrijfsvoering leiden in de loop van 2012 tot een wijziging van de begroting die om doelmatigheidsredenen niet over de raadsprogramma's worden verdeeld. In de rekening daarentegen vindt verdeling over de raadsprogramma's wel plaats. Op deze reden onderstaan er onderlinge verschuivingen/verschillen tussen de programma's. Zie voor een nadere toelichting het onderdeel kostentoe-rekening in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Algemene reserve

Een afwijking op dit programma van € 640.400 is ontstaan omdat meer middelen vanuit de reserve zijn aangewend dan begroot. Dit is een saldo van diverse voor- en nadelen. De voornaamste voordelen zijn te verklaren door:

- Een aanwending van € 1.491.000 vanuit de algemene reserve ten behoeve van een verliesvoorziening grondexploitatie Centrumplan.
- Er zijn in 2012 nauwelijks grondverkoop geweest, waardoor er € 106.400 minder toeslag stadsuitbreiding is ontvangen. Aangezien deze toeslag wordt toegevoegd aan de algemene reserve, is de toevoeging aan deze reserve ook € 106.400 lager.

De voornaamste nadelen zijn:

- Een geplande investering voor de Geluidsdam Rotterdamsweg wordt uitgevoerd in 2013. Dit levert een nadeel op van € 144.500 omdat de algemene reserve niet in 2012 hiervoor is aangewend ter dekking van de kosten.
- De werkzaamheden voor het aanpassen van bushaltes voor mensen met beperkingen zijn nog niet volledig uitgevoerd. In 2013 wordt dit afgerond. Dit levert een nadeel op van € 79.500 omdat de algemene reserve niet in 2012 hiervoor is aangewend.
- De werkzaamheden voor de damwand de Schans zijn deels nog niet uitgevoerd. In 2013 wordt dit afgerond. De geplande aanwending van € 114.000 vanuit de algemene reserve ter dekking van de kosten vindt plaats in 2013.
- Het frictiebudget bezuinigingen van € 469.700 is niet gebruikt. Omdat geen frictiekosten zijn gemaakt is de algemene reserve, ter dekking van deze kosten, ook niet aangewend. Voor de exploitatie levert dit een nadeel op.
- Diverse afwijkingen ter hoogte van € 149.300.

Dekkingsreserve 2011

Er is een voordelig rekeningresultaat. Daardoor is de geraamde aanwending van de Dekkingsreserve 2011 niet gerealiseerd. Ten opzichte van de begroting 2012 na wijziging is dit een nadeel van € 266.600.

3.3 Stand van zaken / realisatie 2012 nieuw beleid algemene dekkingsmiddelen

Niet van toepassing.

3.4 Voortgang investeringskredieten hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Vervanging netwerk, vervangen PC's en beeldschermen 2012, uitbreiding software thuiswerken

De aanleg van het WIFI-netwerk is duurder geworden omdat er aanpassingen aan de stroomvoorziening noodzakelijk waren. Dit was niet voorzien. De meerkosten van € 33.500 kunnen worden gedekt uit het categorie 2 budget voor de investering in de vervanging van het netwerk in 2013. De laptops en pc's zijn grotendeels in 2012 geleverd. In 2013 volgt de afronding van deze vervangingsinvestering. De uitbreiding van de software voor thuiswerken is in 2012 niet opgestart in afwachting van ontwikkelingen in de BAR-samenwerking. De uitvoering is gepland voor de zomer van 2013.

Nationaal Uitvoeringsprogramma (NUP) automatisering 2012

Veel van de geplande werkzaamheden voor het NUP zijn in 2012 uitgevoerd. Het NUP loopt tot en met 2014. Er is voor de werkzaamheden in 2013 en 2014 nog een restant krediet beschikbaar van € 206.300.

Vervangen Office pakket 2012

In december 2012 is een 3-jarig contract gesloten voor het gebruik van Office2010. Hiervoor wordt jaarlijks een vergoeding betaald van € 46.000. Dit bedrag wordt voor de komende jaren opgenomen in de exploitatiebegroting. Het contract komt in plaats van de investering zodat het krediet van € 240.000 afgevoerd kan worden.

A0 plotter GeoWeb 2012

Een technische afschrijving van 5 jaar van een A0-plotter is tegenwoordig reëel. Afgelopen jaar is het onderhoud van de te vervangen plotter daarom verlengd tot oktober 2013. Om doelmatigheidsredenen is de vervanging daarom uitgesteld naar 2013. De langere afschrijvingstermijn dient nog in de afschrijvingstabel bij de Financiële verordening te worden verwerkt.

2.2.7 Gebruik post onvoorziene uitgaven

1 Overzicht gebruik post onvoorzien per programma

Omschrijving	Bedrag
1 Burger als Partner	0
2 Burger als Kiezer	0
3 Burger als Klant	0
4 Burger als (Wijk)Bewoner	0
5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler	0
6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	0
Totaal gebruik post onvoorziene uitgaven	0

2 Toelichting

De post onvoorziene uitgaven is in de begroting 2012 geraamd onder de algemene dekkingsmiddelen. Uit onderstaand overzicht blijkt dat er in 2012 geen begrotingswijzigingen zijn geweest waarbij onvoorziene, onvermijdelijke of onontkoombare uitgaven ten laste van deze post zijn gekomen.

2.2.8 Resultaatbepaling en - bestemming

Omschrijving (A)	Begroting 2012 (B)	Begroting 2012 na wijz. (C)	Rekening 2012 (D)	Verschil (E=D-C)
Saldo:				0
Programma 1 Burger als Partner	-17.367.800	-18.829.100	-20.772.800	-1.943.700
Programma 2 Burger als Kiezer	-2.335.700	-2.496.700	-2.454.600	42.100
Programma 3 Burger als klant	-8.946.000	-8.395.500	-7.980.600	414.900
Programma 4 Burger als (Wijk)Bewoner	-27.890.200	-29.321.500	-28.673.000	648.500
Programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler	2.209.700	2.796.100	3.623.800	827.700
Totaal Programma's	-54.330.000	-56.246.700	-56.257.200	-10.500
6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	52.872.200	53.609.000	54.965.200	1.356.200
Onvoorzien	-113.000	-113.000	0	113.000
Resultaat voor bestemming	-1.570.800	-2.750.700	-1.292.000	1.458.700
Reservemutaties (diverse programma's)	1.570.800	2.750.700	2.547.800	-202.900
Resultaat na bestemming	0	0	1.255.800	1.255.800

2.3 PARAGRAFEN

2.3.1 Paragraaf 1 lokale heffingen

1 Inleiding

In deze paragraaf wordt bij de begroting inzicht gegeven in het beleid en de verwachte opbrengsten van de belastingen en heffingen. In deze rekening brengen wij de uitvoering van het beleid en de daadwerkelijke opbrengsten over 2012 in beeld.

Voor een volledige vergelijking geven wij van de leges en retributies zowel het oorspronkelijke dekkingspercentage bij de begroting als dat van de werkelijke cijfers van 2012 weer.

2 Overzicht gerealiseerde inkomsten

Belasting	Opbrengsten 2012		Vershil
	Begroot (prim.)	Realisatie	Voordeel + Nadeel -
Pr. 5 De burger als Onderdaan en Belastingbetaler			
Parkeergelden/-boetes	448.900	451.300	2.400
H. 6 Financiering en alg. dekkingsm.			
Onroerende zaakbelasting	7.315.800	7.293.400	-22.400
Hondenbelasting	97.400	100.300	2.900
Precariobelasting	87.200	84.600	-2.600
Baatbelasting	3.300	3.300	0
Toeristenbelasting	45.000	0	-45.000
Totaal Hoofdstuk 6	7.548.700	7.481.600	-67.100

Toelichting

Onroerende zaakbelastingen

Ten aanzien van de opbrengst uit de OZB zijn de volgende ontwikkelingen van invloed geweest:

- In 2012 is sprake van een toename van het aantal bezwaarschriften met 300 en kwam het aantal op het niveau van 2009/2010 namelijk rond de 550. De media-aandacht over de crisissituatie en het aansporen van huizenbezitters om bezwaar te maken tegen de WOZ-waarde hebben hiertoe waarschijnlijk bijgedragen. Deze toename heeft tot gevolg dat er sprake was van een lichte toename van de verminderingen van de aanslagen onroerende zaakbelastingen.
- Stagnatie bij nieuwbouwprojecten zoals bijvoorbeeld het uitstellen van de in 2011 en 2012 op te leveren woningen.

Bovenstaande ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat er per saldo € 22.400 minder OZB-opbrengst is gerealiseerd.

Toeristenbelasting

Het College heeft op 14 augustus 2012 besloten om van de bevoegdheid gebruik te maken om de heffing en inning van toeristenbelasting vanaf 2012 bij Van der Valk-hotel achterwege te laten. Aan dit besluit is de voorwaarde verbonden dat Van der Valk-hotel Ridderkerk samen met de gemeente Ridderkerk een "cultuurfonds" opricht en hier jaarlijks een financiële bijdrage van € 25.000 in stort. De oprichting van het fonds is nagenoeg een feit. Ten tijde van het opstellen van de rekening (maart 2013) waren de oprichtingsafspraken en documenten in concept gereed en werd gewacht op goedkeuring van beide partijen om over te kunnen gaan tot de oprichting via de notaris.

Gebonden heffingen	Begroting 2012			Realisatie 2012		
	Opbrengsten	Netto-kosten	% dekking	Opbrengsten	Netto-kosten	% dekking
Kosten markt (prog.4)						
Marktgeden (prog.4)	47.100	55.800	84%	38.500	51.200	75%
Kosten haven- en kadegelden (prog.4)						
Haven- en kadegelden (prog.4)	1.200	1.200	nvt	1.300	1.300	nvt
Kosten Burgerzaken (prog.3)						
Leges Burgerzaken (prog.3)	806.300	806.700	100%	779.800	756.100	103%
Kosten afval (prog.4)						
Afvalstoffenheffing (prog.5)	6.289.700	6.290.300	100%	6.241.400	6.241.400	100%
Kosten riolering en gemalen (prog.4)						
Rioolheffing (prog.5)	3.470.000	3.473.100	100%	3.384.500	3.384.500	100%
Kosten Bouwregelgeving, APV (prog.3)						
Leges Bouwregelgeving, APV (prog.3)	670.100	879.500	76%	583.300	956.900	61%
Kosten expl. Begraafplaatsen (prog.4)						
Lijkbezorgingsrechten (prog.3)	686.900	688.300	100%	924.200	924.200	100%

Toelichting

De belangrijkste afwijkingen op de gebonden heffingen zijn de volgende:

De legesopbrengsten voor Bouwregelgeving vallen € 86.800 lager uit wegens vertraging in de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor bouwactiviteiten in Driehoek/het Zand (verplaatst van 2012 naar 2013).

De netto-kosten vallen € 77.400 hoger uit voornamelijk door hogere urentoerekening van de afdeling en hogere kosten voor software.

De opbrengsten voor lijkbezorgingsrechten vallen t.o.v. oorspronkelijke begroting ruim € 2 ton voordelig uit wegens extra incidentele afkoopsommen onderhoud graven. De netto-kosten vallen met eenzelfde bedrag hoger uit vanwege de toevoeging aan de Tariefegaliseringsreserve Lijkbezorging.

3 Fiscaal beleid

Kostendekkendheid

Bij het bepalen van de mate van kostendekkendheid van de heffingen waarvan de besteding is gebonden (zoals afvalstoffenheffing, rioolrechten en leges) is de Handreiking kostentoerekening van het ministerie van Binnenlandse Zaken (hierna: Handreiking) toegepast. Dit houdt onder meer in dat kosten van overhead en beleidsvoorbereiding, die niet in rechtstreeks verband staan met de dienstverlening, niet mogen worden toegerekend aan de leges.

In de Nota Belastingen 2011 zijn de uitgangspunten voor de vaststelling van de belastingtarieven vastgelegd. De tarieven van de gebonden heffingen (zoals leges burgerzaken, leges omgevingsvergunning, rioolheffing, afvalstoffenheffing en de lijkbezorgingsrechten) zijn voorzien van transparante kostenonderbouwingen.

Woonlastenbeleid

De woonlasten bestaan uit de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Uitgangspunt is dat deze lokale woonlasten in totaliteit niet meer dan trendmatig stijgen en dat voor de dienstverlening kostendekkende tarieven worden gerekend. Van de heffingen die wettelijk alleen dienen ter algemeen dekkingsmiddel, is het beleid dat de koopkracht van de burgers gehandhaafd blijft. Dit houdt in dat deze heffingen in principe stijgen met de trendmatige verhoging als gevolg van inflatie en prijscorrectie op de eigen inkomsten. Voor het jaar 2012 bedraagt de trendmatige stijging gemiddeld 2,16%.

4 Uitvoering beleid voor leges en retributies

Bij de begroting van de eigen inkomsten geldt als uitgangspunt dat voor dienstverlening kostendekkende tarieven worden geheven.

Leges Burgerzaken

In het jaar 2012 is de wetgeving rondom reisdocumenten gewijzigd. Vanaf 1 juni 2012 dient iedere burger een eigen reisdocument te hebben. Dit betekent dat kinderen niet meer bijgeschreven kunnen worden in het reisdocument van de ouder en zij een eigen reisdocument moeten hebben. De landelijk verwachte grote drukte is in 2012 uitgebleven. Dit geldt ook voor Ridderkerk. Een oorzaak kan zijn dat er in 2012 minder burgers naar het buitenland zijn gegaan voor vakantie.

Leges Bouwregelgeving en APV/ bijzondere wetten

De baten leges Omgevingsvergunning zijn grotendeels afhankelijk van het aantal aanvragen voor bouwactiviteiten en de omvang van die activiteiten. In 2012 werden deze factoren negatief beïnvloed door de slechte economische situatie.

De verwachte aanvraag voor een omgevingsvergunning voor bouwactiviteiten in Driehoek/het Zand is verplaatst van 2012 naar 2013. Dit heeft tot gevolg dat de begrote legesinkomsten van € 200.000 voor dit project nog niet in rekening kon worden gebracht. Op andere onderdelen waren er meevallers.

Het aantal aanvragen voor diverse vergunningen en ontheffingen op grond van de Algemene plaatselijke Verordening en de bijzondere wetten is al jaren, en ook in 2012 stabiel. Door de vrijstelling van leges voor niet-commerciële activiteiten die tijdelijk van aard zijn en die het algemeen maatschappelijk belang dienen, is de opbrengst enigszins teruggelopen. In totaliteit vallen de leges voor Bouwregelgeving en APV/bijzondere wetten incidenteel € 86.800 lager uit.

Aanvragen	2012	2011	2009
Omgevingsvergunning totaal	389	387	-
Omgevingsvergunning activiteit bouwen	243	281	289
Algemene plaatselijke verordening	237	262	236

5 Kwijtscheldingsbeleid

In onderstaand overzicht is een vergelijking gemaakt tussen de geraamde en de gerealiseerde kwijtschelding gemeentelijke belastingen.

Lokale heffing	Totaal kwijtschelding	
	Begroot 2012	Realisatie 2012
Onroerende - zaakbelastingen	2.500	1.700
Hondenbelastingen	8.000	2.500
Rioolrecht	45.000	35.400
Afvalstoffenheffing	150.000	129.900
Totaal	205.500	169.500

Het aantal verzoeken om kwijtschelding over de afgelopen jaren bedroeg:

2009: 938
2010: 982
2011: 1012
2012: 966

Ten opzichte van 2011 is er een afname van 46 kwijtscheldingsverzoeken (4,5%). Ondanks de huidige financiële situatie en de omstandigheid dat het aanvragen van kwijtschelding ruimer onder de aandacht wordt gebracht (onder andere door de sociale dienst en de schuldhulpverlening) is een toename van kwijtscheldingsverzoeken ten opzichte van 2011 uitgebleven. De verwachting is wel dat de afname van het aantal kwijtscheldingsverzoeken niet verder doorzet.

Daarentegen is er in 2012 sprake van een toename van het aantal invorderingsmaatregelen zoals aanmaningen, dwangbevelen, beslagen, betalingsregelingen etc. Dit aantal is in 2012 toegenomen van 3.599 (in 2011) naar 4.026. Hieruit kan de conclusie worden getrokken dat de verslechterde financiële situatie in Nederland negatieve gevolgen heeft voor het op tijd betalen van rekeningen.

In 2011 zijn de wet- en regelgeving met betrekking tot kwijtscheldingen aangepast. Gemeenten hebben meer beleidsvrijheid gekregen. Uit recent onderzoek in BAR-verband komt naar voren dat dit niet geleid heeft tot aanpassing van het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid. Wij hebben de gemeenteraad daarover per brief van 24 oktober 2012 en in de raadsvergadering van 13 december 2012 geïnformeerd.

6 Lokale lastendruk

Een vergelijk maken tussen de tabellen met de lokale lastendruk van de begroting 2012 en een zelfde tabel voor de rekening 2012 heeft geen zin. Er zijn immers geen afwijkingen. Daarom is in deze rekening een vergelijking gemaakt tussen de lokale lastendruk van de gemeente Ridderkerk met die van omliggende gemeenten. Daarbij is uitgegaan van de lastendruktabel van de begroting 2012.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende situaties:

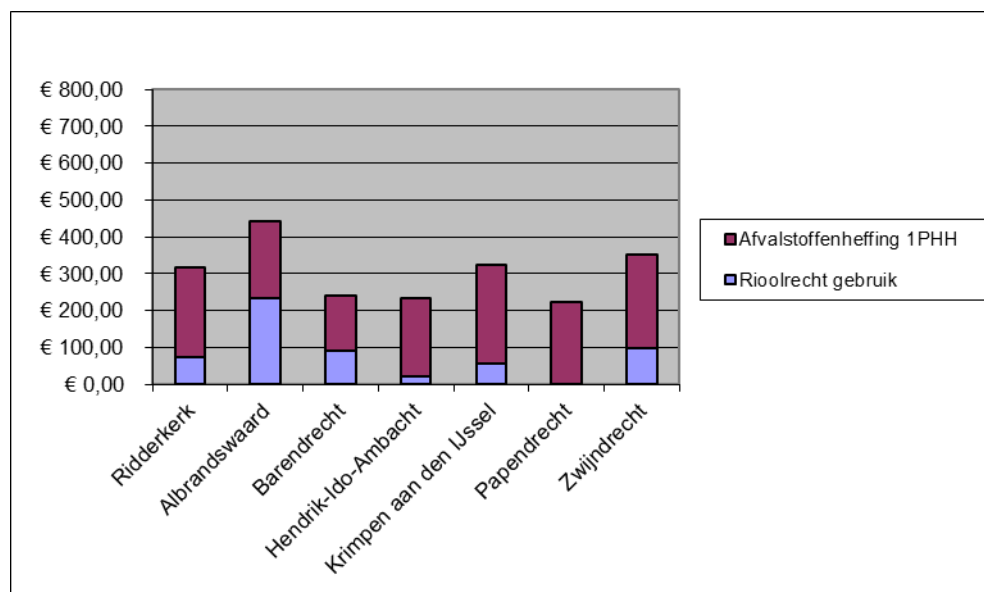
- A. Eenpersoonshuishouden met een huurwoning
- B. Meerpersoonshuishouden met een huurwoning
- C. Eenpersoonshuishouden met een koopwoning
- D. Meerpersoonshuishouden met een koopwoning

Uit de volgende grafieken kan worden geconcludeerd dat de woonlasten in Ridderkerk voor huurwoningen boven het gemiddelde uitkomen en voor koopwoningen onder het gemiddelde blijven.

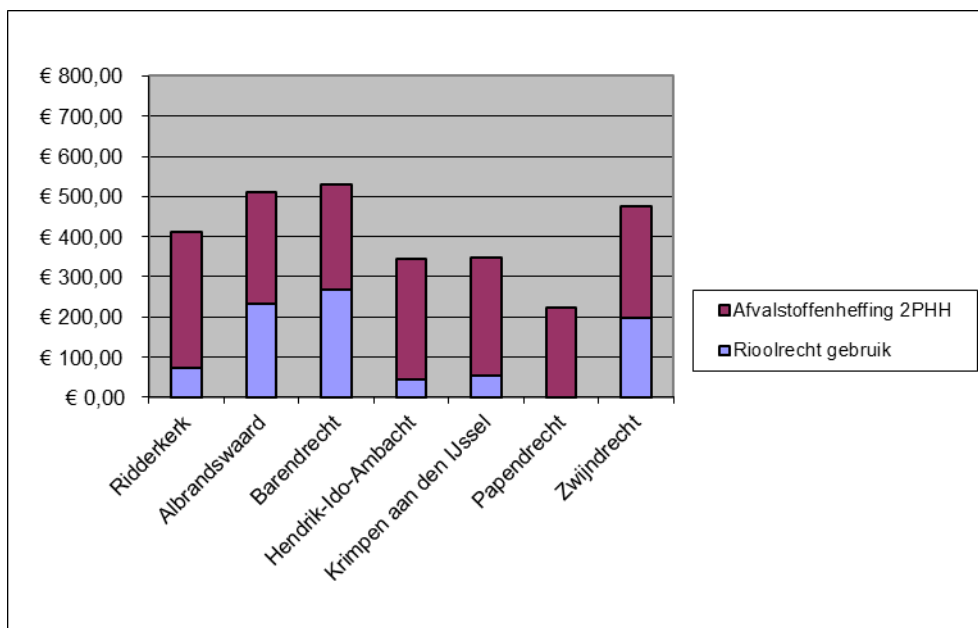
<u>Categorie</u>	<u>Gemiddeld</u>	<u>Ridderkerk</u>
A. Eenpersoonshuishouden met een huurwoning	€ 304,30	€ 318,12
B. Meerpersoonshuishouden met een huurwoning	€ 406,33	€ 413,16
C. Eenpersoonshuishouden met een koopwoning	€ 636,13	€ 612,69
D. Meerpersoonshuishouden met een koopwoning	€ 738,16	€ 707,73

2.3.1.6.1 Vergelijkende grafieken

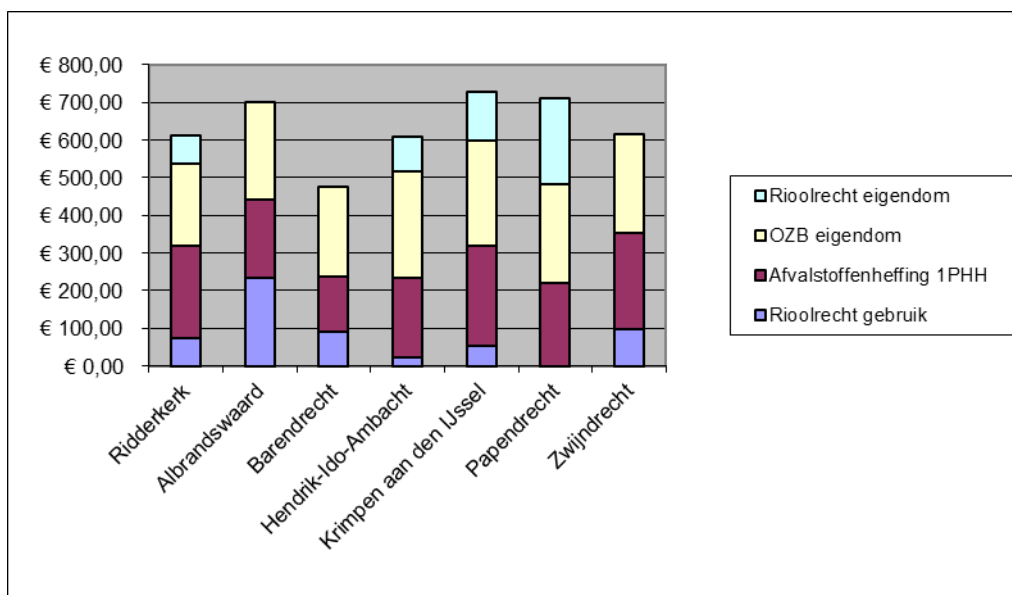
A. Eenpersoonshuishouden met een huurwoning

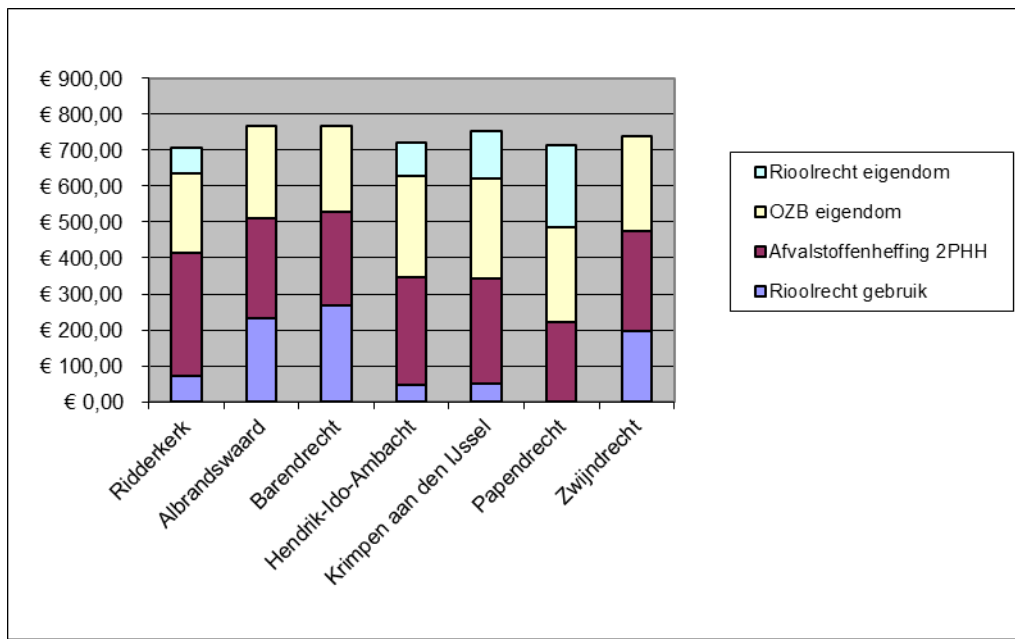
B. Meerpersoonshuishouden met een huurwoning

C. Eenpersoonshuishouden met een koopwoning

D. Meerpersoonshuishouden met een koopwoning

2.3.2 Paragraaf 2 Weerstandsvermogen

1. Inleiding

Het doel van deze paragraaf is zichtbaar te maken in welke mate de gemeente in staat is gebleken middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers (in de begroting 2012 benoemd als risico's) op te vangen, zonder dat directe beleidswijzigingen nodig waren.

2. Verantwoording Top 10 risico's

In de begroting 2012 zijn de risico's geautomatiseerd bij elkaar gebracht via een risicosysteem (NARIS). Daaruit kwam een top 10 van de belangrijkste risico's naar voren. Over deze risico's is het volgende te melden.

1. Budgetkortingen op door het rijk gedecentraliseerde taken (bijvoorbeeld AWBZ, jeugdzorg en de Wet Werken naar Vermogen).

Dit risico heeft zich in 2012 niet voorgedaan.

Door de kabinetscrisis van het voorjaar van 2012 heeft de invoering van de Wet Werken naar Vermogen vertraging opgelopen. In het regeerakkoord Rutte II is de Wet Werken naar Vermogen omgedoopt naar de Participatiewet. De invoering van deze wet staat gepland voor 1 januari 2014. De decentralisatie AWBZ is uitgesteld tot 2015. Voor 2013 en 2014 bestaat onduidelijkheid over de hoogte van het invoeringsbudget, terwijl de kosten zich nu wel voordoen. Om de invoeringskosten veilig te stellen is een afzonderlijke bestemmingsreserve bij raadsbesluit van februari 2013 ingesteld. De invoering van de decentralisatie Jeugdzorg staat gepland voor 1 januari 2015. Dit is niet veranderd ten opzicht van de plannen van vóór de verkiezingen.

2. Budgetoverschrijdingen inzake uitkeringen Wet Werk en Bijstand.

Met ingang is de wet WIJ opgenomen in de wet WWB. Hierdoor beslaat de WWB de leeftijdsgroep van 18 tot en met 64 jaar oud. De instroom van klanten is breder dan alleen de jongeren.

3. Risico's binnen de grondexploitatie.

Aan het in exploitatie brengen van gronden door de gemeente zijn financiële risico's verbonden waarmee rekening moet worden gehouden, zowel aan de kostenkant (grondverwerving, bouw- en woonrijpmaken, bodemsaneringen en financieringskosten) als aan de opbrengstenkant (grondverkoop woningbouw en bedrijventerreinen). In 2012 heeft dit risico zich voorgedaan bij de complexen Transferium Slikkeveer, Centrumplan, Nieuwbouw Piramide en Terrein Bakker Staal. Als dekking voor het verplicht vormen van (aanvullende) verliesvoorzieningen is de Algemene reserve of het rekeningsaldo ingezet. Schematisch is dit als volgt weer te geven:

<u>Complex</u>	<u>Mutatie verliesvoorziening</u>	<u>Dekking</u>
Transferium Slikkeveer	€ 271.200	Algemene reserve (raad mei 2012)
Centrumplan	€ 1.491.000 (totaal € 3,4 miljoen)	Algemene reserve (raad jan. 2013)
Piramide	€ 247.600	Rekeningsaldo 2012 (raad april 2013)
Bakker Staal	€ 140.500	Rekeningsaldo 2012
Totaal	<u>€ 2.150.300</u>	

Voor de complexen Cornelisland en Het Zand geldt dat voor deze plannen het risicoprofiel in 2012 is toegenomen wegens:

- Verhoogde kans op stagnatie grondverkoop
- Verhoogde kans op toepassing prijsverlaging grondprijs.

Indien met name punt b aan de orde komt is de kans zeer aannemelijk dat de exploitatie van genoemde plannen niet meer sluitend is. De kans is aanwezig dat de tekorten fors op kunnen lopen. In de loop van 2013 wordt de voortgang van deze complexen gemonitord. Indien noodzakelijk zal over gegaan worden tot bijstelling van de grondexploitatie en zondig de vorming van een (aanvullende) voorziening.

4. Asbestsanering

Op twee locaties is in 2012 asbest aangetroffen. Het betreft de Ursinusschool en Platanenstraat 4. Vanwege leegstand is voor de sloop onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van asbest. Dit is aangetroffen. De noodzakelijke veiligheidsmaatregelen zijn getroffen.

De gemeente is nog in overleg met Woonvisie over een financiële afwikkeling in 2013 van een eerdere asbestsanering in Bolnes.

5. Schade door water

In 2012 hebben zich geen nieuwe wateroverlast zaken voorgedaan zoals in 2010/2011.

6. Budgetrisico's in open eind regelingen zoals WVG en leerlingenvervoer.

Het risico heeft zich in 2012 niet voorgedaan. De budgetten zijn niet of nauwelijks overschreden. Risico voor 2013 blijft uiteraard aanwezig vanwege het karakter (open einde) van deze regelingen.

7. Financiële – en imago- en risico's door disfunctioneren van door gemeente gesubsidieerde instellingen.

Dit risico heeft zich in 2012 niet voorgedaan.

8. Onvoldoende kwalitatief en kwantitatief personeel.

Dankzij een toename van het personeelsaanbod is het risico minder geworden. Alhoewel op bepaalde vakgebieden nog steeds schaarste is, kunnen vacatures over het algemeen sneller ingevuld worden.

9. Onbeheersbaarheid gemeenschappelijke regelingen.

Dit risico heeft zich in 2012 niet voorgedaan.

10. Ontslag wegens conflict en mismatch

Het afgelopen jaar heeft het strikter kijken naar het functioneren geleid tot 4 ontslagdossiers. Dit is een toename t.o.v. de afgelopen jaren. Bezwaarprocedures en de daarmee samenhangende kosten zijn voorkomen omdat in alle gevallen overeenstemming is bereikt over het ontslag. De kosten voor outplacement zijn toegenomen omdat we in de hiervoor genoemde gevallen dit instrument hebben ingezet. Dergelijke dossier vergen vaak wel de nodige kennis op het gebied van arbeidsrecht waarvoor externe advisering is ingehuurd.

3. Beschrijving van overige risico's

Gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard

Het provinciaal inpassingsplan Nieuw Reijerwaard wordt naar verwachting in juni 2013 door Provinciale Staten vastgesteld. Inmiddels is door de GR een groot aantal ha. grond verworven. De gronduitgifte zal plaatsvinden nadat het plan definitief is geworden, dus na afloop van eventuele beroepsprocedures bij de Raad van State. Op basis van de huidige cijfers is de exploitatie sluitend. Toch zijn door onzekere markt- en renteontwikkelingen aanzienlijke risico's verbonden aan de grondexploitatie. Stagnerende grondverkoop kunnen bijvoorbeeld tot extra rentekosten leiden. Als deelnemer aan de GRNR worden deze risico's voor een derde deel door de gemeente Ridderkerk gedragen. Daarom is het van groot belang dat de door de GR gehanteerde P&C-instrumenten voldoende informatie leveren over de exploitatierisico's en dat door de GR gestuurd wordt op het zoveel mogelijk beheersen van deze risico's.

Voor de grondexploitatie van de GR Nieuw-Reijerwaard geldt dat het risicoprofiel in 2012 is toegenomen wegens:

- Verhoogde kans op stagnatie grondverkoop
- Verhoogde kans op toepassing prijsverlaging grondprijs.

Indien met name punt b aan de orde komt is de kans zeer aannemelijk dat de grondexploitatie niet meer sluitend is. De kans is aanwezig dat tekorten fors op kunnen lopen. In de loop van 2013 wordt via de rapportages van de GR Nieuw Reijerwaard de voortgang van de grondexploitatie gemonitord. Indien noodzakelijk zullen wij het bestuur van de GR Nieuw Reijerwaard verzoeken over te gaan tot bijstelling van de grondexploitatie en zonodig de vorming van een voorziening.

BAR-samenwerking (toekomstige GR BAR)

Het (gaan) inrichten van één bedrijfsvoeringorganisatie ten dienste van drie gemeenten (100.000+) heeft gevolgen voor het risicoprofiel van de individuele gemeenten. Een kwalificering van dit risico zal nader worden uitgewerkt in de komende begroting en analyse van ons weerstandsvermogen.

Uitbetaling gemeentegarantie

Op grond van een verleende gemeentegarantie heeft een bank onze gemeente verzocht een door hen verstrekte geldlening aan een stichting terug te betalen. Hierover is de raad reeds geïnformeerd d.m.v. de raadsinformatiebrief nr. 6671 van 19 september 2012 en de Slotbegrotingswijziging. De stichting

kon niet meer aan haar financiële verplichtingen voldoen. Op grond van de borgtochtovereenkomst is een betaling van € 185.200 gedaan. Het nadeel is gedekt uit de algemene reserve en verwerkt in deze rekening.

Lagere legesopbrengsten (bijvoorbeeld leges Bouwregelgeving)

De hoogte van de leges voor Bouwregelgeving is grotendeels afhankelijk van het aantal aanvragen voor bouwactiviteiten en de omvang van die activiteiten. In 2012 werden deze factoren negatief beïnvloed door de slechte economische situatie. Zo is de verwachte aanvraag voor een omgevingsvergunning voor bouwactiviteiten in Driehoek/het Zand verplaatst van 2012 naar 2013. Dit heeft tot gevolg dat de begrote legesinkomsten van € 200.000 voor dit project nog niet in rekening kon worden gebracht. Op andere onderdelen waren er meevallers. In totaliteit vallen de leges voor Bouwregelgeving en APV/ bijzondere wetten incidenteel € 86.800 lager uit.

4. Weerstandsvermogen

Weerstandscapaciteit (A)

Met de vaststelling van de Nota Reserves en voorzieningen (20 april 2011) heeft de raad besloten de ondergrens van de Algemene reserve voor onze gehele organisatie te bepalen op € 20.000.000. Inclusief de jaarlijkse post voor onvoorziene uitgaven van afgerond € 1 ton is de aanwezige weerstandscapaciteit per 1-1-2012 bepaald op € 20.100.000.

Risico's - begrote weerstandscapaciteit (B)

De benodigde weerstandscapaciteit is bij de begroting 2012 berekend aan de hand van gewogen individueel geschatte risico's (risico-inventarisatie via geautomatiseerd systeem NARIS) en bepaald op € 4.000.000. In werkelijkheid heeft zich in het verantwoordingsjaar 2012 een bedrag van afgerond € 2,7 miljoen aan tegenvallers voorgedaan, als volgt te specificeren:

Tegenvallers benoemde risico's:

Omschrijving	Bedrag	Dekking
Gevolgen grondexploitatie - vormen verplichte (aanvullende) verliesvoorziening 4 complexen	€ 2.150.300	Alg.res/rekeningsaldo
Uitbetaling gemeentegarantie - terugbetaling aan bank van een geldlening van een stichting	€ 185.200	Algemene reserve
Lagere legesopbrengsten – minder leges Bouwregelgeving en APV/ bijzondere wetten	€ 178.800	Rekeningsaldo
Schade aan verhuurde gebouwen – diefstal, inbraak en vandalisme	€ 10.000	Rekeningsaldo
Schade/vandalisme door derden incl. maatregelen 'oud en nieuw'	€ 90.000	Rekeningsaldo
Schade aan derden – vanwege slechte bestrating ed.	€ 10.000	Rekeningsaldo
Schade wegens bomenziekte	€ 40.000	Rekeningsaldo
Totaal	€ 2.664.300	

Weerstandsvermogen (C)

Het weerstandsvermogen is het resultaat van de aanwezige weerstandscapaciteit (A) minus de ingeschatte/werkelijke risico's (B). Een positief weerstandsvermogen geeft aan dat de gemeente in staat is *zonder beleidswijzigingen risico's af te kunnen dekken*. Bij de begroting 2012 was dit het geval; het weerstandsvermogen was voldoende.

Uit deze jaarrekening blijkt dat er in werkelijkheid een bedrag van afgerond € 2,7 miljoen aan tegenvallers is verantwoord. Dit bedrag valt onder de grens van € 4 miljoen aan gekwalificeerde risico's.

Schematisch is een en ander als volgt samen te vatten:

Omschrijving	Begroting 2012	Rekening 2012
A. Weerstandscapaciteit (A) per 1-1-2012	€ 20.100.000	€ 20.100.000
B. Benodigde weerstandscapaciteit op basis van risico's (B)	-/- € 4.000.000	-/- € 2.700.000
C. Resultaat weerstandsvermogen (positief bedrag = voldoende / negatief = onvoldoende)	€ 16.100.000	€ 17.400.000

2.3.3 Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

1 Inleiding

- *Algemeen doel:* genereren van stuurinformatie voor de raad, met andere woorden: met de informatie uit deze paragraaf kan de raad beleidslijnen vast- en bijstellen.
- *Specifiek doel:* het inzichtelijk maken van onderhoud in de openbare ruimte zowel in financieel als in kwalitatief opzicht zodat de raad kaders kan stellen.
- *Achtergrondinformatie:* gezien de duurzaamheid van kapitaalgoederen in de openbare ruimte vraagt de daarbij behorende onderhoudstaak continu om een substantieel deel van de totaal te verdelen budgettaire middelen. Om dit te beheersen zijn actuele beheerplannen nodig. Wil de raad een goede afweging kunnen maken van het te voeren beleid, dan moet hij inzicht krijgen in het verband tussen de kwaliteit (en achterliggende functie/doel) en de totale onderhoudskosten van de kapitaalgoederen. Een inhoudelijke samenvatting van de meest relevante beleidskaders, zoals kwaliteitscriteria of prestatie-indicatoren is daarbij gewenst. Eventueel worden er nog verantwoorde onderhoudsalternatieven aangegeven zodat de raad tijdens het begrotingsproces of later nog kan bijsturen.

2 Beleids- en beheerkader van belangrijkste onderhoudsactiviteiten die plaatsvinden in de openbare ruimte

In 2012 is gewerkt met beheerplannen voor de diverse activiteiten in de openbare ruimte en gebouwen. Daarbij zijn de uitgangspunten: het actuele beleidskader en het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (de gemeentelijke financiële voorschriften). De provincie hecht voor het financieel toezicht grote waarde aan actuele beheerplannen voor onderhoud van kapitaalgoederen. De beheerplannen zijn in de begroting en de rekening verwerkt.

Nr.	Onderhouds-activiteit	Beleidskader	Beheerplan	Beschikking over reserve (ja/nee)	Korte toelichting (o.a. jaar van herziening nota en/of plan)
1.	Openbare verlichting	- Beleidsplan Openbare Verlichting Gemeente Ridderkerk 2012-2021	Beheerplan Openbare Verlichting 2009-2013	Ja	Het beleidsplan is in 2012 geactualiseerd
2.	Civiele kunstwerken (bruggen, viaducten, ed.)	- Beleidskader Duurzaam Beheer 2006-2011 (2006)	Beheerplan Civiele Kunstwerken 2009- 2013	Nee	
3.	Openbaar Groen (Wijkgericht Onderhoud)	- Beleidskader Duurzaam Beheer 2006-2011 (2006) - Kadernota Wijkgericht werken (2005).	Beheerplan Openbaar Groen 2009-2013	Nee	
4.	Recreatiegebieden (Wijkgericht Onderhoud)	- Ridderkerk voortvarend (2004). - Besluit invoering wijkgericht onderhoud (2001).	Beheerplan Recreatiegebieden 2009-2013	Nee	
5.	Speelsterreinen (Wijkgericht Onderhoud)	- Nota onkruidbestrijding op verhardingen (1999) - Actieplan hoofdgroenstructuur (1997) - Groenbeleidsstrategie (1994) - Uitvoeringsprogramma Speelbeleid (2010)	Beheerplan Speelsterreinen 2009-2013	Ja	
6. 6A 6B	Gebouwen - Gemeentelijk - Onderwijs	- Algemeen: voor alle gebouwen is het beleid: duurzaam	Beheerplan Gemeentelijke Gebouwen 2010-	Ja	

Nr.	Onderhouds-activiteit	Beleidskader	Beheerplan	Beschikking over reserve (ja/nee)	Korte toelichting (o.a. jaar van herziening nota en/of plan)
6C	- Sport en Welzijn	<ul style="list-style-type: none"> beheer, wettelijke Arbo en veiligheidsvoorschriften Onderwijs: Integraal Huisvestingsplan 2010-2014 Sport en Welzijn: Integraal Huisvestingsplan 2010-2014 Productafspraken 	<p>2014</p> <ul style="list-style-type: none"> Onderwijs: Verordening voorziening huisvesting onderwijs Gemeente Ridderkerk (2007) Jaarprogramma onderwijs-huisvesting <p>Sport en Welzijn: Uitvoering Meerjaren Onderhoudsplannen Sport & Welzijn 2007-2010</p>	<p>Nee</p> <p>Ja</p>	<p>Voornemen was dat in 2012 Sport & Welzijn in overleg met afdeling B&U een nieuw Meerjarig Onderhoudsplan (MOP) zou opstellen. Dit wordt nu in 2013.</p>
7.	Wegen (verhardingen)	- Beleidskader Duurzaam Beheer 2006-2011 (2006)	Beheerplan Wegbeheer 2009-2013	Ja	
8.	Riolering en gemalen	<ul style="list-style-type: none"> Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan (vGRP) 2013-2017 Aansluitvoorwaarden riolering (2006) 	Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan (vGRP) 2013-2017	Ja	Het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan is in 2012 vastgesteld.
9.	Waterhuishouding	<ul style="list-style-type: none"> Waterplan Ridderkerk (WPR2) 2006-2012 (2006) Beleidskader Duurzaam Beheer 2006-2011 (2006) 	Beheerplan Waterhuishouding 2009-2013	Ja	
10.	Afvalinzameling	- Beleidskader Duurzaam Beheer 2006-2011 (2006)	Nog niet van toepassing.	Ja	
11.	Haven	- Havenverordening (2007)	Beheerplan Haven 2009-2013	Ja	

3 Realisatie 2012

3.0 Onderhoud openbare ruimte

Algemeen

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor het beheer van de openbare ruimte. Deze openbare ruimte bestaat uit kapitaalgoederen (wegen, openbare verlichting, riolering, civiele kunstwerken, water, groen, gebouwen) die onderhouden moeten worden om een veilig gebruik te kunnen waarborgen. De tendens is dat er sprake is van een steeds hoger verwachtingspatroon ten aanzien van de kwaliteit van de openbare ruimte.

Het beheer van de openbare ruimte binnen de gemeente Ridderkerk is veelal gebaseerd op technische beheerplannen. De diverse beheerplannen worden in 2013 geactualiseerd voor 2014 - 2018.

Voor sommige kapitaalgoederen zijn onderhoudsreserves ingesteld. De stand van sommige van die reserves maakt het mogelijk dat in de nieuw op te stellen beheerplannen rekening gehouden wordt met een lagere dotatie. Op die manier wordt een bijdrage geleverd aan het sluitend maken van de nieuwe begroting 2014-2017.

Het beleidskader voor Openbare Verlichting is mede op basis van Beleidskader Duurzaam Beheer in 2012 geactualiseerd.

In 2013 vindt de heroverweging plaats of een nieuw beleidskader Duurzaam Beheer opgesteld moet worden. De in 2012 geplande heroverweging was gekoppeld aan het in 2012 voorbereiden van nieuwe meerjarige onderhoudsbestekken met ingangstermijn 2013. In 2012 is hierover overleg gevoerd in BAR-verband. Besloten is de onderhoudsbestekken in Ridderkerk met één jaar te verlengen op basis van het huidige beleidskader aangepast aan de doorgevoerde bezuinigingen.

De in deze paragraaf genoemde cijfers betreffen niet alleen het onderhoud maar zijn inclusief overheadkosten (zoals personeels- en kapitaallasten).

3.1 Openbare verlichting

Kerncijfers

Het areaal masten, in totaal 7.409 stuks, verschilt in leeftijd en uitvoering. Qua materiaal komen vooral aluminium masten voor, van oudsher ook veel masten van staal.

Actueel beheerplan

De gemeente is verantwoordelijk voor goede openbare verlichting (OV) in de openbare ruimte. De functie ervan is het bevorderen van de verkeers- en sociale veiligheid. Daarnaast wordt ook decoratieve verlichting geplaatst. Binnen de bebouwde kom staat langs alle openbare wegen, straten en pleinen openbare verlichting. Achterpaden en recreatieve paden worden, met uitzondering van bijzondere locaties, niet verlicht.

In Ridderkerk zijn naast de gemeente meerdere beheerders verantwoordelijk voor de openbare ruimte. Eén ervan is het Waterschap Hollandse Delta.

Het verlichtingsniveau wordt ontworpen en onderhouden volgens de richtlijnen van de Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde, de NSVV: de Richtlijnen openbare verlichting 2011 (ROVL 2011).

Het gemeentelijk beleid en beheer is gebaseerd op uitgangspunten die zijn vastgelegd in het Beleidsplan openbare verlichting gemeente Ridderkerk 2012-2021. In het Beleidskader Duurzaam Beheer 2008 zijn de uitgangspunten voor de zogenaamde "dagbeelden" vastgesteld.

Voor het beheer en onderhoud van de openbare verlichting zijn voldoende personeelsuren beschikbaar. Ook buiten kantooruren wordt de veiligheid van het areaal gewaarborgd door het operationeel hebben van een wachtdienst van voornamelijk eigen personeel. Deze wachtdienst kan bij calamiteiten snel ingrijpen.

De voornaamste activiteiten binnen het regulier beheer zijn: actueel houden van areaalbestanden, opstellen (project)plannen en –begrotingen, budgetbewaking, aansturing uitvoerend personeel, uitvoeren regulier onderhoud, recht zetten masten, vervangen lampen en doen van controleronden.

Deze activiteiten worden begroot in de exploitatie.

De vervanging van masten, armaturen en lampen wordt planmatig aangepakt. Vervanging wordt begroot en gepland op basis van een theoretische levensduur. Het uitvoeringsplan van de masten en armaturen wordt tevens onderbouwd door een inspectie voordat tot uitvoering wordt overgegaan. Hiermee wordt kapitaalvernietiging voorkomen. Voor genoemde werkzaamheden wordt een reserve in stand gehouden.

De werkelijke lasten in 2012 zijn:

Omschrijving	Realisatie 2012
<u>Openbare verlichting</u>	
Regulier beheer en (klein) onderhoud	521.700
Groot onderhoud en vervanging (masten en armaturen)	45.600
Saldo van dotatie en aanwending reserve onderhoud openbare verlichting	69.700
Totaal beheer Openbare verlichting	637.000

Voor dit onderdeel Openbare Verlichting is een onderhoudsreserve gevormd:

Stand per 1 januari 2012	€ 569.200
Toevoeging	€ 112.400 (+)
Onttrekking	€ 42.700 (-)
Saldo per 31 december 2012	€ 638.900

3.2 Civiele kunstwerken (bruggen, viaducten, e.d.)

Kerncijfers

In gemeentelijk beheer zijn 265 civiele kunstwerken waarvan 213 ten laste van het product Civiele Kunstwerken. Het betreft bruggen, viaducten, keermuren en kades, geluidwerende constructies en diverse kleinere objecten zoals dijktrappen en vissteigertjes. Dit zijn er 36 meer dan vorig jaar. De onderheide duikers zijn nu opgenomen in het beheer civiele kunstwerken. Er is weinig onderhoud aan duikers. Ze zullen worden opgenomen in de vervangingskredieten.

Actueel beheerplan

In het "Beheerplan Civiele Kunstwerken 2009-2029" is een meerjaren groot onderhoud- en investeringsprogramma opgenomen. Tevens zijn de jaarlijkse kosten voor klein onderhoud zichtbaar gemaakt. Dit beheerplan is in 2009 opgesteld.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Er wordt gewerkt met een veiligheidsurgentie en een economische urgentie. Per kunstwerk en per situatie worden deze bepaald waarbij de urgentie van uitvoering kan worden vastgesteld. Indien blijkt dat de middelen niet toereikend zijn om op basis van de urgentie uit te voeren dient de begroting te worden bijgesteld. Onveilige situaties worden altijd direct opgelost. Daarnaast dient als uitgangspunt het "Beleidskader Duurzaam Beheer".

De werkelijke lasten in 2012 zijn:

Omschrijving	Realisatie 2012
<u>Civiele kunstwerken</u>	
Klein jaarlijks onderhoud	283.900
Groot onderhoud (vervangings)Investerings	63.400 230.400
Totaal beheer civiele kunstwerken	577.700

3.3 Openbaar Groen en recreatiegebieden (inclusief bomen)

Kerncijfers

Plantsoenen, heesters, etc.	ca. 46 ha
Grasoppervlak	ca. 84 ha
Verhardingen	ca. 1 ha
Bomen	ca. 13.576 stuks

De gemeente beheert twee recreatiegebieden, namelijk De Gorzen/griendgebied en het Reyerpark. Het Griend van de Gorzen is sinds 2012 in beheer bij de Stichting Zuid-Hollands Landschap.

Actueel beheerplan

Het beheerplan Groen (inclusief bomen) en het beheerplan Recreatiegebieden zijn uit 2009. De basis is het in november 2008 vastgestelde "Beleidskader Duurzaam Beheer". Andere beleidsplannen die van belang zijn voor de beheerplannen zijn: Besluitvorming wijkgericht onderhoud, Kadernota wijkgericht werken 2005, Groenbeheerplan 1992, Groenbeleidsstrategie 1994 en Actieplan hoofdgroenstructuur 1997.

De werkelijke lasten in 2012 zijn:

Omschrijving	Realisatie 2012
<u>Openbaar groen incl recreatiegebieden</u>	
Klein jaarlijks onderhoud	3.322.800
Groot onderhoud	191.400
Vervangingsinvesteringen	0
Totaal beheer groen en recreatie	3.514.200

Het budget voor openbaar groen is in 2012 met € 83.900 overschreden. Voor een nadere toelichting hierbij, zie programma 4 - De burger als (wijk)bewoner, onderdeel 5.2 Toelichting bij de belangrijkste afwijkingen.

3.4 Speel terreinen

Kerncijfers

De gemeente telt 146 speelplaatsen, zeer gevarieerd qua doelgroep, inrichting en grootte.

Actueel beheerplan

Het beheerplan Speel terreinen is uit 2009. De basis is het in november 2008 vastgestelde "Beleidskader Duurzaam Beheer" en het uitvoeringsprogramma spelen (2010). Andere beleidsplannen die van belang zijn voor het beheerplan zijn: Groenbeheerplan 1992, Groenbeleidsstrategie 1994 en Actieplan hoofdgroenstructuur 1997. Een belangrijk nationaal wettelijk beleidskader is het 'Attractiebesluit' van 1996.

De werkelijke lasten in 2012 zijn:

Omschrijving	Realisatie 2012
<u>Speel terreinen</u>	
Klein jaarlijks onderhoud	334.000
Groot onderhoud	109.800
Investeringen	388.100
Saldo van dotatie en aanwending reserve onderhoud speel terreinen	0
Totaal beheer Speel terreinen	831.900

Voor dit onderdeel Speelsterreinen is een onderhoudsreserve gevormd:

Stand per 1 januari 2012	€ 0
Toevoeging	€ 59.600 (+)
Onttrekking	€ 59.600 (-)
Saldo per 31 december 2012	€ 0

3.5 Gebouwen

Kerncijfers

Er zijn 22 gemeentelijke gebouwen, waarvan 7 gebouwen ten behoeve van de gemeentelijke organisatie en 15 gebouwen voor diverse toepassingen, zoals peuterspeelzaal, kinderdagverblijf, rouwcentrum/aula, bedrijfsruimten en enkele woningen.

Actueel beheerplan

Gemeentelijke gebouwen

In 2009 is het actueel Beheerplan Gemeentelijke Gebouwen opgesteld. Voor deze gebouwen is het beleid: het toepassen van duurzaam beheer.

In dit Beheerplan zijn de kwaliteitscriteria voor de gebouwen, die van strategisch belang zijn, vastgesteld. De algemene conditie van onze gebouwen is tussen 5 (matig) tot 3 (voldoende).

Onderwijsgebouwen

Voor de onderwijsgebouwen is nu actueel de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Gemeente Ridderkerk van het jaar 2007.

In 2010 is voor onderwijs een Integraal Accommodatiebeleid opgesteld. In 2013 wordt het beleid ten aanzien van leegstaande onderwijslokalen vastgesteld.

Sportgebouwen

In 2013 zal een Meerjarig Onderhoudsplan (MOP) worden opgesteld. In 2012 is gewerkt met een jaarlijks onderhoudsplan, opgesteld door Sport en Welzijn en goedgekeurd door de gemeente.

De werkelijke lasten in 2012 zijn:

Omschrijving	Realisatie 2012
<u>Gemeentelijke gebouwen</u>	
Klein jaarlijks onderhoud	4.624.100
Groot onderhoud	42.600
Vervangingsinvesteringen	10.600
Saldo van dotatie en aanwending reserve onderhoud verhuurde gebouwen	50.100
Totaal beheer Gem. Gebouwen	4.727.400

Voor dit onderdeel Gemeentelijke gebouwen is een onderhoudsreserve gevormd:

Stand per 1 januari 2012	€ 203.800
Toevoeging	€ 92.700 (+)
Onttrekking	€ 42.600 (-)
Saldo per 31 december 2012	€ 253.900

De budgetten voor de Onderwijs- en de Sport & Welzijngebouwen zijn in de begroting opgenomen. De verantwoordelijkheid voor het beheer ligt bij de verschillende onderwijsinstanties en bij Sport & Welzijn.

3.6 Wegen (Verhardingen)

Kerncijfers

Alle harde ondergronden zoals voet- en fietspaden, rijbanen ed.	2.132.255 m ²
Verhardingsoorten: - Asfaltverhardingen	438.706 m ²
- Elementen verhardingen	1.693.549 m ²

Aan het areaal is toegevoegd Slikkerveer ZO, nieuwbouw Bordes en Drierivierenlaan en een gedeelte van de Hoogzandweg.

Actueel beheerplan

In het "Beheerplan Wegen 2009-2029" is een meerjaren groot onderhoud- en investeringsprogramma opgenomen. Tevens zijn de jaarlijkse kosten zoals voor klein onderhoud zichtbaar gemaakt. Dit beheerplan is in 2009 opgesteld.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Naast landelijk geldende uitgangspunten voor onderhoud aan wegen is rekening gehouden met de vastgestelde kwaliteitsniveaus van het "Beleidskader Duurzaam Beheer". Het kwaliteitsniveau is naar beneden bijgesteld. De winkelcentra worden onderhouden op standaard en alle overige verharding op minimaal onderhoudsniveau.

De werkelijke lasten in 2012 zijn:

Omschrijving	Realisatie 2012
<u>Wegen</u>	
Klein onderhoud	2.231.400
Groot onderhoud	619.300
Vervangingsinvesteringen	582.200
Saldo van dotatie en aanwending reserve onderhoud verharding	1.039.300
Totaal beheer Wegen (verhardingen)	4.472.200

Bij het budget voor verhardingen was er in 2012 een voordeel van € 633.500. Voor een nadere toelichting hierbij, zie programma 4 - De burger als (wijk)bewoner, onderdeel 5.2 Toelichting bij de belangrijkste afwijkingen.

Voor dit onderdeel van verhardingen is een onderhoudsreserve gevormd:

Stand per 1 januari 2012	€ 6.531.900
Toevoeging	€ 1.963.200 (+)
Onttrekking	€ 923.900 (-)
Saldo per 31 december 2012	€ 7.571.200

3.7 Riolering

Kerncijfers

256.000 m¹ te beheren riolering vrijverval, drukriolering en persleiding;

20.596 rioolaansluitingen;

15.358 trottoir- en straatkolken;

13 eindgemalen;

34 tussengemalen;

102 drukgemalen (excl. 7x Oostmolendijk 6x Oudelande)

7 bergbezinksystemen (9 leidingen);

2 tunnelgemalen

2 bergingsriolen Slikkerveer.

Actueel beheerplan

In 2012 is het beleids-/beheersplan, het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2013-2017 (vGRP), door de Raad vastgesteld. In het vGRP zijn alle maatregelen, vervangingen, beheer en onderzoeken voor de komende 5 jaar benoemd.

Uit het vGRP blijkt dat een groot deel van de riolering na 1953 is aangelegd, maar dat er ook nog relatief veel oude riolering aanwezig is met een aanlegjaar van voor 1953. Ondanks dat de kwaliteit van het riool over het algemeen goed is, krijgt Ridderkerk daarom de komende jaren te maken met toenemende vervangingskosten. Gezien de kwaliteit van het riool is de theoretische levensduur van het riool verlengd van 60 naar 70 jaar.

De werkelijke lasten in 2012 zijn:

Omschrijving	Realisatie 2012
<u>Riolering</u>	
Klein jaarlijks onderhoud	2.772.200
Groot onderhoud	102.600
Vervangingsinvesteringen	1.894.800
Totaal beheer Riolering	4.769.600

3.8 Waterhuishouding

Kerncijfers (basis is eind 2008)

39 ha oppervlaktewater, waarvan in beheer bij gemeente 18 ha en bij waterschap 21 ha.

32 km gemeentelijke watergangen (sloten en singels);

26 km hoofdwatertgangen waterschap;

Circa 50 km beschoeiing;

Circa 10 km natuurlijke oevers.

Actueel beheerplan

In 2009 is een beheerplan Waterhuishouding opgesteld. De basis van dit plan is het "Beleidskader Duurzaam Beheer" voor de openbare ruimte en het "Waterplan Ridderkerk 2008-2012" (WPR2).

In 2008 is het WPR2 door de Raad vastgesteld. In het WPR2 zijn maatregelen, vervangingen, beheer en onderzoeken voor de komende 5 jaar benoemd. Het WPR2 is een samenwerking tussen de gemeente Ridderkerk, het waterschap Hollandse Delta en de Natuurvereniging Ridderkerk. Binnen het WPR2 is door nieuwe inzichten en knelpunten een beoordeling van de bestaande watergangen gemaakt. Belangrijke aspecten hierbij zijn de knelpunten van wateroverlast en waterkwaliteit in diverse gebieden in Ridderkerk, de Europese KaderRichtlijnWater (kwalitatief), het Nationale WaterBeleid 21^e Eeuw (kwantitatief) en het effect op het gebruik van de openbare en particuliere ruimte.

De werkelijke lasten in 2012 zijn:

Omschrijving	Realisatie 2012
<u>Waterhuishouding</u>	
Klein jaarlijks onderhoud	314.000
Groot onderhoud	174.000
(vervangings)Investeringen	-58.100
Saldo van dotatie en aanwending reserve onderhoud watergangen	62.900
Totaal beheer Waterhuishouding	492.800

Bij het budget voor de waterhuishouding was er in 2012 spraken van meevallende uitgaven tot een bedrag van € 111.700. Voor een nadere toelichting hierbij, zie programma 4 - De burger als (wijk)bewoner, onderdeel 5.2 Toelichting bij de belangrijkste afwijkingen.

Voor dit onderdeel Waterhuishouding is een onderhoudsreserve gevormd:

Stand per 1 januari 2012	€ 495.700
Toevoeging	€ 202.900 (+)
Onttrekking	€ 140.000 (-)
Saldo per 31 december 2012	€ 558.600

3.9 Afvalinzameling

Kerncijfers

Aantal huisaansluitingen: 20.340
Aantal ondergrondse containers: circa 290 stuks

Beheerplan

In 2011 is het plaatsen van ondergrondse containers afgerond. In 2012 zijn op een tweetal nieuwbouwlocaties ondergrondse containers voor restafval, glas en papier geplaatst. Het afvalbeheerplan voor de ondergrondse containers voor de onroerende betonnen bakken en de infrastructuur is doorgeschoven naar eind 2013 of 2014 i.v.m. verband met de BAR samenwerking.

De (betonnen) buitenputten worden onderdeel van de openbare ruimte (onroerende goederen) en komen als investering ten laste van de gemeente. De NV MAR investeert in de roerende goederen, zijnde de containers zelf en de inzamelwagens.

Voor uitvoering van de afvalinzameltaken geldt de SamenwerkingsOvereenkomst van 29 mei 2001 tussen gemeente de Ridderkerk, AVR Overheid Milieu Management B.V. en NV Milieuservices AVR Ridderkerk (NV MAR). Dit contract eindigde per 31 december 2012. De samenwerking is met een jaar verlengd tot en met 31 december 2013 in verband met de BAR samenwerking.

De taken voor de milieustraat Noordpolder zijn uitbesteed aan HVC. Alle investeringen zijn gedaan door HVC en daarom is het voor Ridderkerk niet nodig een beheerplan voor de Milieustraat op te stellen.

3.10 Haven

Kerncijfers

Het haventerrein van Ridderkerk, langs De Noord, bestaat uit het waterdeel, kaden, steigers en terrein. Met uitzondering van de locatie bij de passantensteiger is het haventerrein volledig verhuurd.

Actueel beheerplan

Het beheerplan Haven is in 2009 opgesteld.

Binnen het Groot Onderhoud (reserve) wordt gerekend met eens in de acht jaar baggeren van de haven. Dit is in 2008 uitgevoerd en staat weer gepland voor 2016. Jaarlijks wordt hiervoor een dotatie aan een reserve gedaan.

Voor het vervangen van de constructies wordt er van uitgegaan dat dit pas op zeer lange termijn (> 30 jaar) aan de orde is. Daarom zijn er nu geen bedragen gereserveerd.

De werkelijke lasten in 2012 zijn:

Omschrijving	Realisatie 2012
<u>Haven</u>	
Klein jaarlijks onderhoud	17.900
Groot onderhoud	0
Vervangingsinvesteringen	0
Saldo van dotatie en aanwending reserve onderhoud haven	15.100
Totaal beheer Haven	33.000

Voor dit onderdeel Haven is een onderhoudsreserve gevormd:

Stand per 1 januari 2012	€ 183.900
Toevoeging	€ 15.100 (+)
Onttrekking	€ 0 (-)
Saldo per 31 december 2012	€ 199.000

2.3.4 Paragraaf 4 Financiering

1 Doel

Algemeen doel

Genereren van stuurinformatie voor de raad, met andere woorden: met de informatie uit deze paragraaf kan de raad beleidslijnen vast- en bijstellen.

Specifiek doel

Inzicht geven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens om daarmee de financieringsfunctie te kunnen sturen, beheersen en controleren.

Achtergrond informatie

Deze paragraaf is bedoeld om de uitvoering van de treasuryfunctie te volgen. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Deze functie omvat de financiering van beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden, het te allen tijde zorgen voor voldoende liquide middelen, waarbij een tijdelijk overschot tegen een zo hoog mogelijk rendement wordt belegd en het daarbij afdekken van met name renterisico's.

2 Inleiding

In deze paragraaf zijn de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille beschreven.

Financieringsbeleid

Het beleid van Ridderkerk voor de financieringsfunctie is vastgelegd in het Financieringsstatuut 2009. Dit statuut is het kader voor de uitvoering van de financieringsfunctie. De doelstellingen van het statuut zijn:

- Het verkrijgen en handhaven van de toegang tot de (Europese) financiële markten tegen acceptabele condities.
- Het zorgdragen voor een permanente beschikbaarheid van bancaire en financiële diensten, zo mogelijk tegen een vooraf overeengekomen kwaliteit en prijs.
- Het beheersen van de financiële risico's zoals rente-, krediet- en liquiditeitsrisico's.
- Het optimaliseren van het rendement van de beschikbare liquiditeiten met als doelstelling een zo optimaal mogelijk (rente)resultaat op bestaande en geprognoseerde liquiditeitsposities tegen aanvaardbare risico's.
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities (rentekosten).
- Het aantrekken van vreemd vermogen tegen zo laag mogelijke kosten en aanvaardbare risico's.

Hoofdelementen financieringsstatuut

Het statuut is vooral gericht op risicobeheersing. Enkele belangrijke punten uit het statuut zijn:

- Uitzettingen moeten een prudent karakter hebben.
- Het gebruik van derivaten kan uitsluitend na toestemming van de raad.
- Tegenpartijen dienen minimaal een A-rating te hebben.
- Het college is gemandateerd om gelden aan te trekken en uit te zetten.

Onderwerpen financieringsparagraaf

De invoering van de financieringsparagraaf hangt samen met de Wet Fido, die per 1 januari 2009 is gewijzigd. De financieringsfunctie is in 2012 binnen de kaders van dit vastgelegde beleid uitgevoerd. In deze financieringsparagraaf worden de uitkomsten getoetst aan de uitgangspunten bij de begroting 2012.

In de jaarstukken doet het college in de paragraaf financiering in ieder geval verslag van:

- De kasgeldlimiet;
- De renterisico norm;
- De omvang en samenstelling van de leningenportefeuille;
- De omvang en samenstelling van de uitzettingen;
- De liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte voor de komende drie jaar;
- De rentevisie;
- De rentekosten en renteopbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.

3 Gerealiseerde beleidsvoornemens voor risicobeheer financieringsportefeuille

3.1 Verloop kasgeldlimiet

De gerealiseerde vlottende schuld en vlottende middelen zijn *gemiddelde bedragen* van vier (kalender)kwartalen.

Omschrijving	Begroting 2012	Realisatie 2012	Vershil
1 Toegestane kasgeldlimiet			
1a Grondslag kasgeldlimiet	118.994.000	118.994.000	
1b - in procenten van de grondslag	8,5	8,5	
1c - in een bedrag (A)	10.114.000	10.114.000	0
2 Vlottende korte schuld			
2a - opgenomen gelden korter dan 1 jaar			
2b - schuld in rekening courant		251.000	251.000
2c - gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar			
2d - overige geldleningen niet zijnde vaste schuld		16.500.000	16.500.000
Totaal vlottende korte schuld (B)	0	16.751.000	16.751.000
3 Vlottende middelen			
3a - contanten in kas		16.000	16.000
3b - tegoeden in rekening courant		2.528.000	2.528.000
3c - overige uitstaande gelden < 1 jaar			
Totaal vlottende middelen (C)	0	2.544.000	2.544.000
4 Toets kasgeldlimiet			
4a - totaal netto vlottende schuld (B-C)	0	14.207.000	14.207.000
4b - Toegestane kasgeldlimiet (A)	10.114.000	10.114.000	0
4c Ruimte + / overschrijding - (A-B+C)	10.114.000	-4.093.000	-14.207.000

Analyse van de verschillen

De kasgeldlimiet is het maximumbedrag waarmee de gemeente haar (kapitaal)uitgaven mag financieren met kortlopende financieringsmiddelen (vlottende schuld). Voor 2012 bedroeg deze kasgeldlimiet € 10.114.000 (8,5% van het begrotingstotaal). De netto vlottende schuld bedroeg in 2012 gemiddeld € 14.207.000 (4a). We hadden dus een gemiddelde overschrijding van de kasgeldlimiet van € 4.093.000 (4b-4a).

Vanwege het lage rentetarief voor kort geld is in 2012 optimaal gebruik gemaakt van de mogelijkheid om met kort geld (< 1 jaar) te financieren.

3.2 Verloop renterisiconorm

Omschrijving	Begroting 2012	Realisatie 2012	Vershil
<u>Basisgegevens</u>			
1a Renteherziening op vaste schuld o/g			0
1b Renteherziening op vaste schuld u/g			0
1 Netto renteherziening op vaste schuld	0	0	0
2a Nieuw aangetrokken vaste schuld		11.000.000	11.000.000
2b Nieuwe verstrekte lange leningen			0
2 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld	0	11.000.000	11.000.000
3 Betaalde aflossingen	2.620.000	3.170.000	550.000
4 Geherfinancierde vaste schuld			0
5 Renterisico op vaste schuld (1+4)	0	0	0
<u>Renterisico</u>			
6a Stand van het begrotingstotaal per 1 januari	118.994.000	118.994.000	0
6b Het bij Ministeriële Regeling vastgesteld %	20%	20%	0
6c Werkelijk renterisico	23.798.800	23.798.800	0
<u>Toets renterisiconorm</u>			
7 Ruimte + / overschrijding - (6c-5)	23.798.800	23.798.800	0

Analyse van de verschillen

Vanwege de eerder vermelde overschrijding van de kasgeldlimiet is in november 2012 een vaste geldlening aangetrokken van € 11,0 miljoen met een looptijd van 20 jaar (rentepercentage 2,9%).

4 Leningenportefeuille en uitzettingen

Leningenportefeuille

Het totaal van de leningenportefeuille per 31-12-2012 bedraagt € 50.162.000.

Deze leningenportefeuille bestaat uit 7 langlopende geldleningen die nog doorlopen tot 2014 resp. 2034.

Op dit moment bedraagt de marktrente voor leningen met een looptijd van (bijvoorbeeld) 20 jaar 3,1%. Met een gemiddelde van 3,9% zit de gemeente Ridderkerk met haar renteverplichtingen 0,8% boven de huidige markttarieven.

Uitzettingen

Per 31-12-2012 waren er geen (tijdelijke) overschotten in de vorm van deposito's.

5 De liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte voor de komende drie jaar

De financieringspositie wordt bepaald door het investeringsniveau en –tempo, wisselende baten en lasten in grondexploitaties en mutaties in de geldleningenportefeuille. Mede als gevolg van het doorschuiven van enkele geplande investeringen is de werkelijke financieringsbehoefte meegevallen. Het werkelijke tekort aan financieringsmiddelen is met kort geld gefinancierd, waarbij optimaal is geprofiteerd van de historisch lage rente voor kort geld (<0,5%). Dit heeft tot behoorlijke besparingen geleid die in de programmamonitor 2012 en de Slotwijziging 2012 zijn verantwoord.

Om te voldoen aan de voorschriften van de Wet Fido is eind november 2012 een vaste geldlening aangetrokken van € 11,0 miljoen voor 20 jaar. Hiermee is alvast een deel van het renterisico afgedekt voor de komende jaren. Voor de komende drie jaren zal nog een vaste geldlening nodig zijn om onder de kasgeldlimiet van € 10,1 miljoen (2013) te blijven. Aan de hand van actuele liquiditeitsplanningen zal steeds een afweging worden gemaakt. De financieringsbehoefte en de markttrentes van dat moment zijn hierbij leidend.

6 De rentevisie

Zowel de korte – als de lange rente waren in 2012 historisch laag. Dit heeft vooral te maken met de financiële en economische crisis. Het rentevoorzicht (rentevisie) voor de geldmarkt was voor 2012 ca. 1,8%. In werkelijkheid lag deze rente onder de 1% gedurende het jaar 2012.

De rentevisie voor de kapitaalmarkt was ca. 3,9%. De werkelijke rente lag eind 2012 één procent lager. De financieringskosten zijn dus wat het renteniveau betreft meegevallen.

De lange rente zal naar verwachting licht oplopen in de komende periode. De mate en het tempo hiervan zijn echter moeilijk te voorspellen. In dit opzicht zijn de prognoses van de banken niet eenduidig.

7 De rentekosten en renteopbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie

De rentekosten van langlopende geldleningen waren conform de bijgestelde raming voor 2012. Hierin is de nieuwe geldlening van € 11,0 miljoen per november 2012 meegenomen. De rentekosten van de kortlopende geldleningen zijn € 118.000 lager uitgekomen dan de bijgestelde raming voor 2012. Dit komt hoofdzakelijk door lagere tarieven op de geldmarkt en het zo lang mogelijk met kort geld financieren van het liquiditeitstekort.

8 Verleende garanties in het kader van de publieke functie

In artikel 3 van het Financieringsstatuut 2009 is aangegeven dat de gemeente uitsluitend leningen kan aangaan, middelen kan uitzetten en garanties kan verlenen voor de uitoefening van de publieke taak. In 2012 hebben zich geen verenigingen of stichtingen gemeld voor het waarborgen van nieuwe geldleningen.

Het totaal aan direct gegarandeerde leningen bedraagt per 31-12-2012 € 99,5 miljoen. Hiervan is een bedrag van € 97,6 miljoen voor woningbouwleningen aan de Stichting Woonvisie. De overige garantstellingen ad € 1,9 miljoen zijn verstrekt aan twee sportverenigingen, een sporthalstichting, een onderwijsinstelling en een muziekvereniging.

Vanaf 2007 zijn de woningbouwleningen aan de Stichting Woonvisie indirect gegarandeerd via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) door middel van een zogenoemde achtervang-overeenkomst. Het totaal van de indirecte garantstellingen bedraagt per 31-12-2012 € 129,5 miljoen.

Ontvangst en beoordeling jaarstukken

Op basis van de garantieovereenkomst zijn de instellingen voor wie wij garant staan verplicht hun jaarstukken te overleggen. Op dit moment geldt dat nog voor de jaarrekening 2011. Van alle instellingen hebben wij de jaarstukken 2011 ontvangen en financieel beoordeeld. Dit gaf geen aanleiding tot vragen of opmerkingen.

De jaarstukken over 2012 en de begroting 2013 komen meestal in april ná het verslagjaar binnen. Die informatie is niet verwerkt in deze rekening. Als deze stukken ontvangen zijn zal verder worden beoordeeld of de instelling een risico voor de gemeente gaat opleveren of niet.

Speciale aandacht verdient de Stichting Woonvisie vanwege de omvang van de garantstellingen. De kredietwaardigheid van Woonvisie wordt beoordeeld door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en het Centraal Fonds Volkshuisvesting (CFV).

Het WSW heeft uitgesproken dat op basis van het jaarverslag 2011 en de prognosegegevens 2012 - 2014 Woonvisie voldoet aan de eisen van kredietwaardigheid.

Het CFV heeft een positief continuïteitsoordeel 2012 over de vermogenspositie afgegeven. Dit houdt in dat de voorgenomen activiteiten van Woonvisie passen bij hun vermogenspositie. Dit oordeel is gebaseerd op de prognosegegevens 2012-2016. Ook het solvabiliteitsoordeel 2012 is positief. Dit houdt in dat er voldoende eigen vermogen is om toekomstige risico's te kunnen dragen. De solvabiliteit is getoetst aan de hand van het jaarverslag 2011.

Tenslotte kan nog worden opgemerkt dat Woonvisie geen risicovolle producten, zoals derivaten en beleggingen, heeft.

2.3.5 Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

1 Doel

Algemeen doel

Genereren van stuurinformatie voor de raad, met andere woorden: met de informatie uit deze paragraaf kan de raad beleidslijnen vast- en bijstellen.

Specifiek doel

Inzicht geven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens omtrent de bedrijfsvoering.

Achtergrond informatie

De gemeentelijke overheid staat voor een adequate dienstverlening. Om deze goed uit te kunnen voeren dient de bedrijfsvoering goed geregeld te zijn. Deze paragraaf beschrijft de diverse terreinen van de bedrijfsvoering. Op elk van deze terreinen staan ons flinke uitdagingen te wachten. Zo wordt Ridderkerk vanuit de interne en externe omgeving geconfronteerd met een toenemende vergrijzing en een krappere wordende arbeidsmarkt. Daarnaast is op het gebied van ICT-toepassingen sprake van verder voortschrijdende technologische ontwikkelingen en doen zich op het gebied van wet- en regelgeving nieuwe ontwikkelingen voor.

We onderscheiden de volgende terreinen van bedrijfsvoering:

- Personeel en organisatie;
- Informatievoorziening;
- Facilitair bedrijf;
- Financiën;
- Juridische zaken;
- Communicatie.

2 Personeel en organisatie

Organisatieontwikkeling

De afdeling Beheer en Uitvoering heeft geïnvesteerd in de ontwikkeling van de competentie Inlevend, zijnde enerzijds De burger centraal en anderzijds Bestuurlijke sensitiviteit. Onder begeleiding van een externe, zijn er discussies gevoerd over de betekenis en de invulling ervan door medewerkers van Beheer en Uitvoering. Alle medewerkers hebben meegedaan aan workshops die hebben bijgedragen aan de beeldvorming over deze competenties en bewustwording rondom hoe te handelen. De competenties zijn vervolgens onderdeel geworden van het jaarplan-gesprek met elke individuele medewerker.

Op de afdeling Dienstverlening is invulling gegeven aan het thema "Inlevend / klantgerichte instelling". De klantmanagers 'werk' hebben daarvoor een groepstraining gevolgd gericht op het verbeteren van de uitstroom van bijstandsklanten naar betaald werk. Die training past in de ontwikkeling van de nieuwe werkwijze binnen de sociale dienstverlening. Die training wordt in 2013 voortgezet als een veel bredere training van de klantmanagers Werk, Inkomen en consulenten Wijzerplaats. Die training heet "De Klant Aan Het Stuur" en is vooral gericht op het ontwikkelen van gespreksvaardigheden in de contacten met klanten (bijstandverlening, re-integratie en zorgvragers).

Het jaar 2012 stond toch voornamelijk in het teken van de BAR samenwerking. Daarom is het project BAR-P&O opgestart. Dit project heeft als doel om een gezamenlijke P&O afdeling voor de drie gemeenten te vormen. In dat kader zijn de volgende deelprojecten opgestart:

- Huisvesting
- Werkoverleg/ themabijeenkomsten
- Opleiding en ontwikkeling
- Personeelsinstrumenten
- Arbo en ziekteverzuim
- Ondersteuning clustermanagers
- Salaris- en personeelsadministratie
- Digitalisering

Daarnaast zijn er ook koepelprojecten uitgevoerd, te weten:

- Functiewaardering
- Harmonisering arbeidsvoorwaarden
- Sociaal statuut/ sociaalplan

Strategisch beleid

In 2012 is vanwege de BAR samenwerking geen nieuw beleid gestart. Het strategisch beleid is gericht op het harmoniseren van processen binnen de BAR. Daarvoor zijn er in 2012 voorbereidende werkzaamheden verricht. Dit is vervolgens uitgewerkt in een businessplan P&O dat begin 2013 is opgeleverd.

Loonkosten en inhuur

De totale loonsom van het vaste personeel en het ingehuurde personeel laat een positief saldo zien van afgerond € 114.000. Gedurende het jaar is er vacatureruimte ontstaan die niet geheel is ingevuld.

ARBO

De werkwijze is in 2012 ongewijzigd voortgezet. Er hebben zich bijzonderheden voorgedaan.

Samenwerkingsverbanden

In 2012 heeft de samenwerking op alle beleidsterreinen verder vaste vorm gekregen. Het team P&O heeft een ondersteunende en adviserende rol gespeeld om de benodigde stappen te zetten voor de start van BAR GR op 1 januari 2014.

3 Informatievoorziening

Algemeen

In 2012 heeft de focus van de informatievoorziening gelegen op de verdere invoering van de basisregistraties, de invoering van het Digitaal Archief en de ICT in de BAR-samenwerking.

Interne ontwikkelingen

ICT infrastructuur

Verschillende projecten stonden in het teken van de BAR-samenwerking. Zo is er een begin gemaakt met de aanleg van een gezamenlijke Wifi-verbinding in de 3 gemeentehuizen, een gezamenlijke Internetverbinding en de voorbereiding van de vervanging van de in 2010 in gebruik genomen gezamenlijke netwerkinfrastructuur. Al deze projecten worden in 2013 opgeleverd.

Verder is besloten de pc's te vervangen door laptops om een bijdrage te leveren aan de ondersteuning van de flexibele werkplek. De afronding van de vervanging van de pc's vindt plaats in het eerste kwartaal van 2013.

Een project voor de technische ondersteuning van thuiswerken moest door de hoge werkdruk worden uitgesteld naar 2013.

Digitalisering

In 2012 is het project Digitaal Archief gestart. Doel van het project is dat medewerkers vanaf hun werkplek gebruik maken van het Digitaal Archief. De huidige manier van archiveren sluit niet aan op het digitaliseren van de werkprocessen. Met dit project wordt de verdere digitalisering ondersteund. Het Digitaal Archief is op 7 januari 2013 in gebruik genomen. In 2013 vindt de verdere doorontwikkeling plaats.

Externe ontwikkelingen

Realisatie NUP in 2012

Veel aandacht is in 2012 besteed aan het realiseren van de koppeling tussen de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de WOZ. In 2013 is de gemeente verplicht deze koppeling te hebben gerealiseerd. Verder is ter voorbereiding op de BAG-audit in 2013 de kwaliteit van de gegevens in de BAG verder op peil gebracht. Het gebruik maken van de BAG in de bedrijfsprocessen wordt meer gemeengoed.

Het opwerken van de Grootchalige basiskaart (GBK) naar het niveau van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) vordert gestaag. In het huidige tempo zal de BGT op tijd (2016) klaar zijn.

4 Facilitair bedrijf

Algemeen

Het team heeft het afgelopen jaar een ontwikkelingstraject gevolgd waarbij communicatie, persoonlijke effectiviteit en samenwerken centraal heeft gestaan. Tijdens deze training is gewerkt met verschillende casussen uit de praktijk en heeft de rol van de klant daarbij centraal gestaan. In de praktijk wordt ervaren dat het team zich hier steeds verder in ontwikkeld.

Interne ontwikkelingen

De aanbestedingen van de koffie automaten en de beveiliging heeft samen met de gemeente Barendrecht plaatsgevonden en deze zijn inmiddels succesvol geïmplementeerd. Met betrekking tot de uitvoering van de schoonmaakwerkzaamheden heeft de gemeenteraad een voorstel met betrekking tot het toepassen van het exclusief recht afgewezen. Inmiddels is er begin 2013 alsnog gestart met een EU aanbestedingstraject.

De capaciteitsproblemen bij de front-office (meldpunt) zijn in 2012 ondervangen door externe inzet van voldoende gekwalificeerd personeel. Hierbij is het adequaat handelen en opvangen van de hulpdiensten in het geval van een calamiteit voldoende gewaarborgd.

In 2012 is het Facilitair Management Informatie systeem verder doorontwikkeld. Het systeem voor meldingen binnen dit pakket is voor de interne gebruiker gebruiksvriendelijker gemaakt. Ook zijn diverse doorlooptijden verbeterd.

Externe ontwikkelingen

Vanuit de BAR samenwerking is in 2012 binnen de facilitaire teams het initiatief ontstaan om de bodes, vooruitlopend op de totale BAR samenwerking, eerder te laten gaan samenwerken. Dit heeft geleid tot verschillende bijeenkomsten en gesprekken op alle drie de locaties. Planning is dat in april 2013 gestart wordt met het onderling rouleren.

5 Financiën

Doelmatigheid en doeltreffendheid

Elk beleidsterrein wordt periodiek getoetst op doelmatigheid en doeltreffendheid. Diverse evaluaties, onderzoeken en/of benchmarks moeten aantonen of we onze gestelde doelen op een doelmatige manier bereiken. Een overzicht van deze 'audits' wordt jaarlijks uitgereikt aan de auditcommissie en de rekenkamercommissie. In de Auditcommissie van 13 september 2012 is het overzicht behandeld.

Rekenkamercommissie

Over de door de rekenkamercommissie verrichte onderzoeken in 2012 en de in 2012 gestarte onderzoeken wordt u geïnformeerd in Programma 2. De burger als kiezer, onder 3. Realisatie.

Rechtmatigheid

Om voor een goedkeurende accountantsverklaring in aanmerking te (blijven) komen dient de inhoud van verordeningen en beleidsregels actueel en op orde te zijn en te blijven en dienen deze te worden toegepast. In het najaar van 2012 vond de jaarlijkse interim controle door onze externe accountant plaats als voorloper op de volledige accountantscontrole van de jaarrekening in het vroege voorjaar van 2013.

Met behulp van steekproeven (interne controle) doet onze gemeente jaarlijks onderzoek naar een juiste uitvoering van de financiële beheershandelingen. Voor de uitvoering van interne controles is een 'centraal' team interne controle (TIC) aan het werk geweest, waar organisatiebreed medewerkers deel van uitmaken. Gespreid over het jaar (per drie maanden) en ter afsluiting bij de jaarrekening werden de controleactiviteiten uitgevoerd. Na afloop van elke onderzoeksperiode werden waar nodig aanbevelingen tot verbetering gedaan en/of fouten hersteld.

Sinds begin 2009 wordt in BAR-verband samengewerkt en afgestemd op het terrein van gezamenlijke audits. Vooralnog betreft het een samenwerking op hoofdlijnen. In 2012 is kennis over de methodiek en de resultaten van de interne controle uitgewisseld en gewerkt richting één gezamenlijke aanpak voor de interne controle op financiële rechtmatigheid. Er werden gezamenlijk controles uitgevoerd op het gebied van onderwijshuisvesting en inkoop- en aanbestedingenbeleid. Daarbij werden efficiencyvoordelen behaald.

Geconstateerde fouten en onzekerheden financiële rechtmatigheid

In 2012 werden financiële rechtmatigheidsfouten aangetroffen van ongeveer € 550.000. Deze fouten ontstonden voornamelijk door het niet opvolgen van Europese aanbestedingsnormen en het niet naleven van bepalingen uit de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs. Ook was er een overschrijding van € 55.000 bij de investering Bestrijden wateroverlast Kerkweg. De totale onrechtmatigheid van € 605.000 blijft ruimschoots binnen de marge van 1% van het totaal van de begroting 2012 voor de goedkeurende accountantsverklaring rechtmatigheid. Om deze fouten in de toekomst te voorkomen zijn en worden interne maatregelen genomen, zodat processen beter beheerst worden. Daarnaast bestaat een onzekerheid van € 150.000 binnen het proces leerlingenvervoer. Dit komt doordat de wijze van factureren niet helder is opgenomen in de contactafspraken tussen vervoerder en gemeente. Hierdoor ontstaan nu prijsverschillen tussen de verwachte kosten en de werkelijk in rekening gebrachte kosten. Deze onzekerheid wordt weggenomen door tot nadere afspraken te komen met de vervoerder in het eerste halfjaar van 2013.

Risicomanagement

Voor de registratie en beheersing van risico's werd weer van de diensten van NAR (Nederlands Adviesbureau Risicomanagement) gebruik gemaakt. De uitkomsten van het systeem NARIS zijn in de P&C cyclus meegenomen voor de bepaling van het gemeentelijke weerstandsvermogen of voor het treffen van beheermaatregelen om risico's te beheersen. Daarmee wordt de hoogte van de weerstandsreserve onderbouwd. Dat gedeelte van het eigen vermogen is speciaal bedoeld voor het opvangen van onvoorziene tegenvallers waarvoor geen (directe) dekking beschikbaar is. In de hiervoor in deze jaarrekening opgenomen paragraaf Weerstandsvermogen zijn de belangrijkste risico's en de benodigde en aanwezige weerstandscapaciteit concreet in beeld gebracht.

Kostentoerekening

De kosten die niet rechtstreeks toegerekend kunnen worden aan de raadsprogramma's worden 'overheadkosten' genoemd. Deze kosten worden verdeeld in 2 categorieën, te weten 'concernoverhead' en 'afdelingskosten'. Bij concernoverhead gaat het om de kosten die noodzakelijk zijn voor de organisatie en facilitering van het werk. Denk daarbij aan bijvoorbeeld automatiseringskosten, huisvestingskosten en administratiekosten. Deze kosten worden eerst verzameld om vervolgens via een percentage van de omzet over de raadsprogramma's te verdelen. De totale concernoverhead kosten bedragen in 2012 € 12.025.300. Daarnaast worden afdelingskosten gemaakt. Dit zijn kosten die veelal ontstaan door het in dienst hebben van personeel. Deze zijn niet direct toe te rekenen aan de raadsprogramma's omdat de bedrijfsvoering van een afdeling immers vaak gericht is op het realiseren van doelstellingen uit verschillende raadsprogramma's. De totale afdelingskosten bedragen € 12.827.100. Volgens een verrekeningsysteem komen ook deze afdelingskosten op de raadprogramma's terecht. De concernoverhead en afdelingskosten zijn als volgt over de raadsprogramma's verdeeld.

Programma's	Voordeel + / nadeel -		Afwijking
	Begroting na wijz. 2012	Rekening 2012	
1 Burger als Partner	5.239.400	5.164.100	75.300
2 Burger als Kiezer	746.000	772.000	-26.000
3 Burger als Klant	2.937.100	2.935.000	2.100
4 Burger als (Wijk)Bewoner	10.278.400	10.788.800	-510.400
5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler	4.144.900	4.384.900	-240.000
6 Financiering en Alg.dekkingsmiddelen	1.423.000	807.600	615.400
Totaal overheadkosten voor de raadsprogramma 's	24.768.800	24.852.400	-83.600

Toelichting op de afwijking overheadkosten

Per saldo zijn er voor € 83.600 meer overheadkosten gemaakt dan begroot. De grootste oorzaken zijn:

- een nadeel van € 170.000 op inhuur en personeelskosten. Een bezuinigingstaakstelling op inhuur is vooral op inhuur op de raadsprogramma's gerealiseerd in plaas van op bedrijfsvoering.
- een voordeel van € 56.000 op huisvestingskosten en een voordeel van € 40.000 op uitbesteed werk bij informatievoorziening.

De verschuivingen van de doorberekende overheadkosten tussen de programma's kan als volgt worden verklaard. Bij begrotingswijziging worden mutaties in de kosten van bedrijfsvoering niet telkens over alle raadsprogramma's verdeeld maar 'gestald' op saldo kostenplaatsen van hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen. In de rekening wordt een zo juist mogelijk beeld van de uitkomsten van de raadsprogramma's gegeven en de op saldo kostenplaatsen gestelde verschillen alsnog over de raadsprogramma's verdeeld. Het grootste verschil betreft de verlaging bij de 2^e programmamonitor 2012 van de doorberekening van de overhead aan de grondexploitaties (programma 1) met €500.000. Dit verklaart de voordelige verschillen op programma 1 en hoofdstuk 6 en de nadelige verschillen op de programma's 2, 4 en 5.

6 Juridische zaken

Juridische kwaliteitszorg

Een belangrijke taak van het team Juridische Zaken is de juridische kwaliteitszorg. Zoals elke organisatie loopt ook de gemeente Ridderkerk risico's bij haar taakuitoefening. Juridische kwaliteitszorg heeft tot doel deze risico's te voorkomen dan wel te beheersen, alsmede de juridische kwaliteit van de producten van de organisatie waar nodig te verhogen en te borgen.

In 2012 is aan deze kwaliteitszorg invulling gegeven door de teams die daarvoor in aanmerking kwamen en/of daarom vroegen door de juridisch adviseurs bij te praten over nieuwe juridische ontwikkelingen en de kwaliteit van de geleverde producten. Omdat de juridisch adviseurs tevens secretaris van de Commissie Bezwaarschriften zijn en deze juridisch adviseurs ook belast zijn met de afhandeling van een aansprakelijkstelling van de gemeente door derden hebben zij een goed beeld van waar het goed gaat en waar het misgaat. Indien er structureel iets fout gaat, wordt dit door de juridische adviseurs opgepakt en besproken met de betreffende afdeling en in overleg aangegeven hoe er in de toekomst moet worden gehandeld.

Lex Silencio Positivo

Op 1 januari 2012 is de Verordening Lex Silencio Positivo in werking getreden. In deze Verordening zijn een aantal vergunningstelsels genoemd waarop het systeem van de van rechtswege verleende vergunning niet van toepassing is wegens dringende redenen van algemeen belang. Er zijn geen knelpunten opgetreden.

Nieuwe wetgeving

Op 1 januari 2013 is de Wet aanpassing bestuursprocesrecht in werking getreden. Het bestuursprocesrecht is fors op de schop genomen. Bestaande instrumenten zijn effectiever, slagvaardiger en meer gericht op finale geschilbeslechting gemaakt. Nieuwe instrumenten zijn geïntroduceerd. Voor de gemeente heeft dit erin geresulteerd dat voor de bezwaarprocedure de antwoordkaartmethode is geïntroduceerd. Dit houdt in dat een indiener van een bezwaar reeds in de ontvangstbevestiging wordt verzocht aan te geven of hij/zij ter hoorzitting zal verschijnen. Indien men aangeeft niet te zullen verschijnen, kan men vervolgens niet worden uitgenodigd voor de hoorzitting. De overige wijzigingen hebben betrekking op veranderingen in de procedure bij de rechtbank.

Bezwaarschriften

Op 1 oktober 2009 is de 'Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen' (kortweg Wet dwangsom) in werking getreden. De wet is bedoeld om te zorgen dat de gemeente beslist op een aanvraag of bezwaarschrift zonder daarbij de geldende beslistermijn te overschrijden. De Wet dwangsom verplicht de gemeente tot het betalen van een dwangsom, als de gemeente niet tijdig beslist op een aanvraag of een bezwaarschrift. Daarnaast biedt de Wet dwangsom bij het niet tijdig nemen van een beslissing de mogelijkheid om direct beroep in te stellen bij de rechtbank. In 2012 is het aantal uitbetaalde dwangsommen licht gestegen. Dit valt te verklaren door de complexiteit van de te behandelen bezwaarschriften en de daarmee samenhangende besluitvorming.

Dwangsommen (Wet dwangsom en beroep)

Op 1 oktober 2009 is de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen in werking getreden. Deze wet is bedoeld om ervoor te zorgen dat bestuursorganen zo snel mogelijk en in ieder geval binnen de gestelde termijn beslissen over een aanvraag of een bezwaarschrift. De belanghebbende kan het bestuursorgaan ingebreke stellen. Na het verstrijken van de termijn en de ingebrekestelling heeft het bestuursorgaan nog twee weken de tijd om een besluit te nemen. Vanaf de inwerkingtreding van deze wet is een gestage groei van het aantal ingebrekestellingen te zien.

In 2012 zijn 26 ingebrekestellingen ingediend. Hiervan zijn er 12 gehonoreerd. Er is €9.500 aan dwangsommen uitgekeerd.

7 Communicatie

Algemeen

In 2010 is een plan opgesteld voor de wijze waarop communicatiespecialisten het beste zouden kunnen worden ingezet om de procesgestuurde organisatie te ondersteunen. Directie en management besloten toen om te ontwikkelen naar een communicatieve organisatie met een belangrijke ondersteunende rol daarin voor de communicatiespecialisten.

Deze aanpak is in 2012 geëvalueerd zowel wat betreft de ondersteuning van de organisatie als die van het bestuur. De directie besloot de in 2010 gekozen aanpak verder voort te zetten. Wel was er grote behoefte aan meer hulpstructuren in de vorm van coaching en begeleiding. In 2012 is dit vooral opgepakt in de ondersteuning op het gebied van webcommunicatie. De communicatiespecialisten richten hun ondersteuning hierbij vooral op het in praktijk brengen van de principes 'de burger centraal' en 'werken vanuit de vraag'. Vanuit het bestuur was er vooral behoefte om communicatie meer te verbinden met het algemeen strategische kader. Dit wordt samen met het team strategie verder uitgewerkt.

Social Media

Het gemeentelijke Twitter-account is een extra kanaal voor de Ridderkerkse burger om snel en laagdrempelig contact op te nemen met de gemeente. In 2012 zijn de medewerker milieucommunicatie en één van de wijkregisseurs vanaf dit gemeentelijke account gaan twitteren. Vragen die via Twitter aan de gemeente worden gesteld, worden via Twitter beantwoord.

Huisstijl

In februari 2012 is een nieuwe huisstijl voor de gemeentelijke organisatie vastgesteld. Besloten werd deze geleidelijk in te voeren. Inmiddels is dit voor diverse uitingen gebeurd (o.a. bedrijfskleding, website, diverse relatiegeschenken en een aantal uitingen in drukwerk). Dit zal in 2013 worden afgerond. Ook zullen de diverse afspraken die zijn ontwikkeld rond het gebruik van de nieuwe huisstijl worden vastgelegd in een handboek.

Webomgeving

In juni 2012 is de, zowel in opzet als inrichting geheel nieuwe, internetomgeving www.ridderkerk.nl live gegaan. Elke afdeling kent twee of meer redacteurs die zorg dragen voor het compleet en actueel houden van de informatie. Het gebruikte redactiesysteem komt overeen met dat van Barendrecht en Albrandswaard. Met het oog op de verdere BAR-ontwikkeling is een pas op de plaats gemaakt met de vernieuwing van het intranet.

2.3.6 Paragraaf 6 Verbonden partijen

1 Doel

Algemeen doel

Het genereren van stuurinformatie voor de raad, met andere woorden: met de informatie uit deze paragraaf kan de raad beleidslijnen vast- en bijstellen.

Specifiek doel

Het in beeld brengen en beheersen van de bestuurlijke **en** financiële belangen in deelnemingen.

Achtergrond informatie

Door de paragraaf verbonden partijen heeft de raad invloed op deelnemingen doordat hij kaders stelt. Die invloed is nu niet zo zeer gericht op individuele gevallen, maar veel meer op het totaalbeeld. De paragraaf geeft aan wat de visie van de raad is op de verbonden partijen in relatie tot de doelstellingen uit de programma's en wat de beleidsvoornemens zijn. Het gaat om vragen als: Wat willen we met de verbonden partijen? (visie/ doel). Welke rol spelen ze in programma's? (beleidsvoornemens) Vervolgens kan er op toegezien worden of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de gewenste beleidsvoornemens van de gemeenteraad via de verbonden partijen gerealiseerd zijn. In deze paragraaf is de informatie opgenomen conform de nota Verbonden Partijen (raadsbesluit 23 april 2009).

2 Financieel overzicht per raadsprogramma

In het volgende overzicht zijn per raadsprogramma de verbonden partijen opgenomen met de gerealiseerde bijdrage van de gemeente, c.q. het te ontvangen dividend.

Nr.	Omschrijving	voordeel +, nadeel -		
		Realisatie 2011	Begroting 2012 na wijz.	Realisatie 2012
	<i><u>Programma 1 Burger als Partner</u></i>			
1	Oasen NV	0	0	0
2	Stadsregio Rotterdam	-214.300	-216.400	-210.300
3	Nieuw Reijerwaard	0	0	0
3	OLIVER (volwasseneneducatie)	-123.600	-138.600	-145.400
4	Natuur- en recreatiegebied IJsselmonde	-302.500	-321.400	-317.300
5	Koepelschap buitenstedelijk groen			
6	DCMR	-746.600	-747.900	-746.600
7	GGD / OGZRR	-279.000	-258.100	-256.500
	<i><u>Programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler</u></i>			
8	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijmond	-2.004.600	-2.025.000	-2.024.900
9	HALT	-37.900	-26.800	-17.000
10	Soza Albrandswaard/Ridderkerk	0	0	0
	<i><u>Hoofdstuk 6 financiering en algemene dekkingsmiddelen</u></i>			
11	NV MAR	69.500	93.400	93.400
12	BNG NV	205.000	102.500	102.500
13	Eneco NV	797.600	1.154.200	1.154.200

3 Overzicht van verbonden partijen

Naam :	Oasen NV
Vestigingsplaats :	Gouda
Doel van de regeling :	Zorg dragen voor de watervoorziening binnen het voorzieningsgebied.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	De gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal van deze instelling voor nutsvoorzieningen omdat deze nut heeft voor de inwoners van de gemeente (zie openbaar belang), en dus niet uit een oogpunt van geldbelegging.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	In Oasen wordt voor 6,26% in het totale aandelenkapitaal deelgenomen. Door deze deelname kan invloed op het beleid van deze instellingen worden uitgeoefend door middel van een vertegenwoordiging in de aandeelhoudersvergadering.
Zeggenschap gemeente:	Aandeelhouder.
Jaarbudget van Oasen NV :	Niet van toepassing.
Financieel belang Ridderkerk :	Niet van toepassing.
Bedrag per inwoner :	Niet van toepassing.
Overige ontwikkelingen/ veranderingen :	Geen ontwikkelingen/ veranderingen.
Financiële risico's en kansen :	Niet van toepassing.

Naam :	Stadsregio Rotterdam
Vestigingsplaats :	Rotterdam
Doel van de regeling :	Regionaal Bestuur (Wet Gemeenschappelijke Regelingen).
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	Deze regeling behartigt de gezamenlijke belangen van 16 gemeenten en hun inwoners op het gebied van de ruimtelijke ordening, wonen, stedelijke vernieuwing en Vinac, economie, verkeer en vervoer, milieu, groen, jeugdzorg, arbeidsmarkt en volwasseneneducatie.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	In programma 3, Bestuur en Participatie, hebben wij als doelstelling het volgende geformuleerd: het realiseren, onderhouden en waar nodig verstevigen van samenwerkingsverbanden om regionale en/of gezamenlijke vraagstukken die de reikwijdte van Ridderkerk te boven gaan, op te lossen op een zodanige wijze, dat rekening wordt gehouden met de Ridderkerkse belangen en de eigen identiteit van Ridderkerk. Uitgaande van een handhaving van de huidige taakverdeling tussen de regio en de gemeenten en de geformuleerde doelstelling zijn wij een voorstander van continuering en daar waar nodig en mogelijk een versteviging van de huidige regeling.
Zeggenschap gemeente :	twee leden Algemeen bestuur.
Jaarbudget van de Stadsregio Rotterdam :	De lasten over 2012 bedragen € 461.391.200.
Financieel belang Ridderkerk :	De bijdrage over 2012 bedraagt € 210.300. Bedrag per inwoner: € 4,69.
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	Het huidige Kabinet stuurt aan op het afschaffen van de WGR+-regio's. Daarnaast speelt de discussie rond de vorming van de Metropoolregio Den Haag-Rotterdam.
Financiële risico's en kansen :	Niet van toepassing.

Naam :	Gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard
Vestigingsplaats :	Ridderkerk
Doel van de GR :	De GR Nieuw Reijerwaard heeft tot doel c.q. als belang het binnen diens rechtsgebied ontwikkelen en realiseren van minimaal 90 hectare bedrijventerrein op de locatie Nieuw Reijerwaard met de daarbij horende ontsluiting en het daarbij horende groen.

Naam :	Gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard
Zeggenschap gemeente :	Het Algemeen Bestuur bestaat uit tien leden, de voorzitter inbegrepen. De raden van Barendrecht en Ridderkerk wijzen uit hun midden, de voorzitter van de raad inbegrepen, en uit de wethouders, elk vier leden en twee plaatsvervangend leden aan. Van deze vier leden respectievelijk twee plaatsvervangend leden dienen ten minste twee leden respectievelijk één plaatsvervangend lid deel uit te maken van het college van burgemeester en wethouders. De raad van Rotterdam wijst uit de voorzitter van de raad en uit de wethouders, twee leden en twee plaatsvervangende leden aan. Het voorzitterschap rouleert jaarlijks.
Jaarbudget van Nieuw Reijerwaard :	voor 2012 is een totaal aan lasten geraamd van € 63.579.000. Financieel belang Ridderkerk : Alle drie de deelnemende gemeenten dragen 1/3 van de risico's verbonden aan de grondexploitatie.
Financieel belang Ridderkerk :	Alle drie de deelnemende gemeenten dragen 1/3 van de risico's verbonden aan de grondexploitatie.
Bedrag per inwoner :	Nieuw Reijerwaard heeft een sluitende exploitatie, zodat van een bijdrage door Ridderkerk geen sprake is.
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	De GR heeft inmiddels een groot aantal ha grond verworven. Het inpassingsplan wordt waarschijnlijk in de loop van 2013 door Provinciale Staten vastgesteld. Na vaststelling kan met de benodigde werkzaamheden worden begonnen.
Financiële risico's en kansen :	Het provinciaal inpassingsplan Nieuw Reijerwaard wordt naar verwachting in juni 2013 door de Provinciale Staten vastgesteld. Inmiddels is door de GR een groot aantal ha. grond verworven. De gronduitgifte zal plaatsvinden nadat het plan definitief is geworden, dus na afloop van eventuele beroepsprocedures bij de Raad van State. Op basis van de huidige cijfers is de exploitatie sluitend. Toch zijn door onzekere markt- en renteontwikkelingen aanzienlijke risico's verbonden aan de grondexploitatie. Stagnerende grondverkoop kunnen bijvoorbeeld tot extra rentekosten leiden. Als deelnemer aan de GRNR worden deze risico's voor een derde deel door de gemeente Ridderkerk gedragen. Daarom is het van groot belang dat de door de GR gehanteerde P&C-instrumenten voldoende informatie leveren over de exploitatierisico's en dat door de GR gestuurd wordt op het zoveel mogelijk beheersen van deze risico's.

Naam :	Gemeenschappelijke regeling Volwasseneneducatie Rijnmond (OLIVER)
Vestigingsplaats :	Rotterdam.
Doel van de regeling :	Door de gezamenlijke inkoop van scholingstrajecten bij de ROC's kan er efficiënter en dus goedkoper ingekocht worden.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken:	Een goed scholingsaanbod voor de Ridderkerkse risicjongeren van 16 jaar en ouder (tot 23 jaar met een afgebroken vooropleiding).
Beleidsvoornemens uit de programma's :	Er zorg voor dragen dat Ridderkerkse (risico)jongeren alsnog via deze weg een startkwalificatie kunnen behalen.
Zeggenschap gemeente :	één lid Dagelijks bestuur en Algemeen bestuur.
Jaarbudget van OLIVER :	
Financieel belang Ridderkerk :	over 2012 is een bijdrage verstrekt van € 145.400.
Bedrag per inwoner :	Niet van toepassing.
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	Alle deelnemende gemeenten hebben besloten de Gr Oliverm.i.v. 1 januari 2013 op te heffen.

Naam :	Gemeenschappelijke regeling Volwasseneneducatie Rijnmond (OLIVER)
Financiële risico's en kansen :	De deelname aan OLIVER brengt op zich geen financiële risico's met zich mee. Het gaat hier om de gezamenlijke inzet van een deel van de door de deelnemende gemeenten ontvangen rijks gelden educatie en slechts een geringe jaarlijkse gemeentelijke bijdrage. In 2011 is de nieuwe gemeenschappelijke regeling vastgesteld. Voor elke individuele gemeente bestaat er in de nieuwe gemeenschappelijke regeling de mogelijkheid om, met het eindigen van de verplichte winkelnering, per 31 december 2012 uit de gemeenschappelijke regeling te stappen, zonder financiële of andere consequenties voor de gemeente.

Naam :	Gemeenschappelijke regeling voor het Natuur- en recreatiegebied IJsselmonde.
Vestigingsplaats :	IJsselmonde (Rotterdam)
Doel van de regeling :	Ontwikkelen en in stand houden van intergemeentelijke buiten stedelijke recreatie en bescherming van natuur en landschap.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken:	In 2012 is ingestemd met de Beleidsvisie 2012-2020 van het natuur- en recreatieschap.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	De activiteiten van de regeling dragen bij aan tot het realiseren van de doelstellingen uit programma 5: Wonen en Leefomgeving. De komende jaren zullen meerdere projecten voortvloeiende uit het Landinrichtingsplan mede op het grondgebied van Ridderkerk worden gerealiseerd en in beheer worden overgedragen aan het Natuur- en Recreatieschap.
Zeggenschap gemeente :	één lid Dagelijks bestuur en Algemeen bestuur.
Jaarbudget van Natuur- en Recreatiegebied IJsselmonde :	De lasten over 2012 bedragen €3.679.300.
Financieel belang :	De bijdrage over 2012 bedraagt €317.300, incl. afrekening over 2010.
Bedrag per inwoner :	€7,17
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	De provincie Zuid-Holland heeft een discussie geopend over het toekomstig beheer van de recreatiegebieden. Dit moet leiden tot minder bestuurlijke drukte E.e.a. raakt ook de discussie rond de Metropoolregio.
Financiële risico's en kansen :	Niet van toepassing.

Naam :	Gemeenschappelijke regeling Koepel schap buiten stedelijk groen
Vestigingsplaats :	Schiedam.
Doel van de regeling :	Financiering en programmering buiten stedelijk groen.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken:	Deze regeling is in de plaats gekomen van het oude Financieel Koepel schap. Het Financieel Koepel schap werkte feitelijk als een vereveningsinstrument. Alle kosten die de deelnemers maken ten behoeve van de realisering en in standhouding van de buiten stedelijke openlucht recreatieprojecten worden bij elkaar opgeteld en op basis van de in 1967 vastgestelde verdeelsleutel naar rato van het aantal inwoners over de gemeenten herverdeeld. De gemeenten betalen rechtstreeks aan de schappen waarin zij deelnemen. Als blijkt dat een gemeente meer betaalt aan een schap dan de kosten van de gemeente op basis van de verdeelsleutel, dan ontvangt deze gemeente geld terug van het koepel schap. Daarnaast heeft deze nieuwe regeling tot doel op basis van een landelijk, provinciaal en regionaal programma/beleid in onderlinge samenhang een evenwichtige ontwikkeling en instandhouding van het buiten stedelijk groen te bevorderen.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	Niet van toepassing.
Zeggenschap gemeente :	Eén lid Algemeen bestuur.

Naam :	Gemeenschappelijke regeling Koepel schap buiten stedelijk groen
Jaarbudget van het Koepel schap :	Niet van toepassing.
Financieel belang Ridderkerk :	Niet van toepassing.
Bedrag per inwoner :	De verevening voor Ridderkerk over 2012 is gebaseerd op €7,17 per inwoner. Overige ontwikkelingen / veranderingen: niet van toepassing.
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	Niet van toepassing.
Financiële risico's en kansen :	Niet van toepassing.

Naam :	Gemeenschappelijke regeling Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)
Vestigingsplaats:	Schiedam
Doel van de regeling :	Advisering en ondersteuning bij gemeentelijke milieutaken.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	De DCMR heeft een algemene adviestaak met betrekking tot milieu, adviseert ten aanzien van vergunningverlening en handhaving in het kader van de wettelijke taken ingevolge de Wet Milieubeheer en ondersteunt de gemeente t.a.v. de uitvoering van het Bouwstoffenbesluit.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	Ieder jaar wordt een werkplan opgesteld.
Zeggenschap gemeente :	Eén lid Algemeen bestuur (2 stemmen van totaal 166). In Dagelijks bestuur mede vertegenwoordigd door gemeente Barendrecht.
Jaarbudget van de DCMR :	€ 55.760.000
Financieel belang Ridderkerk :	€ 746.600
Bedrag per inwoner :	€ 16,60
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	In het kader van de RUD-vorming (regionale uitvoeringsdienst) is toegewerkt naar het overnemen van alle taken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving en specialistische advisering op milieugebied voor de gemeenten op Goeree Overflakkee. De GR is uitgebreid met deze gemeenten. Verder is de DCMR inmiddels belast met de uitvoering van milieutaken bij industriële bedrijven met grote veiligheidsrisico's in heel Zeeland en Zuid-Holland (de zogenaamde BRZO-bedrijven). De risico's en stillegging van de werkzaamheden bij olieopslagbedrijf Odfjell hebben geleid tot onderzoek binnen de DCMR naar de vraag of toezicht anders moet worden georganiseerd.
Financiële risico's en kansen :	De professionaliteit die nodig is om met name de zware milieutaken uit te kunnen oefenen vraagt om samenwerking en levert daarmee financiële kansen op.

Naam :	Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Rotterdam Rijnmond (OGZRR)
Vestigingsplaats:	Rotterdam.
Doel van de regeling :	Gezamenlijke uitvoering wettelijke verplichtingen van gemeenten in het kader van de Wet Publieke Gezondheid.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	Het verbeteren van de volksgezondheid van de Ridderkerkse bevolking. Het volgen van ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de gezondheid van de inwoners.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	
Zeggenschap gemeente :	De wethouder Volksgezondheid is lid van het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling.
Jaarbudget van de OGZRR :	€ 7.694.300

Naam :	Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Rotterdam Rijnmond (OGZRR)
Financieel belang Ridderkerk :	€ 256.500
Bedrag per inwoner :	€ 5,75
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	De OGZRR wordt als gevolg van de reorganisatie van de gemeente Rotterdam een onderdeel van een van de gemeentelijke diensten.
Financiële risico's en kansen :	De deelnemers aan de OGZRR zijn niet risicodragend voor de GGD. Deze is onderdeel van de gemeente Rotterdam.

Naam :	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
Vestigingsplaats:	Rotterdam
Doel van de regeling :	Brand)veiligheid, vervoer van zieken en ongevals slachtoffers, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing met inbegrip van de multidisciplinaire samenwerking en de Gemeenschappelijke meldkamer.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	<p>De vorming van veiligheidsregio's heeft als doelstelling de versterking van de bestuurlijke aansturing van de rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal en nationaal niveau, alsmede de versterking van de geneeskundige hulpverlening en het regionale beheer van de brandweer.</p> <p><u>(Brand)veiligheid</u> Het onder alle omstandigheden bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van werkzaamheden ter zake van het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al wat daarmee verband houdt, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van rampen en overigens het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen.</p> <p><u>Hulpverlening</u> Het doelmatig organiseren en coördineren van het vervoer van zieken en ongevals slachtoffers, de registratie daarvan en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevals slachtoffers in ziekenhuizen of andere instelling voor intramurale zorg.</p> <p><u>Rampenbestrijding</u> Het voorbereiden en bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. Het invulling geven aan de regionale taken ten aanzien van de organisatie en voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing en de hiermee verband houdende multidisciplinaire samenwerking.</p>
Beleidsvoornemens uit de programma's :	Met deze regeling wordt invulling gegeven aan het verkleinen en beheersen van de veiligheidsrisico's. Hoe hoger de kans op een inbreuk van de veiligheid, hoe hoger de feitelijke aantasting van de veiligheid zal zijn. Daarom wordt door middel van proactieve en preventieve maatregelen, zo mogelijk de slachtofferkans omlaag gebracht. Tevens is het van belang om geprepareerd te zijn voor grootschalig optreden in het geval van een ramp of zwaar ongeluk.
Zeggenschap gemeente :	één lid Dagelijks bestuur / Algemeen bestuur en één plaatsvervangend lid. Bij het nemen van besluiten door het algemeen bestuur brengen de leden voor de gemeente die zij vertegenwoordigen ieder één stem uit, met uitzondering van de leden die een gemeente vertegenwoordigen met een inwonertal boven 50.000. Zij brengen voor elk volgend 50.000-tal, of gedeelte daarvan, één stem meer uit tot een maximum van elf stemmen per gemeente.
Jaarbudget van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond:	€ 85.124.400
Financieel belang Ridderkerk :	€ 2.024.900

Naam :	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
Bedrag per inwoner :	: € 36,04 voor de berekening van de basis brandweezorg € 1.610.400 uitgaande van het inwonersaantal per 1-1-2008. € 7,39 voor de berekening van de regionale bijdrage € 328.000 uitgaande van het inwonersaantal per 1-1-2011. Aan Individuele taken en bijdragen is het financiële belang van Ridderkerk € 3.900. Voor Community Safety is het financiële belang van Ridderkerk € 82.600.
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	Niet van toepassing.
Financiële risico's en kansen :	Bijdragen voor 2013 worden verlaagd met de derde tranche conform de bezuinigingstaakstelling voor de jaren 2011 – 2014. Daarnaast zijn de gemeenschappelijke bijdragen gecorrigeerd met een stijgingspercentage van 0,9%. Hierdoor valt het financieel belang van Ridderkerk lager uit.

Naam :	HALT
Vestigingsplaats:	Rotterdam
Doel van de regeling :	Alternatieve straffen voor jongeren voor kleine delicten.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	Bureau Halt (Het Alternatief) houdt zich bezig met repressie, voorlichting en preventie om jeugdcriminaliteit tegen te gaan. De gemeenschappelijke regeling is ingesteld met als doel de kwaliteit van de samenwerking van de Halt-bureaus in de regio te verbeteren. Hiervoor worden werkafspraken gemaakt met partners en de werkprocessen geüniformeerd.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	Halt levert een bijdrage aan de veiligheidsgevoelens van burgers. Jeugdcriminaliteit wordt ook op deze wijze aangepakt. Jongeren ervaren een repressieve aanpak en verwacht wordt dat dit ook preventief werkt.
Zeggenschap gemeente :	één lid Algemeen bestuur en één plaatsvervangend lid.
Jaarbudget HALT :	Niet van toepassing.
Financieel belang Ridderkerk :	€ 17.000.
Bedrag per inwoner :	Niet van toepassing.
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	De gemeenschappelijke regeling Halt Rotterdam is per 1-1-2013 opgeheven. Vanaf 2013 participeert Ridderkerk in Halt Nederland, wat geen gemeenschappelijke regeling is.
Financiële risico's en kansen :	Voor 2013 bedragen de kosten per inwoner € 0,26 inclusief een aantal preventielessen. Deze lessen zijn naar gelang de behoefte uit te breiden voor een meerprijs.

Naam :	Regionale Samenwerking Sociale Zaken Albrandswaard en Ridderkerk
Vestigingsplaats:	Ridderkerk
Doel van de regeling :	Inwoners van Albrandswaard en Ridderkerk die niet in hun bestaan kunnen voorzien, helpen met inkomensondersteunende maatregelen, eventueel een WWB-uitkering en Wmo-voorzieningen.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	Inwoners van Albrandswaard en Ridderkerk zijn in staat een financieel zelfstandig bestaan te voeren.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	De beleidsvoornemens staan verwoord in het tweejaarlijks beleidsplan, dat door de gemeenteraden wordt vastgesteld. In 2011 zijn de eerste stappen gezet tot de vorming van een gemeenschappelijke sociale dienst voor de BAR gemeenten. In 2012 werd besloten dat de drie ambtelijke organisaties van de BAR gemeenten gaan fuseren en dat Sociale Zaken hiervan onderdeel worden. Alle beleidsvoornemens zullen zoveel als mogelijk gezamenlijk worden opgesteld.
Zeggenschap gemeente :	De wethouders Sociale Zaken van Albrandswaard en Ridderkerk overleggen gezamenlijk over het te voeren beleid. Deze afstemming vindt plaats tijdens het tweewekelijks bestuurlijk overleg tussen de portefeuillehouders Sociale Zaken en Wmo van de drie BAR gemeenten.

Naam :	Regionale Samenwerking Sociale Zaken Albrandswaard en Ridderkerk
Jaarbudget van de GR SoZa Ridderkerk en Albrandswaard:	De budgetten waar deze regeling de uitvoering voor doet blijven bij de afzonderlijke deelnemende gemeenten en worden ook door de gemeenten afzonderlijk verantwoord.
Financieel belang Ridderkerk :	Ridderkerk is centrumgemeente. Alle lasten en baten van de taken die voor Albrandswaard worden uitgevoerd worden in de administratie van Ridderkerk verantwoord. Vervolgens worden de kosten aan Albrandswaard doorberekend.
Bedrag per inwoner :	Niet van toepassing.
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	Niet van toepassing.
Financiële risico's en kansen :	De beoogde efficiëncy van gezamenlijk opereren in BAR-verband, naar o.a. de werkgevers toe, kan leiden tot een grotere daling van het klantenbestand.

Naam :	NV Milieu Services AVR-Ridderkerk (NV MAR)
Vestigingsplaats:	Ridderkerk
Doel van de regeling :	Uitvoering en advisering afvalinzameling.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	De NV MAR is op 1 juli 2001 opgericht om in opdracht van de gemeente de afvalinzameling uit te voeren. De gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal, omdat het nut heeft voor de inwoners van Ridderkerk.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	Door de BAR gemeenten wordt beoordeeld hoe de samenwerking in het inzamelen van afval mogelijk is. Dit leidt begin 2013 tot besluitvorming.
Zeggenschap gemeente :	Aandeelhouder.
Jaarbudget NV MAR :	Niet van toepassing.
Financieel belang Ridderkerk :	100% eigenaar van de NV.
Bedrag per inwoner :	Niet van toepassing.
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	Er is een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de gemeente en Van Gansewinkel Overheidsdiensten met een looptijd tot en met 31 december 2012. De samenwerking is met een jaar verlengd tot en met 31 december 2013 in verband met de BAR samenwerking.
Financiële risico's en kansen :	Niet van toepassing.

Naam :	Bank Nederlandse Gemeenten NV
Vestigingsplaats:	Den Haag
Doel van de regeling :	De BNG is een bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	De gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal van de BNG, omdat deze instelling een zeker nut heeft voor de gemeente en dus niet primair uit een oogpunt van geldbelegging.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	Gelet op de structuur van deze instelling kunnen de aandeelhouders nauwelijks invloed op het beleid van deze NV uitoefenen. De meest betrokken portefeuillehouder vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.
Zeggenschap gemeente :	Aandeelhouder
Jaarbudget van de BNG :	aandelenkapitaal € 139.226.800
Financieel belang Ridderkerk :	Ridderkerk bezit 0,16% van het totale aantal aandelen ter waarden van € 222.800. In 2012 is een dividenuitkering over 2011 begroot en ontvangen van € 1,15 per aandeel = € 102.500.
Bedrag per inwoner :	Niet van toepassing.
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	Niet van toepassing.

Naam :	Bank Nederlandse Gemeenten NV
Financiële risico's en kansen :	De dividenduitkering door de BNG staat onder druk en is de afgelopen jaren sterk verminderd. Het Rijk heeft het voornemen om de gemeenten te verplichten liquide overschotten bij het ministerie van Financiën te beleggen. In hoeverre deze verplichting tot schatkistbankieren het rendement van de BNG gaat beïnvloeden is nog niet bekend.

Naam :	Eneco NV
Vestigingsplaats:	Rotterdam.
Doel van de regeling :	Zorg dragen voor de gas- en elektriciteitsvoorziening binnen het voorzieningsgebied.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken :	De gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal van deze instelling voor nutsvoorzieningen, omdat deze nut heeft voor de inwoners van de gemeente (zie openbaar belang), en dus niet uit een oogpunt van geldbelegging.
Beleidsvoornemens uit de programma's :	In Eneco wordt voor 1,08% in het totale aandelenkapitaal deelgenomen. Door deze deelname kan invloed op het beleid van deze instelling worden uitgeoefend door middel van een vertegenwoordiging in de aandeelhoudersvergaderingen.
Zeggenschap gemeente :	Aandeelhouder
Jaarbudget van Eneco :	Jaarlijks wordt dividend ontvangen. De hoogte daarvan is afhankelijk van de winst. In de begroting 2012 is rekening gehouden met een dividenduitkering van € 1.000.000. Daadwerkelijk is in 2012 € 1.154.200 ontvangen.
Financieel belang Ridderkerk :	Ridderkerk bezit 1,08% van het aandelenkapitaal
Bedrag per inwoner :	Inkomsten uit dividend in 2012 ca. € 25 per inwoner.
Overige ontwikkelingen / veranderingen :	zie hieronder.
Financiële risico's en kansen :	Er is sprake van een splitsing van het bedrijf in een productie- en leveringsdeel (Eneco) en een netwerkdeel (Stedin / Joulz). Deze splitsing is op korte termijn niet aan de orde.

2.3.7 Paragraaf 7 Grondbeleid

1 Doel

Algemeen doel

Het genereren van sturingsinformatie voor de raad, met andere woorden: met de informatie uit deze paragraaf kan de raad beleidslijnen vast- en bijstellen.

Specifiek doel

Het kunnen geven van sturing aan het grondgebruik ter realisatie van ruimtelijke doelstellingen uit de programma's in relatie tot de financiële mogelijkheden van de gemeente.

Achtergrond informatie

Via grondbeleid kan een nadere invulling aan het uitvoeren van bepaalde programma's worden gegeven. Gedacht kan worden aan groen, water, wonen, werken en recreëren. Tegelijkertijd kan het grondbeleid tot (extra) baten voor de gemeente leiden, maar ook tot (extra) lasten. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's van het grondbeleid zijn van groot belang voor de totale financiële positie van de gemeente.

2 Gerealiseerd grondbeleid

Centrumplan

- Stand van zaken project

De voortgang van het project is onduidelijk. De ontwikkelaar heeft momenteel geen gegadigde voor het eerste deel van het project (het gedeelte aan het Koningsplein). Daarom kan niet worden gestart met het project. Wellicht is het mogelijk om te starten met het tweede deel (gedeelte nabij de voormalige Dr. A. Kuyperschool). Als er op korte termijn geen gegadigde komt voor het gedeelte aan het Koningsplein, zou ook overwogen kunnen worden om het grondbedrijfcomplex af te sluiten en het verlies te nemen. De gemeente is dan vrij om het project weer te starten als de marktomstandigheden zodanig zijn verbeterd, dat er een goede invulling kan worden gegeven aan het gedeelte gelegen aan het Koningsplein.

- Risico's

Alle eigendommen in het Centrumplan zijn sinds 2011 ondergebracht in het grondbedrijfcomplex.

Door de projectontwikkelaar (Leyten Projectontwikkeling B.V.) is een stedenbouwkundig plan opgesteld. Een probleem is hierbij de invulling van de ruimte gelegen aan het Koningsplein. Als er op korte termijn geen gegadigde komt, is het wellicht noodzakelijk het project tijdelijk te stoppen. Het complex dient dan afgesloten te worden, waarbij ook het verlies genomen moet worden.

De kosten van het bouw- en woonrijp maken zijn in 2012 berekend op basis van het stedenbouwkundige plan en daarmee volledig actueel. Ten aanzien van de te realiseren opbrengst kan worden opgemerkt, dat hierover in principe overeenstemming is bereikt met de ontwikkelaar. Uiteraard geldt hierbij, dat deze opbrengst alleen gerealiseerd kan worden als er op korte termijn overeenstemming wordt bereikt over de realisering van het bouwplan.

- Grondexploitatie

De geactualiseerde grondexploitatie is op 24 januari 2013 vastgesteld door de gemeenteraad. Er wordt een verlies voorzien van € 3.391.000 op basis van contante waarde. Dit bedrag is opgenomen in de Voorziening verliesgevend complex Centrumplan. Op basis van een somber scenario, zoals afgesproken in de raadscommissie bestaande uit het verlengen van de looptijd van het complex met 5 jaar als gevolg van tegenvallende verkopen en het verlagen van de grondprijzen met 3% per jaar, bedraagt het eindresultaat € 3.844.700 op basis van contante waarde. Dit scenario is niet erg realistisch. Als er op korte termijn geen duidelijkheid komt over de voortgang van dit project is het namelijk beter om het complex af te sluiten en weer een nieuw complex te openen zodra er zicht is op realisatie van het project.

Van Riebeekstraat

- Stand van zaken project

Het project bestaat uit de bouw van 54 woningen. De eerste fase van dit woningbouwproject, bestaande uit de bouw van 26 eengezinswoningen, is voltooid. De bouw van de tweede fase, bestaande uit 14 eengezinswoningen en 14 appartementen, is nog niet gestart.

De verkoop van de appartementen blijkt namelijk moeizaam te verlopen. De ontwikkelaar heeft daarom gevraagd de afname van de grond van de gemeente te mogen uitstellen.

- Risico's

De tweede fase moet nog starten. De grond voor deze laatste fase moet nog worden afgenomen door de projectontwikkelaar. Over het door de ontwikkelaar gevraagde uitstel van grondafname vindt nog overleg plaats met de ontwikkelaar. In feite is de ontwikkelaar op grond van de koopovereenkomst verplicht de grond af te nemen, dus het risico voor de gemeente is niet groot.

Bijna alle kosten voor bouwrijp maken zijn al gemaakt. Er resteert dan alleen nog het woonrijp maken.

- Grondexploitatie

Een actuele exploitatieopzet voor dit complex is in maart 2011 vastgesteld door de gemeenteraad. Op basis van een actuele bijstelling in het kader van het opstellen van de rekening, wordt thans een positief eindresultaat voorzien van € 690.200 op basis van eindwaarde. Er is voor dit complex nog geen somber scenario doorgerekend. In 2013 zal deze grondexploitatie worden geactualiseerd inclusief een somber scenario.

Het Zand

- Stand van zaken project

Er is thans een redelijk concrete stedenbouwkundige visie voor Het Zand. Ook is er een advies ingewonnen over de te hanteren grondprijzen in Het Zand. In 2012 is Herkon B.V. uit Hardinxveld-Giessendam geselecteerd als projectontwikkelaar voor de eerste fase van dit woningbouwproject.

De ontwikkelaar is voortvarend gestart met het project. De belangstelling voor de woningen is zeer groot. Op basis hiervan is een intentie-*isamenwerkingsovereenkomst* gesloten met de ontwikkelaar. De verwachting is, dat eind 2013 \ begin 2014 kan worden gestart met de bouw van het eerste deel van de eerste fase. Het gaat daarbij om 34 woningen. Het tweede deel van de eerste fase zou daarna snel kunnen volgen.

Onderdeel van het plangebied is ook de zogenoemde Driehoek Het Zand. Dit plan omvat de bouw van een sporthal, ca. 100 appartementen en ca. 30 eengezinswoningen. De ontwikkelaar, Stichting Woonvisie, heeft het project echter nog niet rond. Er vindt overleg plaats met de gemeente.

- Risico's

Alle grond in het plangebied is eigendom van de gemeente, dus is er geen risico meer ten aanzien van de grondverwerving.

De boekwaarde van dit complex is thans erg hoog. Er is daarom sprake van hoge financieringskosten. Deze zullen de komende jaren ook nog hoog zijn en vormen een belangrijk risico. Dit betekent dat het van groot belang is om zo snel mogelijk te starten met woningbouw in Het Zand. Zo kan de boekwaarde van het complex worden verlaagd en daarmee ook de financieringskosten.

Voor de eerste fase van Het Zand lijkt verkoop van de grond geen probleem, gelet op de grote belangstelling voor de nieuwbouwwoningen in dit plan. De opbrengst uit de grondverkoop van de Driehoek Het Zand is nog niet zeker en vormt dus een risico in de grondexploitatie.

De kosten van bouw- en woonrijp maken zijn goed in beeld, maar vormen nog wel een risico, aangezien hier sprake is van een aanzienlijk bedrag. Een enigszins onzekere factor hierbij is de ontmanteling en sanering van het voormalige bedrijfsterrein van Hak. Deze kosten zijn nog niet volledig in beeld. Dit houdt verband met het feit, dat de bodem van het terrein nog niet volledig onderzocht is op verontreinigingen.

- Grondexploitatie

Een geactualiseerde grondexploitatie voor dit complex is op 22 november 2012 vastgesteld door de gemeenteraad. Er wordt een klein financieel voordeel verwacht van ongeveer € 200.000 op basis van eindwaarde. Op basis van een somber scenario, zoals hiervoor onder Centrumplan beschreven, bedraagt het eindresultaat € 5.209.300 negatief op basis van eindwaarde.

Dit sombere scenario is niet erg realistisch. Toch zijn er nog wel enkele risico's die dit scenario reëler kunnen maken. Deels houdt dit verband met het onderdeel Driehoek Het Zand. Als dit project niet doorgaat kan dit negatief uitwerken voor de grondexploitatie. Ook kan de voortgang van het resterende deel van Het Zand nog stagneren, ofschoon de start van de eerste fase positief is.

Op basis van het feit dat de opbrengst uit grondverkoop van de Driehoek Het Zand niet, zoals in de grondexploitatie gepland, in 2013 wordt ontvangen, alsmede vanwege het feit dat er nog geen zekerheid bestaat over de grondverkoop van de eerste fase van Het Zand, is in overleg met de accountant de door de raad op 22 november 2012 vastgestelde grondexploitatie in negatieve zin bijgesteld. Op basis hiervan is een variant doorgerekend, waarbij is uitgegaan van het doorschuiven van de inkomsten voor de Driehoek Het Zand naar 2014 en het verlengen van de looptijd van de grondexploitatie met twee jaar (2020 in plaats van 2018). Verder zijn in deze variant de werkelijke rentepercentages ingevoerd voor de jaren 2012, 2013 en 2014. Hieruit resulteert een verlies op basis van eindwaarde van afgerond € 250.000. Voor dit verlies is een voorziening getroffen.

Piramide/Schoolmeesterswoning

- Stand van zaken project

Op 1 mei 2012 is voor dit project een koop-/realiseringsovereenkomst gesloten met Elan Projectontwikkeling B.V. Het plan omvat de herbouw van de voormalige schoolmeesterswoning en de bouw van twee patiowoningen en vier twee onder één kap woningen.

De ontwikkelaar heeft intussen optieovereenkomsten gesloten voor de verkoop van alle woningen. Dit betekent, dat het project kan starten.

Na het bouwrijp maken van het perceel door de gemeente, kan de bouwgrond worden verkocht aan de ontwikkelaar. De bouw kan in juni 2013 starten. Eind 2014 kan het project worden afgerond.

- Risico's

Alle benodigde grond is in eigendom van de gemeente. Er bestaat overeenstemming over de verkoopprijs van de bouwgrond. De ontwikkelaar heeft voor alle zeven te realiseren woningen een optieovereenkomst gesloten met kopers. De kosten van bouw- en woonrijp maken zijn eind 2012 geraamd op basis van het uit te voeren plan. Alle kosten en opbrengsten zijn derhalve goed in beeld. De bouw kan starten in 2013 en het project kan worden afgerond in 2014. Daarmee zijn er momenteel vrijwel geen risico's meer in het project. Alleen het afhaken van kopers kan nog een probleem zijn.

- Grondexploitatie

De geactualiseerde grondexploitatie is voor de raadsvergadering op 25 april 2013 ter vaststelling aangeboden, gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan. Er wordt een negatief resultaat verwacht van € 247.600 op basis van eindwaarde. Hiervoor is de Voorziening verliesgevend complex Piramide/schoolmeesterswoning ingesteld. Omdat het project in 2013 start, is er voor dit complex geen somber scenario doorgerekend.

Lagendijk

- Stand van zaken project

In het tweede kwartaal van 2009 is gestart met de verkoop van de bouw kavels. Er zijn thans 11 van de 27 kavels verkocht. Voor nog een kavel is een optiecontract gesloten.

- Risico's

De grond is eigendom van de gemeente. Het gehele terrein is voor een groot deel al bouwrijp gemaakt. De boekwaarde is na de verkoop van diverse kavels al aanzienlijk gedaald. Niettemin is er nog een klein risico ten aanzien van de financieringskosten, indien de verkoop van kavels ernstig stagneert. In feite is het stagneren van de verkoop van de bouw kavels het enige risico in dit complex.

Uit een doorrekening van de grondexploitatie op basis van een somber scenario (zie volgende alinea) blijkt, dat er desondanks met grote waarschijnlijkheid sprake zal zijn van een positief eindresultaat.

- Grondexploitatie

Op 14 december 2012 is door de raad voor dit complex een actuele exploitatieopzet vastgesteld. Er wordt thans een positief exploitatieresultaat verwacht van € 2.133.000 op basis van eindwaarde. Op basis van een somber scenario, zoals hiervoor onder Centrumplan beschreven, bedraagt het eindresultaat € 1.576.000 positief. Dit scenario is niet erg realistisch. Op basis van de gesignaleerde risico ten aanzien van de grondverkoop zou dit scenario enig realiteitsgehalte kunnen krijgen.

Er wordt in de huidige exploitatieopzet weliswaar voorzichtig uitgegaan van de verkoop van ongeveer 2 à 3 kavels per jaar, maar dit kan nog tegenvallen. In dat geval is sprake van een langere looptijd en kan het bovendien noodzakelijk worden om de prijzen te verlagen. Het resultaat blijft ook dan echter nog positief.

Cornelisland

- Stand van zaken project

De gemeente heeft de intentie alle gronden voor dit project in eigendom te verwerven maar dit proces verloopt moeizaam. Desondanks is in 2012 overeenstemming bereikt met één van de twee nog resterende grondeigenaren over de aankoop van de grond.

Met de nog resterende grondeigenaar vinden gesprekken plaats. Deze grondeigenaar doet mogelijk een beroep op zelfrealisatie. Dit heeft ingrijpende gevolgen voor de grondexploitatie. Voorts is het hierdoor noodzakelijk geworden om een nieuw bestemmingsplan voor Cornelisland vast te stellen, met daaraan gekoppeld een exploitatieplan. In 2012 is gestart met de uitgifte van de eerste fase van Cornelisland. Er vinden gesprekken plaats met gegadigden. Er is nog steeds veel belangstelling vanuit het bedrijfsleven om zich te vestigen op dit bedrijventerrein.

- Risico's

Met één grondeigenaar wordt nog gesproken over de aankoop van zijn eigendom. Op dit moment is niet te voorzien of dit tot resultaat zal leiden. Daarmee vormt de grondverwerving nog een belangrijk risico in het complex Cornelisland.

Het bouwrijp maken van Cornelisland is vrij ver gevorderd. De kosten zijn goed in beeld.

De boekwaarde van het complex is hoog en daardoor dus ook de financieringskosten. Dit zal de komende jaren ook het geval zijn. In 2012 is echter gestart met de verkoop van grond, zodat de verwachting is dat de boekwaarde de komende jaren sterk zal afnemen. Gezien de hoogte van de boekwaarde en de financieringskosten is er wel sprake van een risico.

Er is veel belangstelling voor bouwgrond op Cornelisland. Op basis hiervan worden geen problemen verwacht met betrekking tot de verkoop van de grond. Er is een uitgifteprotocol voor de verkoop van de grond vastgesteld.

- Grondexploitatie

Op 29 maart 2012 is de grondexploitatie door de raad vastgesteld. Op basis hiervan werd een positief eindresultaat verwacht van ruim € 17.000.000 op basis van eindwaarde. Doorrekening met het sombere scenario, zoals hiervoor onder Centrumplan beschreven, had echter als resultaat dat de exploitatie net sluitend zou zijn. Op dat moment werd dit sombere scenario als niet erg waarschijnlijk aangemerkt.

Als gevolg van het mogelijke beroep van een grondeigenaar op zelfrealisatie, diende de grondexploitatie opnieuw geactualiseerd te worden. Op 24 januari 2013 is hierover in de raad de raadsinformatiebrief nr. 1118 behandeld. In deze brief is meegedeeld, dat het geraamde eindresultaat lager zou worden.

Vervolgens is de geactualiseerde grondexploitatie aan de raad voor zijn vergadering van 30 mei 2013 ter vaststelling aangeboden, gelijktijdig met een voorstel om het bestemmingsplan Cornelisland vast te stellen. Op basis van de laatste doorrekeningen in het kader van deze actualisatie, wordt er van uitgegaan, dat het eindresultaat op basis van eindwaarde € 3.826.600 positief is. Op basis van een

somber scenario, zoals hiervoor onder Centrumplan beschreven, bedraagt het eindresultaat € 10.753.100 negatief op basis van eindwaarde.

Zorgwoningen Generaal Smutsstraat

- Stand van zaken project

Voor dit bouwproject, bestaande uit de bouw van 28 zorgwoningen, is met Woonvisie een koopovereenkomst gesloten. Woonvisie heeft echter besloten het plan stop te zetten. Er wordt met Woonvisie gesproken over de financiële afwikkeling.

- Risico's

Nu het plan is stopgezet door Woonvisie, is er een financieel risico. De gemeente heeft namelijk kosten gemaakt voor het bouwrijp maken van het bouwkegel. Op basis van de koopovereenkomst die met Woonvisie is gesloten, kunnen alle kosten echter worden verhaald op Woonvisie.

- Grondexploitatie

In mei 2011 is door de raad een exploitatieopzet vastgesteld voor dit complex. Er werd een positief exploitatieresultaat verwacht van € 345.900. Dit is nu niet meer aan de orde. De financiële gevolgen voor de grondexploitatie zijn afhankelijk van de afspraken die met Woonvisie worden gemaakt over de afwikkeling van het project. Nadat hierover met Woonvisie overeenstemming is bereikt zal het complex in 2013 worden afgesloten.

Transferium Slikkerveer

- Stand van zaken project

Met het noodzakelijke herstel van de damwand bij het geplande transferium is begonnen. Dit is een voorwaarde om de grond bouwrijp te kunnen leveren. Met de bouwer is al een koopovereenkomst gesloten.

- Risico's

De grond wordt bouwrijp gemaakt. De aanbesteding hiervan is voordeliger uitgevallen dan de raming. De grond kan worden afgenomen zodra deze bouwrijp is gemaakt, waarschijnlijk medio 2013. Op dat moment wordt de bijdrage van Rijkswaterstaat voor het project ontvangen. Vanaf dat moment zijn er eigenlijk geen risico's meer.

- Grondexploitatie

Op 31 mei 2012 is door de raad een exploitatieopzet vastgesteld voor dit complex. Er wordt een negatief eindresultaat verwacht van € 271.200. Voor dit geraamde verlies is de Voorziening verliesgevend complex Transferium Slikkerveer ingesteld. Op basis van het sombere scenario wordt een verlies voorzien van € 371.100. Het is niet waarschijnlijk dat dit scenario optreedt, gezien de vergevorderde staat van het project. Het project kan naar verwachting eind 2014 worden afgesloten.

3 Actuele prognose uitkomst totale grondexploitatie

Algemeen

Een prognose van de uitkomsten van de totale grondexploitatie is hieronder opgenomen.

3.1 Prognose van resultaten van in exploitatie genomen complexen

Complex	Verwacht saldo (+ of -) *	Vaststellings- jaar (herziene) exploitatieopz et	Prognose afsluiting sjaar	Korte toelichting/stand van zaken (o.a. inzake winstneming of verlies)
Centrumplan	3.391.000 (-)	2013	2018	Verliesneming bij afsluiting complex via voorziening Centrumplan ter hoogte van € 3.391.000. Project is wederom vertraagd.
Van Riebeekstraat	690.200 (+)	2011	2015	Eerste fase is voltooid (26 woningen). Tweede fase (14 woningen en 14 appartementen) verloopt moeizaam.
Het Zand	250.000 (-)	2012	2020	Stedenbouwkundig plan is gereed. Deelproject Driehoek Het Zand is nog niet rond. Voorbereiding woningbouw eerste fase Het Zand verloopt voorspoedig. Verliesneming bij afsluiting complex via voorziening Het Zand ter hoogte van € 250.000.
Piramide/ Schoolmeesters woning	247.600 (-)	2013	2014	Project kan medio 2013 worden gestart. Voor alle woningen, inclusief de te herbouwen schoolmeesterswoning, is een optie voor koop gesloten door de ontwikkelaar. Project kan eind 2014 worden afgerond. Voor het geraamde verlies is een voorziening getroffen.
Lagendijk	2.133.000 (+)	2012	2018	Project loopt conform verwachting.
Cornelisland	3.826.600 (+)	2013	2021	Exploitatieopzet is op 29 maart 2012 door de raad vastgesteld. In een door de raad op 24 januari 2013 behandelde raadsinformatiebrief is aangekondigd, dat het resultaat lager zal zijn en dat in 2013 een actualisatie van de grondexploitatie volgt. Anticiperend hierop is het resultaat bijgesteld op basis van de laatst bekende doorrekening.
Zorgwoningen Gen. Smutsstraat	0 (-/+)	2011	2013	Project is stopgezet door Woonvisie. Er vinden gesprekken plaats over de financiële afwikkeling. Verwacht wordt, dat in ieder geval de gemaakte kosten worden vergoed.
Transferium Slikkerveer	271.200 (-)	2012	2014	Herstelwerkzaamheden damwand worden uitgevoerd. Met de bouwer is een koopovereenkomst gesloten. Voor het geraamde verlies is een voorziening getroffen.
Totaal	2.490.000 (+)			Voor de geraamde verliezen zijn voorzieningen getroffen van in totaal € 4.159.800. Het vanaf 2013 nog te behalen voordelig resultaat bedraagt dus € 6.649.800 positief.

3.2 Inschatting van resultaten van nog niet in exploitatie genomen complexen

Er zijn geen complexen met niet in exploitatie genomen gronden.

4 Gerealiseerde winstneming

Eind 2012 zijn drie complexen afgesloten. Het betreft hierbij de complexen Gerrit Maritzstraat, Riederborgh en Nieuw Reijerwaard. De resultaten van deze complexen zijn respectievelijk € 48.700 positief, € 7.400 negatief en € 40.200 negatief. Per saldo resteert een positief saldo van € 1.100.

5 Reserve in relatie tot de risico's van grondexploitaties

Alle risico's van grondexploitaties komen ten laste van de algemene reserve.

3. JAARREKENING

3.1 PROGRAMMAREKENING MET TOELICHTING

3.1.1 Resultaatbepaling en -bestemming

1 Gerealiseerde lasten en baten per programma

Omschrijving		Begroting 2012		Rekening 2012
		Primair	na wijziging	
1	<u>Burger als Partner</u>			
	Lasten	-41.154.600	-31.069.800	-31.696.900
	Baten	23.786.800	12.240.700	10.924.100
	Saldo	-17.367.800	-18.829.100	-20.772.800
2	<u>Burger als Kiezer</u>			
	Lasten	-2.521.400	-2.682.400	-2.640.300
	Baten	185.700	185.700	185.700
	Saldo	-2.335.700	-2.496.700	-2.454.600
3	<u>Burger als Klant</u>			
	Lasten	-13.977.200	-14.348.900	-13.661.400
	Baten	5.031.300	5.953.400	5.680.800
	Saldo	-8.945.900	-8.395.500	-7.980.600
4	<u>Burger als (Wijk)Bewoner</u>			
	Lasten	-30.443.900	-31.726.400	-31.367.400
	Baten	2.553.700	2.404.900	2.694.400
	Saldo	-27.890.200	-29.321.500	-28.673.000
5	<u>Burger als Onderdaan en Belastingbetaler</u>			
	Lasten	-29.407.900	-29.475.300	-28.692.800
	Baten	31.617.600	32.271.400	32.316.600
	Saldo	2.209.700	2.796.100	3.623.800
	Totaal lasten alle programma's	-117.505.000	-109.302.800	-108.058.800
	Totaal baten alle programma's	63.175.100	53.056.100	51.801.600
	Saldo	-54.329.900	-56.246.700	-56.257.200
	<u>Financiering en algemene dekkingsmiddelen</u>			
	Lasten	-1.415.300	-2.718.800	-1.588.500
	Baten	54.174.500	56.214.800	56.553.500
	saldo	52.759.200	53.496.000	54.965.000
	Totale lasten	-118.920.300	-112.021.600	-109.647.300
	Totale baten	117.349.600	109.270.900	108.355.100
	saldo voor bestemming	-1.570.700	-2.750.700	-1.292.200

2 Gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving	Begroting 2012		Rekening 2012
	Primair	na wijziging	
<u>Lokale heffingen</u>			
Lasten	-575.600	-575.600	-650.900
Baten	7.548.700	7.503.700	7.482.600
Saldo	6.973.100	6.928.100	6.831.700
<u>Algemene uitkeringen</u>			
Lasten	0	0	0
Baten	42.000.400	42.910.500	43.147.200
Saldo	42.000.400	42.910.500	43.147.200
<u>Dividend</u>			
Lasten	0	0	0
Baten	1.204.700	1.350.100	1.350.100
Saldo	1.204.700	1.350.100	1.350.100
<u>Financiering</u>			
Lasten	-69.100	-254.300	-257.900
Baten	2.914.200	3.244.700	3.249.900
Saldo	2.845.100	2.990.400	2.992.000
<u>BTW-compensatiefonds</u>			
Lasten	0	0	0
Baten	0	0	0
Saldo	0	0	0
<u>Post onvoorzien</u>			
Lasten	-113.000	-113.000	0
Baten	0	0	0
Saldo	-113.000	-113.000	0
<u>Overige algemene dekkingsmiddelen</u>			
Lasten	-639.600	-1.107.800	-671.800
Baten	0	243.800	312.600
Saldo	-639.600	-864.000	-359.200
<u>Kostenplaatsen</u>			
Lasten	-17.900	-668.100	-7.800
Baten	506.500	962.000	1.011.000
Saldo	488.600	293.900	1.003.200
Totaal algemene dekkingsmiddelen			
Lasten	-1.415.300	-2.718.800	-1.588.400
Baten	54.174.500	56.214.800	56.553.400
Saldo	52.759.200	53.496.000	54.965.000

3 Resultaatbepaling

Nr.	Omschrijving	Begroting 2012		Rekening 2012
		Primair	na wijziging	
	Saldo van:			
	Programma's 1 t/m 5	-54.330.000	-56.246.700	-56.257.200
6	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	52.872.200	53.609.000	54.965.000
	Post onvoorziene uitgaven	-113.000	-113.000	0
	Resultaat voor bestemming (A)	-1.570.800	-2.750.700	-1.292.200
	Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
1	<u>Burger als Partner</u>			
	Toevoegingen	-76.300	-1.616.300	-1.510.800
	Onttrekkingen	168.400	750.500	675.100
2	<u>Burger als Kiezer</u>			
	Toevoegingen	-185.700	-346.200	-343.800
	Onttrekkingen	112.700	112.700	110.300
3	<u>Burger als Klant</u>			
	Toevoegingen	-10.300	-10.300	-10.300
	Onttrekkingen	66.700	90.700	44.100
4	<u>Burger als (Wijk)Bewoner</u>			
	Toevoegingen	-640.300	-1.141.500	-1.897.900
	Onttrekkingen	1.157.300	953.200	953.300
5	<u>Burger als Onderdaan en Belastingbetaler</u>			
	Toevoegingen	-298.800	-715.100	-397.000
	Onttrekkingen	405.400	698.800	577.100
6	<u>Financiering en algemene dekkingsmiddelen</u>			
	Toevoegingen	-1.297.000	-2.387.000	-1.185.200
	Onttrekkingen	2.168.700	6.361.200	5.533.100
	<i>Totaal toevoegingen (B)</i>	<i>-2.508.400</i>	<i>-6.216.400</i>	<i>-5.345.000</i>
	<i>Totaal onttrekkingen (C)</i>	<i>4.079.200</i>	<i>8.967.100</i>	<i>7.893.000</i>
	Resultaat na bestemming (A+B+C)	0	0	1.255.800

3.1.2 Overzicht aanwending post onvoorziene uitgaven

Inleiding

In de begroting wordt voor onvoorziene uitgaven een verplicht bedrag geraamd van €2,50 per inwoner. In onderstaand overzicht wordt aangegeven voor welke besluiten de post onvoorzien is aangewend.

Omschrijving			Bedrag
Geraamd in de begroting 2012 (€2,50 per inwoner)			-113.000
Aanwending via begrotingswijziging voor:			
nr.	raadsver- gadering	toelichting	
		Er zijn geen aanwendingen gedaan.	
Restant volgens rekening 2012			-113.000

3.2 BALANS MET TOELICHTING

3.2.1 Balans per 31 december 2012

ACTIVA

Volgnr.	Omschrijving	31.12.2012		31.12.2011	
1.	Vaste activa				
	<u>Immaterieel</u>		6.000		0
	- Kosten verbonden aan sluiten van geldleningen	0		0	
	- Saldo Agio / Disagio	0		0	
	- Kosten onderzoek/ontwikkeling van een actief	6.000		0	
	- Overige immateriële activa	0		0	
	<u>Materieel</u>		102.167.600		99.253.800
	- Investerings met economisch nut	97.555.200		94.874.400	
	- Investerings met maatschappelijk nut	4.522.400		4.289.400	
	- Materiële vaste activa in erfpacht uitgegeven	90.000		90.000	
	<u>Financieel</u>		5.131.900		5.100.100
	- Kapitaalverstrekkingen aan:				
	- Deelnemingen	2.714.300		2.714.300	
	- Gemeenschappelijke regelingen	0		0	
	- Overige verbonden partijen	0		0	
	- Leningen aan:				
	- Woningbouwcorporaties	0		0	
	- Deelnemingen	0		0	
	- Overige verbonden partijen	0		0	
	- Overige langlopende leningen	2.401.700		2.369.400	
	- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	0		0	
	- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	15.900		16.400	
	Totaal vaste activa		107.305.500		104.353.900
2.	Vlottende activa				
	<u>Voorraden</u>		26.686.200		26.832.400
	- Grond- en hulpstoffen:				
	- Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0		99.800	
	- Grond- en hulpstoffen	0		0	
	- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	26.686.200		26.732.600	
	- Gereed product en handelsgoederen	0		0	
	- Vooruitbetalingen	0		0	
	<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>		9.140.700		7.000.400
	- Vorderingen op openbare lichamen	4.947.800		5.039.100	
	- Verstrekte kasgeldleningen	0		0	
	- Rekening-courant verhoudingen met niet financiële instellingen	0		0	
	- Overige vorderingen	4.192.900		1.961.300	
	- Overige uitzettingen	0		0	
	<u>Liquide middelen</u>		1.045.900		76.800
	- Kassaldi	10.400		10.800	
	- Bank- en giroaldi	1.035.500		66.000	
	<u>Overlopende activa</u>		2.701.500		2.803.300
	- Van Europese en Nederlandse overheden nog te ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	0		0	
	- Overige overlopende activa	2.701.500		2.803.300	
	Totaal vlottende activa		39.574.300		36.712.900
	Totaal-generaal		146.879.800		141.066.800

Balans per 31 december 2012

PASSIVA

Volgnr.	Omschrijving	31.12.2012		31.12.2011	
3.	Vaste passiva				
	<u>Eigen vermogen</u>		66.665.700		67.957.900
	- Reserves:				
	- Algemene reserve	26.953.700		28.971.500	
	- Overige bestemmingsreserves	38.456.200		36.321.600	
	- Resultaat na bestemming volgens programmarekening	1.255.800		2.664.800	
	<u>Voorzieningen</u>		7.192.000		7.146.900
	- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.321.100		3.392.400	
	- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	0		0	
	- Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	3.870.900		3.754.500	
	<u>Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</u>		50.164.900		42.335.400
	- Obligatieleningen	0		0	
	- Onderhandse leningen van:				
	- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0		0	
	- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	50.162.000		42.332.500	
	- Binnenlandse bedrijven	0		0	
	- Overige binnenlandse sectoren	0		0	
	- Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	0		0	
	- Door derden belegde gelden				
	- Waarborgsommen	2.900		2.900	
	- Verplichtingen uit hoofde van financial lease	0		0	
	Totaal vaste passiva		124.022.600		117.440.200
4.	Vlottende passiva				
	<u>Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>		17.326.200		16.857.800
	- Kasgeldleningen	10.000.000		8.000.000	
	- Bank- en Girosaldi	0		3.015.000	
	- Overige schulden	7.326.200		5.842.800	
	<u>Overlopende passiva</u>		5.531.000		6.768.800
	- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	3.961.900		4.624.700	
	- De van Europese en Nederlandse overheden vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	1.123.100		1.681.000	
	- Overige overlopende passiva	446.000		463.100	
	Totaal vlottende passiva		22.857.200		23.626.600
	Totaal-generaal		146.879.800		141.066.800
	Gewaarborgde geldleningen		99.553.500		105.231.500
	Indirecte garanties Waarborgfonds Sociale Woningbouw		32.455.700		
	Hypotheke		12.609.300		13.373.500

3.2.2 Toelichting op de Balans per 31 december 2012

1 Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die na balansdatum bekend zijn geworden zijn in de jaarrekening verwerkt.

2 Vaste activa

Methode van waarden en afschrijven

De afschrijvingsverordening is in de raad van 19 december 2005 vastgesteld. Het afschrijvingsbeleid voldoet aan het wettelijk kader, het Besluit Begroting en Verantwoording Gemeenten 2004 (BBV). De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd.

omschrijving	termijn in jaren
<u>Immateriële vaste activa</u>	
- kosten van onderzoek en ontwikkeling	5
<u>Materiële vaste activa met economisch nut</u>	
- netwerkcomponenten en computerapparatuur	4
- onderhoudsmaterieel, audio-visuele middelen, overige software	5
- lichte voertuigen, software basisadministraties	7
- zend- en ontvanginstallaties	8
- noodgebouwen geen onderwijs, technische installaties, verlichting inrichting van gebouwen, zware voertuigen, netwerken en bekabeling, elektrische installaties riolering en apparaten	10
- noodlokalen voor onderwijs, liftinstallaties, verwarmings- en luchtbehandelingsinstallaties, aanpassingen voor gebruiksvergunningen, technische haveninstallaties, mechanische installaties riolering	15
- inrichting terreinen, begraafplaatsen, aanleg wegen straten en paden incl. kunstwerken, milieuparken, mechanische afvalinzameling	20
- bouwkosten semi-permanente bouw	25
- dakisolatie en dakbedekking	30
- rioleringen en rioolgemalen incl. bouwkundige voorzieningen en pompstations	40
- bouwkosten permanente bouw	50
- levensduur verlengende inrichting van verhuurbare terreinen en begraafplaatsen	nieuwe levensduur
- levensduur verlengende renovatie en inrichting van gebouwen	nieuwe levensduur
<u>Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut</u>	
- straatmeubilair en verkeersregelinstallaties	12
- aanleg en inrichting van groenvoorzieningen, aanleg van wegen straten en paden incl. kunstwerken	20
- levensduur verlengende inrichting van groenvoorzieningen	nieuwe levensduur
<u>Financiële vaste activa</u>	
- geldleningen, kosten geldleningen en agio/disagio	looptijd lening

Op gronden en waardepapieren wordt niet afgeschreven.

3.2.3 Staat van vaste activa

Cat.	Omschrijving	Orspronkelijk bedrag van de uitgaven begin 2012	Verminderingen in 2012	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven eind 2012	Totaal van afschrijvingen/aflossingen begin 2012	(Extra) afschrijving in 2012	(Extra) aflossing in 2012	Boekwaarde begin 2012	Boekwaarde eind 2012
13	Kosten onderzoek en ontwikkeling	0	6.000	0	0	0	0	0	6.000
	Totaal: Immateriële vaste activa Maatschappelijk nut	0	6.000	0	0	0	0	0	6.000
21	Materieel economisch nut: Gronden en terreinen eigendom	10.063.100	568.100	10.616.100	2.797.400	176.000	0	7.265.700	7.642.700
23	Materieel economisch nut: Woningen	218.800	1.300	220.100	0	7.300	0	218.800	212.800
24	Materieel economisch nut: Bedrijfsgebouwen	68.734.400	4.305.200	73.034.500	18.166.600	1.993.200	0	50.567.800	52.874.700
25	Materieel economisch nut: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	18.668.100	1.671.500	20.308.400	3.451.200	643.800	0	15.216.900	16.213.400
26	Materieel economisch nut: vervoersmiddelen	949.900	177.200	1.127.100	244.000	107.900	0	705.900	775.200
27	Materieel economisch nut: Machines, apparaten en installaties	17.430.400	1.543.900	18.853.600	4.996.000	1.613.300	0	12.434.400	12.244.300
28	Materieel economisch nut: overig materieel	14.111.400	665.400	14.748.700	5.646.500	1.510.100	0	8.464.900	7.592.100
	Totaal: Materiële vaste activa Economisch nut	130.176.100	8.932.600	138.908.500	35.301.700	6.051.600	0	94.874.400	97.555.200
35	Materieel maatschappelijk nut: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.329.000	1.060.600	6.993.800	2.634.400	829.000	0	3.694.600	3.530.400
37	Materieel maatschappelijk nut: Machines, apparaten en installaties	291.100	82.700	373.800	81.000	97.000	0	210.100	195.800
38	Materieel maatschappelijk nut: Overig materieel	471.700	452.000	917.000	87.000	33.800	0	384.700	796.200
22	Gronden en terreinen erfpacht	296.900	0	296.900	206.900	0	0	90.000	90.000
	Totaal: Materiële vaste activa Maatschappelijk nut	7.388.700	1.595.300	8.581.500	3.009.300	959.800	0	4.379.400	4.612.400
41	Financieel: Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	3.217.000	0	3.217.000	502.700	0	0	2.714.300	2.714.300
47	Financieel: Overige langlopende leningen	2.519.200	40.500	2.551.500	149.800	0	0	2.369.400	2.401.700
49	Financieel: Bijdrage aan activa in eigendom van derden	68.100	0	68.100	51.700	500	0	16.400	15.900
	Totaal: Financiële vaste activa	5.804.300	40.500	5.836.600	704.200	500	0	5.100.100	5.131.900
	Totaal	143.369.100	10.606.700	153.326.600	39.015.200	7.011.900	0	104.353.900	107.305.500

3.2.4 Vlottende activa

4 Grondslagen en waardering vlottende activa

Vorraden

De voorraden grond zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Hierop is een voorziening voor verliesgevend complexen in mindering gebracht voor een totaal bedrag van € 4.300.300.

Specificaties voorraden

De niet in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Vorraden	Saldo 31-12-2012	Saldo 31-12-2011
Grond en hulpstoffen, gespecificeerd naar: - niet in exploitatie genomen bouwgronden - overige grond- en hulpstoffen	0	99.800
	0	99.800
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie - voorzieningen voor verlies	30.986.500 -4.300.300	28.632.600 -1.900.000
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Vooruitbetalingen	0	0
Totaal	26.686.200	26.832.400

Van de niet in exploitatie genomen bouwgronden kan het volgende overzicht worden gegeven:

Niet in exploitatie genomen bouwgronden	Boek- waarde 31-12-2011	Inves- teringen	Desinves- teringen/ voor- ziening	Naar gronden in exploitatie	Boek- waarde 31-12-2012	Boekwaarde 31-12-2012 per m2
Bedrijfsterr.Nieuw Reyerwaard	69.900		69.900		0	0
Pilon Slikkerveer	2.900			2.900	0	0
Transferium Slikkerveer	27.000			27.000	0	0
Totaal	99.800	0	69.900	29.900	0	0

Toelichting

Er zijn per 31 december 2012 geen niet in exploitatie genomen gronden meer. Het complex Bedrijfsterrein Nieuw Reijerwaard is afgesloten. Het complex Pilon Slikkerveer is een exploitatie derden. Het complex Transferium Slikkerveer is in 2012 in exploitatie genomen. Hierdoor heeft een verschuiving in de cijfers van de boekwaarde per 31 december 2011 plaatsgevonden.

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2012 het volgende overzicht worden weergegeven:

Bouwgronden in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2011	Investeringen	Opbrengsten	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2012	Voorz. complex met verlies	Balanswaarde 31-12-2012
Stadsvernieuwingsgebieden:							
Centrumplan	3.591.200	200.300			3.791.500	3.391.000	400.500
Van Riebeeckstraat	-150.800	435.300			284.500	0	284.500
	3.440.400	635.600	0	0	4.076.000	3.391.000	685.000
In exploitatie genomen gronden:							
Het Zand	9.756.800	583.900	3.000		10.337.700	250.000	10.087.700
Piramide/ Schoolmeesterswoning	268.000	81.600			349.600	247.600	102.000
Lagendijk	1.613.800	157.800	321.400		1.450.200		1.450.200
Cornelisland	13.863.400	1.168.800	24.100		15.008.100		15.008.100
Transferium Slikkerveer	27.000	23.600	220.000		-169.400	271.200	-440.600
Zorgwoningen Generaal Smutsstraat	65.600	5.400			71.000		71.000
	25.594.600	2.021.100	568.500	0	27.047.200	768.800	26.278.400
Grondexploitatie door derden:							
Terrein Bakker Staal	37.200	63.400			100.600	140.500	-39.900
Drie Rivieren	-281.400	4.100	7.400		-284.700		-284.700
Scheepswerflocatie	-159.800	53.700	8.700		-114.800		-114.800
Gerrit Maritzstraat	-46.700	-2.000		48.700	0		0
Oostendam	61.600	11.400			73.000		73.000
Slikkerveer Zuid-Oost	-4.700	3.944.400	3.873.700		66.000		66.000
Graaf van Hoornestraat	11.200	9.000			20.200		20.200
Riederborgh	6.900	500		-7.400	0		0
Woningbouw Donckselaan	300		300		0		0
Pilon Slikkerveer	2.900	100			3.000		3.000
	-372.500	4.084.600	3.890.100	41.300	-136.700	140.500	-277.200
Projecten ten laste van reserves:							
Div. kosten Centrumplan	0				0		0
Restpercelen	0	57.600	57.600		0		0
	0	57.600	57.600	0	0	0	0
Totaal	28.662.500	6.798.900	4.516.200	41.300	30.986.500	4.300.300	26.686.200

Toelichting

Er zijn per 31 december 2012 geen niet in exploitatie genomen gronden meer. Het complex Bedrijfsterrein Nieuw Reijerwaard is afgesloten. Het complex Pilon Slikkerveer is een exploitatie derden. Het complex Transferium Slikkerveer is in 2012 in exploitatie genomen. Hierdoor heeft een verschuiving in de cijfers van de boekwaarde per 31 december 2011 plaatsgevonden.

Toelichting voorzieningen verlies grondexploitatie

Voorzieningen voor verliesgevende grondbedrijfcomplexen worden rechtstreeks op de post voorraad gronden van de balans in mindering gebracht.

1. Voorziening verlies Centrumplan

Doel, aard en reden van deze voorziening

De voorziening is ingesteld bij de rekening 2001. De voorziening dient om het verlies dat wordt verwacht op de grondexploitatie van het Centrumplan te kunnen afdekken.

De voorziening valt onder het raadsprogramma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en het saldo per 31 december 2012

Stand 1-1-2012: € 1.900.000

Toevoeging in 2012: € 1.491.000

Stand per 31-12-2012: € 3.391.000

Het opgestelde stedenbouwkundige plan is doorgerekend. De gemeentelijke kosten voor het bouwen woonrijp maken blijken hoger te zijn dan tot nu toe geraamd. Voorts leidt vertraging tot oplopende financieringskosten. Dit leidt tot een toename van het te verwachten verlies.

De voorziening is gebaseerd op de contante waarde van het verlies. Dit betekent, dat er jaarlijks rente moet worden bijgeschreven op de voorziening, tot het bedrag wordt onttrokken aan de voorziening, naar verwachting eind 2017.

2. Voorziening verlies Terrein Bakker Staal

Doel, aard en reden van deze voorziening

De voorziening is ingesteld bij de rekening 2012. De voorziening dient om het verlies dat wordt verwacht op de grondexploitatie van Terrein Bakker Staal te kunnen afdekken.

De voorziening valt onder het raadsprogramma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en het saldo per 31 december 2012

Stand 1-1-2012: € 0

Toevoeging in 2012: € 140.500

Stand per 31-12-2012: € 140.500

Dit project loopt al vele jaren en is momenteel in de afrondende fase. De gemeente moet nog enkele voorzieningen aanleggen in het openbaar gebied. Deze kosten zijn echter niet meer te verhalen op de ontwikkelaar.

3. Voorziening verlies Piramide/ Schoolmeesterswoning

Doel, aard en reden van deze voorziening

De voorziening is ingesteld bij de rekening 2012. De voorziening dient om het verlies dat wordt verwacht op de grondexploitatie van Piramide/ Schoolmeesterswoning te kunnen afdekken.

De voorziening valt onder het raadsprogramma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en het saldo per 31 december 2012

Stand 1-1-2012: € 0

Toevoeging in 2012: € 247.600

Stand per 31-12-2012: € 247.600

Het bouwplan voor de laatste fase van dit al vele jaren lopende complex is doorgerekend. De opbrengst uit de verkoop van de grond is niet meer voldoende om de kosten die de afgelopen jaren zijn gemaakt en de nog te maken kosten voor het bouw- en woonrijp maken van deze laatste fase terug te verdienen.

Het project zal in 2013 starten en kan eind 2014 worden afgesloten. In 2014 zal derhalve naar verwachting het genoemde bedrag worden onttrokken aan de voorziening.

4. Voorziening verlies Transferium Slikkerveer

Doel, aard en reden van deze voorziening

De voorziening is ingesteld bij de vaststelling van de grondexploitatie Transferium Slikkerveer in mei 2012. De voorziening dient om het verlies dat wordt verwacht op de grondexploitatie van Transferium Slikkerveer te kunnen afdekken.

De voorziening valt onder het raadsprogramma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en het saldo per 31 december 2012

Stand 1-1-2012: € 0

Toevoeging in 2012: € 271.200

Stand per 31-12-2012: € 271.200

Om dit project mogelijk te maken is een ISV-bijdrage beschikbaar en is door Rijkswaterstaat een subsidiebedrag voor de bouw van een transferium toegezegd. De toegezegde bedragen zijn niet voldoende om de te maken kosten te dekken.

5. Voorziening verlies Het Zand

Doel, aard en reden van deze voorziening

De voorziening is ingesteld bij de jaarrekening 2012. De voorziening dient om het verlies dat wordt verwacht op de grondexploitatie van Het Zand te kunnen afdekken.

De voorziening valt onder het raadsprogramma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en het saldo per 31 december 2012

Stand 1-1-2012: € 0

Toevoeging in 2012: € 250.000

Stand per 31-12-2012: € 250.000

De eind 2012 door de gemeenteraad vastgestelde grondexploitatie van Het Zand is op verzoek van de accountant in negatieve zin bijgesteld. Deze bijstelling heeft een verwacht verlies op eindwaarde tot gevolg waarvoor verplicht een voorziening moet worden getroffen.

Specificatie uitzettingen korter dan één jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarden. Op de nominale waarden van de vorderingen zijn de voorzieningen voor oninbare vorderingen in mindering gebracht. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen voorzieningen voor oninbaarheid inzake algemene vorderingen, vorderingen sociale zaken en vorderingen met betrekking tot belastingen, rioolrecht en afvalstoffenheffing. De omvang van deze voorzieningen is per balansdatum 31 december 2012 bepaald overeenkomstig de richtlijnen in artikel 11 van de Financiële verordening gemeente Ridderkerk.

In verband met de economische crisis verloopt de invordering steeds moeizamer. Vooral op de gemeentelijke heffingen van bedrijven moeten steeds vaker vorderingen oninbaar verklaart worden als gevolg van faillissementen. Vanzelfsprekend heeft dit gevolgen voor de berekeningen van de voorzieningen voor oninbare vorderingen. Bij de voorzieningen van de publiekrechtelijke vorderingen zijn de berekende bedragen sinds 2010 verdubbeld.

Soort vordering	Saldo 31-12-2012	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2012	Gecorrigeerd saldo 31-12-2011
Vordering op openbare lichamen	4.947.800	0	4.947.800	5.039.100
Verstreckte kasgeldleningen	0	0	0	0
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	0	0	0	0
Overige vorderingen	4.455.500	262.600	4.192.900	1.961.300
Overige uitzettingen	0	0	0	0
Totaal	9.403.300	262.600	9.140.700	7.000.400

De vordering op openbare lichamen betreft nog te ontvangen compensabele BTW. Het volledige bedrag wordt op 1 juli 2013 uitbetaald door de belastingdienst.

Overige vorderingen	Saldo 31-12-2012	Saldo 25-02-2013 niet gecorrigeerd - afloop na balansdatum
Privaatrechtelijke vorderingen	2.522.300	1.648.400
Publiekrechtelijke vorderingen	1.273.800	1.112.300
GSC	396.800	396.800
Totaal	4.192.900	3.157.500

Het aanzienlijke saldo per 25-2-2013 van de privaatrechtelijke vorderingen betreft voor € 1.214.000 vorderingen op Stichting Sport en Welzijn. Deze vorderingen staan niet ter discussie en zullen op korte termijn ontvangen worden.

Van het resterende bedrag staan ter discussie diverse vorderingen op de gemeente Albrandswaard € 196.200; een vordering van € 120.200 op van Roos Vastgoed zijnde een bankgarantie van de Rabobank en een vordering van € 45.000 op het Van der Valk hotel Ridderkerk. De overige € 73.000 wordt naar verwachting op korte termijn ontvangen.

Van de publiekrechtelijke vorderingen is een bedrag van € 145.700 nog niet vervallen. Voor een bedrag van € 262.600 is uitstel van betaling verleend. Dit kan zijn omdat er een betalingsregeling is overeengekomen, een schuldsaneringstraject loopt, of dat er een faillissement is aangevraagd.

Voor de overige € 704.000 is een invorderingstraject gestart.

Van het totale saldo per 25-2-2013 is € 250.000 opgelegd in 2010 of eerder.

Het gelijk blijven van de vordering van het GSC heeft te maken met de wijze waarop het debiteurensaldo en de voorziening dubieuze debiteuren GSC verwerkt worden. In 2013 wordt in samenwerking met de accountant bekeken hoe de debiteurenverantwoording van het GSC verbeterd kan worden.

Specificatie liquide middelen

Liquide middelen en overlopende activa

De liquide middelen en overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen	Saldo 31-12-2012	Saldo 31-12-2011
Kas	10.400	10.800
Bank	1.035.500	66.000
Totaal	1.045.900	76.800

Specificatie overlopende activa

Overlopende activa	Saldo 31-12-2012	Saldo 31-12-2011
Vooruitbetaalde bedragen	766.600	805.300
Nog te ontvangen bedragen	1.934.900	1.998.000
Totaal	2.701.500	2.803.300

De vooruitbetaalde bedragen kunnen onderverdeeld worden in:

Verzekeringen	€ 200.000
Contracten kantoorautomatisering	€ 200.000
Diverse abonnementen en contributies	€ 120.000
S en W inventaris gymnastieklokalen	€ 92.000
Overige vooruitbetaald	<u>€ 154.600</u>
Totaal	€ 766.600

De nog te ontvangen bedragen kunnen onderverdeeld worden in:

Nog op te leggen publiekrechtelijke aanslagen	€ 212.300
Nog te ontvangen bouwleges	€ 92.000
GR Nieuw Reijerwaard	€ 81.000
Diverse subsidies ed	€ 151.700
Eneco concessievergoeding (valuta 1-7-2013)	€ 316.700
Min. van Binnenlandse Zaken	€ 63.500
Min. van Sociale Zaken en CAK	€ 667.600
Thuiszorg Aafje (ontvangen 15-1-2013)	€ 133.000
Nedvang	€ 167.200
Overige	<u>€ 49.900</u>
Totaal	€ 1.934.900

3.2.5 Staat van reserves met toelichting, waaronder bestedingsoverzichten

Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2012	Mutaties 2012		Bestemmingsresultaat 2011		Boekwaarde 31-12-2012
			Toevoegingen in 2012	Onttrekkingen in 2012	Toev. +	Ontrr. -	
1	Algemene reserve	28.971.500	785.300	4.198.000	1.394.900	-	26.953.700
	Totaal algemene reserve	28.971.500	785.300	4.198.000	1.394.900	0	26.953.700
	Bestemmingsreserves						
	<i>Dekkingsreserves</i>						
2	Dekkingsreserve 2004	5.503.700	326.700	902.400			4.928.000
3	Reserve dekking BTW oude kapitaallasten	535.100	23.000	290.600			267.500
4	Dekkingsreserve 2011	3.595.100					3.595.100
	Subtotaal dekkingsreserves	9.633.900	349.700	1.193.000	0	0	8.790.600
	<i>Kapitaallastenreserves</i>						
5	Reserve kapitaallasten (herwaardering)	1.114.900	50.200	142.200			1.022.900
6	Reserve Uitbreiding Vredehof	466.400	21.000	54.300			433.100
7	Bouw Voorn 10 - WAC Drievliet	236.100	10.600	21.900			224.800
8	Bouw Anjerstraat 4	21.300	1.000	3.600			18.700
9	Bouw Noordstraat 56	24.800	1.100	25.900			0
10	Bouw Schiestraat 1/3	51.600	2.300	8.800			45.100
11	Bouw Anjerstraat 6	51.400	2.300	5.700			48.000
12	Begraafplaats Vredehof	183.600	8.300	15.300			176.600
13	Bouw Rouwcentrum	229.900	10.300	25.700			214.500
14	Reserve kapitaallasten herbouw de Piramide	421.100	18.900	31.000			409.000
15	Reserve Ds. Kerstenschool - gebouw	568.400	26.200	40.400			554.200
16	Reserve Ds. Kerstenschool - installatie	58.500	2.600	17.200			43.900
17	Reserve kunstgrasveld Rijsord	87.800	3.900	10.700			81.000
18	Reserve parkeergarage gemeentehuis	2.674.500	120.400	141.700			2.653.200
19	Kapitaalres jongerencentrum PC Hoofst	1.437.200	64.700	182.600			1.319.300
20	Fietsroute Molensteeg, Ben.rijweg, Jorist	54.600	2.500	5.300			51.800
21	Blok- en buurtspeelruimtes 2010, 2011	135.200	95.900	17.400			213.700
22	Reserve uitbreiding Farelcollege	298.800	13.400	20.900			291.300
	Subtotaal kapitaallastenreserves	8.116.100	455.600	770.600	0	0	7.801.100
	<i>Onderhoudsreserves</i>						
23	Reserve onderhoud buitenkant OBO	124.800	59.800	184.600			0
24	Reserve onderhoud buitenkant BBO	179.800	88.100	267.900			0
25	Reserve onderhoud basisonderwijs	0	77.700				77.700
26	Reserve onderhoud en baggeren haven	183.900		15.100			168.800
27	Reserve onderhoud verhuurde gebouwen	203.900	50.100	0			254.000
28	Reserve onderhoud gymnastieklokalen	623.400	79.200				702.600
29	Reserve onderhoud verharding	6.532.000	1.039.300	0			7.571.300
30	Reserve onderhoud openbare verlichting	569.200	69.700				638.900
31	Reserve onderhoud watergangen	495.700	63.000				558.700
32	Reserve onderhoud speelreinen	0	59.600	59.600			0
33	Reserve onderhoud sportaccommodaties	35.300		0			35.300
34	Res groot onderhoud sportaccommodaties S&W	0	1.113.400				1.113.400
	Subtotaal onderhoudsreserves	8.948.000	2.699.900	527.200	0	0	11.120.700
	<i>Egalisatiereserves heffingen</i>						
35	Reserve bestemming afvalstoffenheffing	1.375.800		552.100			823.700
36	Tarief egalisatiereserve rioolheffing	5.903.700	348.800				6.252.500
37	Tarief egalisatiereserve lijkbezorging		42.900				42.900
	Subtotaal egalisatiereserves heffingen	7.279.500	391.700	552.100	0	0	7.119.100
	<i>Overige bestemmingsreserves</i>						
38	Reserve afkoopsommen baatbelasting	86.200	5.400	25.000			66.600
39	Reserve algemeen maatschappelijk werk	15.100					15.100
40	Reserve bodemonderzoeken en -saneringen	38.100		12.700			25.400
41	Reserve overstapplaats Deltapoort	0			1.270.000		1.270.000
42	Reserve parkeergarage Riedertoren	0	256.000	256.000			0
43	Reserve omgevingslawaaai	64.000		10.400			53.600
44	Reserve eenmalige uitgaven Wmo	302.000		18.400			283.600
45	Res investeringen stedelijke vernieuwing	546.200		220.000			326.200
46	Reserve SLOK-projecten	33.100		8.600			24.500
47	Reserve calamiteitenpot personeel	40.000					40.000
48	Reserve wethouderspensionen	1.116.600	343.800	110.300			1.350.100
49	Reserve ontwikkelings samenwerking	16.600		3.100			13.500
50	Reserve transitiegeld AWBZ	0	68.300				68.300
51	Reserve transitiegeld Jeugdzorg	0	4.500				4.500
52	Reserve beeldende kunst	86.300	0	2.800			83.500
	Subtotaal overige bestemmingsreserves	2.344.200	678.000	667.300	1.270.000	0	3.624.900
	Totaal bestemmingsreserves	36.321.700	4.574.900	3.710.200	1.270.000	0	38.456.400
	Totaal reserves	65.293.200	5.360.200	7.908.200	2.664.900	0	65.410.100

Toelichting mutaties reserves

Inleiding

Methode van waarden

Reserves zijn voor hun nominale waarde op de balans opgenomen.

Nota reserves en voorzieningen 2011

De raad heeft op 20 april de Nota reserves en voorzieningen 2011 vastgesteld. Bij het opstellen van de balans per ultimo 2012 is het beleid van deze nota toegepast.

Bestedingsoverzichten

De raad heeft voor reserves als voorwaarde gesteld dat van alle relevante reserves bestedingsplannen worden opgesteld. In de toelichting per reserve is informatie opgenomen over:

- het doel, aard en reden;
- de mutaties in het jaar 2012.

Er is geen informatie gegeven over de meerjarenraming van de besteding van reserves. De begroting is hiervoor het aangewezen instrument.

Doorlichting reserves

Het doel van het doorlichten van reserves is om tijdig zicht te krijgen op stille overschotten of stille tekorten. In een aantal gevallen ligt de omvang van een reserve en de wijze waarop deze wordt ingezet vast en zullen er geen ontwikkelingen zijn die dat nog beïnvloeden. In die gevallen kan er geen stil tekort of een stille reserve ontstaan en is een doorlichting niet aan de orde. Ook als een reserve het karakter heeft van een algemeen dekkingsmiddel voor onvoorziene toekomstige gebeurtenissen is het onmogelijk om een doorlichting op te stellen. Waar een doorlichting om genoemde redenen niet aan de orde is, is geen uitgebreide toelichting gegeven.

Kapitaallastenreserves investeringen met economisch nut

In het verleden zijn investeringen met een langdurig en algemeen nut ineens afgeschreven ten laste van de reserves. Om bij de productenbegroting het bestuur een beter inzicht in de lasten en baten van gemeentelijke activiteiten te geven is in 1992 besloten tot een heractiveringsoperatie. Omdat extra afschrijvingen het inzicht verstoren, zijn extra afschrijvingen teruggedraaid en zijn daartegenover heractiveringsreserves gevormd, tegenwoordige reserves kapitaallasten genoemd.

Ook wanneer van nieuwe investeringen is besloten om deze ten laste van de reserves te brengen wordt daartoe een afzonderlijke Kapitaallastenreserve gevormd.

De toevoegingen en onttrekkingen aan een kapitaallastenreserve volgen de rente en afschrijving van het actief waarvoor de reserve is ingesteld.

De aanwending van reserves op de investeringen met maatschappelijk nut worden ineens op de boekwaarde in mindering gebracht. Er wordt vervolgens op de netto boekwaarde afgeschreven.

1 Algemene reserve

Doel, aard en reden van de reserve

De algemene reserve is voor het laatst herzien in de door de raad vastgestelde Nota reserves 2011. Daaruit is op te maken dat de algemene reserve dient om middelen zonder bestemming achter de hand te hebben die (in een integrale afweging) als dekkingsmiddel kunnen worden ingezet. Dit kan gaan om overwachte tekorten, ruimte voor nieuw beleid en het opvangen van risico's die zijn beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen.

De raad heeft bij het vaststellen van de Nota reserves 2011 bepaald dat de ondergrens in de algemene reserve € 20 miljoen bedraagt.

De bespaarde rente over het totaal aan reserves en voorzieningen die geen specifieke bestemming heeft wordt aan de algemene reserve toegevoegd.

De vrije reserve maakt deel uit van hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

Omschrijving	Toevoeging
Afdracht toeslag stadsuitbreiding bij grondverkoop	300
Bijschrijving bespaarde rente (sluitpost t.g.v. Algemene reserve)	757.200
Verlagen dekking Jongeren centrum De Loods	27.800
	<hr/> <hr/>
	785.300
	<hr/> <hr/>
Omschrijving	Aanwending
<i>Dekking van investeringen en projecten 2012</i>	
Uitkering aan exploitatie ivm afromen voormalige bufferreserve	400.000
Uitkering uit storting van € 1 miljoen vanuit grondbedrijf 2005	89.100
Dekking tijdelijke huisvesting De Reijer 2012	95.000
Storting in reserve parkeergarage Riedertoren	256.000
Extra afschrijving investeringen uit dekkingsplan begroting 2013	1.094.100
Realiseren buurtspeelruimten	89.800
Realiseren damwand De Schans	382.200
	<hr/> <hr/>
	2.406.200
	<hr/> <hr/>
<i>Dekking diverse exploitatielasten 2012</i>	
Dekking gerealiseerde doorgeschoven prestaties uit 2011	22.400
Claim uit gemeentegarantie bedrijfsbeveiliging Donkersloot	185.200
Opstellen geluid- en bodembeleid en bodemkwaliteitskaarten	5.000
Verhogen verliesvoorziening grondbedrijfcomplex Centrumplan	1.491.000
Aanpassen bushaltes voor mensen met een beperking	19.900
Verkeersmaatregelen Pruimendijk, Tarwestraat, Boekweitstraat	33.000
Invoeren en verbeteren integraal beheersysteem WION	15.000
Drukken wandkaarten en gemeenteplattegronden	12.600
Fietsenstalling centrum en OV-haltes	7.700
	<hr/> <hr/>
	1.791.800
	<hr/> <hr/>
Totaal aanwending algemene reserve	<hr/> <hr/>
	4.198.000

2 Dekkingsreserve 2004

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij de Nota reserves 2004 onderdeel vrije reserves van februari 2004 en gevormd uit een gedeelte van de vrije reserve, de dekkingsreserve algemene dienst en de algemene dekkingsreserve 2002.

De reserve dient als algemeen dekkingsmiddel door de uitkering van bespaarde rente en een gedeeltelijke annuïteit ten gunste van de exploitatie. De reserve wordt aangewend volgens een bij de vorming bepaald schema. Dit is vastgelegd in de meerjarenbegroting. Het laatste jaar van aanwending is 2022.

De reserve maakt deel uit van hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

De toevoeging van € 326.700 betreft de rente over de boekwaarde per 1 januari 2012 en de onttrekking van € 902.400 betreft de annuïtaire aanwending volgens het schema.

3 Reserve dekking BTW oude kapitaallasten

Doel, aard en reden van de reserve

Vanwege de invoering van het BTW-compensatiefonds wordt de BTW in de kapitaallasten van investeringen tot en met 2002 niet meer gedekt omdat de BTW uit de Algemene Uitkering van het

Gemeentefonds is gehaald. Omdat de uitname pas vanaf 2004 plaats vindt, is het voordeel wat hierdoor in 2003 ontstond in een reserve gestort. De reserve dient ter dekking van kapitaallasten van investeringen tot en met 2002 waarvan de BTW-component niet meer via de Algemene Uitkering wordt gecompenseerd. De reserve wordt in 10 jaar aangewend en loopt af in 2013. De reserve maakt deel uit van hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

De storting van € 23.000 betreft de rente over de boekwaarde van de reserve per 1 januari 2012. De onttrekking van € 290.600 betreft de aanwending volgens het vastgelegde schema van het verloop van de reserve.

4 Dekkingsreserve 2011

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij de Kadernota 2011. Doel van de reserve is om voorziene tekorten van de meerjarenbegroting 2011-2014 te dekken in afwachting van concrete bezuinigingen. De inzet van de reserve is afhankelijk van de mate waarin tekorten zich daadwerkelijk voordoen. De reserve maakt deel uit van hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

Er is een voordelig rekeningsaldo. Een aanwending van de reserve is daarom niet aan de orde. Een voordelig resultaat wordt op de balans als een resultaat na bestemming verantwoord. Bij het vaststellen van de rekening kan de raad hier een bestemming aan geven.

5 t/m 22 Kapitaallastenreserves

Doel, aard en reden van de reserves

De kapitaallastenreserves dienen om de rente en afschrijving van bepaalde investeringen (gedeeltelijk) te dekken. De reserves maken deel uit van het raadsprogramma waarop de desbetreffende investeringen zijn verantwoord.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en oordeel saldo op balansdatum

De toevoegingen betreffen de bespaarde rente en de onttrekkingen de aanwending van de reserves ten gunste van de exploitatie. De reserves volgen het verloop van de kapitaallasten van de desbetreffende activa, inclusief eventuele extra aanwending voor extra afschrijvingen. Om deze reden is een doorlichting van het saldo op balansdatum niet nodig.

23 t/m 25 Reserves onderhoud buitenkant openbaar basisonderwijs / onderhoud buitenkant bijzonder basisonderwijs / onderhoud scholen basisonderwijs

Doel, aard en reden van de reserve

Bij de 2e programmamonitor 2012 heeft de raad besloten om de twee reserves voor het onderhoud buitenkant aan de openbare en bijzondere basisscholen samen te voegen in één nieuwe reserve voor het onderhoud buitenkant aan de basisscholen. De reserve dient om pieken in de jaarlijkse uitgaven van groot onderhoud te dekken. Deze uitgaven worden jaarlijks opgenomen in het programma huisvestingsvoorzieningen onderwijs. De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en oordeel saldo op balansdatum

Toegevoegd zijn de jaarlijkse dotaties van € 147.900 conform de begroting. Onttrokken zijn de uitgaven van € 374.700 op basis van de vastgestelde programma's. Met het beginsaldo op 1 januari 2012 resteerde er voor de samen te voegen reserves een eindsaldo van € 77.700. Dit is vrijgevalen voor de op te heffen reserves en vervolgens gestort in de nieuwe reserve. De stand van de nieuwe reserve is juist. Het meerjarenonderhoudsplan voor de schoolgebouwen is in 2012 geactualiseerd en voor de programmabegroting 2013 is vervolgens de nieuwe gemiddelde toevoeging bepaald.

26 Reserve onderhoud en baggeren haven

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld in 2007. De reserve dient om periodiek de haven te kunnen baggeren. De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en oordeel saldo op balansdatum

De toevoeging betreft de dotatie volgens de raming.

Het saldo per 31 december 2012 is correct. Er wordt voldoende opgebouwd om het baggeren te zijner tijd (gepland in 2016) te kunnen uitvoeren. In het kader van de actualisering van het Beheerplan Haven, gepland in 2013, zal dit aspect nogmaals worden doorgelicht.

27 Reserve onderhoud verhuurde gebouwen

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld in 2007. De reserve dient om grote verschillen in jaarlijkse uitgaven op te vangen. De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en oordeel saldo op balansdatum

De toevoeging betreft de dotatie volgens de raming. De onttrekking aan de reserve is ter dekking van groot onderhoud aan verhuurde gebouwen in 2012.

De stand van de reserve is vooralsnog juist. In 2013 wordt het beheerplan verhuurde gebouwen geactualiseerd. Op basis van de uitkomst hiervan zal voor de begroting 2014 de nieuwe gemiddelde toevoeging moeten worden bepaald.

28 Reserve onderhoud gymnastieklokalen

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld in 2007. Deze reserve is bedoeld om de uitgaven in het kader van groot onderhoud aan de gymnastieklokalen te kunnen opvangen, inclusief eventuele pieken en dalen. De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en oordeel saldo op balansdatum

Toegevoegd is de jaarlijkse dotatie op basis van de begroting.

De stand van de reserve is vooralsnog juist. Begin 2013 wordt het meerjarenonderhoudsplan geactualiseerd. Op basis van de uitkomst hiervan zal voor de begroting 2014 een nieuwe gemiddelde toevoeging worden bepaald.

29 Reserve onderhoud verharding

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld in 2007. De reserve dient ter egalisatie van de grilligheid van de uitgaven op het gebied van onderhoud en/of vervanging van elementen- en asfaltverhardingen van wegen, straten en pleinen. De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en oordeel saldo op balansdatum

De toevoeging is het totaal van de dotatie conform de raming en een vergoeding van Woonvisie voor afkoop van toekomstig herbestraten in het kader van werkzaamheden Slikkerveer Zuid Oost. De onttrekking aan de reserve is ter dekking van het uitgevoerde groot onderhoud aan en rehabilitaties van verhardingen in 2012.

De stand van de reserve is vooralsnog juist. In 2013 wordt het meerjarig beheerplan wegen geactualiseerd. Op basis van de uitkomst hiervan zal voor de begroting 2014 de nieuwe gemiddelde toevoeging moeten worden bepaald.

30 Reserve onderhoud openbare verlichting

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld in 2007. De reserve dient ter egalisatie van de grilligheid van de uitgaven op het gebied van vervanging van masten, armaturen en lampen van de openbare verlichting. De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en oordeel saldo op balansdatum

De toevoeging betreft de dotatie volgens de raming. De onttrekking aan de reserve is ter dekking van het groot onderhoud aan de uitgevoerde openbare verlichting in 2012.

De stand van de reserve is vooralsnog juist. In 2013 wordt het beheerplan Openbare Verlichting geactualiseerd. Op basis van de uitkomst hiervan zal voor de begroting 2014 de nieuwe gemiddelde toevoeging moeten worden bepaald.

31 Reserve onderhoud watergangen

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is in 2007 ingesteld. Het doel is egalisatie van de grilligheid van de uitgaven op het gebied van onderhoud aan watergangen, te weten:

- a. Uitbaggeren van sloten en singels;
- b. Schoonmaken van sloten en singels;
- c. Herstel van beschoeiingen langs sloten en singels

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en oordeel saldo op balansdatum

De toevoeging betreft de dotatie volgens de raming. De onttrekking aan de reserve is ter dekking van groot onderhoud aan watergangen in 2012.

De stand van de reserve is vooralsnog juist. In 2013 wordt het beheerplan waterhuishouding geactualiseerd. Op basis van de uitkomst hiervan zal voor de begroting 2014 de nieuwe gemiddelde toevoeging moeten worden bepaald.

32 Reserve onderhoud speelterreinen

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij de 1^e monitor 2012. De reserve dient om grote verschillen in jaarlijkse uitgaven aan het groot onderhoud van de speelterreinen en de vervanging van speelwerktuigen op te vangen.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en oordeel saldo op balansdatum

De onttrekking aan de reserve is ter dekking van groot onderhoud aan speelterreinen c.q. vervanging van speelwerktuigen in 2012. De toevoeging aan de reserve is gelijk aan de onttrekking.

De stand van de reserve is vooralsnog juist. In 2013 wordt het beheerplan onderhoud speelterreinen geactualiseerd. Op basis van de uitkomst hiervan zal voor de begroting 2014 de nieuwe gemiddelde toevoeging moeten worden bepaald.

33 Reserve onderhoud sportaccommodaties

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is in 2007 ingesteld. Doel van deze reserve is de egalisering van de fluctuaties in het groot onderhoud aan de constructieve delen van de sporthallen en het zwembad. De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en oordeel saldo op balansdatum

Er hebben geen onttrekkingen en toevoegingen plaatsgevonden.

Het meerjarenonderhoudsplan dient geactualiseerd te worden. Op basis van deze actualisering kan beoordeeld worden of het saldo toereikend is en of de gemiddelde toevoeging aanpassing behoeft voor de begroting 2014.

34 Reserve groot onderhoud sportaccommodaties SenW

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve heeft als doel fluctuaties op te vangen in de begroting groot onderhoud van de accommodaties die beheerd en onderhoud worden door Sport en Welzijn. De reserve valt onder programma 1 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en oordeel saldo op balansdatum

In 2012 is een bedrag van € 1,1 miljoen van Sport en Welzijn naar de gemeente overgekomen en toegevoegd aan de reserve.

Begin 2013 wordt het meerjarenonderhoudsplan geactualiseerd. Op basis van deze actualisering kan beoordeeld worden of het saldo toereikend is en of de gemiddelde toevoeging aanpassing behoeft voor de begroting 2014.

35 Bestemmingsreserve afvalstoffenheffing

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve dient om voor- en nadelen op de inzameling van huishoudelijk afval via de afvalstoffenheffing te egaliseren, zodat op rekeningbasis volledige kostendekking wordt bereikt. De reserve valt onder programma 5 De burger als Belastingbetaler & Onderdaan.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

In de begroting na wijziging is een aanwending van de reserve geraamd van € 401.700. Ten opzichte van de begroting na wijziging is het resultaat op de inzameling van huishoudelijk afval € 150.400 negatiever. Derhalve wordt € 552.100 aan de reserve onttrokken.

36 Tariefegalisereserve rioolheffing

Doel, aard en reden van de reserve

Bij het vaststellen van het GRP-4 is door de raad besloten een tariefegalisereserve rioolheffing in te stellen. Doel van deze reserve is dat door de inzet ervan de tarieven zo laag mogelijk kunnen blijven. In 2012 is het GRP-5 vastgesteld. Daarbij is over een periode van 40 jaar een doorrekening gemaakt van de noodzakelijke onttrekkingen uit c.q. toevoegingen aan deze reserve. De reserve valt onder programma 5 De burger als Onderdaan & Belastingbetaler.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en oordeel saldo op balansdatum

De geraamde dotatie na wijziging is € 437.600. Omdat het werkelijk resultaat op riolen en gemalen ten opzichte van de begroting na wijziging € 88.800 negatief is, wordt € 348.800 aan de reserve toegevoegd in plaats van € 437.600.

Elk jaar bij de begroting wordt opnieuw de doorrekening van de lasten en baten gemaakt. Aan de hand daarvan worden de toevoegingen aan - c.q. onttrekkingen uit deze reserve bepaald.

37 Tarief egalisereserve lijkbezorging

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij raadsbesluit van december 2012 waarin de lijkbezorgingstarieven 2013 zijn vastgesteld en heeft tot doel overschotten of tekorten bij de jaarrekening over meerdere jaren in de tarieven te verrekenen.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en oordeel saldo op balansdatum

De toevoeging betreft het voordelig saldo van de lasten en baten van de exploitatie van de begraafplaatsen. Dit voordelig saldo is vooral veroorzaakt door hogere inkomsten van incidentele verleggingen bij bijzettingen en hogere inkomsten vanwege afkoop grafrechten voor onbepaalde tijd.

38 Reserve afkoopsommen baatbelasting

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij het kohier baatbelasting 1998. De reserve dient om de afkoopsommen die zijn betaald voor de baatbelasting "Donckse Huizen" in 25 jaar aan te wenden.

De reserve valt onder hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

De toevoeging betreft de bespaarde rente en de onttrekking en de aanwending van de reserve ten gunste van de exploitatie. Conform de Nota reserves en voorzieningen 2011 loopt deze reserve versneld af gedurende de jaren 2012-2015.

39 Reserve algemeen maatschappelijk werk

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve was bedoeld om de opzet en het begin van het Steunpunt Huiselijk Geweld te bekostigen. De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

Het bestedingsdoel is weggefallen. Daarmee kan het volledige bedrag van € 15.100 in de reserve vrijvallen ten gunste van het rekeningsaldo 2012. Dit wordt via resultaatbestemming aan de raad voorgelegd.

40 Reserve bodemonderzoeken en –saneringen

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij de rekening 2005 uit het resultaat na bestemming. De reserve dient om het gemeentelijke aandeel in de uitvoering van bodemonderzoeken en -saneringen te dekken. Deze kosten zijn afhankelijk van de kosten van uit te voeren bodemonderzoeken en –saneringen die nogal kunnen variëren en daardoor niet goed voorspelbaar zijn.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)Bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

Calamiteiten dit jaar waren het verwijderen van een gedumpte partij grond op Cornelisland, het verwijderen van gedumpt gevaarlijk afval en het opruimen van een oliespoor op de Lagendijk. Daarnaast is het budget gebruikt voor de afronding van de aankoop van de woning Amaliastraat 32 en is er onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van asbest op een volkstuin aan de Ringdijk. Tot slot is er bodemonderzoek gedaan van percelen aan de Pruimendijk en Damweg, naar aanleiding van mogelijke gezondheidsrisico's vanwege het aanbrengen van verontreinigd slib op de percelen.

41 Reserve toeristische overstapplaats Deltapoort

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij de vaststelling van de rekening 2011 en heeft als doel het realiseren van een toeristische overstapplaats in de Deltapoort.

De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

In 2012 hebben er geen toevoegingen of onttrekkingen plaatsgevonden.

42 Reserve parkeergarage Riedertoren

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij het vaststellen van de rekening 2011 en heeft als doel om de kosten van aanleg van een parkeergarage bij De Riedertoren te dekken. De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

In verband met de oplevering van de parkeergarage is in 2012 hetzelfde bedrag toegevoegd en onttrokken aan de reserve. Het bestedingsdoel is gerealiseerd. De reserve kan komen te vervallen.

43 Reserve omgevingslawaai

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve heeft als doel de kosten te dekken van het opstellen van gemeentelijke geluidskarten en op deze karten gebaseerde geluidactieplannen. De geluidkarten en geluidactieplannen zijn instrumenten om de geluidbelasting door wegverkeer, industrielawaai en spoorlawaai in de gemeente te beheersen en waar mogelijk terug te dringen.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

De onttrekking aan de reserve is ter dekking van de lasten voor het opstellen van geluidbelastingkarten.

44 Reserve eenmalige uitgaven Wmo

Doel, aard en reden van de reserve

Deze bestemmingsreserve is ingesteld om uitgaven aan de Wmo te kunnen dekken. Deze afspraak is in de raad gemaakt en naar aanleiding van 2007 is besloten om het overschot op de Wmo in de bestemmingsreserve te storten. Omdat de verwachting is dat dit overschot niet structureel zal zijn, is deze reserve alleen bedoeld voor incidentele projecten.

De reserve valt onder programma 3 De burger als Klant.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

De onttrekking aan de reserve is ter dekking van de lasten voor de aanpassing van een pad bij de Donckse Velden en aansluitkosten van een nieuw zorgcoördinatiesysteem.

45 Reserve investeringen stedelijke vernieuwing (ISV)

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is gevormd omdat er in het verleden ten onrechte inflatiecorrectie toegevoegd is aan de voorziening ISV. Het doel van deze reserve is om ISV-prestaties, die aanvankelijk voor 1 januari 2010 voor de Stadsregio Rotterdam gerealiseerd hadden moeten worden, alsnog te behalen. Voor het opleveren van de prestaties heeft de Stadsregio uitstel gegeven tot 1 januari 2015.

De reserve valt onder raadsprogramma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en oordeel saldo op balansdatum

De onttrekking aan de reserve is ter dekking van de kosten voor de realisatie van het multifunctioneel transferiumgebouw De Schans.

De eindafrekening ISV 1 en 2 heeft nog niet plaatsgevonden. Worden de nog te leveren prestaties ISV niet gehaald, dan dreigt alsnog een terugbetaling van een deel van het in 2005 toegekende ISV-budget. Het gereserveerde budget is toereikend om de nog te behalen prestaties te realiseren.

46 Reserve SLOK-projecten

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve betreft een ontvangen subsidie voor de uitvoering van projecten op klimaatgebied. Het betreft de SLOK-subsidie (Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven).

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en oordeel saldo op balansdatum

De onttrekking aan de reserve is ter dekking van de inhuur van een medewerker van CREM. Hij heeft voor Ridderkerk het project 'Energie in prestatieafspraken met woningcorporaties' getrokken.

47 Reserve calamiteitenpot personeel

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij de 3^e programmamonitor 2009 en heeft als doel tegemoetkomingen aan personeel wegens schrijnende situaties te dekken.

De reserve valt onder hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

Er is in 2012 geen beroep op deze reserve gedaan.

48 Reserve wethouderspensioenen

Doel, aard en reden van de reserve

Deze reserve is gevormd om uitgaven aan de pensioenen van voormalige wethouders te dekken.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

De toevoeging is een combinatie van de pensioenbetalingen aan voormalig wethouders in 2012 van € 110.300 en € 343.800 om de boekwaarde op het juiste peil te brengen.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2012 op juistheid

Het saldo is afgestemd op berekeningen van Loyalis Verzekeringen van augustus 2012.

49 Reserve ontwikkelingssamenwerking

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij het saldo 2005 (bijdrage VNG) voor projecten in Dogbo, Bénin in het kader van ontwikkelingssamenwerking. De VNG bekostigt een gedeelte van het project. De overige projectkosten worden gedekt vanuit deze reserve. De afronding van het project Dogbo, Bénin vindt plaats in de periode van 2012 tot en met 2016, mits de VNG het project continueert. Dit wordt per jaar middels een overeenkomst vastgelegd tussen de gemeente en de VNG.

De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

De onttrekking aan de reserve is ter dekking van gemaakte projectkosten.

50 Reserve transitiegelden decentralisatie AWBZ begeleiding en verzorging

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij het raadsbesluit van 21 februari 2013, met terugwerkende kracht naar 2012. Het doel van deze reserve is de dekking van de kosten van invoering van de decentralisatie AWBZ begeleiding en verzorging.

De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

De toevoeging aan de reserve heeft betrekking op het overschot van het budget 2012. De projectbegroting vormt de basis van de besteding van de reserve.

51 Reserve transitiegelden decentralisatie Jeugdzorg

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve is ingesteld bij het raadsbesluit van 21 februari 2013, met terugwerkende kracht naar 2012. Het doel van deze reserve is de dekking van deze kosten van invoering van de decentralisatie Jeugdzorg.

De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

De toevoeging aan de reserve heeft betrekking op het overschot van het budget 2012. De projectbegroting vormt de basis van de besteding van de reserve.

52 Reserve beeldende kunst

Doel, aard en reden van de reserve

De reserve dient voor dekking van de kosten van kunstopdrachten c.q. kunstaankopen. De reserve wordt niet meer gevoed.

De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

In 2012 is er een bedrag van €2.800 onttrokken aan de reserve voor de restauratie van het kunstwerk '3 vissen'.

3.2.6 Staat van voorzieningen met toelichting, waaronder bestedingsoverzichten

Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2012	Mutaties 2012			Boekwaarde 31-12-2012
			Toevoeg- ingen +	Vrijval voor exploitatie -	Onttrek- kingen -	
	Voorzieningen voor verplichtingen verliezen en risico's					
1	Voorziening wethouderspensioenen	1.297.500	114.400		185.700	1.226.200
2	Voorziening exploitatiekosten b.b.o.	268.900				268.900
3	Voorz Garanties verkoop aandelen AVR	1.826.000				1.826.000
	Subtotaal voorzieningen voor verplichtingen verliezen en risico's	3.392.400	114.400	0	185.700	3.321.100
	Voorzieningen voor middelen van derden met bestedingsverplichting					
4	Voorz onderhoud graven 10/20jr derden	3.726.700	633.900		489.600	3.871.000
5	Voorziening elektronisch kinddossier	27.700	0		27.700	0
	Subtotaal voorzieningen voor middelen van derden met bestedingsverplichting	3.754.400	633.900	0	517.300	3.871.000
	Totaal voorzieningen	7.146.800	748.300	0	703.000	7.192.100

Toelichting en bestedingsoverzicht voorzieningen

Inleiding

Methode van waarden

De voorzieningen zijn voor hun nominale waarde op de balans opgenomen. De in de voorziening onderhoud graven gestorte afkoopsommen zijn gebaseerd op een oneigenlijke annuïteit waarbij de jaarlijkse aanwending groeit met inflatie. De contante waarde hiervan is op de balans opgenomen.

Nota reserves en voorzieningen 2011

De raad heeft op 20 april de Nota reserves en voorzieningen 2011 vastgesteld. Bij het opstellen van de balans 2012 is het beleid van deze nota toegepast.

Bestedingsoverzichten

De raad heeft voor voorzieningen als voorwaarde gesteld dat van alle relevante voorzieningen bestedingsplannen worden opgesteld. In de toelichting per reserve is informatie opgenomen over:

- het doel, aard en reden;
- de mutaties in het jaar 2012.

Er is geen informatie gegeven over de meerjarenraming van de besteding van voorzieningen. De begroting is hiervoor het aangewezen instrument.

Doorlichting voorzieningen

Het doel van het doorlichten van voorzieningen is om tijdig zicht te krijgen op stille overschotten of stille tekorten. In een aantal gevallen ligt de omvang van een voorziening en de wijze waarop deze wordt ingezet vast en zullen er geen ontwikkelingen zijn die dat nog beïnvloeden. In die gevallen kan er geen stil tekort of een stille reserve ontstaan en is een doorlichting niet aan de orde. In het besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten is bepaald dat alle voorzieningen toereikend moeten zijn voor de achterliggende verplichtingen. Daarom moeten in principe alle voorzieningen bij de jaarrekening worden doorgeïllustreerd.

1 Voorziening wethouderspensioenen

Doel, aard en reden van deze voorziening

De voorziening is ingesteld bij de rekening 2004.

De voorziening dient om toekomstige pensioenuitkeringen aan (voormalige) wethouders te verstrekken c.q. om opgebouwde rechten te kunnen betalen wanneer deze worden opgevraagd voordat de pensioengerechtigde leeftijd wordt bereikt.

De voorziening valt onder hoofdstuk 6 Financiering en Algemene dekkingsmiddelen.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

In 2012 is er een voormalig wethouder 65 jaar geworden. De voorziening voor zijn pensioen is nu overgeheveld naar de reserve. Loyalis Verzekeringen heeft berekend dat het saldo van de voorziening voor pensioenaanspraken per 31 december 2012 € 1.226.200 moet zijn. Daarvoor moest een aanvullend bedrag in de voorziening gestort worden.

2 Voorziening exploitatiekosten bijzonder basisonderwijs

Doel, aard en reden van deze voorziening

Het betreft hier een voorziening die is ingesteld om pieken te voorkomen in het uitgavenpatroon van de betaling van de overschrijdingsuitkering aan het bijzonder onderwijs.

Het overschrijdingspercentage bij het openbaar basisonderwijs kan per jaar verschillen. Om al te grote pieken te voorkomen is een voorziening ingesteld.

De voorziening valt onder programma 1. De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en oordeel saldo op balansdatum

In 2012 is de overschrijdingsregeling voor het bijzonder basisonderwijs nog niet afgewikkeld. Er zijn dan ook geen mutaties in deze reserve geweest.

De accountant heeft in 2011 de omvang van de overschrijding op de kosten van het openbaar basisonderwijs vastgesteld. De stand van de voorziening per 31 december 2012 komt daarmee overeen.

3 Voorziening garanties verkoop aandelen NV AVR

Doel, aard en reden van deze voorziening

Bij de 3e programmamonitor 2006 heeft de gemeenteraad besloten om uit de opbrengst verkoop aandelen NV AVR een voorziening te treffen voor het risico van herwaardering van de verkoopwaarde. De voorziening valt onder programma 1 De burger als Partner. In de verkoopovereenkomst is vastgelegd dat de mogelijkheid van herwaardering van de verkoopwaarde in 2016 vervalt.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en het saldo per 31 december 2012

Er is door de NV AVR in 2012 geen aanspraak op de voorziening gedaan. Tot en met 2015 is er het risico dat de gemeente nog om een bijdrage in toekomstige nadelen van de NV AVR kan worden gevraagd.

4 Voorziening onderhoud graven 10/20 jaar

Doel, aard en reden van deze voorziening

De voorziening wordt gevormd door de afkoopsommen voor het onderhoud van graven en jaarlijks aangewend voor de dekking van kosten van onderhoud van graven en graftekens. De voorziening valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012 en oordeel saldo op balansdatum

De ontvangen afkoopsommen worden voor 100% toegevoegd aan de voorziening. Tevens wordt de bespaarde rente over het saldo van de voorziening per 1/1 toegevoegd aan de voorziening. De onttrekking uit de voorziening komt overeen met de begroting, vermeerderd of verminderd met gerealiseerde incidentele nadelen en/of voordelen.

Het saldo van de voorziening komt overeen met het aantal actuele jaartermijnen van de algemene graven en koopgraven.

5 Voorziening elektronisch kinddossier

Doel, aard en reden van deze voorziening

Doel van deze voorziening is het beschikbaar houden van financiële bijdragen aan instellingen die zorg dragen voor jeugdgezondheidszorg voor de realisatie van het elektronisch kinddossier. De voorziening valt onder programma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

In de 1^e monitor 2012 is de voorziening vrijgevallen, omdat het EKD inmiddels was opgenomen in de exploitatiepost EKD.

3.2.7. Staat van vaste schulden

OPGENOMEN LANGLOPENDE GELDLENINGEN

Nr.	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Datum en nr. raad goedkeuring	O/S/R	Jaar laatste aflossing	Re-inte-perc.	Schuldrestant 1 januari 2012	Bedrag van in het dienstjaar opgenomen leningen	Rente	Aflossing	Schuldrestant 31 december 2012
RUBRIEK A: GELDLENINGEN										
Leningen t.b.v. woningbouw										
Totaal leningen t.b.v. woningbouw										
Overige leningen										
2	11.344.500,00	20-07-1998	S	2024	4,475	5.899.100	0	256.800	453.800	5.445.300
3	7.000.000,00	B. & W. 24-08-1999	S	2014	3,98	2.100.000	0	58.000	700.000	1.400.000
4	8.000.000,00	B. & W. 22-07-2003	S	2019	4,36	4.266.700	0	164.700	533.300	3.733.400
5	10.000.000,00	B. & W. 22-07-2003	S	2034	4,86	7.666.700	0	357.700	333.300	7.333.400
6	12.000.000,00	B. & W. 30-11-2010	S	2030	4,20	11.400.000	0	466.200	600.000	10.800.000
7	11.000.000,00	B. & W. 20-09-2011	S	2031	3,40	11.000.000	0	363.500	550.000	10.450.000
8	11.000.000,00	B. & W. 27-11-2012	S	2032	2,90	0	11.000.000	28.400	0	11.000.000
Totaal overige leningen						42.332.500	11.000.000	1.695.300	3.170.400	50.162.100
Sub-totaal RUBRIEK A: Geldleningen						42.332.500	11.000.000	1.695.300	3.170.400	50.162.100
RUBRIEK B: WAARBORGSMOMMEN										
Waarborgsommen van derden										
Totaal waarborgsommen gebruik gymnastieklokalen en sportparken, huurders woningen, waarborgen voor pasjes parkeerabonnementen en kernisexploitant.										
Sub-totaal RUBRIEK B: Waarborgsommen						2.900	0	0	100	2.900
TOTAAL-GENERAAL						42.335.400	11.000.000	1.695.300	3.170.500	50.165.000

3.2.8. Specificatie vlottende passiva

Waardering vlottende passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Specificatie vlottende passiva

Netto vlottende schuld	Saldo 31-12-2012	Saldo 31-12-2011
Kasgeldleningen	10.000.000	8.000.000
Bank	0	3.015.000
Overige schulden	7.326.200	5.842.800
Totaal	17.326.200	16.857.800

De kasgeldlening van € 10 miljoen had een looptijd tot 3-1-2013. Per die datum is de lening afgelost met een herfinanciering van kasgeld ad. € 12 miljoen.

Het banksaldo is positief op balansdatum, en staat derhalve onder de vlottende activa.

De overige schulden betreffen openstaande crediteuren per 31-12-2012. Per 25-2-2013 resteert er nog een saldo van € 109.300.

Overlopende passiva	Saldo 31-12-2012	Saldo 31-12-2011
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	3.961.900	4.624.700
De van Europese en Nederlandse overheden vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	1.123.100	1.681.000
Overige overlopende passiva	446.000	463.100
Totaal	5.531.000	6.768.800

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen kunnen onderverdeeld worden in:

Transitorische rente	€ 1.045.800
Afrekening dienstverlening met Albrandswaard	€ 821.300
Nog te betalen tbv Wmo verstrekkingen	€ 765.400
Overige nog te ontvangen facturen	€ 1.329.400
Totaal	€ 3.961.900

De overige overlopende passiva kan onderverdeeld worden in:

Ministerie van Sociale Zaken	€ 209.600
Ministerie van Onderwijs	€ 117.000
Schenking uit een nalatenschap aan kinderboerderij	€ 37.700
Overige	€ 81.700
Totaal	€ 446.000

Staat van vooruitontvangen geormerkte bijdragen van hogere overheden

		Mutaties 2012			
	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2012	Toevoegingen in 2012	Onttrekkingen in 2012	Boekwaarde 31-12-2012
1	Onderwijsachterstandenbeleid	51.300	24.300	0	75.600
2	Investerings Stedelijke Vernieuwing 3	150.900	126.800	0	277.700
3	Inburgering nieuwkomers	600.000	0	0	600.000
4	Stedelijke synergieprojecten water	107.700	0	0	107.700
5	Actieplan jeugdwerkloosheid	142.100	0	111.900	30.200
6	Werkdeel WWb te behouden	590.500	0	590.500	0
7	Participatiebudget inburgering	38.500	0	38.500	0
8	Participatiebudget educatie	0	31.900	0	31.900
Totaal reserves		1.681.000	183.000	740.900	1.123.100

Toelichting vooruitontvangen geormerkte bijdragen van hogere overheden

1 Onderwijsachterstandenbeleid

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

Het vooruit ontvangen bedrag is gevormd uit de rijksbijdrage Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014. Het vooruit ontvangen bedrag valt onder programma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

Jaarlijks ontvangt de gemeente Ridderkerk een specifieke doeluitkering voor het onderwijsachterstandenbeleid. De hoogte van dit bedrag bedraagt € 464.500. Daarnaast is een bedrag van € 48.400 toegevoegd in verband met ontvangen bijdragen van scholen en een subsidieafrekening. In totaal is een bedrag van € 488.700 uitgegeven. Diverse partijen hebben subsidies ontvangen ter bestrijding van onderwijsachterstanden en er zijn facturen betaald.

Per saldo is een bedrag van € 75.600 overgeboekt naar de balans en kan de komende periode (tot en met 2014) worden ingezet voor het onderwijsachterstandenbeleid binnen Ridderkerk. Dit bedrag van € 75.600 is inclusief het niet-bestedde bedrag van € 51.300 in 2011. In 2015 vindt de financiële eindafrekening plaats in het kader van de SiSa regeling.

2 Investerings stedelijke vernieuwing 3

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

Door de provincie Zuid-Holland worden ISV3 middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen worden op grond van 2 overeenkomsten verstrekt.

1. In 2011 is de bestuursovereenkomst ISV3 Geluid (2010-2014) getekend met de provincie Zuid-Holland. Met de DCMR en enkele regio gemeenten wordt een plan van aanpak opgesteld voor het onderzoek en de mogelijke sanering van de woningen met een te hoge geluidbelasting. Voor deze opgave wordt in vier termijnen een bedrag van € 271.000 beschikbaar gesteld door de provincie.
2. In 2012 is de bestuursovereenkomst ISV3 Bodem (2010-2014) getekend met de provincie Zuid-Holland. Voor 3 locaties moet een inspanning worden geleverd om meer te weten te komen over de bodemverontreiniging. Indien budgettair mogelijk wordt ook aangevangen met het beheersen of saneren van de locatie. Voor deze opgave wordt in drie termijnen een bedrag van € 351.000 beschikbaar gesteld door de provincie.

De vooruit ontvangen bedragen vallen onder raadsprogramma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

Voor ISV3 Geluid is € 12.000 onttrokken ter dekking van kosten voor onderzoek. Het grootste deel van het onderzoek is in 2012 uitgevoerd. Er is € 38.700 ontvangen in verband met de 2^e termijn betaling van de provincie Zuid-Holland (de 1ste termijn betaling in 2011 bedroeg € 150.900).

Voor ISV3 Bodem is € 16.900 onttrokken ter dekking van diverse prestaties. In 2012 is voor de locatie Amaliastraat het nader bodemonderzoek afgerond en beschikt door de provincie. Het saneringsonderzoek is gestart. Dit onderzoek geeft uitsluitsel over de beste aanpak. De eigenaar van de locatie Bourgondischelaan is een lastgeving onder dwangsom opgelegd om te starten met bodemonderzoek. Op de locaties Jan Steenstraat en Bourgondischelaan wordt met het ISV geld een onderzoek gestart naar verontreiniging in de diepere grondwaterlagen, omdat de locaties in een wingebed voor drinkwater liggen. De aanbesteding voor dit onderzoek is afgerond.

De toevoeging bedraagt € 117.000 in verband met de 1ste termijnbetaling van de provincie Zuid-Holland.

Op grond van de bestuursovereenkomsten heeft de gemeente een inspanningsverplichting om de doelstellingen te bereiken. Dit betekent dat de gemeente Ridderkerk niet financieel afgerekend wordt op basis van de geleverde prestaties. Het restant budget dient wel ingezet te worden voor doelstellingen op het gebied geluid en bodem.

3 Inburgering nieuwkomers

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

Het saldo vooruit ontvangen op de balans is bedoeld om fluctuaties in rijksvergoedingen, inkomsten en uitgaven voor nieuwkomers op te vangen. Het vooruit ontvangen bedrag valt onder programma 5 De burger als Onderdaan en Belastingbetaler.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

Naar aanleiding van het rapport inburgering is gebleken dat de gemeente een bedrag van ongeveer € 600.000 moet terugbetalen aan het Rijk, als afrekening van de oude regeling inburgering 2007-2008. De afrekening heeft in 2012 nog niet plaatsgevonden.

4 Regeling Stedelijke Synergieprojecten kaderrichtlijn Water

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

In 2009 is door Senter Novem subsidie verleend voor het project "Maatregelen waterlichaam de Waal". De subsidie bedraagt maximaal 30% van de daadwerkelijk gemaakte kosten die voor subsidie in aanmerking komen. In 2009 is hiervoor een voorschot ontvangen. De restantsubsidie wordt jaarlijks als vooruitontvangen op de balans opgenomen. Het vooruitontvangen bedrag valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

In 2012 zijn er geen uitgaven- en inkomstenmutaties geweest in het kader van deze regeling. Het restantsubsidiebedrag is in 2012 aangewend en weer teruggeboekt naar de balans.

5 Actieplan jeugdwerkloosheid

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

Ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid heeft de minister budget ter beschikking gesteld voor regionale aanpak jeugdwerkloosheid (actieplan jeugdwerkloosheid). Het vooruit ontvangen bedrag valt onder programma 5 De burger als Onderdaan en Belastingbetaler.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

Uit het bedrag is de actie opsporing jongeren betaald. De organisatie De Jonge Krijger heeft in nauwe samenwerking met de gemeente Ridderkerk deze activiteit uitgevoerd, waarbij alle jongeren van Ridderkerk in kaart zijn gebracht.

Tevens is € 100.000 overgeboekt naar het participatiebudget. De middelen zijn daar ingezet voor jongeren WWB klanten tot 27 jaar. Denk daarbij aan de extra inzet van leer- werktrajecten.

De gemeenteraad heeft tijdens de begrotingsbehandeling op 1 november 2012 de motie Plan van Aanpak Jeugdwerkloosheid aangenomen. Voor eind maart wordt de raad geïnformeerd over het plan van aanpak omtrent de aanpak Jeugdwerkloosheid. De overgebleven middelen van afgerond € 30.000 worden, daar waar nodig, ingezet voor de uitvoering van de aanpak Jeugdwerkloosheid.

6 Participatiebudget (werkdeel WWB)

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

Het vooruitontvangen bedrag is gevormd bij het vaststellen van de jaarrekening 2005 in verband met een overschot op het werkdeel WWB (hoort bij 2). Het vooruit ontvangen bedrag valt onder programma 5 De burger als Onderdaan en Belastingbetaler.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

Het budget werkdeel WWB, dat onderdeel uitmaakt van het participatiebudget dat de gemeente van het Rijk ontvangt, is in 2012 gehalveerd ten opzichte van 2011. Het overschot op het participatiebudget werkdeel WWB vanuit 2011 van € 590.500 is in 2012 volledig ingezet om de uitgaven in 2012 (trajecten, studiekosten etc.) te kunnen dekken. In 2012 is geen sprake meer van een overschot, het saldo per 31 december 2012 is derhalve € 0.

7 Participatiebudget (deel inburgering)

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

Het vooruit ontvangen bedrag is gevormd uit ontvangen rijksbijdragen (hoort bij 1). Het vooruit ontvangen bedrag valt onder programma 5 De burger als Onderdaan en Belastingbetaler.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

De bijdrage voor inburgering maakt deel uit van het participatiebudget dat de gemeente van het Rijk ontvangt. In 2012 is het budget werkdeel WWB, dat ook onderdeel uitmaakt van het participatiebudget, gehalveerd ten opzichte van 2011. Aangezien de bijdrage voor inburgering vrij te besteden is binnen het participatiebudget, is het overschot op inburgering vanuit 2011 van € 38.500 volledig ingezet om de uitgaven voor het werkdeel WWB in 2012 te kunnen dekken. In 2012 is geen sprake meer van een overschot, het saldo per 31 december 2012 is derhalve € 0.

8 Educatie (Participatiebudget)

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

Het vooruit ontvangen bedrag is gevormd uit ontvangen rijksbijdragen. Het vooruit ontvangen bedrag valt onder programma 1 De burger als Partner.

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2012

In 2012 is €25.800 over 2011 door het Albeda College terugbetaald aan de gemeente Ridderkerk. Daarnaast is €6.100 niet besteed in 2012. Dit komt omdat we in oktober 2012 van het Ministerie te horen kregen dat er extra middelen Educatie beschikbaar waren. Het is ons niet gelukt om dat gehele bedrag te besteden.

Beide bedragen moeten worden terugbetaald aan het Rijk.

3.2.9 Borgstellingen, garanties en overige niet uit de balans blijkende verplichtingen

Naast de borgstellingen en garanties (zie hoofdstuk 3.2.10) en risicoverplichtingen (zie paragraaf Weerstandsvermogen/ hoofdstuk 2.3.2.) heeft de gemeente nog overige verplichtingen die niet uit de balans blijken. Te denken valt hierbij aan lopende verplichtingen vanuit huur- en leasecontracten.

De informatie over het totaal aan borg- en garantstellingen is afhankelijk van saldi-opgaven van banken en hypotheekinstellingen.

Voor de rekening 2012 is het overzicht van borgstellingen en garanties opgeschoond. Enkele geldleningen bleken te zijn afgelost zodat de garantie is vervallen. Daardoor wijkt het saldo van de gegarandeerde leningen op 1 januari 2012 af van het saldo op 31 december 2011 in de rekening 2011.

Vanaf 2012 is aan de verplichtingen buiten de balans het risico uit de achtervangovereenkomst met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw toegevoegd.

Met de RIB12/8345 van 5 december 2012 is de gemeenteraad geïnformeerd over het risico uit borgstellingen en garanties. Daarbij is ook ingegaan op de indirecte garanties waar de gemeente aan gebonden is via de achtervangovereenkomst met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Het totaal aan leningen van Woonvisie via deze achtervangovereenkomst bedroeg op dat moment € 125,5 miljoen. Het aandeel van deze leningen waarvoor de gemeente Ridderkerk uiteindelijk kan worden aangesproken bedraagt ongeveer 25%.

Het risico dat dit gebeurt wordt als heel klein ingeschat, omdat in eerste instantie de woningbouwvereniging zelf en het Waarborgfonds Sociale Woningbouw worden aangesproken. Pas daarna het Rijk voor 50%, de gemeente waar de woningbouwvereniging is gevestigd voor 25% en alle gemeenten gezamenlijk voor 25%.

In de rekening is door aflossingen en nieuwe geldleningen de som van de leningen van Woonvisie via de achtervangovereenkomst toegenomen tot € 129,5 miljoen. Het aandeel hierin waarvoor de gemeente garant staat is € 32.455.700.

INDIRECTE GARANTSTELLINGEN WAARBORGFONDS SOCIALE WONINGBOUW

Nr.	Origineel bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Datum onderrekening WSW	Rente-percentage	Restant geldlening begin 2012	Totaalbedrag van gewone en buitengewone aflossing	Restant geldlening eind 2012 totaal (7-8)	Maximaal risico schade-gemeente ca. 25%	Leningvorm
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	1.275.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	22-7-1997	4,125	1.275.000		1.275.000	318.800	fixe-lening
2	6.155.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	13-11-1997	3,810	4.933.900	168.900	4.765.000	1.194.200	Annuiteit
3	10.797.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	13-11-1997	3,915	8.514.100	288.500	8.225.600	2.061.500	Annuiteit
4	7.504.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	13-11-1997	5,380	6.036.100	162.100	5.874.000	1.472.200	Annuiteit
5	3.170.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	13-11-1997	4,860	2.694.000	46.800	2.647.200	663.500	Annuiteit
6	4.495.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	8-10-2003	4,380	4.091.200	60.900	4.030.300	1.010.100	Annuiteit
7	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	19-7-2007	4,724	5.000.000		5.000.000	1.253.100	fixe-lening
8	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	19-7-2007	4,708	5.000.000		5.000.000	1.253.100	fixe-lening
9	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	1-8-2007	4,708	5.000.000		5.000.000	1.253.100	fixe-lening
10	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	1-8-2007	4,724	5.000.000		5.000.000	1.253.100	fixe-lening
12	10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	22-1-2008	4,425	10.000.000		10.000.000	2.506.300	fixe-lening
13	10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	22-1-2008	4,770	10.000.000		10.000.000	2.506.300	fixe-lening
15	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	14-5-2009	3,750	5.000.000		5.000.000	1.253.100	fixe-lening
16	10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	6-11-2009	3,805	10.000.000		10.000.000	2.506.300	fixe-lening
17	10.186.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	18-5-2010	3,770	7.979.500	294.900	7.684.600	1.926.000	Annuiteit
18	10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	29-9-2010	3,340	10.000.000		10.000.000	2.506.300	fixe-lening
19	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	27-12-2010	3,420	5.000.000		5.000.000	1.253.100	fixe-lening
20	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	27-12-2010	3,610	5.000.000		5.000.000	1.253.100	fixe-lening
21	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	16-7-2012	4,000	5.000.000		5.000.000	1.253.100	fixe-lening
22	10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	6-8-2012	4,000	10.000.000		10.000.000	2.506.300	fixe-lening
23	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	3-8-2012	3,750	5.000.000		5.000.000	1.253.100	fixe-lening
						130.523.800	1.022.100	129.501.700	32.455.700	

Overzicht van hypotheekgaranties inzake eigenwoningbezit

Verstreckte hypotheekgaranties aan particulieren afgesloten tot 1 januari 1995.

GELDGEVER	AANTAL	HOOFDSOMMEN
ABN-AMRO Bank N.V.	41	1.736.600
Coöp. Rabobank "Ridderkerk" B.A.	41	841.500
Verenigde Spaarbank N.V.	21	982.300
Postbank N.V.	90	1.987.500
ING Bank N.V.	40	2.138.700
Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds N.V.	10	330.900
Bouwfonds Hypotheken N.V.	17	697.600
Gemeenschappelijk Administratiekantoor	8	438.800
Delta Lloyd Levensverzekering N.V.	4	318.200
Direct Bank N.V.	2	93.000
AMEV Levensverzekering N.V.	1	43.100
AEGON Levensverzekering N.V.	2	67.800
Westland Utrecht Hypotheekbank N.V.	2	41.900
Centraal Beheer Achmea	2	152.400
Het Hooge Huys Hypotheken	7	453.200
Nationale Nederlanden N.V.	20	1.186.800
Stad Rotterdam Verzekeringen	6	326.000
Woonfonds Holland B.V.	5	283.600
Rabo Hypotheekbank	4	104.500
Mees Pierson N.V.	1	45.400
Amersfoortse Levensverzekering Mij N.V.	1	82.800
Ohra Pensioenverzekeringen	1	82.400
Coöp. Rabobank B.A. gev. in Rotterdam	1	28.500
Reaal Hypotheken B.V.	2	124.000
Interpolis N.V.	1	21.800
TOTAAL:	330	12.609.300

BIJLAGEN

Bijlage 1 Analyse afwijkingen tussen begroting na wijziging en programmarekening

Inleiding

Dit onderdeel van de programmarekening is opgezet om inzicht te geven in de afwijkingen tussen begroting en rekening en de mate waarin de afwijkingen rechtmatig dan wel onrechtmatig zijn. Om de rechtmatigheid te kunnen beoordelen zijn in onderstaande tabel de 6 aspecten van het begrotingscriterium gedefinieerd zoals deze zijn opgenomen in het (meerjarige) controleprotocol.

De aspecten van het begrotingscriterium (1 t/m 6) komen terug in de kolom "criterium". Indien in deze kolom aangegeven wordt "n.v.t." dan gaat het hier om een "voordeel", waarbij de rechtmatigheid geen rol speelt.

Bij een technische afwijking wordt een **(T)** vermeld. **BN** staat voor budgettair neutraal.

De aspecten van het begrotingscriterium worden als volgt in de controle op de rechtmatigheid betrokken:

Nr.	Begrotingscriterium	Niet meenemen in beoordeling	Wel meenemen in beoordeling
1.	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten	X	
2.	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid maar die niet tijdig konden worden gesignaleerd	X	
3.	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd		X
4.	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend		X
5a 5b	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt: a. geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar b. geconstateerd na het verantwoordingsjaar	X	X
6a 6b	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere kapitaallasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren: a. jaar van investeren b. kapitaallasten in latere jaren	X	X

1 Analyse afwijkingen tussen begroting na wijziging en programmarekening

(voordeel + / nadeel -)

Programma	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012	voordeel + nadeel -	waarvan onrechtmatig
Lasten programma 1	-31.069.800	-31.696.900	-627.100	
Baten programma 1	12.240.700	10.924.100	-1.316.600	
Saldo progr. 1 Burger als Partner	-18.829.100	-20.772.800	-1.943.700	0
Lasten programma 2	-2.682.400	-2.640.300	42.100	
Baten programma 2	185.700	185.700	0	
Saldo progr. 2 Burger als Kiezer	-2.496.700	-2.454.600	42.100	0
Lasten programma 3	-14.348.900	-13.661.400	687.500	
Baten programma 3	5.953.400	5.680.800	-272.600	
Saldo progr. 3 Burger als Klant	-8.395.500	-7.980.600	414.900	0
Lasten programma 4	-31.726.400	-31.367.400	359.000	
Baten programma 4	2.404.900	2.694.400	289.500	
Saldo progr. 4 Burger als (Wijk)Bewoner	-29.321.500	-28.673.000	648.500	0
Lasten programma 5	-29.475.300	-28.692.800	782.500	
Baten programma 5	32.271.400	32.316.600	45.200	
Saldo progr. 5 Burger als Onderdaan	2.796.100	3.623.800	827.700	0
Totaal lasten programma's	-109.302.800	-108.058.800	1.244.000	
Totaal baten programma's	53.056.100	51.801.600	-1.254.500	
Saldo programma's	-56.246.700	-56.257.200	-10.500	0

Verklaring op hoofdlijnen van de verschillen

*) De 6 begrotingscriteria zoals opgenomen in het (meerjarige) controleprotocol.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Programma 1 Burger als Partner				
1.1	<p><u>Opvoedingsondersteuning</u></p> <p>In het najaar van 2012 zijn de financiële middelen door de stadsregio Rotterdam voor de preventieve jeugdzorg verrekend (de zogenoemde RAS gelden) tussen de gemeenten in de stadsregio. Uit deze verrekening ontstond een incidenteel voordeel van € 70.000. Tevens is een incidenteel voordeel ontstaan van € 64.000 doordat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De lokale jeugdzorg vraaggericht is. Hierdoor bleek de werkelijke inzet van jeugdzorg op voorhand moeilijk te begroten. - De inzet van duurdere vormen van jeugdzorg werd voorkomen door eerder en beter te kijken naar passende vormen van lokale zorg. <p>In het najaar 2012 werden diverse bedragen teruggevorderd (baten) bij stichting Flexus Jeugdplein en Vivenz in het kader van de vaststelling van subsidies.</p>	I	134.000	66.000	n.v.t.
1.2	<p><u>Groene sportvelden en terreinen</u></p> <p>Conform de raamovereenkomst met stichting Sport en Welzijn en melding in de 2^e monitor 2012 is de meerjarensubsidie nog niet volledig afgerekend. Voor het onderdeel buitensportmaterialen was nog niet alle benodigde informatie beschikbaar. Deze afrekening vindt daarom plaats in 2013 en levert voor</p>	I		-171.000	n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	dit jaar een incidenteel nadeel op van € 171.000. Dit heeft echter geen budgettair effect voor het resultaat 2012 omdat dit bedrag met de reserve groot onderhoud sportaccommodaties is verrekend (T/BN).				
1.3	<u>Openbare gezondheidszorg</u> Een incidenteel voordeel van € 56.000 is ontstaan omdat enerzijds een verrekening van het verstrekte voorschot in 2011 van extra ingekochte inspecties kinderopvang plaatsvond. Anderzijds is een lokaal project gericht op het stimuleren van gezond bewegen niet uitgevoerd en vielen de lasten van andere prestaties lager uit.	I	56.000		n.v.t.
1.4	<u>Wmo prestatieveld 7,8,9</u> Een aantal prestaties van de Wmo prestatievelden 7,8 en 9 is niet geleverd. Het betreft: <ul style="list-style-type: none"> • Het project vervangende dagopvang/inloop GGZ (€ 40.000). Door het uitstellen van de decentralisatie is er nog geen experiment gestart. • De Wmo conferentie (€ 10.000). De Wmo conferentie wordt ook niet meer ieder jaar nodig geacht. Daarnaast zijn enkele cursussen, waarvan de kosten in onze exploitatie geraamd stonden, alsnog betaald door de ziektekostenverzekeraar. Dit vormt een incidenteel voordeel omdat hier nog geen structurele afspraken over zijn.	I	80.000		n.v.t.
1.5	<u>Invoeringskosten decentralisatie AWBZ Begeleiding</u> Door de val van het vorige kabinet is de decentralisatie uitgesteld. Het budget is niet volledig besteed in afwachting van een nieuwe ingangsdatum decentralisatie Begeleiding. Het is onduidelijk of en hoeveel budget hiervoor door het rijk beschikbaar wordt gesteld. Inmiddels is de ingangsdatum verschoven naar 1 januari 2015.	I	68.300		n.v.t.
1.6	<u>Projecten stedelijke vernieuwing</u> Een bijdrage, in het kader van een ISV prestatie, aan een waterpartij bij de singel bij de Riederborgh is niet verstrekt. De afspraken over het openbaar gebied worden anders, dus vooralsnog is dit bedrag niet uitgekeerd.	I	65.000		n.v.t.
1.7	<u>Bouwgrondexploitatie</u> A. Budgettair neutrale afwijkingen: - Totaal van de afwijkingen die verband houden met de mutaties boekwaarden (T/BN) - Totaal mutaties boekwaarden (T/BN) Bij het Grondbedrijf worden de voor- en nadelige saldi aan het eind van het jaar overgeboekt naar de balans, waardoor het in de begroting en de rekening budgettair neutraal uitwerkt. Alleen als een complex wordt afgesloten komt het voordeel/nadeel ten gunste/laste van de rekening. <i>De belangrijkste afwijkingen die verband houden met de boekwaarden zijn:</i> De kosten voor <u>complex Cornelisland</u> zijn ongeveer	I I	516.100 611.800	-32.400 -1.095.500	n.v.t. n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	<p>€ 4.000.000 lager uitgevallen dan begroot. Als gevolg van de huidige economische omstandigheden en de herziening van het bestemmingsplan Cornelisland, is de geplande uitgifte van fase II en III nog niet op gang gekomen. Er heeft daardoor ook geen afdracht aan het regiofonds (€248.000) en het fonds Duurzaam Cornelisland (€159.000) plaatsgevonden. Een deel van het bouwrijp maken is verschoven naar 2013 (€1.293.000). De gemeente heeft overeenstemming bereikt over de verwerving van twee percelen grond. De kosten van deze verwerving worden gemaakt in het eerste kwartaal 2013 (€2.300.000).</p> <p>Er is in 2012 geen bedrijfsgrond uitgegeven. Aan drie gegadigden is een aanbieding gedaan om grond te kopen, maar zij hebben de aanbieding nog niet geaccepteerd. Dit betekent dat de geraamde €3.000.000 aan baten niet is ontvangen en doorschuift naar 2013. Er is wel openbaar groen verkocht aan bewoners van het Zevenbergsedijkje (€24.100).</p> <p>Vanwege de economische omstandigheden ligt het <u>project Van Riebeekstraat</u> stil. Er wordt pas weer in geïnvesteerd als de ontwikkelaar over gaat tot afname van grond in fase II. De kosten voor het complex Van Riebeekstraat zijn ca. €85.000 hoger uitgevallen dan begroot. Hiervan bestaat een deel uit een voorinvestering van het bouwrijp maken van fase II (€35.000) en het resterende deel (€50.000) uit meerwerk voor het bouwrijp maken. Het bouwterrein van de tweede ontwikkelingsfase moet worden voorbelast. In het afgelopen jaar is gebleken dat de grond niet voldoende is ingeklonken. Er is daarom extra voorbelasting (zand) op het terrein aangebracht.</p> <p>Bij <u>complex Lagendijk</u> was rekening gehouden met de verkoop van twee kavels. Er is één kavel verkocht. Het andere kavel, dat in optie is uitgegeven, is niet meer in 2012 geleverd. De optie is nog niet omgezet in een koop. Hierdoor zijn de inkomsten ongeveer €315.000 lager dan geraamd.</p> <p>Het <u>project Slikkerveer Zuid-Oost</u> bevindt zich in een afrondende fase. Eind 2012 is het zogenoemde kasrondje afgewikkeld. Dit betreft vooral een administratief-technische exercitie waarbij facturen worden verstuurd tussen de gemeente en Woonvisie. Voor de gemeente heeft dit geen belang en loopt dit budgettair neutraal, namelijk zowel positief €3,9 mln als negatief €3,9 mln, voor Woonvisie ontstaat er belastingvoordeel. Daarnaast zijn er in de afrondende fase nog uren besteed aan het project die niet verhaald kunnen worden (€40.000) en is er €30.000 betaald voor de afdracht aan het Regiofonds. Dit</p>				

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	<p>laatste bedrag moet nog terug worden ontvangen van Woonvisie. Hierdoor is er ongeveer € 70.000 meer uitgegeven dan ontvangen.</p> <p>Bij <u>complex Het Zand</u> is niet gestart met het project Driehoek Het Zand. De ontwikkelaar, Stichting Woonvisie, heeft het project nog niet rond. Hierdoor is ongeveer € 230.000 minder uitgegeven aan uitbesteed werk voor bouwrijp maken. Er zijn echter extra kosten gemaakt voor het actualiseren van de grondexploitatie (uren) en het voorbereiden van de woningbouw in de volgende fase van Het Zand. Tevens is voor het beheer van het Hakterrein een fors bedrag uitgegeven, waaronder ruim € 33.000 voor energiekosten. In totaal bedroegen deze extra kosten ongeveer € 92.000. Per saldo is ongeveer € 138.000 minder uitgegeven dan geraamd.</p> <p>Woonvisie is gestopt met het <u>project Zorgwoningen Generaal Smutsstraat</u>. Daardoor is er voor bouw- en woonrijp van de geraamde € 156.000 slechts € 5.000 uitgegeven. De opbrengst uit de grondverkoop ad € 678.000 is echter ook niet ontvangen. Hierdoor is het saldo van kosten en opbrengsten € 527.000 lager dan geraamd. De financiële gevolgen voor de grondexploitatie zijn afhankelijk van de afspraken die met Woonvisie worden gemaakt over de afwikkeling van het project. Nadat hierover met Woonvisie overeenstemming is bereikt zal het complex in 2013 worden afgesloten.</p> <p>Het <u>project Transferium Slikkerveer</u> is nog niet gestart. De gemeente moet nog werkzaamheden uitvoeren op het terrein. Bovendien is er nog geen omgevingsvergunning aangevraagd. Er is slechts € 23.000 uitgegeven terwijl € 270.000 was begroot. Per saldo dus € 247.000 lagere uitgaven.</p> <p><u>Bouwgrondexploitatie</u> B. Budgettaire afwijkingen: <i>Overige afwijkingen (die geen verband houden met de boekwaarde):</i></p> <p>Bij <u>complex Terrein Bakker Staal</u> is de verwachting dat er nog € 40.000 kosten ten behoeve van voltooiing doorsteek Gieterijstraat moeten worden gemaakt. Het complex wordt afgesloten als het 'Apron perceel' hoek Havenstraat/Havenkade is voltooid. Deze exploitatie zal met een verlies worden afgesloten, hiervoor is een voorziening getroffen van € 140.500.</p> <p>Het <u>complex Nieuw Reijerwaard</u> kan worden afgesloten omdat de gemeenschappelijke regeling op 1 januari 2012 in werking is getreden. De kosten van</p>				
	<p>Bij <u>complex Terrein Bakker Staal</u> is de verwachting dat er nog € 40.000 kosten ten behoeve van voltooiing doorsteek Gieterijstraat moeten worden gemaakt. Het complex wordt afgesloten als het 'Apron perceel' hoek Havenstraat/Havenkade is voltooid. Deze exploitatie zal met een verlies worden afgesloten, hiervoor is een voorziening getroffen van € 140.500.</p>	I	-140.500		2
	<p>Het <u>complex Nieuw Reijerwaard</u> kan worden afgesloten omdat de gemeenschappelijke regeling op 1 januari 2012 in werking is getreden. De kosten van</p>	I	-40.200		2

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	<p>externe advisering (€ 77.100) worden in rekening gebracht bij de gemeenschappelijke regeling. De beheerskosten van het complex (€ 40.200) komen volgens afspraak ten laste van de gemeente.</p> <p><u>Complex Gerrit Maritzstraat</u> is afgesloten met een voordelig saldo van € 48.700.</p> <p><u>Complex Riederborgh</u> is afgesloten met een nadelig saldo van € 7.400.</p> <p>Bij <u>complex Nieuwbouw Piramide</u> is het bouwplan voor de laatste fase van dit al vele jaren lopende complex doorgerekend. De opbrengst uit de verkoop van de grond is niet meer voldoende om de kosten die de afgelopen jaren zijn gemaakt en de nog te maken kosten voor het bouw- en woonrijp maken van deze laatste fase terug te verdienen. Voor het verwachte verlies van € 247.600 is een voorziening getroffen.</p> <p>Voor <u>complex Het Zand</u> is in overleg met de accountant de eind 2012 door de raad vastgestelde grondexploitatie in negatieve zin bijgesteld. Deze bijstelling heeft een verwacht verlies op eindwaarde tot gevolg van € 250.000. Hiervoor moest een voorziening worden getroffen.</p> <p>Bij <u>complex Centrumplan</u> is het opgestelde stedenbouwkundige plan doorgerekend. De gemeentelijke kosten voor bouw- en woonrijp maken blijken hoger te zijn dan tot nu toe geraamd. Voorts leidt vertraging tot oplopende financieringskosten. Dit leidt tot een toename van het te verwachten verlies met € 1.491.000. De verliesvoorziening is verhoogd met dit bedrag. Dit nadeel wordt gedekt uit de algemene reserve (besluit raad januari 2013).</p> <p>De toeslag stadsuitbreiding die wij ontvangen bij grondverkopen is € 106.400 lager. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit dat er in 2012 nog geen grond is verkocht in Cornelisland, terwijl dit wel werd verwacht (€ 105.800). Deze toeslag wordt toegevoegd aan de algemene reserve, die valt nu dus lager uit.</p>	I		48.700	n.v.t.
		I	-7.400		2
		I	-247.600		2
			-250.000		2
		I	-1.491.000		2
		I	-600		n.v.t.
				-105.800	
1.8	Saldo afwijking afdelings- en overheadkosten op het totaal van dit programma bedraagt € 75.300 voordelig, zie toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering onderdeel kostentoerekening. Hiervan is € 278.100 reeds meegenomen als voordeel in de verschillenverklaring op grondexploitaties hierboven.	I	-202.800		n.v.t.
1.9	Diverse kleinere verschillen binnen programma 1.	I	221.800	-26.600	
	Totale afwijking programma 1 Burger als partner		-627.100	-1.316.600	

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Programma 2 Burger als kiezer				
2.1	Saldo afwijking afdelings- en overheadkosten. Zie toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering onderdeel kostentoerekening.	I	-26.000		n.v.t.
2.2	Diverse kleinere verschillen binnen programma 2.	I	68.100		n.v.t.
	Totale afwijking programma 2 Burger als kiezer		42.100	0	

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Programma 3 Burger als Klant				
3.1	<u>Voorzieningen gehandicapten</u> In 2012 is de vraag naar grote complexe woningaanpassingen uitgebleven. Dit geeft een incidenteel voordeel van € 113.800.	I	113.800		n.v.t.
3.2	<u>WMO</u> <i>Huishoudelijke hulp:</i> Er is op deze post per saldo een incidenteel voordeel van € 215.600 ontstaan door afname van het aantal klanten met een PersoonsGebonden Budget (PGB) en een lichte toename van het aantal Zorg in natura-klanten. <i>Advieskosten:</i> De noodzaak om advies in te winnen is sterk afhankelijk van de vraag. Dit jaar houden we een budget van € 54.800 over. Cijfers van de afgelopen jaren laten zien dat het budget structureel afgeraamd kan worden met een bedrag van € 30.000.	I S I	215.600 30.000 24.800		n.v.t. n.v.t. n.v.t.
3.3	<u>Lagere baten leges Bouwregelgeving en APV/bijzondere wetten</u> Deze baten zijn grotendeels afhankelijk van het aantal aanvragen voor bouwactiviteiten en de omvang van die activiteiten. In 2012 werden deze factoren negatief beïnvloed door de slechte economische situatie. De verwachte aanvraag voor een omgevingsvergunning voor bouwactiviteiten in Driehoek/het Zand is verplaatst van 2012 naar 2013. Dit heeft tot gevolg dat de begrote legesinkomsten van € 200.000 voor dit project nog niet in rekening kon worden gebracht. Op andere onderdelen waren er meevallers. In totaliteit vallen de leges voor Bouwregelgeving en APV/ bijzondere wetten incidenteel € 86.800 lager uit.	I		-86.800	n.v.t.
3.4	<u>Baten begraafplaatsrechten</u> Hogere baten wegens incidentele verlengingen bij bijzettingen en de afkoop grafrechten voor onbepaalde tijd. (Het totaal saldo van het begrotingsonderdeel begraafplaatsen wordt verrekend met de Tariefegalisatiereserve Lijkbezorging T/BN).	I		49.700	n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
3.5	<u>Regionale Samenwerking Sociale Zaken Albrandswaard en Ridderkerk</u> De lasten voor de gemeente Albrandswaard vallen lager uit. Hiertegenover staat een lagere bijdrage van die gemeente (T/BN).	I	224.000	-224.000	n.v.t.
3.6	Saldo afwijking afdelings- en overheadkosten. Zie toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering onderdeel kostentoerekening.	I	2.100		n.v.t.
3.7	Diverse kleinere verschillen binnen programma 3.	I	77.200	-11.500	
	Totale afwijking programma 3 Burger als klant		687.500	-272.600	

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Programma 4 Burger als (Wijk)bewoner				
4.1	<u>Wegen, straten en pleinen</u> <u>Aanpassing bushaltes voor mindervaliden</u> In het kader van het project aanpassing bushaltes voor mindervaliden zijn de aanpassingen aan de bushaltes aan de Rijnsingel, Oranjestraat, Juliana van Stolbergstraat en Visvliet in 2012 gerealiseerd. De uitvoering van de haltes aan de Schoutstraat, Brasem, Da Costalaan, Geerlaan, Rijksstraatweg, Populierenlaan en Vlietlaan schuift door naar 2013. Dit gaat om een bedrag van € 169.900. Dit project wordt gedekt door een subsidie van de Stadsregio en een beschikking over de algemene reserve. (voor het niet uitgegeven deel van het budget schuiven ook deze baten door naar 2013) (T/BN)	I	169.900		n.v.t.
4.2	<u>Subsidies</u> Van de verwachte subsidie van de Stadsregio is € 105.600 nog niet ontvangen. Dit betreft het project fietsparkeren, het twee richtingen fietspad aan de Vondellaan en het aanpassen van bushaltes voor mindervaliden. De belangrijkste oorzaak is dat het werk nog maar deels is uitgevoerd (de bushaltes). Het restant van de subsidie wordt ontvangen in 2013.	I		-105.600	n.v.t.
4.3	<u>Civiele kunstwerken</u> De herstelwerkzaamheden aan de damwand van de Schans zijn voor een deel uitgevoerd in 2012. Het werk wordt afgerond in het eerste kwartaal van 2013. Vandaar dat een deel van het budget overblijft in 2012 en doorschuift naar 2013. Deze uitgaven worden gedekt door de algemene reserve. (T/BN)	I	114.000		n.v.t.
4.4	<u>Verkeersplanologie en verkeersveiligheid</u> <u>Verbeteren veiligheid schoolomgeving</u> Omdat er geen draagvlak was bij de omwonenden voor het verbetervoorstel in de Brücknerstraat zijn de werkzaamheden niet uitgevoerd. Het project wordt afgevoerd.	I	28.100		n.v.t.
4.5	<u>Afval</u> Het nadeel op afval bedraagt per saldo € 150.400. Dit	I/S	-72.700		n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	<p>is verantwoord op verschillende onderdelen van de rekening. * Het nadeel op dit programma 4 bedraagt € 72.700 en wordt bijna geheel veroorzaakt door een hogere doorberekening van concernkosten. * Op programma 1 is het Afvalbeleid verantwoord. Daar is een nadeel van € 49.500. De belangrijkste oorzaak is een noodzakelijke bijstorting in de voorziening dubieuze debiteuren. * Op programma 5 is er een lagere opbrengst bij de afvalstoffenheffing van € 48.300. Het aantal woningen (aanslagen) is lager uitgevallen dan op voorhand werd geraamd. Dat komt doordat er minder woningen zijn opgeleverd en door leegstand. Op programma 5 is ook een voordeel van € 20.100 bij de kwijschelding.</p> <p>Bij elkaar dus een nadeel van € 150.400. Omdat Afval een kostendekkend begrotingsonderdeel is wordt dit nadeel verrekend met de bestemmingsreserve afvalstoffenheffing. (T/BN)</p>				<p>2</p> <p>n.v.t.</p>
4.6	<p><u>Openbaar groen</u> <u>Uitbesteed werk</u> Het budget is overschreden door: - meerwerk onkruid / maaiwerk 2012 vanwege de extreem groeizame weersomstandigheden in 2012. - meerkosten van afvoer en aankoop beplanting door de omvorming van plantsoenen om achterstallig onderhoud weg te werken en de toekomstige onderhoudskosten beter te kunnen beheersen. - noodzakelijke aanpak van sterk verwildeerde plantsoenen. - schades bij particulieren veroorzaakt door werkzaamheden aan het openbaar groen. Tegenover dit nadeel staat een voordeel van € 42.300 omdat een budget voor gesubsidieerde arbeid niet is uitgegeven. Dit voordeel is op een andere plek in de rekening verantwoord.</p>	I	-83.900		n.v.t.
4.7	<p><u>Groot onderhoud verhardingen</u> - Hier blijft € 409.100 over. Dat komt omdat In 2012 door weersomstandigheden maar een deel van de voorgenomen werkzaamheden aan de P.C. Hoofdstraat, Huygensplantsoen, Staalstraat, Poesiatstraat en het bestek Asfaltonderhoud 2012 is uitgevoerd. Begin 2013 worden de werkzaamheden afgerond. Voorts worden de werkzaamheden aan de Irisstraat / Dahliastraat en de Lagendijk doorgeschoven vanwege de langere duur van de voorbereiding. - In 2012 is een bijdrage ontvangen van Woonvisie voor toekomstige herbestratingswerkzaamheden van het opnieuw ingerichte deel van Slikkerveer zuid oost. - Bovengenoemde voordelen worden verrekend met de reserve onderhoud verharding waardoor het per saldo voor het rekeningsaldo budgettair neutraal uitwerkt. (T/BN)</p>	I	409.100	224.400	n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
4.8	<u>Groot onderhoud watergangen</u> Hier is sprake van meevallende uitgaven tot een bedrag van € 111.700. De oorzaken zijn: - een voordelige aanbesteding. - lager uitgevallen kosten voor het afvoeren van de baggerspecie. - doordat de baggerwerkzaamheden laat in het jaar zijn gestart is slechts een klein deel van het werk uitgevoerd in 2012 en schuift het grootste deel door naar 2013. (in de loop van 2013 zal worden gezien of het budget 2013 hiervoor moet worden verhoogd). Deze voordelen worden verrekend met de reserve onderhoud watergangen waardoor dit alles voor het rekeningssaldo budgettair neutraal uitwerkt. (T/BN)	I	111.700		n.v.t.
4.9	<u>Onderhoud buitenkant onderwijsgebouwen</u> Een incidentele overschrijding van € 61.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door het niet ramen van een prestatie uit het onderwijshuisvestingplan 2011 die in 2012 is uitgevoerd. Dit heeft echter geen budgettair effect voor het resultaat 2012 omdat de extra lasten gedekt worden door een extra aanwending van de bestemmingsreserve voor onderhoud onderwijsgebouwen (T/BN) .	I	-61.000		1
4.10	<u>Verhuurde gebouwen</u> In 2012 zijn huuropbrengsten uit voorgaande jaren geïnd voor het kantoor op Sportlaan 8. Deze incidentele opbrengsten waren niet begroot.	I		70.000	n.v.t.
4.11	Saldo afwijking afdelings- en overheadkosten - € 510.400. Zie toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering onderdeel kostentoekening. Hiervan is € 70.000,- reeds meegenomen in de verschillenverklaring op afval.	I	-440.400		n.v.t.
4.12	Diverse kleinere verschillen binnen programma 4.	I	184.200	100.700	
	Totale afwijking programma 4 Burger als (wijk)bewoner		359.000	289.500	

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Programma 5 Burger als Belastingbetaler en onderdaan				
5.1	<u>Uitkeringen</u> <i>Bijstands Besluit Zelfstandigen (BBZ):</i> Van deze regelingen kunnen klanten gebruik maken om een eigen bedrijf te beginnen. Doordat er in 2012 nauwelijks aanvragen door het Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf (IMK) zijn toegekend, is er weinig aanspraak gemaakt op dit budget. Dat geeft een incidenteel voordeel van € 140.700. <i>Wet Werk en Bijstand (WWB):</i> Door de crisis werd verwacht dat het aantal klanten sterk zou toenemen. Gebleken is dat het aantal klanten beperkt is toegenomen. Het is met name het volume aan in- en uitstroom dat hoog lag in 2012. Dat geeft een incidenteel voordeel van € 106.900.	I	140.700		n.v.t.
		I	106.900		n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; = nadeel

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	<i>Incidentele Aanvullende Uitkering (IAU):</i> Over 2011 had de gemeente Ridderkerk een tekort op het inkomensdeel van meer dan 10%. Dit gaf ons de mogelijkheid om een Incidentele Aanvullende Uitkering (IAU) aan te vragen. Afgelopen december heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ons een incidentele uitkering toegewezen van € 674.200. Dit bedrag wordt in deze jaarrekening verantwoord en zorgt voor een incidenteel voordeel.	I		674.200	n.v.t.
5.2	<u>Minimabeleid</u> In 2012 zijn er verschillende activiteiten/acties georganiseerd ten behoeve van de minima (voor nadere toelichting zie financiële analyse op programma 5). Uiteindelijk hebben we over het jaar 2012 € 92.700 overgehouden. In 2012 heeft de aanbesteding plaats gevonden van de digitalisering van de cliëntendossiers. De uitvoering heeft echter vertraging opgelopen waardoor een bedrag van € 19.000 doorschuift naar 2013.	I	92.700		n.v.t.
		I	19.000		n.v.t.
5.3	<u>Opbrengst rioolheffing</u> Er zijn in 2012 minder woningen opgeleverd/gebouwd dan aanvankelijk bij de begroting was geraamd. Daarnaast blijven woningen (in het bijzonder te koop staande woningen) meer dan 1 jaar leeg/te koop staan. Bij de groot(water)verbruikers is er sprake van een substantiële vermindering van het waterverbruik met als gevolg minder opbrengst rioolheffing gebruikers niet-woningen. Het totale nadeel van € 85.500 op dit programma 5 wordt verrekend met de tariefegalisatiereserve rioolheffing en verloopt voor de totale rekening op die manier budgettair neutraal (T/BN).	I		-85.500	n.v.t.
5.4	<u>Opbrengst afvalstoffenheffing</u> Net als bij de rioolheffing hierboven is er door een lager aantal woningen een nadeel bij de afvalstoffenheffing (T/BN).	I		-48.300	n.v.t.
5.5	<u>Regionale Samenwerking Sociale Zaken Albrandswaard en Ridderkerk</u> De lasten voor de gemeente Albrandswaard vallen lager uit. Hiertegenover staat een lagere bijdrage van die gemeente (T/BN).	I	588.400	-588.400	n.v.t.
5.6	Saldo afwijking afdelings- en overheadkosten. Zie toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering onderdeel kostentoerekening.	I	-240.000		n.v.t.
5.7	Diverse kleinere verschillen binnen programma 5.	I	74.800	93.200	
	Totale afwijking programma 5 Burger als belastingbetaler en onderdaan		782.500	45.200	

2 Analyse Hoofdstuk 6 financiering en algemene dekkingsmiddelen

Verklaring op hoofdlijnen van de verschillen

*) De 6 begrotingscriteria zoals opgenomen in het (meerjarige) controleprotocol.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Programma	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012	voordeel + nadeel -	waarvan onrechtmatig
Lasten lokale heffingen	-575.600	-650.900	-75.300	
Baten lokale heffingen	7.503.700	7.482.600	-21.100	
Saldo lokale heffingen	6.928.100	6.831.700	-96.400	0
Lasten algemene uitkering	0	0	0	
Baten algemene uitkering	42.910.500	43.147.200	236.700	
Saldo algemene uitkering	42.910.500	43.147.200	236.700	0
Lasten dividend	0	0	0	
Baten dividend	1.350.100	1.350.100	0	
Saldo dividend	1.350.100	1.350.100	0	0
Lasten financieringsfunctie	-254.300	-257.900	-3.600	
Baten financieringsfunctie	3.244.700	3.249.900	5.200	
Saldo financieringsfunctie	2.990.400	2.992.000	1.600	0
Lasten overige alg. dekkingsmiddelen	-1.775.900	-679.600	1.096.300	
Baten overige alg. dekkingsmiddelen	1.205.800	1.323.600	117.800	
Saldo overige alg. dekkingsm.	-570.100	644.000	1.214.100	0
Totaal lasten alg. dekkingsmiddelen	-2.605.800	-1.588.400	1.017.400	
Totaal baten alg. dekkingsmiddelen	56.214.800	56.553.400	338.600	
Saldo alg. dekkingsmiddelen	53.609.000	54.965.000	1.356.000	0

let op! is excl. onvoorzien

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium (*)
	Hoofdstuk 6 Financiering en alg. dekkingsmiddelen				
6.1	<u>Lokale heffingen</u> Door de economische crisis zijn de betalingsachterstanden voor belastingen aanzienlijk opgelopen. Ook neemt het aantal faillissementen toe. Het aantal invorderingsdossiers bedroeg in 2011 nog 3.599, in 2012 is dit opgelopen naar 4.026. Door de opgelopen betalingsachterstanden moest ook de voorziening voor dubieuze belastingdebiteuren met € 45.200 worden aangevuld.	I	-75.300	-21.100	n.v.t.
6.2	<u>Algemene uitkering gemeentefonds</u> Per saldo is er een voordeel voor de rekening 2012 van € 224.500 wat is ontstaan door: 1. Een nadeel in 2010 van per saldo € 43.700 door hogere WOZ-waarden en een hogere integratieuitkering Wmo. 2. Een voordeel in 2011 van € 104.400 door een hogere uitkeringsfactor en een voordelige aanpassing van de aantallen van de verdeelmaatstaten (o.a. woonruimten, lage inkomens en oppervlakte bebouwing). 3. Een voordeel in 2012 van € 163.800 door een hogere uitkeringsfactor, een eenmalige verhoging in verband met een vergoeding voor transitiekosten van de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) en een aanpassing van de aantallen van de verdeelmaatstaten (o.a. bijstandsontvangers).	I		224.500	n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Ook wordt hier verantwoord de omzetbelasting die van het BTW-Compensatiefonds (BCF) wordt terug ontvangen in verband met KING. KING staat voor Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten. Dit is een uitvoeringsorganisatie van de VNG die werkzaamheden uitvoert voor alle gemeenten.	I		12.200	n.v.t.
6.3	<u>Fricriebudget kerntakendiscussie</u> Tijdens het proces van de kerntakendiscussie 1.0 is er voor 2011 een budget van €500.000 gevormd voor frictiekosten. Het budget was bedoeld om frictiekosten die ontstaan bij het effectueren van bezuinigingen te kunnen dekken, of eventuele bezuinigingsverliezen te kunnen opvangen. In 2011 is het restant van het frictiebudget van €469.700 doorgeschoven naar 2012. In 2012 is geen gebruik gemaakt van dit budget. Echter, omdat nog steeds bezuinigingen geëffectueerd moeten worden, wordt voorgesteld om dit restantbudget ook in 2013 beschikbaar te stellen. Dit wordt verrekend met de Algemene reserve (T/BN) .	I	469.700		n.v.t.
6.4	<u>Uitgekeerde IZA gelden</u> Per 1 januari 2006 is de IZA Nederland- regeling opgeheven. Daarmee is ook besloten het instituut IZA Nederland op te heffen. Het vermogen van IZA Nederland is in twee termijnen uitgekeerd aan de organisaties die deelnamen aan de regeling. Als deelnemer van de IZA regeling hebben we het eerste deel van de uitkering ontvangen in 2009. Het tweede en laatste deel van de uitkering ter hoogte van €49.070,- is in 2012 ontvangen. Er is nog geen bestedingsdoel aangewezen voor de binnengekomen uitkering in 2012. Hiervoor wordt via resultaatbestemming een voorstel aan de raad voorgelegd.	I		49.100	n.v.t.
6.5	<u>Financiering</u> Een bij begrotingswijziging geraamd nadeel van €109.100 op de financieringslasten heeft zich niet voorgedaan. In de begroting is 4,5% rente als kapitaallasten van investeringen toegerekend. In de praktijk bleek goedkoper te kunnen worden geleend dan geraamd. Ook is eind 2011 een vaste geldlening afgesloten om in de financieringsbehoefte te voorzien. In de loop van 2012 liepen de liquiditeitstekorten weer op. Om aan de eisen van de Wet Fido te voldoen moest opnieuw een vaste geldlening (looptijd 20 jaar) worden afgesloten. De rente voor een vaste geldlening is hoger dan die van kortlopende kasgeldleningen, maar de verwachting was dat de nieuwe vaste geldlening niet tot overschrijding van de geraamde rentelasten zou leiden. In de praktijk bleek dat we wat langer met kortlopende geldleningen in de financieringsbehoefte konden voorzien. De vaste geldlening is later afgesloten dan aanvankelijk voorzien. Daardoor zijn de rentelasten alsnog lager	I I/S	109.100	138.300	n.v.t. n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	uitgevallen. Met enkele kleinere posten erbij is in totaal een voordeel ontstaan van € 138.300.				
6.8	<u>Saldo afwijking afdelings- en overheadkosten</u> Bij de begrotingswijzigingen in 2012 zijn de afwijkingen op de kosten van bedrijfsvoering om praktische redenen niet aan de raadsprogramma's toegerekend maar verzameld op één post onder de (interne) bedrijfsvoering. In de rekening daarentegen worden de bedrijfsvoeringskosten wel aan de raadsprogramma's toegerekend. Daardoor ontstaan onderlinge verschillen/verschuivingen tussen de raadsprogramma's. Zie toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering onderdeel kostentoerekening.	I	548.000	-82.800	n.v.t.
6.9	Diverse kleinere verschillen binnen hoofdstuk 6	I	-34.200	18.400	
	Totale afwijkingen Financiering en algemene dekkingsmiddelen		1.017.400	338.600	

3 Analyse post onvoorzien

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Omschrijving	Begroting 2012	Rekening 2012	voordeel + nadeel -	waarvan onrechtmatig
Lasten onvoorzien	-113.000	0	113.000	
Baten onvoorzien	0	0	0	
Saldo mutaties reserves	-113.000	0	113.000	0

Verklaring op hoofdlijnen van de verschillen

*) De 6 begrotingscriteria zoals opgenomen in het (meerjarige) controleprotocol.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	<u>Onvoorzienne uitgaven</u> Dit betreft de verplichte raming voor onvoorzienne uitgaven waar in 2012 geen beroep op is gedaan en wat aan het einde van het jaar dus incidenteel overgebleven is.	I	113.000		n.v.t.
	Totale afwijking onvoorzien		113.000		

4 Analyse reserves

Omschrijving	Begroting 2012	Rekening 2012	voordeel + nadeel -	waarvan onrechtmatig
Toevoegingen aan reserves	-6.216.400	-5.345.100	871.300	
Onttrekkingen aan reserves	8.967.100	7.893.000	-1.074.100	
Saldo mutaties reserves	2.750.700	2.547.900	-202.800	0

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Reserves				
	<u>Algemene reserve</u> Er is enerzijds minder aan de algemene reserve toegevoegd dan geraamd. Dat komt vooral omdat er in 2012 nauwelijks grondverkoop zijn geweest, waardoor er € 106.400 minder toeslag stadsuitbreiding is ontvangen. Aangezien deze toeslag wordt toegevoegd aan de algemene reserve, is de toevoeging aan deze reserve ook € 106.400 lager. Verder is er meer bespaarde rente toegerekend dan geraamd. De aanwending van de algemene reserve is hoger dan geraamd. Conform besluit van de raad van januari 2013 is de verhoging van de voorziening verliesgevend complex Centrumplan met € 1.491.000 nog in 2012 ten laste van de algemene reserve gebracht. Daar staat tegenover dat er geen beroep is gedaan op het frictiebudget bezuinigingen, wat een lagere aanwending van € 469.700 betekent. Het restant nadeel t.o.v. de geraamde aanwending van € 487.300 is vooral veroorzaakt doordat de realisering van diverse projecten die ten laste van de algemene reserve komen deels is doorgeschoven naar 2013 (T/BN) .		192.600	447.800	n.v.t. n.v.t.
	<u>Reserve groot onderhoud verhardingen</u> Het voordeel op groot onderhoud verhardingen en het voordeel inzake een ontvangen bijdrage van Woonvisie voor toekomstig herbestraten van Slikkerveer zuid - oost (zie programma 4) worden verrekend met de reserve groot onderhoud verhardingen. Hierdoor werkt dit alles voor het rekeningssaldo budgettair neutraal uit (T/BN) .	I	-633.500		n.v.t.
	<u>Reserve groot onderhoud watergangen</u> De voordelen op groot onderhoud watergangen (zie programma 4) worden verrekend met de reserve groot onderhoud watergangen waardoor dit alles voor het rekeningssaldo budgettair neutraal uitwerkt. (De onttrekking slaat om in een toevoeging) (T/BN) .	I	-63.000	-48.700	n.v.t.
	<u>Reserve onderhoud buitenkant basisscholen</u> Er is een hogere aanwending van de reserve ter dekking van onderhoudsuitgaven dan geraamd, voornamelijk veroorzaakt door het niet ramen van een prestatie uit het onderwijshuisvestingplan 2011 die in 2012 is uitgevoerd (€ 61.600).	I		74.800	n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Bij de 2e monitor 2012 besloot de raad om de reserves onderhoud buitenkant openbaar basisonderwijs en onderhoud buitenkant bijzonder basisonderwijs samen te voegen tot één reserve onderhoud buitenkant basisscholen. De vrijval van de op te heffen reserves en de storting daarvan in de nieuwe reserve is echter niet in een begrotingswijziging van 2012 vastgelegd (T/BN) .	I	-77.700	77.700	n.v.t.
	<u>Reserve onderhoud gymnastieklokalen</u> In 2012 werden geen middelen onttrokken uit de reserve onderhoud gymnastieklokalen omdat geraamde bestedingen niet plaatsvonden (T/BN) .	I		-79.200	n.v.t.
	<u>Tariefegalisatiereserve rioolheffing</u> De lagere opbrengst rioolheffing leidt grotendeels tot een lagere dotatie aan de tariefegalisatiereserve rioolheffing dan geraamd (T/BN) .	I	88.800		n.v.t.
	<u>Bestemmingsreserve afvalstoffenheffing</u> Voor het nadelig totaalresultaat op afval van € 150.400 (zie hiervoor de toelichting op programma 4) wordt de bestemmingsreserve afvalstoffenheffing aangewend. De geraamde storting van € 272.100 vervalt en daarvoor in de plaats komt een lagere aanwending van € 121.700 (T/BN) .	I	272.100	-121.700	n.v.t.
	<u>Tariefegalisatiereserve lijkbezorging</u> Het voordelig totaalresultaat van het begrotingsonderdeel lijkbezorging wordt toegevoegd aan de tariefegalisatiereserve lijkbezorging. (Zie ook programma 3) (T/BN) .	I	-42.900		n.v.t.
	<u>Reserve investeringen stedelijke vernieuwing</u> Er is voor een lager bedrag aan projecten stedelijke vernieuwing uitgegeven dan geraamd. Daardoor is ook de aanwending van de reserve lager (T/BN) .			-65.000	n.v.t.
	<u>Reserves transitiegelden AWBZ en Jeugdzorg</u> De raad heeft op 21 februari 2013 besloten om overschotten in 2012 op de bijdrage van het Rijk voor de invoering van de decentralisaties AWBZ en Jeugdzorg in een bestemmingsreserve te storten. Uiteraard is hiervoor in 2012 geen raming opgenomen (T/BN) .		-72.900		2
	<u>Reserve groot onderhoud sportaccommodaties S&W</u> Eind 2011 is een raamovereenkomst met de stichting Sport en Welzijn gesloten, waarin onder meer is geregeld dat de nog niet bestede subsidie voor onderhoudsvoorzieningen met de gemeente wordt afgerekend. Bij de 2 ^e monitor 2012 heeft de raad besloten het af te rekenen bedrag in een nieuwe reserve te storten. Er is t.o.v. de geraamde storting een incidenteel voordeel van € 170.800 ontstaan. Dit komt doordat een meerjarige subsidie voor buitensportmaterialen nog niet is afgerekend, omdat niet al de benodigde informatie daarvoor beschikbaar was. De afrekening vindt plaats in 2013 (T/BN) .		170.800		n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	<u>Dekkingsreserve 2011</u> De geraamde aanwending van de dekkingsreserve 2011 om het begrote tekort 2012 na de Slotwijziging te dekken (van per saldo €266.700) is niet nodig, omdat er in werkelijkheid sprake is van een rekeningoverschot over 2012.		1.009.100	-1.275.800	n.v.t.
	Overige kleine verschillen		27.900	-84.000	n.v.t.
	Totaal reservemutaties		871.300	-1.074.100	

5. Analyse investeringen

Uit de staat van restantkredieten blijkt dat op het totaal van de investeringen er 2 zijn met een overschrijding groter dan €50.000.

Voor het overige zijn er geen overschrijdingen van materiële betekenis.

Verklaring op hoofdlijnen van de verschillen

*) De 6 begrotingscriteria zoals opgenomen in het (meerjarige) controleprotocol.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Investerings				
1.1	<u>Rioleringsproject P01</u> De overschrijding heeft drie oorzaken: 1. Bij de 1 ^e programmamonitor 2012 werd €80.000 te weinig bijgeraamd voor de nog te verrichten werkzaamheden die op dat moment bekend waren. 2. Er was een aantal onvoorziene werkzaamheden in de vorm van extra werk buiten het bestek om tot een totaalbedrag van €300.000. Dit betrof: - Uitgaven aan het Havenkanaal voor de aansluiting van de bestaande persleiding op de nieuwe leiding, - De rest van de persleiding met de aansluiting op de waterzuivering, veel kabels en leidingen, - Het toepassen van grondverbetering en het herstellen van een fietspad waar de persleiding onderdoor loopt, - (Hoge) afvoerkosten voor teerhoudend asfalt van het afgebroken fietspad. 3. En tenslotte meerwerk binnen het bestek tot een bedrag van €30.000. Over deze overschrijding bent u apart ingelicht in de raadsinformatiebrief nr. 1780 "Financiële onrechtmatigheden van schoonmaakcontract en rioleringsproject over 2012" van 5 februari 2013.	I	-410.000		n.v.t.
1.2	<u>Bestrijden wateroverlast Kerkweg</u> Dit werk is afgerond en sluit vanwege enkele niet geraamde maatregelen, te weten de aanleg van een pompinstallatie en waterkerende muren, met een overschrijding. (Met de pompinstallatie zijn alle overlastaspecten rondom de Kerkweg aangepakt.)	I	-55.400		3

Departement	Nummer	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa				
					I N D I C A T O R E N				
OCW	D9	Onderwijsachterstanden eileid 2011-2014 (OAB)		Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
					Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle nvt Indicatornummer: D9 / 04	
					€ 326,674	€ 0	€ 113,603	€ 51,274	
I&M	E5	Verzameluitkering I&M		Regeling verzameluitkering	(en eventueel besteding van voorgaande jaren voor zover nog niet eerder verantwoord)				
					Aard controle R Indicatornummer: E5 / 01				
					€ 2,441				
I&M	E29	Tijdelijke regeling eenmalige uitkering stedelijke synergieprojecten Kaderrichtlijn Water		Tijdelijke regeling eenmalige uitkering stedelijke synergieprojecten Kaderrichtlijn Water	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee	Cumulatieve bestedingen tot en met (jaar T)	
					Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E29 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E29 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E29 / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E29 / 04	
					1 STESY005	€ 0	Nee	€ 101,888	
I&M	E29_2010	Tijdelijke regeling eenmalige uitkering stedelijke synergieprojecten Kaderrichtlijn Water _Hernieuwde uitvraag		Tijdelijke regeling eenmalige uitkering stedelijke synergieprojecten Kaderrichtlijn Water	Besteding 2010 ten laste van rijksmiddelen	Eindverantwoording Ja/Nee	Bestedingen van vóór 2010, waarvan de uitgave in of na 2010 plaatsvindt	Uitgaven van vóór 2010, waarvan besteding in 2010 plaatsvindt	
					Aard controle R Indicatornr: E29_2010 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornr: E29_2010 / 02	Aard controle R Indicatornr: E29_2010 / 03	Aard controle R Indicatornr: E29_2010 / 04	
					€ 43,117	Nee	€ 0	€ 0	
SZW	G1C-1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeentedeel 2012		Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T);	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren;			
					Aard controle R Indicatornummer: G1C-1 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1C-1 / 02			
					50,00	1,22			
SZW	G1C-2	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)		Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1);	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;
					Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1C-2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 05
					1 0597 (Ridderkerk)	189,75	7,05	150,92	2,84
					2				
					3				
					4				

SZW	G2	I Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB I.1 WWB: algemene bijstand Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)										
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 02	€ 8.310.138	€ 140.717								
		I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)										
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 04	€ 224.050	€ 814								
		I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)										
Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 06		€ 19.844	€ 0										
I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen												
	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 08	€ 41.978	€ 4.882										
I.5 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)													
	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 09	€ 0												
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob						
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06	€ 66.281	€ 125.000	€ 3.755	€ 79.844	€ 11.704	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004										
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	€ 0									

SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB) Wet participatiebudget (WPB) Gemeenten verantwoord voor het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's	Besteding (jaar T) Regelluw
			Aard controle R Indicatornummer: G5 / 01 € 2.434.362	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 02 € 321.254	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 03 € 40.045	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 04 € 25.769	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 05 € 0
			Het aantal door de gemeente in (jaar T) ingekochte trajecten basisvaardigheden	Het aantal door volwassen inwoners van de gemeente in (jaar T) behaalde NT2-certificaten, dat niet meetelt bij de output-verdeelmaatstaven uit de verdeelsleutel van Onze Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel.			
			Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 06 16	Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 07 0			
VWS	H10_2010	Brede doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin (BDU CJG)_Hernieuwde uitvraag 2008 tot en met 2011 Tijdelijke regeling CJG Gemeenten	Besteding 2008 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.	Besteding 2009 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.	Besteding 2010 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.	Besteding 2011 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.	Is er ten minste één centrum voor jeugd en gezin in uw gemeente gerealiseerd in de periode 2008 tot en met 2011? Ja/Nee
			Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 01 € 540.718	Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 02 € 1.012.654	Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 03 € 934.448	Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 04 € 1.563.331	Aard controle D1 Indicatornummer: H10_2010 / 05 Ja

Bijlage 3 Overzicht eenmalige lasten en baten

In dit overzicht staan de lasten en baten die naar hun aard éénmalig zijn en groter zijn dan € 50.000. Hieronder vallen ook lasten en baten die over een langere reeks van jaren lopen, maar eindig zijn. Een voorbeeld hiervan is een rijksbijdrage voor zes jaar die daarna vervalt. Onderstaand overzicht is gebaseerd op de notitie van de commissie BBV van januari 2012, waarin nieuwe criteria voor het onderscheid in structurele en incidentele mutaties zijn gegeven.

Omschrijving	Toelichting éénmalige lasten of baten	voordeel + / nadeel -	
		Lasten 2012	Baten 2012
Programma 1 Burger als Partner			
SISA Onderwijsachterstandenbeleid	Dit zijn kosten die gemaakt zijn voor het realiseren van doelstellingen van het onderwijsachterstandenbeleid.	-488.600	
	Een rijksbijdrage voor het realiseren van doelstellingen op het gebied van onderwijsachterstandenbeleid.		464.500
ISV -3 bodem	Een rijksbijdrage voor het realiseren van doelstellingen op het gebied van bodemverontreiniging.		117.000
Beleidsadvisering stedelijke vernieuwing	Een bijdrage voor de realisatie van het transferium in Slikkerveer.	-220.000	
SISA tijdelijke stimuleringsregeling woningbouw 2009	In 2012 werd een bedrag van € 256.000 uitbetaald als bijdrage voor een parkeergarage bij de Riedertoren. Deze uitgaaf heeft betrekking op de financiële afwikkeling van de Stimuleringsregeling woningbouw 2009.	-256.000	
Sportaccommodaties	Afrekening van diverse subsidies aangaande het onderhoud, beheer en vervangingen van sportaccommodaties en sportvelden uit voorgaande jaren.		1.272.400
Opvoedingsondersteuning	Vanwege de extra financiering door RAS middelen vanuit de stadsregio, waren er minder uitgaven voor trajecten opvoedingsondersteuning.	70.000	
Bouwgrondexploitatie	De complexen Terrein Bakker Staal, Nieuwbouw Piramide en Transferium Slikkerveer zullen met een verlies worden afgesloten. Voor deze verliezen van resp. € 140.500, € 247.600 en € 271.200 zijn voorzieningen getroffen. De verliesvoorziening voor complex Centrumplan is verhoogd met € 1.491.000. De grondexploitatie van complex Het Zand is in negatieve zin bijgesteld met een verwacht verlies van € 250.000. Hiervoor is een voorziening getroffen. Van deze nadelen wordt € 1.762.200 (Transferium Slikkerveer en Centrumplan) gedekt uit de algemene reserve.	-2.400.300	
Totaal Programma 1 Burger als Partner		-3.294.900	1.853.900

Omschrijving	Toelichting éénmalige lasten of baten	voordeel + / nadeel -	
		Lasten 2012	Baten 2012
Programma 2 Burger als Kiezer			
Verkiezingen	In 2012 zijn verkiezingen voor de Tweede Kamer geweest. De volgende verkiezingen zijn in 2014 en 2015.	-61.200	
Totaal Programma 2 Burger als Kiezer		-61.200	0
Programma 3 Burger als Klant			
WMO huishoudelijke hulp	Hogere baten door een hogere terugvordering en verhaal als gevolg van uitgevoerde PGB-controles.		160.000
Totaal Programma 3 Burger als Klant		0	160.000
Programma 4 Burger als (Wijk)Bewoner			
Beheer wegen, straten, pleinen	Uitgaven inzake aanpassen van bushaltes voor mindervaliden	-73.600	
Beheer wegen, straten, pleinen	Bijdrage stadsregio voor aanpassen bushaltes voor mindervaliden		94.000
Civiele kunstwerken	Herstelwerkzaamheden damwand de Schans	-111.000	
Openbaar vervoer	Subsidie buurtbus Rijsoord	-50.000	
Verwerkingskosten huishoudelijk afval	Inhuur beleidsmedewerker afval	-50.300	
Totaal Programma 4 Burger als (Wijk)Bewoner		-284.900	94.000
Programma 5 Burger als Belastingbetaler en Onderdaan			
Inburgering (via participatiebudget)	Het kabinet heeft besloten om de budgetten voor inburgering vanaf 2011 jaarlijks af te bouwen. In 2014 ontvangt de gemeente geen budget meer. Vanaf 2013 gaat ook de nieuwe wet inburgering in, waarmee inburgeraars zelf verantwoordelijk worden voor de bekostiging van hun inburgeringscursussen. Tot en met 2012 hebben gemeenten de plicht om nieuwkomers een aanbod te doen. De gemeente heeft om die reden de komende jaren nog te maken met reeds gestarte trajecten waarvan zij de kosten zelf moet dragen.	-177.700	177.700
Uitkeringen	In 2012 heeft het ministerie van Sociale Zaken de gemeente een Incidentele Aanvullende Uitkering (IAU) toegewezen aangezien de gemeente over 2011 een tekort op het inkomensdeel had van meer dan 10%.		674.200
	In 2012 is sprake van eenmalige lasten voor inhuur personeel in verband met de toename van het aantal bijstandsaanvragen.	-80.000	
Totaal Programma 5 Burger als Belastingbetaler en Onderdaan		-257.700	851.900
Hoofdstuk 6 - Financiering en dekkingsmiddelen			
Hondenbelasting	De hondenbelasting wordt gefaseerd afgeschaft.		100.300
Totaal hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen		0	100.300

Omschrijving	Toelichting éénmalige lasten of baten	voordeel + / nadeel -	
		Lasten 2012	Baten 2012
Reservemutaties			
Algemene Reserve	Dekking uitgaven inzake herstelwerkzaamheden damwand de Schans		111.000
	Dekking uitgaven voor de verhoging van de verliesvoorziening voor grondbedrijfcomplex Centrumplan met € 1.491.000 en de vorming van de verliesvoorziening voor grondbedrijfcomplex Transferium Slikkerveer van € 271.200.		1.762.200
Reserve Toeristische overstapplaats Deltapoort	Een eenmalige dotatie voor het kunnen dekken van kosten voor de toeristische overstapplaats Deltapoort.	-1.270.000	
Reserve parkeergarage Riedertoren	Dekking uitgaven inzake realisatie van de parkeergarage Riedertoren		256.000
Reserve investeringen stedelijke vernieuwing	Dekking van de bijdrage voor het realiseren van het transferium in Slikkerveer.		220.000
Reserve transitiegelden AWBZ	Een eenmalige dotatie in de reserve voor het kunnen dekken van de invoeringskosten van de functie AWBZ begeleiding	-68.300	
Reserve groot onderhoud S&W	Een eenmalige dotatie in de reserve in verband met niet bestede subsidie voor onderhoudsvoorzieningen ter dekking van toekomstige groot onderhoudsverplichtingen.	-1.113.400	
Totaal reservemutaties		-2.451.700	2.349.200
Totaal alle eenmalige lasten en baten		-6.350.400	5.409.300

Bijlage 4 Doorgeschoven prestaties van 2012 naar 2013

(Het doorschuiven betekent voor het dienstjaar 2012 een voordeel en voor 2013 een nadeel)

Omschrijving	Toelichting op de doorgeschoven prestatie	Lasten	Baten
Erfgoedbeleid	Naar aanleiding van het vastgestelde uitgangspuntennotitie Erfgoedbeleid Ridderkerk 2012 – 2016 is een externe opdracht verstrekt voor het opstellen van erfgoedbeleid. Deze prestatie wordt echter begin 2013, ten bedrage van € 8.200, afgerond. Vervolgens kan formele besluitvorming plaatsvinden. Na vaststelling van het beleid is de planning om in mei 2013 een publieksversie (folder) te maken van het beleid. Hiervoor was eenmalig € 10.000,- geraamd in 2012.	18.200	
	Totaal programma 1 Burger als Partner	18.200	0
Rekenkamercommissie	Het budget voor de Rekenkamercommissie in de begroting 2012 bedraagt € 48.000. De uitgaven bedragen bijna € 40.000. Bij de bezuinigingen op het budget voor de Rekenkamer heeft de raad besloten dat overschotten tot € 10.000 kunnen worden doorgeschoven naar het volgende jaar.	8.000	
	Totaal programma 2 Burger als Kiezer	8.000	0
	Totaal programma 3 Burger als Klant	0	0
Tijdelijke huisvesting De Reyer	De duur van de tijdelijke huisvesting van De Reyer is afhankelijk van het gereedkomen van de nieuwbouw van De Reyer. Dit is voorzien medio 2013. Hierdoor moet een klein deel van het beschikbare budget voor de tijdelijke huisvesting doorgeschoven worden naar 2013. Dit wordt gedekt uit de vrije reserve	5.000	
Aanpassing bushaltes voor mindervaliden	De aanpassing van de bushaltes aan de Schoutstraat, Brasem, Da Costalaan, Geerlaan, Rijksstraatweg, Populierenlaan en Vlietlaan schuift door naar 2013. Dit gaat om een bedrag van € 169.900. Dit project wordt gedekt door een subsidie van de Stadsregio en een beschikking van € 79.500 over de algemene reserve, die ook doorschuift.	169.900	
Subsidies	Van de verwachte subsidie van de Stadsregio is € 105.600 nog niet ontvangen. Dit betreft het project fietsparkeren, het twee richtingen fietspad aan de Vondellaan en het aanpassen van bushaltes voor mindervaliden. De belangrijkste oorzaak is dat het werk nog maar deels is uitgevoerd (de bushaltes). Het restant van de subsidie wordt ontvangen in 2013.		-105.600
Civiele kunstwerken	De herstelwerkzaamheden aan de damwand van De Schans zijn voor een deel uitgevoerd in 2012. Het werk wordt afgerond in het eerste kwartaal van 2013. Vandaar dat een deel van het budget overblijft in 2012 en doorschuift naar 2013. Dit budget wordt gedekt door de algemene reserve.	114.000	
Verkeersplanologie en verkeersveiligheid	De werkzaamheden inzake de verkeersmaatregelen Pruiwendijk, Tarwestraat, Boekweitstraat zijn in 2012 nog niet helemaal afgerond. Het restantbudget schuift door naar 2013. Dit budget wordt gedekt door de algemene reserve.	7.000	
	Totaal programma 4 Burger als (Wijk)Bewoner	295.900	-105.600
Digitalisering cliëntendossiers	In 2012 heeft de aanbesteding plaats gevonden van de digitalisering van de cliëntendossiers. Bij de opzet van het plan van aanpak was gepland dat de werkzaamheden ook daadwerkelijk in 2012 uitgevoerd zouden worden. De gunning na de aanbesteding heeft nog in 2012 plaats gevonden. De uitvoering van de digitalisering heeft echter vertraging opgelopen. De uitvoering staat in de planning voor april 2013. Het gaat om een bedrag van € 19.000.	19.000	
	Subtotaal programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler	19.000	0
Frictiekosten kerntakendiscussie	Tijdens het proces van de kerntakendiscussie 1.0 is er voor 2011 een budget van € 500.000 gevormd voor frictiekosten. Het budget was bedoeld om frictiekosten die ontstaan bij het effectueren van bezuinigingen te kunnen dekken, of eventuele bezuinigingsverliezen te kunnen opvangen. Echter, omdat nog steeds bezuinigingen geëffectueerd moeten worden, wordt voorgesteld om het restant budget van € 469.700 ook in 2013 beschikbaar te stellen.	469.700	
	Totaal hoofdstuk 6 Financiering & Algemene Dekkingsmiddelen incl. interne producten	469.700	0
	Totaal alle programma's voor bestemming	810.800	-105.600
Algemene reserve	Tijdelijke huisvesting De Reijer		-5.000
	Aanpassen bushaltes voor mindervaliden		-79.500
	Herstel damwand van De Schans		-114.000
	Verkeersmaatregelen Pruiwendijk, Tarwestraat, Boekweitstraat		-7.000
	Frictiebudget bezuinigingen		-469.700
	Totaal hoofdstuk 6 Financiering & Algemene Dekkingsmiddelen inzake reservemutaties	0	-675.200
	Totaal alle programma's na bestemming	810.800	-780.800

Bijlage 5 Specificatie bespaarde rente

In de Uiteenzetting van de financiële positie in de begroting 2012 is een specificatie opgenomen van de bespaarde rente. Bij de begroting 2013 is dit geactualiseerd naar aanleiding van de boekwaarde van de reserves en voorzieningen volgens de rekening 2011. Onderstaand is een overzicht opgenomen van de bestemming van de geraamde bespaarde rente en de gerealiseerde bestemming volgens de rekening 2012.

Omschrijving	oorspronkelijk geraamd	geraamd na wijziging	werkelijk
ten gunste van de exploitatie	1.565.000	1.565.000	1.565.000
rente kapitaallastenreserves	380.400	365.200	365.900
rente dekkingsreserve 2004 en reserve BTW oude kapitaallasten	349.700	355.100	349.700
inflatiecorrectie bestemmingsreserves en voorzieningen	212.800	320.100	191.700
ten gunste van de algemene reserve	387.200	624.100	757.200
totaal	2.895.100	3.229.500	3.229.500

Toelichting

Het verschil tussen de kolom oorspronkelijk geraamd en de kolom geraamd na wijziging is veroorzaakt door een hogere boekwaarde van de reserves en voorzieningen volgens de rekening 2011.

Er is een verschuiving opgetreden in de bestemming van de bespaarde rente tussen de inflatiecorrectie voor bestemmingsreserves en voorzieningen en de algemene reserve. In de Nota reserves en voorzieningen 2011 is als beleid bepaald dat voor reserves en voorzieningen waar meerjarige beheerplannen of bestedingsplannen aan ten grondslag liggen geen inflatiecorrectie meer wordt toegevoegd. De berekende jaarlijkse dotatie aan de reserve of voorziening op grond van het beheerplan of bestedingsplan is daarvoor in de plaats gekomen. In de specificatie die van de raming na wijziging is opgesteld is dit principe voor de onderhoudsreserves niet toegepast. In de specificatie van de rekening is dit gecorrigeerd.

Bijlage 6 Nog te leveren prestaties ISV oud vóór 31 december 2014

Prestaties uit brief Stadsregio d.d. 6 juli 2011.

	Prestatie	Stand van zaken	Bijzonderheden
1	De realisatie van een resterend aantal van 300 nultredenwoningen	<p><u>Opgeleverd:</u> 2010: 42 Prima Bolnes 13 Pr. Marijkestraat 2011: 47 Het Bordes 23 Pr. Margrietstraat 2012: 79 Riedertoren 7 Nassaustraart <u>totaal 211</u> <u>Nog op te leveren:</u> - Tourmalijn (± 100) - Scheepswerflocatie (50) - Riederbol (23) - Van Hoornestraat (24) - Driehoek het Zand (± 100) - Centrum (36) <u>totaal 333</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fresiastraat (12) is vervallen - Riederbol is vervallen
2	De realisatie van het groengebied Donckse Velden West (fase 2b)	Provincie moet groen licht geven voor aanbesteding. Realisatie gepland in 2012/2013	Project Landinrichting
3	De realisatie van de 4 resterende koppelingen tussen recreatiegebieden	Uitvoering in voorbereiding Realisatie in 2012/2013	Relatie met 2
4	De realisatie van de resterende 800 m recreatieve wandelroute	Uitvoering in voorbereiding Realisatie in 2012	Relatie met 2 1200 m wandelroute
5	De realisatie van de resterende 5 verblijfsgebieden in recreatiegebieden	<p>Afgerond - St. Jorisplein - Colijnplein - Dillenburgplein - Vlietplein - Prima Bolnes - Prinses Margrietstraat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - gerealiseerd 2011 - gerealiseerd 2010 - gerealiseerd 2010 - gerealiseerd 2011 - gerealiseerd 2011 - gerealiseerd 2011
6	Goedgekeurd evaluatierapport sanering Hak-terrein	Sanering vindt plaats met bouwrijp maken voor woningbouw in 2013/2014	
7	De realisatie van een multifunctioneel transferiumgebouw De Schans	Gestart is met het herstel van de damwand. Duurt tot april 2013. Daarna kan eind 2013 / begin 2014 gestart worden met de bouw van het transferiumgebouw.	
8	De realisatie van de resterende verbeterde aansluiting tussen woon- en recreatiegebieden	<p>Afgerond Onderdeel fietshighway kruising St. Jorisstraat / Molensteeg is in 2010 gereed gekomen.</p>	
9	De besluitvorming en uitvoering van de parkeermodule in het gemeentelijk verkeersplan	Afgerond (raadsbesluit 20 april 2011)	1 maart 2011 eindrapport Module Parkeren
10	De formele afronding van de sanering van de locatie de Drie Rivieren	Verkoop in voorbereiding	Samenhang met start bouw / bouwrijp maken Verkoop woningen stagneert, daarmee ook bouwrijp maken.
11	De realisatie van de derde Jongerenontmoetingsplek	<p>Afgerond JOP Huygensplantsoen 31 juni 2011 officieel geopend.</p>	

Bijlage 7 Voortgang prestatie-informatie programma's

Prestatie-informatie P&C				
Programma 1 Burger als Partner				
	Jaar	Aantal	Aantal dienstverlenend	Percentage
Dienstverlenende bedrijven t.o.v. totaal bedrijven	2005	2.024	791	39
	2006	2.023	790	39
	2007	2.010	827	41
	2008	2.022	827	41
	2009	-	-	-
	2010	2.040	741	36
	2011	1.992	734	37
	2012	2.064	771	37
Bedrijfsvestigingen en arbeidsplaatsen	Jaar	Aantal	Arbeidsplaatsen	
	2007	2.010	18.596	
	2008	2.022	19.105	
	2009	-	-	
	2010	2.040	19.140	
	2012	2.064	19.292	
Peuters Er worden geen gegevens meer verzameld. Voorgesteld wordt om deze indicator te laten vervallen.	Jaar	Aantal	Op peuterspeelzaal	Percentage
	2006	584	435	74
	2007	595	373	63
	2008	577	322	56
	2009	550	geen info	geen info
	2010	525	334	64
	2011	525	344	66
	2012			
Logopedie: screening aantal leerlingen	Jaar	Aantal	Screening	Percentage
	2006	510	510	100
	2007	490	490	100
	2008	450	450	100
	2009	430	430	100
	2010	410	410	100
	2011	364	364	100
	2012	459	459	100
Leerlingen die de basisschool verlaten - zwemdiploma's (groep 8) Er worden geen gegevens meer verzameld. Voorgesteld wordt om deze indicator te laten vervallen.	Jaar	Aantal	Zonder zwemdiploma	Percentage
	2009	-	-	
	2010	479	8	
	2011	511	20	4
	2012			
Aantal leerlingen basisschool en voortgezet onderwijs	Jaar	Aantal BS	Aantal VO	
	2007	3.905	3.161	
	2008	3.815	3.122	
	2009	3.800	3.102	
	2010	3.750	3.214	
	2012	3.578	3.056	
Bezoekers van de bibliotheek Raming	Jaar	Aantal fysieke bezoeken Centrum	*Aantal internet bezoekers	Aantal leden 13-18 jaar
	2007	176.476	10.940	1.716
	2008	170.000	15.550	1.851
	2009	151.630	15.004	1.859
	2010	150.378	20.000	1.739
	2011	153.540	311.109	n.v.t.
	2012	135.000	195.000	n.v.t.
			* Bibliotheek kan na de fusie niet meer meten uit welke gemeente de internetbezoekers afkomstig zijn.	

Programma 2 Burger als kiezer					
	Jaar	% behalen normtijd			
Aanrijtijden van de ambulances binnen normtijd	2006	63,5	* Zoals toegelicht in de voorgaande kwartaalrapportage hanteert AZRR als enige regio in Nederland de techniek van automatisch statussen, waarbij rittijden mensafhankelijk worden geregistreerd. Hieraan gerelateerd is er sprake van een verschil in methode om de prestaties te berekenen tussen het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en AZRR. Om dit verschil te elimineren en ervoor zorg te dragen dat cijfers uniform zijn, heeft AZRR de methode aangepast. Vanaf 1 januari 2012 worden de cijfers op identieke wijze berekend als het RIVM. Dit leidt tot een trendbreuk in de prestaties. In eerste aanleg zullen de prestaties in de kwartaalrapportage volgens beide methoden getoond blijven worden om de impact van de trendbreuk inzichtelijk te maken. In de toekomst zullen uitsluitend nog de prestaties volgens de RIVM-criteria worden getoond.		
	2007	62,9			
	2008	75,7			
	2009	81,1			
	2010	79,0			
	2011	87,5			
	2012	85,7			
Bezwaarschriften	Jaar	Aantal	% gegrond		
	2007	geen info			
	2008	193	5,2		
	2009	136	4,0		
	2010	133	9,8		
	2011	155	2,5		
	2012	142	1,0		
		2011	2012		
Specificatie Bezwaarschriften	gegrond	2	1		
Bezwaarschriften Wwb, Wmo, WIJ,WI	ongegrond	35	26		
	niet- ontvklk	11	15		
	ingetrokken	22	19		
	(on)gegrond	6	1		
Bezwaarschriften personeel	nog besluiten	36	34		
	gegrond	0	0		
	ongegrond	1	2		
	niet- ontvklk	0	0		
	ingetrokken	1	0		
	nog besluiten	2	0		
Overige bezwaarschriften	gegrond	2	0		
	ongegrond	8	21		
	niet- ontvklk	0	0		
	ingetrokken	16	10		
	direct beroep	1	1		
	nog besluiten	12	12		
		155	142		
	Jaar	Aantal	Tevreden afgehandeld	% tevredenheid	
Klachten	2008	18	*	100	
	2009	29		71	
	2010	14		100	
	2011	21	5	24	
	2012	16	4	25	
	* Door gemeentesecretaris zonder formeel oordeel				
Programma 3 Burger als Klant					
	Jaar	% van het totaal van de 34 EGEM producten			
Elektronisch gemeente (EGEM) producten via digitaal loket aangevraagd	2007	68,9			
	2008	61,2			
	2009	63,0			
	2010	72,7			
	2011	*			
* Geen meting mogelijk omdat overheidsmonitor.nl niet meer bestaat	2012	*			
	Jaar	% van het totaal van alle producten			
Gemeentelijke producten via digitaal loket aangevraagd	2008	38,5			
	2009	36,7			
	2010	56,9			
	2011	*			
* Geen meting mogelijk omdat overheidsmonitor.nl niet meer bestaat	2012	*			
Inwoners van Ridderkerk met Zorg in natura (ZIN) huishoudelijke hulp	Jaar	Aantal	HH1	HH2	HH3
	2008	849			
	2009	1.157			
	2010	1.151			
	2011	1.358	1.117	241	
	2012	1.629	1.350	279	17
Inwoners van Ridderkerk met PGB voor huishoudelijke hulp	Jaar	Aantal	HH1	HH2	
	2008	298			
	2009	292			
	2010	278			
	2011	285			
	2012	268	208	60	

Voor EGEM zijn op dit moment onvoldoende eigen gegevens beschikbaar om op te nemen.

Voor Gemeentelijke producten zijn op dit moment onvoldoende eigen gegevens beschikbaar om op te nemen.

	Jaar	Aantal	Afhandeling binnen 8 weken	
WMO-aanvragen	2008	-		
	2009	1.627	95%	
	2010	1.821	95%	
	2011	2.100	95%	
	2012	1.638	90%	
	Jaar	Aantal	% afwijking t.o.v. vorig jaar	
Geregistreerde mantelzorgers	2006	64		
	2007	161		
	2008	195		
	2009	225		
	2010	400		
	2011	416		
	2012	461		
	Jaar	Aantal	% afwijking t.o.v. vorig jaar	
Bereik van de maatregelen in het kader van het minimabeleid	2007	830		
	2008	921		
	2009	1.220		
	2010	1.455		
	2011	1.502		
	2012	1.310		

Poststukken	Aantal geregistreerd 2011	Aantal geregistreerd 2012	Waarvan afgedaan		Nog in behandeling
			Aantal	% binnen termijn	Aantal
Norm				95%	
Totaal	11.407	4.042	1.715	69%	2.327

	Wachttijden balie, zonder afspraak.			Wachttijden balie, met afspraak.			Telefonie	
	Aantal klanten	Geholpen binnen norm	Antwoord binnen norm	Aantal klanten	Geholpen binnen norm	Antwoord binnen norm	Tussen 8 - 17u	Bereikbaar
Norm		15 min.	5 min.		10 min.	5 min.		100%
1-12-2010	3.135	97%	89%	15	100%	70%	14.862	85%
1-1-2011	3.960	94%	63%	32	100%	62%	*	0%
1-2-2011	4.257	87%	55%	40	88%	62%	*	0%
1-3-2011	4.996	86%	55%	106	92%	77%	*	0%
1-4-2011	3.936	91%	58%	93	92%	76%	*	0%
1-5-2011	4.714	73%	45%	150	83%	57%	7.061	79%
1-6-2011	4.500	76%	46%	200	87%	66%	4.078	79%
1-7-2011	4.026	83%	52%	141	91%	77%	5.440	74%
1-8-2011	3.932	96%	69%	68	99%	90%	6.456	78%
1-9-2011	3.462	92%	67%	371	89%	69%	7.457	79%
1-10-2011	3.283	97%	76%	50	100%	74%	5.810	83%
1-11-2011	3.358	99%	78%	38	100%	85%	5.227	87%
1-12-2011	3.749	82%	59%	215	80%	59%	4.563	87%
1-1-2012	4.240	86%	59%	84	86%	56%	4.392	86%
1-2-2012	3.980	87%	60%	88	96%	79%	4.917	86%
1-3-2012	4.572	80%	49%	131	86%	61%	4.318	85%
1-4-2012	4.143	68%	39%	570	83%	63%	3.277	88%
1-5-2012	4.320	76%	47%	382	85%	57%	3.374	89%
1-6-2012	3.782	89%	57%	261	85%	56%	4.025	90%
1-7-2012	3.169	86%	57%	210	88%	70%	2.403	92%
1-8-2012	2.792	91%	64%	171	91%	70%	3.818	84%
1-9-2012	1.930	83%	51%	525	91%	70%	3.155	86%
1-10-2012	2.274	80%	51%	718	88%	68%	4.286	87%
1-11-2012	2.351	84%	54%	634	87%	66%	5.037	81%
1-12-2012	1.828	85%	56%	479	90%	70%	3.245	86%
Totaal	90.689	86%	58%	5.772	90%	68%	107.201	84%

* Geen meting.

Programma 4 Burger als (Wijk)bewoner				
	Jaar	Aantal opgeleverde woningen	Cumulatief	
Opgeleverde Woningen (periode 1-1-2010 tot 2020 = nieuwe woningbouwperiode)	2010	145	145	
	2011	86	231	
	2012	142	373	
	Jaar	Sociale huur 1)	Sociale koop 2)	Starterswoningen 3)
opgeleverde woningen naar doelgroep (periode 1-1-2010 tot 2020 = nieuwe woningbouwperiode)	2010	67	6	
	2011	23	0	
	2012	11	14	14

- 1): Sociale huurwoningen met huur tot 648 (1-7-2010). Voor inkomensgroep tot 33.000 euro
2): Koopwoningen met koopprijs of koopgarant tot 140.000 euro
3): Starterswoningen waarbij woning exclusief aan starters wordt toegewezen (leeftijd 18 - 35 jaar)

	Jaar	Sociale huurwoningen in voorraad	Sociale koop in voorraad	
Sociale voorraad en 2 voor definitie) (zie hierboven ad 1	2010	6.555		
	2011	7.780	1.200	
	2012	7.780	1.200	
	Jaar	M ² buitenruimte	M ² speelruimte	Percentage tov woongebied
M ² buitenruimte - M ² speelruimte Het nog niet beschikbaar zijn van de gegevens heeft te maken met het nieuwe nog niet werkende beheerprogramma.	2010			2,35%
	2011			2,36%
	2012			2,40%

Programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler

	Jaar	Aantal	Indexcijfer	
Bijstandsgerechtigden	2006	576	100	
	2007	518	90	
	2008	478	83	
	2009	473	82	
	2010	583	101	
	2011	597	104	
	2012	586	102	
	Jaar	Aanvragen	Instroom-uitkeringen	% voorkomen
Aanvragen - instroomuitkeringen	2007	191	152	20
	2008	189	154	18
	2009	273	187	32
	2010	294	198	33
	2011	380	205	46
	2012	299	140	44
	Jaar	Regio	Ridderkerk	afwijking in %
Werkloosheidspercentage Ridderkerk t.o.v. Regio	2008	4,3	2,6	-40
	2009	6,9	4,6	-30
	2010	8,7	4,6	-51
	2011	8,8	4,9	-51
	2012	10,7	7,1	-34

Prestatie-informatie P&C

	Jaar	Jongeren van 18 tot 27 jaar	Aantal verstrekte uitkeringen	Percentage
Jongeren van 18 tot 27 jaar in Ridderkerk en het aantal verstrekte uitkeringen binnen deze groep (WWB).	2009			
	2010	4.558	103	2,6%
	2011	4.623	72	1,6%
	2012	4638	58	1,3%
	Jaar	Aantal plichtigen	Aantal aanbod	Geslaagden (traject 2 jaar)
Aantal inburgeringsplichtigen - aanbod	2007		13	
	2008		42	11
	2009		63	26
	2010	609	112	63
	2011	690	326	207
	2012	762	394	264
	Jaar	Aantal	% toename meldingen vorig jaar	
Het aantal meldingen huiselijk geweld	2006	69		
	2007	*		* Geen meting
	2008	105		
	2009	148	41	
	2010	164	11	
	2011	176	7	
	2012	179	2	

Door de wijziging WWB medio 2012, waarbij gekeken wordt naar studiefinanciering als voorliggende voorziening, is het aantal jongeren WWB-ers gedaald.